

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2016. augusztus 25., csütörtök

Tartalomjegyzék

22/2016. (VIII. 25.) EMMI rendelet	A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról	13438
58/2016. (VIII. 25.) FM rendelet	Az agrár szakképesítések mestervizsga követelményeiről	15122

V. A Kormány tagjainak rendeletei

Az emberi erőforrások minisztere 22/2016. (VIII. 25.) EMMI rendelete a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 94. § (1) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 48. § 10. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – az 1–2. §, 3. § a)–d) pontjai, a 4. § (4) bekezdése, a 4. § (5) bekezdése alapján az 5. melléklet 1. és 2. pontjai, a 4. § (6)–(8) bekezdései és az 5–7. § tekintetében a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 90. § 16. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzetgazdasági miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

- 1. §** A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. §-a a következő (1n)–(1o) bekezdésekkel egészül ki:
- „(1n) A 14. melléklet tartalmazza a szakgimnáziumok 9–12. évfolyama számára kiadott kerettantervet.
 (1o) A 15. melléklet tartalmazza a szakközépiskolák 9–13. évfolyama számára kiadott kerettantervet.”
- 2. §** A Rendelet a következő 18. §-sal egészül ki:
- „18. § (1) A 14. és a 15. melléklet rendelkezéseit első alkalommal a 2016/2017. tanévben a 9. évfolyamon, majd ezt követően felmenő rendszerben kell alkalmazni.
 (2) A 9. melléklet 2016. augusztus 31-én hatályos 9.2. HÍD II. PROGRAM KERETTANTERVE alcímében foglalt rendelkezéseket a 2016/2017. tanévben a folyamatban lévő képzésekben még alkalmazni kell.”
- 3. §** A Rendelet
2. § (8) bekezdésében a „középközpontjának” szövegrész helyébe a „gimnáziumnak, szakgimnáziumnak”,
  - 2/B. § (1) bekezdésében a „speciális szakiskolában” szövegrész helyébe a „szakiskolában”,
  - 2/B. § (2) bekezdésében a „speciális szakiskola” szövegrész helyébe a „szakiskola”, a „speciális szakiskolai” szövegrész helyébe a „szakiskolai”,
  - 2/B. § (4) bekezdésében a „speciális szakiskola” szövegrész helyébe a „szakiskola”,
  1. melléklet – Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára, a Testnevelés és Sport tantárgy kerettantervének az 1–2. évfolyam alcímet megelőző szövegében az „A mindennapos testnevelés két órájának kiváltása érdekében 3. és 4. évfolyamokon a „Nemzeti lovaskultúra kerettanterve 3–5. évfolyam számára” elnevezésű kerettanterv ismeretanyaga is oktatható” szövegrész helyébe az „A mindennapos testnevelés két órájának kiváltása érdekében 3. és 4. évfolyamokon a „Nemzeti lovaskultúra kerettanterve 3–5. évfolyam számára”, az 1–4. évfolyamon az „Iskolai labdarúgás 1–4. évfolyam számára”, a „Kosárpalánta kerettanterv 1–4. évfolyam számára”, a „Szivacskezilabda kerettanterv 1–4. évfolyam számára” elnevezésű kerettanterv ismeretanyaga is oktatható”,
  2. melléklet – Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára, a Testnevelés és Sport tantárgy kerettantervének az 5–6. évfolyam alcímet megelőző szövegében az „A mindennapos testnevelés két órájának kiváltása érdekében 5. évfolyamon a „Nemzeti lovaskultúra kerettanterve 3–5. évfolyam számára” elnevezésű kerettanterv ismeretanyaga is oktatható” szövegrész helyébe az „A mindennapos testnevelés két órájának kiváltása érdekében 5. évfolyamon a „Nemzeti lovaskultúra kerettanterve 3–5. évfolyam számára”, az 5–8. évfolyamon az „Iskolai labdarúgás 5–8. évfolyam számára” elnevezésű kerettanterv ismeretanyaga is oktatható” szöveg lép.
- 4. §** (1) A Rendelet 3. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
 (2) A Rendelet 4. melléklete a 2. melléklet szerint módosul.
 (3) A Rendelet 5. melléklete a 3. melléklet szerint módosul.

- (4) A Rendelet 6. melléklete a 4. melléklet szerint módosul.
- (5) A Rendelet 7. melléklete az 5. melléklet szerint módosul.
- (6) A Rendelet 8. melléklete a 6. melléklet szerint módosul.
- (7) A Rendelet 9. melléklete helyébe a 7. melléklet lép.
- (8) A Rendelet 11. melléklete a 8. melléklet szerint módosul.

- 5. §**
- (1) A Rendelet a 9. melléklet szerinti 14. melléklettel egészül ki.
  - (2) A Rendelet a 10. melléklet szerinti 15. melléklettel egészül ki.

- 6. §** Hatályát veszti a Rendelet
- a) 2/A. §-a,
  - b) 6. melléklete,
  - c) 8. melléklete.

- 7. §**
- (1) Ez a rendelet – a (2), (3) és (4) bekezdésben foglalt kivétellel – 2016. szeptember 1-jén lép hatályba.
  - (2) A 6. § a) pontja 2017. augusztus 31-én lép hatályba.
  - (3) A 6. § c) pontja 2018. augusztus 31-én lép hatályba.
  - (4) A 6. § b) pontja 2020. augusztus 31-én lép hatályba.

Balog Zoltán s. k.,
emberi erőforrások minisztere

1. melléklet a 22/2016. (VIII. 25.) EMMI rendelethez

A Rendelet 3. melléklet – Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára, a Testnevelés és Sport tantárgy kerettanterve a 9–10. évfolyam alcímet megelőzően a következő szöveggel egészül ki:

„A mindennapos testnevelés két órájának kiváltása érdekében a 9–12. évfolyamon az Iskolai labdarúgás 9–12. évfolyam számára elnevezésű kerettanterv ismeretanyaga is oktatható.”

2. melléklet a 22/2016. (VIII. 25.) EMMI rendelethez

A Rendelet 4. melléklet – Kerettanterv a gimnáziumok 7–12. évfolyama számára, a Testnevelés és Sport tantárgy kerettanterve a 7–8. évfolyam alcímet megelőzően a következő szöveggel egészül ki:

„A mindennapos testnevelés két órájának kiváltása érdekében a 7–12. évfolyamon az Iskolai labdarúgás 5–8., 9–12. évfolyam számára elnevezésű kerettanterv ismeretanyaga is oktatható.”

3. melléklet a 22/2016. (VIII. 25.) EMMI rendelethez

A Rendelet 5. melléklet – Kerettanterv a gimnáziumok 5–12. évfolyama számára, a Testnevelés és Sport tantárgy kerettanterve az 5–6. évfolyam alcímet megelőzően a következő szöveggel egészül ki:

„A mindennapos testnevelés két órájának kiváltása érdekében az 5–12. évfolyamon az Iskolai labdarúgás 5–8., 9–12. évfolyam számára elnevezésű kerettanterv ismeretanyaga is oktatható.”

4. melléklet a 22/2016. (VIII. 25.) EMMI rendelethez

A Rendelet 6. melléklet – Kerettanterv a szakközépiskolák 9–12. évfolyama számára a Testnevelés és Sport tantárgy kerettanterve a 9–10. évfolyam alcímet megelőzően a következő szöveggel egészül ki:

„A mindennapos testnevelés két órájának kiváltása érdekében a 9–12. évfolyamon az Iskolai labdarúgás 9–12. évfolyam számára elnevezésű kerettanterv ismeretanyaga is oktatható.”

5. melléklet a 22/2016. (VIII. 25.) EMMI rendelethez

1. A Rendelet 7. melléklete a következő 7.32. és 7.33. pontokkal egészül ki:

„7.32. Kosárpalánta kerettanterv 1-4. évfolyam számára

A kosárpalánta kerettanterv célja

A tanterv célja, hogy átfogó, egységes sportszakmai koncepciót kínáljon az 1-4. évfolyamos tanulók számára. A kerettanterv alapja a korosztálynak megfelelő széleskörű képességfejlesztés, mely megalapozza akár a későbbi versenyszerű sportolást, de hasznos háttérrel ad a mindennapi élethez is. Cél, hogy megteremtse a lehetőséget arra, hogy a későbbiekben, a programban résztvevő gyerekek képesek legyenek a fizikai képességeik maximális kiaknázására, és ezt ne korlátozza semmilyen a múltból eredő hiányosság. A több éves tapasztalat mutatja, hogy a mozgásminőség megfelelő fejlesztését a széleskörű képességfejlesztéssel ötvözve sokkal stabilabb, felhasználhatóbb alapot kapnak az esetleges későbbi sportágspecifikus célok eléréséhez. Ennek érdekében a kosárpalánta kerettanterv ötvözi az atlétika, a gimnasztika és a küzdősportok hasznos alap mozgásanyagát a kosárlabda megalapozó gyakorlatanyagával.

Kapcsolódás a testnevelés és sport kerettantervhez

A kosárpalánta kerettanterv célkitűzései, szemlélete és szellemisége számos ponton kapcsolódik a testnevelés és sport kerettantervben meghatározott irányelvekhez. A tantervben deklarált célok elérése döntően a kerettanterv szakmai anyagának felhasználásával, arra ráépítve valósul meg.

A kosárpalánta kerettanterv a kosárlabda mellett három bázis sportágra épít kifejezetten azért, mert ezen sportágak megalapozó mozgás- és gyakorlatanyaga megfelelő alapot képez arra, hogy a kerettanterv legfontosabb célkitűzései (mozgáskultúra megalapozása, széleskörű képességfejlesztés) megvalósuljanak. A kosárpalánta kerettanterv szellemisége mellett mozgás és gyakorlatanyaga is rengeteg ponton kapcsolódik a testnevelés és sport kerettantervhez, nem elsősorban teljesen új és eltérő szakmai tartalma határozza meg. A két óra időkeret adta lehetőséget kihasználva a testnevelés és sport kerettantervben meglévő szakmai tartalmat felhasználja, a benne foglalt alapvető mozgáshoz kapcsolódó ismereteket megerősíti és kiegészíti. A képzési arányokat korban felfelé haladva folyamatosan eltolja, döntően a labdás ügyességfejlesztés irányába.

Mindezek mellett viszont világosan meghatározza a kerettantervhez kapcsolódó szakmai, módszertani javaslatokat, óravezetési tanácsokat, mert ezek használata elengedhetetlen a kosárpalánta kerettanterv megvalósításához. A szakmai tartalom úgy került összeállításra, hogy az órák akár kisméretű tornateremben, normál általános iskolai felszereltség mellett is megtarthatóak legyenek.

A kosárpalánta kerettanterv felépítése

A kosárpalánta kerettanterv az 1-4. évfolyamos háromórás testnevelés és sport kerettantervhez igazodva, annak szakmai tartalmára is építve került meghatározásra. A kosárpalánta kerettantervben a háromórás testnevelés és sport kerettanterv alapvető célkitűzési, fejlesztési irányai folyamatosan megvalósulnak, mert ezek az ismeretek kiváló alapot nyújtanak a két órás időkeret szakmai tartalmának teljesítéséhez.

Szakmai alapok

1.1. A teljesítmény piramis

A természetes testmozgás, mozgáskultúra kialakításán, megszerettetésén túl megfelelő alapot kell felépíteni a későbbiekben élsportot választó tanulók már sportágspecifikus képéséhez, teljesítményük fokozásához is. A teljesítmény felépítése egy piramist alkot.

	Képességek	
	Teljesítmény fokozása	
	Mozgás	
Hatékonyság	Stabilitás	Propriocepció

A piramis legelső szintjén a megfelelő mozgáskultúra, mozgásfejlesztés áll. Ezek után következik a teljesítmény fejlesztése, majd a sportágspecifikus képességek fejlesztése. Ezek a szintek szoros kölcsönhatásban vannak egymással, gyakorlatilag egyiket sem lehet csak önmagában fejleszteni. A legfontosabb az, hogy melyikkel milyen arányban foglalkozunk a különböző korosztályokban.

Nagyon fontos a képzésben, hogy megfelelő edzéstervezéssel és megfelelő gyakorlatokkal a „Palánták” képességeinek fejlesztése megvalósuljon úgy, hogy közben a gyerekek élvezik a sportolást, a kosárlabdát, a játékot. A játékos gyakorlatanyagon keresztül a megalapozás szempontjából fontos képességet fejlődnek.

Az általános iskola alsó tagozatán a legtöbbet a mozgás megfelelő megalapozásával foglalkoznak. Minél szélesebb az alapozás, annál biztosabb a későbbiekben a fejlődés. A piramis második szintjén lévő célzott teljesítményfokozás a 7-10 éves korosztályban, annak is főleg az első felében nem célja a kerettantervnek. A 9-10 éveseknél már valamelyest belép a célzott fejlesztés, elsősorban a gyorsaság illetve állóképesség területén. A piramis harmadik szintjén levő sportágspecifikus képességfejlesztéssel kapcsolatban, ebben az időszakban a labdás és labda nélküli ügyesség fejlesztése az, amire fókuszál a kerettanterv.

	Mozgás	
Hatékonyság	Stabilitás	Propriocepció

Az alsó szint döntően a mozgás megalapozásáról szól, az alapvető mozgásminták fejlesztéséről, mozgáskészségeik, mozgáskultúra kialakításáról, megszilárdításáról. Ez adja a későbbi célzott képességfejlesztéshez a legmegfelelőbb alapokat. A mozgástanulással párhuzamosan a három legfontosabb terület, ahol a „Palántákat” tudatosan fejleszteni kell:

- hajlékonyság
- mobilitás/stabilitás
- helyzetérzékelés.

Ezt a három területet komplexen fejleszthető. A **hajlékonyság** egyrészt önmagában is izoláltan fejleszthető, másrészt valamelyest megelőzi a másik két területtel való foglalkozást. Ha nincs meg a kellő hajlékonyság, akkor mind a mobilitás/stabilitás, mind a helyzetérzékelés csak egy bizonyos szintig fejleszthető anélkül, hogy ne helytelen mozgásminták rögzüljenek, amivel inkább kárt okozunk, mint hasznot. A gimnasztikai mozgásanyagának ismerete, használata elengedhetetlen a magas minőségű mozgáshoz. A **mobilitás/stabilitás** fejlesztését mindig együtt, komplexen kell kezelni, általában a stabilitás az, amivel előbb kell foglalkozni, de a legfontosabb a megfelelő arány kialakítása. A stabilitás megfelelő kialakításához, kialakulásához egyértelműen kapcsolódik a torna, gimnasztika gyakorlatanyaga a rendgyakorlatokon, alapvető torna mozgásmintákon keresztül.

A **helyzetérzékelést** már egészen kicsi kortól lehet és kell fejleszteni, mert minél később foglalkozunk vele, annál kisebb lesz a hatékonyság. A kosárpalánta az alap sportágak közül a helyzetérzékelés tekintetében a legközvetlenebb módon a küzdősportokhoz kapcsolódik, a küzdőjátékok, a test-test elleni küzdelem nagymértékben fejleszti ezt a területet.

1.2. Korosztályos tematika a szenzitív időszakok függvényében

A „Palánták” sokoldalú, komplex fejlesztéséhez elengedhetetlen, hogy különböző életkorokban különböző képességek fejlesztése igazán hatékonyan. Ezek a szenzitív időszakok már egészen kis korban is nagy jelentőséggel bírnak, nagyon fontos, hogy a pedagógusok használják, kihasználják a már meglévő tudásanyagot, tapasztalatokat.

1-2. évfolyam

Ebben a korcsoportban igen nagy alkati eltérések lehetnek a gyerekeknek, és a mozgáskultúra fejlettségében is nagyok a különbségek, így mindenképpen a megalapozó jellegű, sokoldalú képességfejlesztésre kell fókuszálni.

Az órák gyakorlataiban dominál a sportágak döntően labda nélküli alap mozgásanyagának megfelelő frekvencián történő végrehajtása, periodikusan visszatérve a korábban tanultakra, és egymásra építve a gyakorlatanyagot. Felhasználásra kerül az alap sportágak, az atlétika és a torna megalapozó mozgásanyaga, gyakorlásra kerülnek különböző test és egyensúlyi helyzetekben, akadályokon stb. Ez nem a kifejezett

„labdás” képzés időszaka, de az általános ügyesség fejlesztésére minél több eszközt (köztük különböző labdákat is) használni kell. Kiemelt jelentőségű a kar-láb együttműködésének és együttes koordinációjának fejlesztése, és a mozdulatsorok magas frekvenciával történő gyakorlása. Ebben a korcsoportban még nem történik test-test elleni ütközés, de küzdőjáték jellegű feladatok vannak a gyakorlatanyagban.

3-4. évfolyam

Ebben a korcsoportban már kezdenek elkülönülni a különböző képességek célzott fejleszthetőségi lehetőségei. A 4. évfolyamon már tudatosan, célzottan fejleszthető a gyorsaság, erő, állóképesség, koordináció. Nem folyamatosan külön-külön gyakorlattal kell fejleszteni a különböző képességet, továbbra is döntően komplex gyakorlatokat kell használni.

A **gyorsaság** fókuszpontja az induló gyorsaság, irányváloztatások, koordináció, ritmusérzék fejlesztése. Már többet lehet használni a labdát, de mindig komplex gyakorlatokat kell tervezni. Gyakran kell beépíteni futóiskola jellegű feladatokat, különböző lépéskombinációkat, sor és váltó versenyeket különböző fordulás módokkal és különböző testhelyzetekből való indulással.

Az **erőfejlesztésnél** döntően saját testsúlyt kell használni, egyenletesen kell fejleszteni a törzs (has, hát), váll, mellizmokat és a lábizmok erejét. A gyerekek gyakoroljanak különböző támaszhelyzeteket, mászó, húzó, tolodott jellegű mozgásokat. Különösen a 4. évfolyamon lehet használni már a kis ellenállást jelentő kézi szereket, gumiköteleket, súlylabdákat stb.

Az **állóképesség** megalapozása szempontjából kiemelten fontos ez a korcsoport. Kifejezetten az aerob, azaz az oxigén jelenléte melletti munka az, amire fókuszálni kell, illetve a 4. évfolyam második felében kezdődik a keringés fejlesztésének kiemelten fontos időszaka. A szívterfogat, a tüdőkapacitás célzott növeléséhez be lehet iktathatni közepes iramú folyamatos futásokat, míg a rugalmasság fejlesztéséhez folyamatosan változó intenzitású gyakorlatokat kell tervezni.

MÓDSZERTAN

Az egységes módszertani elvek meghatározásával egyértelmű, könnyen követhető kereteket biztosítunk az órák megtartásához

- versenyszellem kialakítása – sorversenyek;
- mennyiségi és esztétikai feladatok (például fekvőtámasz-terpeszállásdöntés);
- folyamatos foglalkoztatás a lehető legkevesebb holtidővel;
- bemutatás
  - döntően a tanár végzi,
  - mintaszerű,
  - szemléletes,
  - mindenki lássa;
- kommunikáció
  - egyszerű szavakkal,
  - közérthetően,
  - hangosan;
- pozitív megerősítés fontossága;
- hibajavítás
  - az 1-2. évfolyamon csak a legfontosabb hibákat, és egyszerre mindig csak egyet kell javítani, inkább orientálni a helyes végrehajtás felé,
  - főleg gyakorlat közben történjen lehető legkevesebb holtidővel,
  - mindig pozitív módon történjen,
  - soha ne kerüljön bemutatásra a hiba, mert rögzülhet;
- egyértelmű, könnyen érthető, a korosztálynak megfelelő feladatok;
- a gyakorlatokon keresztül minél sűrűbben kerüljenek a gyerekeket döntési helyzetbe;
- minél több páros (társ tolása, húzása, stb.) és csoportos vagy versenyszerű gyakorlat beépítése;
- minél több alapsportágat is érintő gyakorlat beépítése;
- intenzívebb mintaszakaszok és pihenő idők folyamatos kombinálása;
- a pihenőidőkben a gyerekek csak „készenléti” szintig pihenjék ki magukat, kerülni kell a teljes kipihenést, kihűlést;

- változatos gyakorlatok;
- gyorsaságfejlesztő gyakorlatok mindig az óra első felében legyenek;
- megfelelő létszám, hely, gyakorlat megtalálása;
- gyakorlatok egymásra épüljenek, csak megfelelő alapok kialakítása után történjen továbblépés;
- azonos korosztályban is lehet különböző felkészültségi, ügyességi szint, ha szükséges vissza kell lépni.

1-2. évfolyam

Módszertani és órartartási javaslatok

- Egyszerű (egy területet érintett) és összetett, több sportággal kapcsolódó feladatok.
- Alapsportágak (atlétika, gimnasztika, labdás ügyességfejlesztés) mozgásanyagának beépítése minden órába.
- Küzdősport elemeinek beépítése heti rendszerességgel.
- Szaknyelv fokozatos használata, tanítása.
- Tartós egyiramu mozgások (3-5 perc) alkalmankénti beépítése.
- Folyamatos intenzitásváltással járó gyakorlatok (6-8 perc) beépítése.
- Pihenőidő mindig csak egy készenléti állapotig tartson.
- Egyértelmű, könnyen érthető gyakorlatok.
- Döntési helyzet egyre gyakoribb beépítése a gyakorlatokba.
- Összetettebb, gyors gondolkodást igénylő gyakorlatok beépítése.
- Párban, majd csapatban végzett gyakorlatok egyre sűrűbb használata.
- Gyakorlatok átadásánál javasolt a természetes élővilág utánzása (pókmászás, indián szökdelés, cicadomborítás, stb.).
- Ebben a korosztályban átlagosan minden második gyakorlat játékos jellegű legyen.
- Különböző méretű labdák használatának beépítése a feladatokba fokozódó gyakorisággal.
- Kosárlabda használat és labdás ügyesség fejlesztés fokozatos térnyerése az órákon belül.

		Órakeret	
1.	Előkészítő és preventív mozgásformák	10	7%
2.	Természetes hely- és helyzetváltoztató mozgásformák	20	14%
3.	Manipulatív természetes mozgásformák	20	14%
4.	Természetes mozgásformák a torna jellegű feladatmegoldásokban	20	14%
5.	Természetes mozgásformák az atlétika jellegű feladatmegoldásokban	20	14%
6.	Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban	20	14%
7.	Természetes mozgásformák a küzdősport jellegű feladatmegoldásokban	14	9%
8.	Labdás ügyességfejlesztés összekapcsolása természetes mozgásformákkal	20	14%
	Összesen	144	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Előkészítő és preventív mozgásformák	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	A kosárlánya kerettanterv elsősorban a testnevelés és sport kerettantervben már meghatározott Előkészítő és preventív mozgásformákra építve, azok felhasználásával, minimális kiegészítésével, fejlesztésével, összekötésével tervezi megvalósítani, elérni a meghatározott célokat.	

A tematikai egység nevelés-fejlesztési céljai	Optimális oktatási környezet kialakítása, alapvető szabályok, formák jelek megismerése. Testtudat, térérzékelés fejlesztése, javítása.	
Ismeretek / fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>1.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Előkészítő és preventív mozgásformákhoz tartozó ismeretanyag további használata, megerősítése, fejlesztése:</i> Térbeli alakzatok (vonal, sor, oszlop, kör és félkör) és kialakításuk (nyitódás, záródás, fordulatok, mozgásútvonalak), gimnasztika, játékformák bevezetése és fokozatos beépítése a foglalkozások gyakorlatanyagába.</p> <p>1.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Bemelegítés, fizikai terhelés, test felépítésével, működésével kapcsolatos elemi ismeretek megismerése. Helyes testtartás fokozatos kialakítása, és folyamatos kontrollja. Alapvető sportolási szabályok megismertetése kialakítása. Pozitív hozzáállás, siker és kudarc elviselési, kezelési képesség fejlesztése. Társas gondolkodáshoz, együttes feladatvégzéshez való viszony kialakítása. A keringésfokozással együtt járó légzésszám emelkedés tudatos, mégis automatikus szabályozásának előkészítése.</p>		<p>Matematika: Térbeli tájékozódás, geometriai alakzatok, összehasonlítás</p> <p>Környezetismeret: Tájékozódás, térmeghatározás, alapvető testi jelzések, reakciók megismerése</p> <p>Vizuális kultúra: Tapasztalat útján szerzett élmények megfigyelése, feldolgozása, leírása</p>
Kulcsfogalmak / fogalmak	Előkészítés, bevezetés, gimnasztika, pozitív hozzáállás, keringésfokozás, légzés	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás	A kosárpalánta kerettanterv elsősorban a testnevelés és sport kerettantervben már meghatározott hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformákra építve, azok felhasználásával, minimális kiegészítésével, fejlesztésével, összekötésével tervezi megvalósítani, elérni a meghatározott célokat.	
A tematikai egység nevelés-fejlesztési céljai	Legalapvetőbb természetes mozgásformák biztonságos végrehajtásának kialakítása, egyéni és csoportos feladatmegoldáshoz szükséges képességek fejlesztése.	
Ismeretek / fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>2.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Elsajátított és meglévő természetes mozgásformák mozgásmintáinak, koordinációjának fejlesztése:</i> A kerettantervben felsorolt természetes mozgásformák további használata, végrehajtás minőségének, biztonságának fejlesztése. Járások, futások, oldalazások, ugrások, lendítések körzések, hajlítások, nyújtások, fordítások, fordulások, tolások, húzások, emelések, hordások, függés és lengésgyakorlatok, egyensúlygyakorlatok, gurulások, átfordulások, támaszok és az említett mozgásformákat alkalmazó játékok.</p> <p><i>Elsajátított és meglévő természetes mozgásformák rendszeres összekötése akadályokkal, kézi szerekkel:</i> Egyszerű, már kellő biztonsággal és minőségben végrehajtott mozgásformák összekötése akadályokkal, nehezítésekkel (rövidebb, maximum 3-5 nehezítéssel felépített szakaszokra bontva, szakaszok között mentális és fizikai pihenő).</p> <p><i>Guggolás mint alapvető természetes mozgásminta használata, karbantartás:</i> A guggolás mint kiemelten fontos mozgásminta karbantartása, fejlesztése, folyamatos beépítése a gyakorlatanyagba.</p> <p>2.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Térérzékelés, testérzékelés, mozgás síkok, irányok, kiterjedések.</p>		<p>Matematika: Térbeli tájékozódás mozgás közben, idomok, formák</p> <p>Környezetismeret: Tájékozódás</p> <p>Vizuális kultúra: Vizuális kommunikáció</p>

Kulcsfogalmak / fogalmak	Hely- és helyzetváltoztató mozgás, járás, futás, oldalazás, szökdelés, ugrás, lendítés, körzés, hajlítás, nyújtás, fordítás, fordulat, tolás, húzás, emelés, hordás, függés, lengés, egyensúly, gurulás, átfordulás, támasz, irány, sík, szabály, guggolás
---------------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Manipulatív természetes mozgásformák	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás	A kosárpálya kerettanterv elsősorban a testnevelés és sport kerettantervben már meghatározott Manipulatív természetes mozgásformákra építve, azok felhasználásával, minimális kiegészítésével, fejlesztésével, összekötésével tervezi megvalósítani, elérni a meghatározott célokat.	
A tematikai egység nevelés-fejlesztési céljai	Balesetmentes sporteszköz használat. Eszközhasználaton keresztüli fejlesztés élményszerű megvalósítása.	
Ismeretek / fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>3.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Manipulatív természetes mozgásformák minőségének, biztonságának további fejlesztése:</i> Dobások, elkapások, rúgások, labdaátvétel lábbal, labdavezetés kézzel, ütés testrésszel, eszközzel, manipulatív mozgásformák játékban.</p> <p><i>Ügyességfejlesztés kisjátékokhoz tartozó sporteszközökkel:</i> Különböző méretű labdák, eszközök érintése, tapintása, hordása, mozgatása különböző testrészekkel, és testhelyzetekben. Ügyességi feladatok akadályokkal való nehezítése kellő végrehajtási biztonság után.</p> <p><i>Elsajátított manipulatív mozgásformák nehezített végrehajtása, összekötése hely- és helyzetváltoztató mozgásformákkal</i> Labdakezelési mozgásformák használata különböző testhelyzetekben, helyzetváltoztatások és helyváltoztatások közben az egyszerűbb mozgásformákat használva elsősorban.</p> <p>3.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Eszközhasználat biztonságos szintre emelése. Eszközhasználat és játékszabályok összekapcsolása.</p>		Matematika: Geometria, mozgásérzékelés Környezetismeret: Életműködési alapismeretek
Kulcsfogalmak / fogalmak	Gurítás, elkapás, dobás, labdaátvétel, rúgás, ütés, sporteszköz, kosárfogás, terelés, pattintás, ívelés, kétkezes, egykezes, alsó, mellső, felső dobás	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Természetes mozgásformák a torna jellegű feladatmegoldásokban	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás	A kosárpálya kerettanterv elsősorban a testnevelés és sport kerettantervben már meghatározott Természetes mozgásformák a torna jellegű feladatmegoldásokban szakanyagra építve, annak felhasználásával, minimális kiegészítésével, fejlesztésével, összekötésével tervezi megvalósítani, elérni a meghatározott célokat.	
A tematikai egység nevelés-fejlesztési céljai	Tér-, izom- és egyensúlyérzékelés fejlesztése. Helyes alap testtartás, mozgásminták gyakorlása közbeni megfelelő testhelyzet, tartás kialakítása, testtudat, testkontroll fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>4.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Természetes mozgásformák a torna jellegű feladatmegoldásokban szereplő ismeretanyag végrehajtási minőségének, biztonságának további fejlesztése:</i> Torna elsajátított alapelemeinek (gurulóátfordulás, tarkóállás, bátorugrás, lebegő és mérlegállás, ugrások, kézenállást előkészítő gyakorlatok) megerősítése, beépítése változó feltételek között játékos formában. Tornához kapcsolódó játékok kreatív, kooperatív megoldási formái. Torna elemek labdával való összekötése, nehezítése.</p>		Ének-zene: Népi gyerekjátékok, ritmusgyakorlatok Környezetismeret: Élő környezet ismerete

<p><i>Gimnasztika, mint testtudat alakító, formáló, testtartás fejlesztő és mobilitás karbantartó eszköz használata:</i></p> <p>Előkészítő természetes mozgásformák ismeretanyagában szereplő gimnasztikai alapelemek, mozgásformák beépítése a gyakorlatanyagba elsősorban játékos formában. Mivel a gimnasztika nem elsősorban bemelegítő célokat szolgál, ezért ne csak a foglalkozások bevezető és levezető szakaszában, hanem folyamatos, és rendszeres beépítése javasolt.</p> <p>4.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p>Testrészekkel és társakkal való mozgáskapcsolatok, térbeli, időbeli, ritmikai kapcsolódások.</p>	
Kulcsfogalmak / fogalmak	Testtartás, támasz, függés, egyensúly, ritmus,

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. Természetes mozgásformák az atlétika jellegű feladatmegoldásokban	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás	A kosárpalánta kerettanterv elsősorban a testnevelés és sport kerettantervben már meghatározott Természetes mozgásformák az atlétika jellegű feladatmegoldásokban szakanyagra építve, annak felhasználásával, minimális kiegészítésével, fejlesztésével, összekötésével tervezi megvalósítani, elérni a meghatározott célokat.	
A tematikai egység nevelés-fejlesztési céljai	Természetes mozgásformák fejlesztése atlétikai jellegű feladatmegoldások segítségével. Mozdulatok, mozgásminták beidegzése, rögzítése, iskolázása, kar és láb együttes és független koordinált használatának megalapozása.	
	Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
	<p>5.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG</p> <p><i>Az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban használt természetes mozgásformák minőségének koordinációjának, végrehajtása biztonságának további fejlesztése:</i></p> <p>Járások, futások, ugrások, szökdelések, dobások az atlétikában. Az elsajátított mozgásformák alkalmazása atlétikai jellegű játékokban.</p> <p><i>Kar és láb koordinációjának, együttes, összehangolt mozgásának kiemelt fejlesztése, mozgáskoordináció fejlesztése:</i></p> <p>Labdajátékokhoz, labdák, eszközök mozgásban való kezeléséhez kiemelten szükséges kar és láb együttes, összehangolt, gyors koordinációját fejlesztő gyakorlatok rendszeres használata.</p> <p>5.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p>Vezényszavak ismerete, kitartás mind pozitív képesség fejlesztése, tudatosság és fegyelmettség a feladatmegoldásokban.</p>	<p>Matematika:</p> <p>Mérés és mérhető tulajdonságok</p> <p>Vizuális kultúra:</p> <p>Tapasztalás útján szerzett élmények megfigyelés, feldolgozása, leírása</p> <p>Környezetismeret:</p> <p>Test működésének ismerete</p>
Kulcsfogalmak / fogalmak	Futóiskola, ugróiskola, dobóiskola, lendület, elrugaszkodás, repülés, érkezés, ugrás, karlendítés, karmunka, sprint	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	6. Természetes mozgásformák a sportjátékok alapszabályai és taktikai feladatmegoldásaiban	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás	A kosárpalánta kerettanterv elsősorban a testnevelés és sport kerettantervben már meghatározott Természetes mozgásformák a sportjátékok alapszabályai és taktikai feladatmegoldásaiban szakanyagra építve, annak felhasználásával, minimális kiegészítésével, fejlesztésével, összekötésével tervezi megvalósítani, elérni a meghatározott célokat.	
A tematikai egység nevelés-fejlesztési céljai	A sportjátékok technikai és taktikai alapjainak megismerése a természetes hely- és helyzetváltoztató és manipulatív természetes mozgásformák segítségével, alkalmazásával.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>6.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Sportjátékok alaptechnikai és taktikai ismeretanyagának bővítése, fejlesztése természetes mozgásformákkal való összekötés közben:</i> Kis létszámú, játékos hely-, helyzetváltoztató és manipulatív feladatmegoldások, sportjáték előkészítő kisjátékok.</p> <p><i>Döntési kényszerrel járó feladatok egyre dominánsabb használata:</i> Nyitott készségek fejlesztése a döntési szituációk feladatsorokba történő gyakori beépítésén keresztül. Először egyszerűbb (kétválasztásos) döntési szituációk összekapcsolása már elsajátított természetes és manipulatív mozgásformákkal, majd egyre összetettebb (többválasztásos) szituációk beépítése gyakorlatanyagba, kisjátékokba.</p> <p><i>Kooperatív gondolkodással járó játéksituációk tudatos, kiemelt használata:</i> Együttes gondolkodás, társához, társak mozgásához, játéksituációkhoz, helyezkedési formákhoz való alkalmazkodás fejlesztését előkészítő, megalapozó gyakorlatok kiemelt, tudatos használata, beépítése korosztálynak megfelelően egyszerűtől a bonyolultabb, összetettebb felé haladva.</p> <p>6.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Győzelem és kudarc elviselési, kezelési képesség fejlesztése. Társas gondolkodás, csapatszellem kialakításának megalapozása. Labdajátékok alapvető szabályainak megismerése. Sportszerűség, fair play szellemiség kialakítása.</p>		<p>Vizuális kultúra: Vizuális kommunikáció</p> <p>Környezetismeret: Test működésének ismerete</p>
Kulcsfogalmak / fogalmak	Játék, szabály, helyezkedés, labdatartás, védekezés, támadás, csapatjáték, taktika, együttműködés, győzelem, kudarc, csapatszellem, sportszerűség	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	7. Természetes mozgásformák az önvédelmi és küzdő jellegű feladatmegoldásaiban	Órakeret 14 óra
Előzetes tudás	A Kosárpalánta kerettanterv elsősorban a testnevelés és sport kerettantervben már meghatározott Természetes mozgásformák az önvédelmi és küzdő jellegű feladatmegoldásokban szakanyagra építve, annak felhasználásával, minimális kiegészítésével, fejlesztésével, összekötésével tervezi megvalósítani, elérni a meghatározott célokat.	
A tematikai egység nevelés-fejlesztési céljai	Önszabályozás fejlesztése a küzdő jellegű feladatmegoldások alkalmazásával. Biztonságos sérülésmegelőző technikák megismerése, használata. Egymás elleni küzdelem szabályainak elsajátítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>7.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Küzdő jellegű feladatmegoldások alkalmazása a természetes mozgásformákban:</i> Bevezetés a küzdőjátékokba társtolások és húzások, kötélhúzások, esések, tompítások gyakorlatanyagba építésével (a sérülés megelőzés érdekében esésekkel, tompításokkal kell kezdeni a gyakorlást).</p> <p><i>Küzdőjátékok használata az elsajátított mozgásformák gyakori beiktatásával:</i> Küzdőjátékokat előkészítő érintéses játékok és feladatok. Elsősorban a korcsoport második felében, párokban vagy csapat(ok)ban végzett játékok, test-test elleni kontaktust is beépítve a korábban már elsajátított manipulatív és természetes mozgásformákat is felhasználva (például: kakasviadal egy lábon szökdelve stb.).</p> <p>7.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Baleset és sérülés megelőzéssel kapcsolatos ismeretek fejlesztése. Önuralom, tisztelet a másik fél iránt.</p>		<p>Környezetismeret: Vizuális kommunikáció</p>
Kulcsfogalmak / fogalmak	Esés, tompítás, küzdés, önuralom, tisztelet, sportszerűség	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	8. Kosárlabda-specifikus mozgásformák	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás	A kosárlabda kerettanterv elsősorban a testnevelés és sport kerettantervben már meghatározott mozgásformák, alapttechnikai és taktikai ismeretekre , szakanyagra építve, annak felhasználásával, minimális kiegészítésével, fejlesztésével, összekötésével tervezi megvalósítani, elérni a meghatározott célokat.	
A tematikai egység nevelés-fejlesztési céljai	A kosárlabda képzés szempontjából fontos megalapozó technikai és taktikai ismeretek továbbfejlesztése és kiegészítése a legalapvetőbb, sportágspecifikus irányú gyakorlatanyaggal.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>8.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG</p> <p><i>Kosárlabda alapállás:</i> Kosárlabda alapállás játékos formában történő bevezetése, beépítése a gyakorlatokba.</p> <p><i>Kiemelt labdás ügyességfejlesztés:</i> Különböző méretű labdák érintése, tapintása, hordása. Gurítás, görgetés, tekerés, pörgetés testrészeken, talajon, különböző eszközökön (tornapad, zsámoly, stb.) eszközök körül, alatt. Guruló, pattanó labdák elkapása, eldobása különböző testhelyzetekből, és kiinduló helyzetekből. Futás, ugrás, átbújás guruló, pattogó labda fölött, alatt, mellett. Labda pattintások használata, pattanás magasságának, ütemének sebességének kreatív kihasználása. Kiemelt figyelem a két oldal egyforma (jobb és bal) fejlesztésére.</p> <p><i>Kosárlabda játékhoz kapcsolódó természetes és manipulatív mozgásformák fejlesztése, összekapcsolása:</i> Kosárlabdához kapcsolódó ügyességi elemek, manipulatív mozgásformák összekötése hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformákkal a megfelelő testtartásra való maximális odafigyelés mellett.</p> <p>8.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Csapatsszellem, egyéni felelősség, játékhelyzethez alkalmazkodás.</p>		Környezetismeret: Vizuális kommunikáció
Kulcsfogalmak / fogalmak	alapállás, labdakezelés, labdavezetés, kétoldalasság	

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	<p>Előkészítő és preventív mozgásformák Alap mozgásminták megfelelő szintű alkalmazása. Helyes testtartás kialakulása, fontosságának ismerete. Bemelegítés, fizikai terhelés, test felépítésének és működésének megfelelő szintű ismerete. Alapvető sportolási szabályok ismerete. Siker és kudarckezelési képesség, pozitív gondolkodásmód ismerete. Társas gondolkodás, együttes feladat végzés. Tudatos légzésszabályzás.</p> <p>Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák Elsajátított és meglévő természetes mozgásformák mozgásmintáinak készség szintű alkalmazása. A meglévő mozgásminták megfelelő szintű alkalmazása egyszerűbb akadályokkal, szerekekkel való összekötés közben. Guggolás, mint kiemelten fontos mozgásminta megfelelő végrehajtása, ehhez szükséges mobilitás és stabilitás megléte</p> <p>Manipulatív természetes mozgásformák Manipulatív mozgásformák biztonságos használata és összekötés a hely- és helyzetváltoztató mozgásformákkal. Labdák, kis eszközök egyre biztonságosabb összekötése manipulatív és természetes mozgásformákkal</p> <p>Természetes mozgásformák a torna jellegű feladatmegoldásokban Gimnasztikai alapelemek helyes testtartással való végrehajtása. Legalapvetőbb elemek egymással való harmonikus összekapcsolása. Alap torna elemek labdával való összekötése</p> <p>Természetes mozgásformák az atlétika jellegű feladatmegoldásokban</p>
---	---

	<p>Alapvető futó és ugróiskola gyakorlatok technikailag helyes végrehajtása. Kar és láb együttes, koordinált használata alapvető atlétikai elemek végrehajtása közben. Labda és a legegyszerűbb kézi szerek biztonságos használata alap atlétikai elemekkel összekötve.</p> <p>Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban</p> <p>Megalapozó természetes és manipulatív mozgásformák alkalmazása kis létszámú sportjátékok közben. Egyszerűbb döntési szituációkra való gyors reakció. Alapvető helyezkedési ismeretek sportjátékok feladatmegoldásai közben. Csatásban való gondolkodás térnyerése az egyéni feladatmegoldással szemben. Kooperatív gondolkodás fejlődése. Labdajátékok legalapvetőbb szabályainak ismerete.</p> <p>Természetes mozgásformák az önvédelmi és küzdő jellegű feladatmegoldásokban</p> <p>Alap eséstechnikák, tompítás, gurulások biztonságos végrehajtása. Viselkedés tudatos szabályozása test-test elenni kontaktust igénylő játéksituációk közben.</p> <p>Kosárlabda-specifikus mozgásformák</p> <p>Kosárlabda alapállás helyes végrehajtása. Különböző méretű labdák megfelelő labdakezelése, labdás ügyességi elemek megbízható végrehajtása mindkét oldalra. Labdavezetés ismerete mindkét kézzel. Labdás ügyességi elemek koordinált összekötése hely- és helyzetváltoztató és manipulatív mozgásformákkal a megfelelő testtartás mellett.</p>
--	--

3-4. évfolyam

Korosztályos módszertani és órartartási javaslatok

- Összetett, több sportágat érintő feladatok.
- Atlétika és gimnasztika mozgáselemeinek beépítése minden órán.
- Küzdősport elemeinek beépítése heti rendszerességgel.
- Labdás ügyességfejlesztés kiemelt használata, összekötése kar és láb koordinációját javító gyakorlatokkal.
- Döntési helyzet állandó megjelenése, manipulatív jellegű, változó típusú részfeladatokból összeállított gyakorlatsorok használata.
- Tartós egyiramu mozgások (6-8 perc) alkalmankénti beépítése.
- Folyamatos intenzitásváltással járó gyakorlatok (8-10 perc) beépítése.
- Pihenőidő mindig csak egy készenléti állapotig tartson.
- Összetettebb, gyors gondolkodást igénylő gyakorlatok beépítése.
- Döntően párban vagy csapatban végzett gyakorlatok beépítése.
- Minden órán legyen játékos jellegű feladat.
- Rendszeres kosárlabda használat és labdás ügyesség fejlesztés órákon belül.

		Órakeret	
1.	Előkészítő és preventív mozgásformák	10	7%
2.	Természetes hely- és helyzetváltoztató mozgásformák	16	11%
3.	Manipulatív természetes mozgásformák	20	14%
4.	Természetes mozgásformák a torna jellegű feladatmegoldásokban	16	11%
5.	Természetes mozgásformák az atlétika jellegű feladatmegoldásokban	16	11%
6.	Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban	20	14%
7.	Természetes mozgásformák a küzdősport jellegű feladatmegoldásokban	14	9%

8.	Labdás ügyességfejlesztés összekapcsolása természetes mozgásformákkal	32	23%
		144	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Előkészítő és preventív mozgásformák	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Egyszerűbb alakzatok kialakítása, tartása, váltása. Alapvető preventív, hely- és helyzetváltoztató, és manipulatív mozgásformák ismerete.	
A tematikai egység nevelés-fejlesztési céljai	Az optimális sportolási környezet megszilárdítása, fenntartása, ezáltal a további ismeretek megszerzésének elősegítése. Alapvető rend és fegyelmi szabályok, kommunikációs formák rendszeres tudatos használata. Test funkciók és működés ismereteinek megszilárdítása, bővítése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>1.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG</p> <p><i>Előkészítő és preventív mozgásformákhoz tartozó ismeretanyag összetettebb formáinak használata:</i></p> <p>Összetettebb térbeli alakzatok és kialakításuk, egyszerűbb dinamikus gimnasztikai mozgásformák bevezetése alapvető rendgyakorlati elemek összekötésével játékok bevezetése és fokozatos beépítése a foglalkozások gyakorlatanyagába. Tudatos izomernyesztés, feszítés, hajlítás, nyújtás. Légző gyakorlatok, hasi légzés tudatos tanítása, gerincvédelem elősegítése.</p> <p>1.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p>Alapvető sportolási szabályok megismertetése kialakítása. Pozitív hozzáállás, siker és kudarc elviselési, kezelési képesség fejlesztése. Társas gondolkodáshoz, együttes feladatvégzéshez való viszony kialakítása. Alapvető sportolási szabályok megismerése.</p>		<p>Környezetismeret: Tájékozódás</p> <p>Vizuális kultúra: Vizuális kommunikáció</p>
Kulcsfogalmak / fogalmak	Gimnasztika, rendgyakorlat, ernyesztés, feszítés, hajlítás, nyújtás, hasi légzés, gerincvédelem	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák	Órakeret 16 óra
Előzetes tudás	Alapvető Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák biztonságos végrehajtása, egyszerűbb mozgássorok felépítése ezek felhasználásával. A mozgásformák automatizálása, precíz végrehajtása szerekekkel nehezített környezetben is.	
A tematikai egység nevelés-fejlesztési céljai	Elsajátított természetes mozgásformák gyors szabályos váltása, összetettebb nehezítések és változó körülmények mellett is stabil, precíz végrehajtása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>2.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG</p> <p><i>Elsajátított és meglévő természetes mozgásformák mozgásmintáinak, koordinációjának fejlesztése:</i></p> <p>A kerettantervben felsorolt természetes mozgásformák további használata, végrehajtás minőségének, biztonságának fejlesztése.</p> <p>Járások, futások, oldalazások, ugrások, lendítések körzések, hajlítások, nyújtások, fordítások, fordulások, tolások, húzások, emelések, hordások, függés és lengésgyakorlatok, egyensúlygyakorlatok, gurulások, átfordulások, támaszok és az említett mozgásformákat alkalmazó játékok. Egyszerű, már kellő biztonsággal és minőségben végrehajtott mozgásformák összekötése akadályokkal, nehezítésekkel.</p>		<p>Matematika: Műveletek, geometria, mérés, testek</p> <p>Vizuális kultúra: Írányok, vizuális kommunikáció</p>

<p><i>Elsajátított és meglévő természetes mozgásformák rendszeres kombinálása, váltása nehezítése:</i> A mozgásformák beidegződésének, automatikus, minél gyorsabb előhívásának fejlesztése előre meghatározott (vonalak használata) és hirtelen jelle történő (sípra, tapsra stb.) végrehajtással, nehezítésekkel, mozgásforma váltásokkal.</p> <p><i>Guggolás mint alapvető természetes mozgásforma és mobilitást kiemelten karbantartó mozgásminta használat:</i> A guggolás mint kiemelten fontos mozgásminta karbantartása, fejlesztése, folyamatos beépítése a gyakorlatanyagba.</p> <p>2.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Mozgás síkok, útvonalak, térérzékelés továbbfejlesztése. Nehezítések, váltások, kapcsolódások energiatudatos kezelése.</p>	
Kulcsfogalmak / fogalmak	Mozgáskapcsolat, térérzékelés, testérzékelés, beidegződés, automatizálás, energiatudatosság

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Manipulatív természetes mozgásformák	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás	Manipulatív alapmozgások magabiztos ismerete, eszközök balesetmentes használata.	
A tematikai egység nevelés-fejlesztési céljai	A kosárlabda sporthoz kapcsolódó manipulatív mozgásformák célzott továbbfejlesztése. Az alapmozgások finommotorikájának készség szintre fejlesztése mellett új, magasabb ügyességi szint elérése, új technikai elemek bátor alkalmazása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>3.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Manipulatív természetes mozgásformák bonyolultabb, összetettebb formái, kivitelezés minőségének, biztonságának további fejlesztése:</i> Dobások, elkapások, rúgások, labdaátvétel lábbal, labdavezetés kézzel, ütés testrésszel, eszközzel, manipulatív mozgásformák játékban. Különböző méretű labdák érintése, tapintása, hordása. Gurítás, görgetés, tekerés, pörgetés testrészeken, talajon, különböző eszközökön (tornapad, zsámoly, stb.) eszközök körül, alatt. Guruló, pattanó labdák elkapása, eldobása különböző testhelyzetekből, és kiinduló helyzetekből. Futás, ugrás, átbújás guruló, pattogó labda fölött, alatt, mellett. Pattanársra feladatok, stb.</p> <p><i>Elsősorban kosárlabdához kapcsolódó manipulatív mozgásformák készségszintre emelése, összekötése nehezítésekkel és más mozgásformákkal:</i> Labdakezelési mozgásformák használata különböző testhelyzetekben, helyzetváltoztatások és helyváltoztatások közben az egyszerűbb mozgásformáktól a bonyolultabbak felé haladva.</p> <p>3.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Összetettebb mozgásfeladatok, bonyolultabb eszközhasználati formák. Energiatudatos és hatékony végrehajtásformák kialakítása, tér kihasználás.</p>		Vizuális kultúra: Vizuális kommunikáció
Kulcsfogalmak / fogalmak	Sporteszköz, szabály, kézügyesség, energiatudatos, hatékony, finommotorika	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Természetes mozgásformák a torna jellegű feladatmegoldásokban	Órakeret 16 óra
Előzetes tudás	A megtanult torna és gimnasztikai elemek megbízható, helyes technikával történő végrehajtása. Támaszhelyzetek ismerete és biztonságos használata, megfelelő szintű statikus és dinamikus egyensúly megfelelő.	
A tematikai egység nevelés-fejlesztési céljai	A megtanult gimnasztikai és torna elemek végrehajtási biztonságának javítása, megfelelő elemek összeépítése, a rendszeres használatból eredő előnyök (hajlékonyság, testtartás, testtudat, koncentrálttság) tudatos kihasználása.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>4.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Természetes mozgásformák a torna jellegű feladatmegoldásokban szereplő ismeretanyag végrehajtási minőségének, biztonságának további fejlesztése:</i> Torna elsajátított alapelemeinek (gurulóátfordulás, tarkóállás, bátorugrás, lebegő és mérlegállás, ugrások, kézenállást előkészítő gyakorlatok) megerősítése, beépítése változó feltételek között játékos formában. Tornához kapcsolódó játékok kreatív, kooperatív megoldási formái. Torna elemek labdával való összekötése, nehezítése.</p> <p><i>Gimnasztika, mint testtudat alakító, formáló, testtartás fejlesztő és mobilitás karbantartó eszköz használata:</i> A 3-4 évfolyamban továbbra is elsősorban a torna és gimnasztikai alapelemek tartásjavító és megalapozó, stabilitás/mobilitás fejlesztő, ízületi hajlékonyságot karbantartó előnyeit kell kihasználni. Előkészítő természetes mozgásformák ismeretanyagában szereplő gimnasztikai alapelemek, mozgásformák beépítése a gyakorlatanyagba elsősorban játékos formában. Mivel a gimnasztika nem elsősorban bemelegítő célokat szolgál, ezért ne csak a foglalkozások bevezető és levezető szakaszában, hanem folyamatos, és rendszeres beépítése javasolt.</p> <p>Legfontosabb a helyes testtartás folyamatos idegrendszeri rögzítése, a hibák gyakori javítása.</p> <p>4.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Testrészekkel és társakkal való mozgáskapcsolatok, térbeli, időbeli, ritmikai kapcsolódások. Személyes teljesítőképesség határainak átlépésével kapcsolatos kockázatok létezésének elfogadása.</p>		<p>Környezetismeret: Testtudat, életműködés</p> <p>Ének-zene: Mondókák, játékok, ritmus, improvizáció</p>
Kulcsfogalmak / fogalmak	gimnasztika, egyensúly, stabilitás/mobilitás, helyes testtartás, teljesítőképesség	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. Természetes mozgásformák az atlétika jellegű feladatmegoldásokban	Órakeret 16 óra
Előzetes tudás	Természetes mozgásformák atlétikai jellegű feladatmegoldásainak magabiztos használata. Futó, ugró, dobóiskolai alapok stabil végrehajtása, vezető műveletek ismerete.	
A tematikai egység nevelés-fejlesztési céljai	A kosárlabda szempontjából fontos és kapcsolódó mozgásminták, mozgásformák kiemelt használata, gyakorlása. Kar és láb együttes koordinációjának helyes testtartás mellett, tudatos testkontroll a végrehajtásban.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>5.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban használt természetes mozgásformák minőségének koordinációjának, végrehajtási biztonságának további fejlesztése:</i> Járások, futások, ugrások, szökdelések, dobások az atlétikában. Az elsajátított mozgásformák alkalmazása atlétikai jellegű játékokban Kar és láb koordinációjának, együttes, összehangolt mozgásának fejlesztése, mozgáskoordináció fejlesztése.</p> <p><i>Atlétika és kosárlabda összekapcsolható mozgásmintáinak arányaiban kiemelt használata, beépítése gyakorlatanyagba</i> Már tanult atlétikai jellegű mozgásminták fejleszteni kívánt kosárlabdás mozgásmintákkal való összekapcsolása előkészítés céljából (például fektetett dobás – indián szökdelés, magasugrás, elugrás helyett felugrás, gyorsítások, robbanékony megindulások, atlétikában használatos dobásformák használatának csökkentése).</p> <p>5.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p>		<p>Matematika: Geometria, testek, mérés</p> <p>Környezetismeret: Testműködés</p> <p>Vizuális kultúra: Vizuális kommunikáció</p>

Tudatos energia befektetés, alapmozgások elnevezéseinek ismerete.	
Kulcsfogalmak/fogalmak	Futóiskola, ugróiskola, szökdelő iskola, ritmus, ütem, energia befektetés

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	6. Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás	Természetes mozgásformák kontrollált alkalmazása sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban. Motivált, sportszerű szellemiség. Összjátékban, csapatszintű gondolkodásban jártasság.	
A tematikai egység nevelés-fejlesztési céljai	Sportjátékok alaptechnikai megoldásainak továbbfejlesztése, kooperatív gondolkodást igénylő feladatok helyes megoldása, helyes döntésekre való orientálás.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>6.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Sportjátékok alaptechnikai és taktikai ismeretanyagának bővítése, fejlesztése természetes mozgásformákkal való összekötés közben:</i> Kis létszámú, játékos hely-, helyzetváltoztató és manipulatív feladatmegoldások, sportjáték előkészítő kisjátékok. Támadó-védő egység kialakítása, egyszerűbb létszám különbséges helyzetek.</p> <p><i>Döntési kényszerrel járó feladatok egyre összetettebb formáinak használata:</i> Nyitott készségek fejlesztése a döntési szituációk feladatsorokba történő gyakori beépítésén keresztül. Már elsajátított természetes és manipulatív mozgásformák összekötése egyre összetettebb (több választásos) döntési szituációk beépítése gyakorlatanyagba, kisjátékokba.</p> <p><i>Kooperatív gondolkodással járó játéksituációk tudatos, kiemelt használata:</i> Együttes gondolkodás, társhoz, társak mozgásához, játéksituációkhoz, helyzetkedési formákhoz való alkalmazkodás fejlesztését előkészítő, megalapozó gyakorlatok kiemelt, tudatos használata, beépítése korosztálynak megfelelően egyszerűtől a bonyolultabb, összetettebb felé haladva.</p> <p>6.1. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Győzelem és kudarc elviselési, kezelési képesség fejlesztése. Társas gondolkodás, csapatszellem kialakításának megalapozása. Kommunikáció kiemelt fontosságú. Labdajátékok alapvető szabályainak, összefüggéseinek megismerése. Sportszerűség, fair play szellemiség kialakítása.</p>		<p>Matematika: Számolás, geometria, térbeli tájékozódás, összehasonlítás</p> <p>Vizuális kultúra: Vizuális kommunikáció</p> <p>Magyar nyelv és irodalom: Kommunikációs jelek</p>
Kulcsfogalmak / fogalmak	Győzelem, vereség, kooperatív játék, labdabirtoklás, csapatszellem, emberelőny, támadó-védő	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	7. Természetes mozgásformák az önvédelmi és küzdő jellegű feladatmegoldásaiban	Órakeret 14 óra
Előzetes tudás	Alapvető sérülés megelőzési technikák ismerete (esés, tompítás). Támadó védő mozgáshoz való igazodás.	
A tematikai egység nevelés-fejlesztési céljai	A küzdő jellegű feladatmegoldások elsősorban sérülésmegelőző és más hasznos alaptechnikai eleminek beépítése. Önvédelem, önfegyelem fejlesztése, test-test elleni küzdelemhez való hozzáállás kialakítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>7.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Küzdő jellegű feladatmegoldások alkalmazása a természetes mozgásformákban:</i> Bevezetés a küzdőjátékokba társtolások és húzások, kötélhúzások, esések, tompítások gyakorlatanyagba építésével (a sérülés megelőzés érdekében esésekkel, tompításokkal kell kezdeni a gyakorlást).</p> <p><i>Küzdőjátékok használata az elsajátított mozgásformák gyakori beiktatásával:</i> Párokban vagy csapat(ok)ban végzett játékok, test-test elleni kontaktus is</p>		<p>Környezetismeret: Vizuális kommunikáció</p>

beépítve a korábban már elsajátított manipulatív és természetes mozgásformákat is felhasználva (például kakasviadal egy lábon szökdelve, kiszorító, stb.).	
7.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Baleset és sérülés megelőzéssel kapcsolatos ismeretek fejlesztése. Önuralom, tisztelet a másik fél iránt.	
Kulcsfogalmak / fogalmak	Esés, tompítás, küzdés, önuralom, tisztelet, sportszerűség

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	8. Kosárlabda-specifikus mozgásformák	Órakeret 32 óra
Előzetes tudás	A hely-, helyzetváltoztató, és manipulatív mozgásformák megbízható ismerete, labdás ügyesség már egy magasabb szinten van. Labdajátékok (kosárlabda) alapvető szabályainak ismerete és alkalmazása. Tanult elemek tudatos összekötése.	
A tematikai egység nevelés-fejlesztési céljai	Legfontosabb kosárlabdához tartozó technikai elemek megszilárdítása. Elsősorban minőségi fejlődés, másodsorban új ismeretek tapasztalása, szerzése, gyakorlása. A tanult mozgásformák, technikai és taktikai alapismeretek tudatos alkalmazása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>8.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Kosárlabda alapállás:</i> Kosárlabda alapállás tudatos használata, beépítés összetett gyakorlatokba Alapállás technikai végrehajtásának javítása, kar, láb, törzs helyzetének javítása, stabilitás fejlesztése.</p> <p><i>Kosárlabda játékhoz kapcsolódó természetes és manipulatív mozgásformák fejlesztése, összekapcsolása:</i> Kosárlabdához kapcsolódó ügyességi elemek, manipulatív mozgásformák összekötése hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformákkal kiemelt figyelemmel a végrehajtás közbeni megfelelő testtartásra.</p> <p><i>Irányváltások, fordulások, fordulatok, első lépések kiemelt fejlesztése:</i> Indulások különböző testhelyzetekből labdával, vagy a nélkül, fordulások, arcirányváltások, irányváltások kiemelt figyelemmel az első lépések helyes technikai végrehajtására és a mozdulat gyorsaságára.</p> <p><i>Labdajátékokban hangsúlyosan használt irányváltoztató, fordulási formák bevezetése, használata</i> Kitámasztások, fordulások, irányváltások, lepörgések, arcirányváltások kiemelt használata kiemelt figyelemmel a végrehajtás stabilitására és gyorsaságára.</p> <p><i>Kosárlabdához tartozó korosztályos sportágspecifikus technikai elemek:</i> Szabályos elindulás, megállás labdával. Kosárlabdához tartozó alapvető passzolási formák.</p> <p>8.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Társas gondolkodás, egyéni felelősségvállalás, mentális tartás, játéksituációk támadó-védő egységben való átlátása.</p>		<p>Matematika: Számolás, geometria, térbeli tájékozódás, összehasonlítás</p> <p>Vizuális kultúra: Vizuális kommunikáció</p> <p>Magyar nyelv és irodalom: Kommunikációs jelek</p>
Kulcsfogalmak / fogalmak	Alapállás, labdás ügyesség, kétkezesség, fordulások, irányváltások, első lépés, passzolás, megindulás, megállás	

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	Előkészítő és preventív mozgásformák Összetettebb térbeli alakzatok, és kialakítási módjaik ismerete. Tudatos izom ernyesztés és feszítés, testrészek hajlítása és nyújtása. Hasi légzés tudatos alkalmazása. Gerincvédelmi szempontok figyelembe vétele a feladatmegoldások közben
---	---

	<p>Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák Elsajátított hely- és helyzetváltoztató mozgásformák biztonságos használata, alkalmazása nehezítések mellett, jelre történő gyors váltás a mozgásformák között. Guggolás, mint kiemelten fontos mozgásminta megfelelő végrehajtása, ehhez szükséges mobilitás és stabilitás megléte</p> <p>Manipulatív természetes mozgásformák Manipulatív mozgásformák összetettebb formáinak biztonságos használata. Manipulatív mozgásformák összekötése labdás ügyességi elemekkel. Labdakezelés biztonságos használata az elemek végrehajtása közben.</p> <p>Természetes mozgásformák a torna jellegű feladatmegoldásokban Helyes testtartás megléte a különböző mozgásformák alkalmazása közben. Alapvető ízületi hajlékonyság, mobilitás/stabilitás megfelelő arányának elérése a mozgásformák alkalmazása közben. Torna elemek labdával való biztonságos összekötése</p> <p>Természetes mozgásformák az atlétika jellegű feladatmegoldásokban Futó és ugróiskola alap gyakorlatainak magas színvonalú végrehajtása. Testrészek, végtagok összehangolt használata az atlétikai jellegű feladatmegoldások közben. Kosárlabda szempontjából is hasznos atlétikai jellegű mozgásminták, mozgásformák kiemelt minőségű végrehajtása.</p> <p>Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban Sportjátékok különböző formáihoz való gyors alkalmazkodás. Gyors döntési képesség a játéksituációkban. Együttes gondolkodás, társakhoz, játéksituációkhoz való gyors alkalmazkodás. Nyitott készségek megfelelő szintű fejlettsége. Támadó-védő egység ismerete, alkalmazása. Sportszerűség, fair-play elveinek ismerete, alkalmazása. Kommunikáció fontosságának ismerete, játéksituációkban való alkalmazása.</p> <p>Természetes mozgásformák az önvédelmi és küzdő jellegű feladatmegoldásokban A test-test elleni kontaktus elfogadása a labdajátékok küzdelmeinek velejárójaként. Az önvédelmi és küzdő elemek tudatos alkalmazása a társ és a saját védelmünk, a sérülés megelőzés érdekében.</p> <p>Kosárlabda-specifikus mozgásformák Kosárlabda alapállás tökéletes végrehajtása, összekapcsolása különböző ügyességi elemekkel. Manipulatív mozgásformák biztonságos összekötése labdás ügyességi feladatokkal. Irányváltások, fordulások, kitámasztások, első lépések gyors és technikailag helyes végrehajtása. Szabályos elindulás, megállás labdával. Biztonságos labdavezetés mind két kézzel. Alapvető átadási formák helyes alkalmazása. Egyszerűbb dobásformák ismerete. Folyamatos stabilitás, megfelelő tartás megléte az elemek végrehajtása közben.</p>
--	--

7.33. Szivackézilabda kerettanterv 1-4. évfolyam számára

Célok, feladatok

A szivackézilabdázás legfőbb célja, hogy a játékon keresztül minél több gyermek fedezhesse fel a kézilabdázás élményét, és tanulja meg a játék alapjait a szabadidős vagy a későbbiekben a versenyszerű kézilabdázás érdekében. A játéktevékenység és oktatásmódszertani szemlélete az életkori sajátosságokhoz illeszkedik. A játékot és a játékosságot kiemelt eszköznek tekinti, amely segítségével örömteli és izgalmas tanulási lehetőséget kínál minden gyermek számára.

Az egyszerűsített szabályrendszer és a szivackézilabda tulajdonságai együttesen biztosítják, hogy a sportág félelem nélküli, szórakoztató tevékenységgé váljon az alsó tagozatos tanulók számára.

A játéktevékenység a legfőbb motiváció a tanulók számára, amely segítségével autentikus körülmények között, társas mezőben kezdődik meg a sportág alapjainak elsajátítása. Az egyéni és társas felelősségvállalás, a sportszerű magatartás és az egészséges versenyszellem kialakítása, szabályozása együttesen alapozzák meg a játékhoz szükséges morális fejlődést.

Mindezekén túl a kézilabda játékokban megjelenő, egyéni és társas problémamegoldást kívánó helyzetek a motoros szférán túl kiválóan fejlesztik a szociális, emocionális és kognitív képességeket.

Az alsó tagozatos testnevelésben a tanulók alapvető mozgásmintáinak és mozgáskészségeinek kialakítása, formálása, illetve a szabályozott mozgásvégrehajtás alapjainak elsajátítása a legfontosabb cél. Ebből fakadóan az alapkészségek mozgásmintáinak megszilárdulása, magabiztos végrehajtásuk kialakulása kiemelkedően fontos ebben az időszakban, melyek a hatékony és gyors mozgástanulás, továbbá a bonyolultabb sportági mozgások alapjait jelentik.

A szivacskezilabda tevékenységek során a természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások mellett hangsúlyosan fejlődnek a manipulatív mozgások. A labda elfogása, dobása a lábak munkájával a kézilabda játékok sajátos készségcsoportját képezik, amelyek tanulása hozzájárul a kinesztetikus érzékelés fejlődéséhez.

A gyakorlás során mindkét kéz ügyességét szükséges fejleszteni, s törekedni kell arra, hogy a vizuális információfeldolgozás a végrehajtások mentén egyre hatékonyabbá váljon. Az egyéni szerepjátékok, illetve a különböző szabályjátékok alkalmazása jól tudatosítható környezetet teremt a kreativitás, felfedezési mozgástanulás és az ezeket kísérő önálló, alkotó gondolkodás fejlesztéséhez.

A szivacskezilabda oktatási szemlélete szerint fontos, hogy minden tanulónak azonos mennyiségű idő álljon a rendelkezésre a gyakorlás és a játék során. Ehhez illeszkedően kerüli a kiesős, sok várakozással járó tanulásszervezési formákat. Emellett figyelembe kell venni, hogy minden tanuló minden játékpozícióban rendszeresen tapasztalatot szerezzen.

Az 1-4. osztály tantervében az alapvető természetes mozgáskészségek fejlesztése és azok a kézilabda játékhoz illeszkedő feladatok kontextusában történő alkalmazása hatja át a tematikai egységeket. Az egyéni és társas labdás és labda nélküli ügyességfejlesztési feladatok megoldásai segítik a testtel és a térrel kapcsolatos érzékelési funkciók fejlődését, a játékhoz szükséges alapvető készségek és képességek fejlesztését és kialakítását. A társas együttműködés szabályainak és lehetőségeinek tanulása egyre tudatosabbá, célorientáltabbá teszi az egyes mozgások végrehajtását, amelyek segítségével a kisjátékok, a kreatív játékok és a mérkőzésjátékok is egyre élményszerűbben, eredményesebben játszhatók.

A kooperatív jellegű, együttműködést igénylő játékok és feladatok megteremtik a motoros és pszichés alapját a későbbi, időköznyer alatti, versenyjellegű tevékenységeknek. A versenyek ebben az életkorban mindig a tanulás és fejlődés eszközeként jelennek meg, nem válhatnak kizárólagos céllá.

A foglalkozások során külön kiemelt fejlesztési területet jelentenek a kisjátékok, a kreatív játékok és a mérkőzésjátékok. A kisjátékokban megvalósuló alkalmazó gyakorlás feladathelyzeteket teremtve, változatos térbeli, szabálybeli és létszámmal zajló játékokban fejti ki pótolhatatlan fejlesztő hatásait. Szabályozott feltételek mellett sokszoros mozgástanulási lehetőség alakul ki minden tanuló számára. A kreatív játékok hozzájárulnak a szivacskezilabda játék taktikai alapjai megértéséhez, a játéktevékenységben történő egyre tudatosabb és motivált részvételhez, végső soron a kognitív képességek fejlődéséhez.

A mérkőzésjátékok az életkori sajátosságokhoz illeszkedő létszámmal, célfelülettel, játéktérrel és szabályrendszerrel kontrollált versenyszituációkba ágyazva teszik teljessé a pedagógiai hatásrendszert.

A fenti alapelvek és fejlesztési feladatok megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy a tanulási folyamat egészét át kell hatnia a nagyfokú sikerességnek, az élményszerzésnek, a kihívást jelentő, örömteli mozgásos tevékenységeknek, amelyek a játékosság módszerével együtt formálják a testneveléshez és a kézilabdázáshoz fűződő pozitív attitűdbázist, és fejlesztik a tanulók teljes személyiségét.

A kerettanterv minden tanuló számára heti két órában kívánja biztosítani a hatékony és eredményes szivacskezilabda tanulást.

A játéktevékenység során jelölt játékosok száma minden esetben csak a mezőnyjátékosokra vonatkozik. Kapus – ha a játékban van – plusz egy játékosként értendő.

A szivacskezilabda mérkőzések pályaméretei az 1-2. osztályban 20 méter hosszú és 10 méter széles téglalap. A kapuelőtér vonal a kapu közepéből, a kapufák vonaláig húzott 5,5 méter sugarú félkörív, amelyeket a kapu szélességének megfelelően egy egyenes vonal köt össze. A kapu az alapvonal közepén áll, mérete: 150-160 centiméter magas és 240-250 centiméter széles. A javasolt játékidő 2x10 perc.

3-4. osztályban a játéktér téglalap alakú terület, amelynek hossza 28 méter, szélessége 15 méter. A kapuelőtér vonal a kapu közepéből, a kapufák vonaláig húzott 6 méter sugarú félkörív, amelyeket a kapu szélességének megfelelően egy egyenes vonal köt össze. A kapu az alapvonal közepén áll, mérete: 150-160 centiméter magas és 240-250 centiméter széles. A javasolt játékidő 2x15 perc.

A mérkőzésjátékokhoz, illetve a szivacskezilabda foglalkozásokhoz használandó szivacskezilabda mérete minden esetben szabadon választható a csapatok tudásszintjéhez és kézméretéhez igazítva. Amennyiben az iskolában nem áll rendelkezésre a javasolt pályaméret, a játéktér méretei és a játék szabályai – így például a csapatok létszáma – hozzáigazítandók az elérhető lehetőségekhez.

A kerettanterv minden tanuló számára, a mindennapos testnevelés kiváltható óráinak részeként, heti két órában kívánja biztosítani a szivacskezilabda tanulást.

1 – 2. ÉVFOLYAM

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Egyéni labda nélküli és labdás ügyességfejlesztés	Órakeret 38 óra
Előzetes tudás	A mozgásfejlődés során kialakult természetes mozgáskészségek elemi szintű alkalmazása egyszerű körülmények között. Alapvető ismeretek a saját testtel, a téri irányokkal kapcsolatban. Tapasztalat a labda tulajdonságairól.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A test- és térérzékelés fejlődése a természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások koordinációjának javulásával. A természetes mozgások alapvető mozgásmintáinak megismerése – különös tekintettel a manipulatív alap készségekre –, melyek biztosítják a későbbi sportspecifikus készségek alapjait. A kéz és a labda kapcsolatának kialakítása, a labdaérzékelés fejlesztése a vizuális információfeldolgozás hatékonyságának növelésével.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>1.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Testérzékelést és térérzékelést fejlesztő mozgásos feladatok, játékok labda nélkül és labdával</i> Természetes hely- és helyzetváltoztató mozgásformák végrehajtása és koordinációs fejlesztési céllal végzett játékos feladatok, szerep- és szabályjátékok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mozgás helyben, a saját tér érzékelésének játékos feladatai; - testérzékelést, egyensúlyozást fejlesztő hely- és helyzetváltoztató mozgások, szabadgyakorlati alapformák, képességfejlesztő gyakorlatok; - helyváltoztatás az általános térben fokozatosan növekvő sebességgel (különböző sebességtartományokban) az ütközések elkerülése nélkül; - helyváltoztatás különböző kötött és kötetlen útvonalakon (egyenes vonalon, cikk-cakkban, hullámvonalon, egyéb útvonalakon); - járások, futások, oldalazások lassú, közepes, gyors tempóban; - gyors megindulások, megállások, irányváltoztatások; - menekülés és üldözés egyszerű fogójátékokban; - területváltó, területre irányuló, valamint a helyezkedést előkészítő feladatok, játékok; - szökkenések, két- és egylábás szökdelések és ugrások talajon és alacsony akadályok fölött; - gördülések, gurulások, tompítások, esések egyszerű feladatai; - kúszások, mászások, utánzófeladatok; - a vizuális és auditív ingerek, valamint a mozgás összehangolásának játékos feladatai, játécai; - a védekező alapmozgás gyakorlatai; - sasszé és keresztlépések előkészítő feladatai; - játékos általános, erőfejlesztő gyakorlatok hangsúlyosan saját testsúllyal. <p><i>Egyéni labdás ügyességfejlesztő gyakorlatok és játékok helyben és haladással – labdafogás, gurítások, dobások és elkapások</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - a szivacskezilabda egykezes fogásmódja, tartása különböző helyzetekbe emelve, lendítve; - a szivacskezilabda emelése a test különböző mélységi, szélességi, hosszúsági tengelyeihez viszonyítva, a test melletti, fej feletti területeken; - alapvető két- és egykezes gurítások és dobásformák megismerése és gyakorlása különböző labdákkal, eszközökkel; - dobások különböző labdákkal a dobástávolság, a dobóerő és a dobás ívének egy szempontú variálásával; - célba dobások különböző távolságokról, különböző méretű labdákkal nagy 		<p><i>Matematika:</i> számolás, térbeli tájékozódás, összehasonlítások</p> <p><i>Környezetismeret:</i> testünk, életműködéseink, tájékozódás</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> tárgy és környezetkultúra, vizuális kommunikáció</p> <p><i>Technika:</i> anyagok és alakításuk</p>

<p>célfelületekre;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobások helyből, a stabil dobó terpesz kialakításával; - az egykezes felsődobás technikájának kialakítása; - a beugrásos lövés és előkészítő feladatai; - rövid, egyenes vonalú, illetve íves pályán való felkészítés gyakorlatai; - a labda elkapásának (elfogásának) alapvető formái (guruló, pattanó, levegőben különböző magasságban érkező labdák) a kéz és az ujjak szerepének a hangsúlyozásával; - saját, dobott és gurított labda elkapása; - alapvető lábmunkatechnikák megismerése alaphelyzetből. <p><i>Egyéni labdás ügyességfejlesztő gyakorlatok és játékok helyben és haladással – labdavezetések:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - labdapattintások helyben különböző erő kifejtéssel; - labdapattintások helyben, alapszerkeze mindkét kézzel; - helyben történő labdavezetési és labdakontroll gyakorlatok különböző magasságban, változó kiinduló helyzetekben; - lassú sebességű labdavezetések egyenes vonalon, köríven; - labdavezetések álló akadályok között, később fokozatosan gyorsabban mozgó társak között az ütközések elkerülésével; - labdavezetések és labdakontroll gyakorlatok a mozgássebesség fokozatos növelésével; - labdavezetések sokféle alakzatban; - labdavezetések különböző tempóban zenei aláfestéssel; labdavezetések önállóan alkotott útvonalakon (például számokon, betűkön stb.); - labdavezetések irány- és ritmusváltoztatással; - egyszerű cselezések labdával és labda nélkül álló akadályokkal szemben; - egyéb labdaérzékelő gyakorlatok lábbal és a test különböző részeivel. <p>1.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p><i>Általános ismeretek</i></p> <p>Az alkalmazott természetes hely- és helyzetváltoztató mozgásformák elnevezései. A manipulatív alapkészségek elnevezései. A tanórák alapvető szabályai, szokások ismerete. A tanult mozgásvégrehajtások tanulási szempontjainak megismerése. Az alkalmazott eszközök felismerése, balesetmentes használata. A dobások vezető műveletei, tanulási szempontjai. A játékfeladat által megkövetelt szabályok szerinti eszközhasználat ismerete. A testi higiénia és folyadékpótlásra vonatkozó alapismeretek.</p> <p><i>Taktikai ismeretek előkészítése</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - a játéktér határainak érzékelése és kihasználása; - a labda elfogására és megszerzésére irányuló taktikai cselekvések támadásban és védekezésben; - a későbbi 1-1 elleni játék helyzetek megoldását segítő védekező és támadó lábmunka alapjai; - meneküléshez és üldözéshez kapcsolódó tudatosság (elszakadás, irány- és ritmusváltás a térben). <p><i>Személyiségfejlesztési szempontok</i></p> <p>A mozgásműveltség elemeinek elsajátítása során a tanulóknak világos képet kell kapniuk a pozitív testképről. Ennek mentén a tanulók megismerik az önismeret fogalmát, továbbá képessé válnak saját testi határaik megélésére, azon határok átlépésére, amelyek elősegítik az önértékelés, fejlődését.</p> <p>A testnevelés órákon végzett állandó tudatosítás eredményeként a tanulóknak tudatosul, hogy a rendszeres testmozgás, a mozgásos játékok befolyásolják az aktuális játékedükét, mozgékonyágukat, aktivitációs energia szintjüket.</p>	
---	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	testrészek, irányok, mozgásútvonal, sebesség, ütközések elkerülése, cikk-cakk vonal, hullámvonal, alacsony-magas súlyponti helyzet, védekező alaphelyzet, szivacsabda és használati szabályai, gurítás, dobás, elkapás, elfogás, labdavezetés, felugrás, elugrás, beugrás, átadás, passz, felkészítés, dobásív, dobóerő, testcsele, tanulási szempont
--------------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. A társas együttműködés alapjai	Órakeret 28 óra
Előzetes tudás	Tapasztalat a páros és csoportos mozgásos tevékenységekkel, játékokkal kapcsolatban. Az életkornak megfelelő társas felelősségtudat.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A szivacskezilabdához szükséges alapvető társas magatartásformák megértése, a közös feladat-végrehajtás és játék alapélményének megteremtése. A páros és csoportos technikai és taktikai alapok elsajátítása. A támadó, védő szerepek előkészítése a kooperatív viselkedésformák és az egészséges versenyszellem megteremtésével.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>2.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Egyéni labdás és labda nélküli ügyességfejlesztés feladatai (1. tematikai egység célszerű anyagából) páros és társas együttműködést igénylő tanulási helyzetekben.</i> <i>Páros és csoportos labdás és labda nélküli ügyességfejlesztő dobásgyakorlatok és játékok helyben és haladással:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - egyszerű kooperatív futójátékok, szerep- és szabályjátékok a természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások változatos gyakorlására; - dobáspontosságra és sikeres együttműködésre törekvő kooperatív feladatok, játékok sokféle eszköz felhasználásával; - dobások különböző irányból és formában érkező labdaátvételt követően; - labdadobások, átadási (passz) gyakorlatok különböző alakzatokban; - játékos passzgyakorlatok meghatározott társakhoz vagy meghatározott sorrendiséggel; - árnyék- és tükörgyakorlatok labdával a társ(ak) követésével; - guruló, pattanó és a levegőből érkező labda elfogása, majd továbbítása társnak vagy társaknak helyből, valamint lassú (később fokozatosan gyorsuló) mozgást követően; - átadási gyakorlatok a pálya szélességi- és hossz tengelyében csoportokban, pontszerzési lehetőséggel; - alapvédekezés és a szemből érkező lövés és átadás akadályozásának feladatai; - kontrollált sor- és váltóversenyek; - páros és csoportos küzdőfeladatok, játékok. <p>2.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS <i>Alapismeretek</i> A páros és csoportos feladatmegoldásokra vonatkozó magatartási szabályok. A feladatkezdő és befejező jelzések ismerete.</p> <p><i>Taktikai ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - a pozíciótartás alapismeretei támadásban; - az együttműködés alapismeretei szélességben és mélységben; - támadó-védő szerepek alapfeladatai szélességben és mélységben; - kapus poszt alapfeladatainak ismerete; - 1-1 elleni játék alapismeretei támadó és védő szerepekben. <p><i>Személyiségfejlesztési szempontok</i> Az életkori sajátosságokból fakadóan a tanulók valódi csoporthoz való tartozásának élménye még nem jellemző. Ezért a testnevelésóra keretei között a tanulóknak tudatosított, közösen – osztályban, csoportban – megélt pozitív élmények adják a csoporthoz tartozás élményének alapját. Ennek eredménye a fokozódó kooperatív magatartás kialakulása, a társas felelősség és a közös sikerekre törekvés megjelenése.</p>		<p><i>Matematika:</i> műveletek értelmezése; geometria, mérés, testek</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális kommunikáció, látványok megfigyelése</p>

Az énközpontú világgép fokozatos lebomlása zajlik. A társas felelősség kialakulásához vezető úton az esetleges versenyszituációk állandó kontrollja meghatározó tényező.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	vezető, követő, menekülő, üldöző, támadó, védő, zavarás, ütközés, párharc, együttműködés, mezőnyjátékos, kapus, szélesség, mélység, keresztpassz, segítségadás

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Kisjátékok	Órakeret 34 óra
Előzetes tudás	A manipulatív eszközhasználati formák elemi ismerete. Tapasztalat a labdás játékokról, a labda használatának lehetőségeiről.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az alapvető technikai elemek játékhelyzetben történő gyakorlása, és ennek részeként az elemi szintű taktikai feladatok megoldása. Az összjáték lehetőségének, szerepének felismerése a játékhelyzetekben, csökkentett létszám, terület és egyszerűsített szabályok mellett.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>3.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Játékok, játékos feladatok csökkentett létszámmal, kisebb területen, egyszerűsített szabályokkal.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 1:1 elleni játékok; - 2:1 elleni játékok; - 2:2 elleni játékok; - 3:1 elleni játékok; - 3:2 elleni játékok; - pontszerzők a játék fázisainak tudatosítása figyelembe vételével; - labdatartó játékok; - védővel szemben, nagyméretű célfelületekre történő pontszerzési lehetőséggel; - labdabirtoklás védővel (védőkkel) szemben, rögzített célfelület (például kapu, vonal) nélkül; - labdabirtoklás védővel (védőkkel) szemben, célfelülettel (például különböző méretű kapu(k)ra, vonalra, területre); - „cicajátékok”; - többkapus játékok különböző formájú és méretű területeken megkötések mellett. <p>3.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS <i>Alapismeretek</i> A szélesség és mélység fogalmának megértése. A helyezkedés és a labdacentrikus védekezés alapjainak megértése. Játékfeladatok, játékszabályok keretein belüli cselekvés, a társas szabályok megsértésének észlelése és jelzése, alkalmazkodás az irányításhoz. A sportszerűség fogalmának megértése.</p> <p><i>Taktikai ismeretek</i> Az 1:1 elleni játékban az alábbi játékhelyzetek megoldása:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a támadónak a labda birtoklása és a célfelület elérése, gólszerzés; - a védőnek a labda megszerzése, a célfelület elérésének, a gólszerzésnek megakadályozása. <p>A 2:1; 2:2; 3:1; 3:2 elleni játékokban az alábbi játékhelyzetek megoldásai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására irányuló tevékenység; - védekezésben nyomásgyakorlás a labdás ellenfélre vagy helyezkedés a labda és a saját kapu, célfelület közé; - labdavesztés esetén a labda azonnali visszaszerzésére irányuló törekvés és az ellenfél megakadályozása a gólszerzésben (a támadó és a célfelület közé történő helyezkedés). 		<p><i>Matematika:</i> számolás, térbeli tájékozódás, összehasonlítások</p> <p><i>Környezetismeret:</i> tájékozódás</p>

<p><i>Személyiségfejlesztési szempontok</i> A kispályások során a tanulók számára örömet, jó érzést okozó feladatok sokszori, sikeres végrehajtása adja az alapját, hogy megtapasztalják és átéljék a játékhelyzetek és feladatok után a játék és az élmény kapcsolatát, a kellemes érzéseik okait. A kispályások olyan tanulási környezetet eredményeznek, mely fokozza a játékba kapcsolódás lehetőségét, a tanulási esélyeket kiegyenlíti, s ezzel hozzájárul a motivált részvételhez. A kispályások közbeni kontrollált versenyhelyzetek hozzájárulnak a sportszerű magatartásformák kialakulásához, a társak megbecsüléséhez és az eredményközpontúság helyett a játékélmény hangsúlyozásához.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>játékfeladat, játékszabály, helyezkedés, labdabirtoklás, védekezés, támadás, sportszerűség, győztes, vesztes, gólszerzés, gólszerzés megakadályozása, összájáték, sáncolás, üres terület</p>

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Kreatív játékok	Órakeret 16 óra
Előzetes tudás	A tanulónak tapasztalata van az önálló, fantáziára építő játékok kitalálásában, egyszerű játékfeladatok és szabályok kialakításában.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A kreatív játékok alkalmazásával a tanulók előzetes mozgás- és játéktapasztalataira építve az önálló alkotó gondolkodás és a játékindigencia fejlesztése. Tapasztalatszerzés a játékszabályok, megkötések, illetve a játéktevékenység egyes elemeinek megalkotásában.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>4.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG</p> <ul style="list-style-type: none"> - Páros és társas labdás feladatalkotások, kreatív mozgássorok létrehozása labdával vagy labda nélkül – zenére is. - Futójátékok, fogójátékok közbeni szerepek megválasztása, kitalálása. - Előre meghatározott futó- vagy fogójátékok egy-egy szabályának módosításai (ház, megfogás, szabadítás, létszám, eszköz, terület stb.) irányított keretek között. - Kispályások és mérkőzésjátékok tanulók általi módosítása egy szempont figyelembevételével: <ul style="list-style-type: none"> - labdák száma; - a pont (gól) szerzés lehetősége; - a játéktéren való haladás; - célfelület helye, mérete, száma; - területkorlátozások. <p>4.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p><i>Alapvető ismeretek</i> A játékok módosítási lehetőségeinek elnevezései, a játékok megnevezései, a játékszabályok megismerése és alkalmazása.</p> <p><i>Taktikai ismeretek</i> A játékszabályok, a terület, a létszám, a megkötések és a célfelületek egy szempont szerinti módosításának következményei felismerése.</p> <p><i>Személyiségfejlesztési szempontok</i> A problémamegoldó gondolkodás viszonylag fejletlen, ezért a tanulók egy probléma megoldása során nem képesek több szempontból vizsgálni a szituációt. A játékszabályok módosítása kooperatív tanulásszervezéssel valósítandó meg, amely növeli a csoportkohéziót és a kevésbé ügyes tanulókat is nagyfokú sikerben részesít. A tudatos játéktevékenység nagyfokú tanulói figyelmet igényel, amely egyszerre egy játékelem tanulását teszi lehetővé. A tanulók egy szempont figyelembe vételével képessé válnak a feladatok kreatív megoldására.</p>		<p><i>Matematika:</i> számolás, térbeli tájékozódás, összehasonlítások</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális kommunikáció, közvetlen tapasztalás útján szerzett élmények feldolgozása, látványok megfigyelése, tárgy- és környezetkultúra</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	játékfeladat, játékmegkötés, szabályalakítás, játékösszetevők, önálló alkotás, ötletes megoldás, szabályalkotás
--------------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. Mérkőzés játékok	Órakeret 28 óra
Előzetes tudás	A mérkőzésjátékok alapszabályainak megismeréséhez szükséges alapvető ismeretek, illetve a játékhöz szükséges alapmozgások elemi szintű végrehajtása (futás, ugrás, irányváltoztatás, labda átvétel, dobás).	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A játékot alkotó mozgások, mozdulatok alkalmazásának első tapasztalatainak megszerzése kontrollált versenyhelyzetekben. A játékelmény megtapasztalása és a tevékenységorientált, kontrollált versenyjátékok elfogadásán, megértésén és alkalmazásán keresztül a játékhöz kapcsolódó érzelmi kötődés kialakítása. A 3:3 elleni játék alapjainak elsajátítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>5.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Kontrollált versenyjellegű mérkőzésjátékok 3-3 ellen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - különböző, könnyítést és sikerélményt célzó megkötések, szabálmódosítások alkalmazásával; - különböző játéktér mérettel és formával; - kapuk számának, méretének, elhelyezésének változtatásával; - gólszerzés módjainak megkötéseivel; - az eredményszámítás meglétével (van vagy nincs); - az eredményszámítás módjának változtatásával. <p>5.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS <i>Alapvető ismeretek</i> A 3:3 elleni mérkőzésjáték alapszabályai. A védekezés és támadás alapismeretei, szabálytalanságok. A játék fő fázisainak feladatmegoldásaival kapcsolatos elemi ismeretek. <i>Taktikai ismeretek</i> Mérkőzés játékokban az alábbi játékhelyzetek megoldása:</p> <ul style="list-style-type: none"> - támadónak a labda birtoklása és a célfelület elérése, gólszerzés; - a védőnek a labda megszerzése, a célfelület elérésének, a gólszerzésnek megakadályozása; - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására irányuló tevékenység; - védekezésben nyomásgyakorlás a labdás ellenfélre vagy helyezkedés a labda és a saját kapu, célfelület közé; - labdavesztés esetén a labda azonnali visszaszerzésére irányuló törekvés és az ellenfél megakadályozása a gólszerzésben (a támadó és a célfelület közé történő helyezkedés). <p><i>Személyiségfejlesztési szempontok</i> Az önálló feladatmegoldás, a kompetencia tudat teljes megélése érdekében a kontrollált versenyhelyzetek és a tanuló önmagához mért fejlődésének hangsúlyozása történik mind a készségfejlődésben, mind a játéktudatosság fejlődésében. Ez által serkenthető a kooperatív magatartás kialakulása, amelynek következtében fokozatosan létrejön a társakkal és a pedagógussal való együttműködés, a szabálykövetés és a sportszerű magatartás.</p>		<p><i>Matematika:</i> számolás, térbeli tájékozódás, összehasonlítások</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális kommunikáció</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	kapuelőtér vonal, oldalvonal, alapvonal, középvonal, félidő, szünet, szabaddobás, büntetődobás, középkézdes, bedobás, figyelmeztetés, kiállítás, kizárás, labdatartás, zavarás, együttműködés csapaton belül, megegyezés, elfogadás, szabályszegés, szabálykövetés, indulat, vita, játékvezető	
A fejlesztés várt	Egyéni labda nélküli és labdás ügyességfejlesztés	

<p>eredményei a két évfolyamos ciklus végén</p>	<p>A tanuló legyen képes a természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások, valamint a kézilabdázáshoz szükséges manipulatív alapkészségek (dobás és elkapás, elfogás) kontrollált végrehajtására. Ismerjen többféle labdatípust és tudjon velük egyszerű ügyességi feladatokat magabiztosan végrehajtani. Legyen képes a futás sebességének célszerű változtatására valamint testcsellel, irányváltoztatással történő szabályozott végrehajtására. Tudja elkülöníteni a térbeli irányokat és ütközés nélkül bemozogni az általános teret. Ismerje a mellső, alsó és felső dobások végrehajtását, a felső egykezes hajtás technikai alapjait. Tudjon védekező alaphelyzetben célszerűen mozogni a játéktéren. Tudatosan alkalmazza a labdavezetés, labdaátvétel és a dobás alaptechnikáit kitámasztással és beugrással végrehajtva.</p> <p>A társas együttműködés alapjai A tanuló legyen képes egy vagy két társával felelősségteljesen gyakorolni, feladatot megoldani. Tudjon folyamatosan, kis hibaszázalék mellett átadási (passz) gyakorlatokat végrehajtani. Vegyen részt tudatosan, nagyfokú sikeresség mellett a futó-, fogójátékokban és célbadobó játékokban. Tudjon egyszerű döntéshelyzetet megoldva (például 2-1 elleni játékban) gólszerzésre törekedni. Ismerje a támadó és védő alapfeladatokat.</p> <p>Kisjátékok A tanuló ismerje a helyezkedés és a labdacentrikus védekezés alapjait kisjátékok közben. Támadásban ismerje fel a kedvezőbb játékhelyzetben lévő társat, és törekedjen megjátszására. Védekezésben gyakoroljon nyomást az ellenfél labdás játékosára és törekedjen a labda visszaszerzésére. Értse az üres terület fogalmát, és mozgásával, döntéseivel igyekezzen annak kihasználására (például befutás, passz). A játékokra, mint tanulási lehetőségekre tekintsen, és törekedjen az eredményekből fakadó győzelem és vereség érzelmi hatásainak szabályozására.</p> <p>Kreatív játékok A tanuló váljon képessé pedagógus segítsége mellett a kisjátékok vagy a mérkőzésjátékok szabályait 1-2 szempont alapján célszerűen módosítani, megváltoztatni.</p> <p>Mérkőzésjátékok A tanuló értse a 3-3 elleni szivacskezilabda játék alapszabályait és fogadja el azokat. Legyen képes játék közben tudatosan a labda megszerzésére törekvő mozgásokat végrehajtani, védekezésben tudatosan a labda és a saját kapuja közé helyezkedni. Tudjon tudatosan úgy helyezkedni támadásban, hogy ha labdát kap, akkor közvetlenül gólt tudjon szerezni. Ismerje a mérkőzésjátékokban a játékosok alapfeladatait támadásban, védekezésben és labdabirtoklás váltáskor. Legyen képes, minden – játékban használatos – pozícióban játszani a játékot.</p>
--	---

3-4. ÉVFOLYAM

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Egyéni labda nélküli és labdás ügyességfejlesztés	Órakeret 30 óra
Előzetes tudás	A természetes mozgáskészségek alapvető mozgásmintáinak ismerete és végrehajtása, alkalmazásuk a térben, különböző játékhelyzetekben. A menekülés és üldözés tudatos alkalmazása fogójátékokban. A manipulatív alapkészségek (kiemelten a gurítások, dobások, elkapások, labdavezetések) kontrollált végrehajtása gyakorlóhelyzetben. A felső egykezes hajtás kontrollált végrehajtása kitámasztással és beugrással. Mozgás védekező alaphelyzetben. Tapasztalat a tér, a test mozgásának viszonylatában, különböző sebességtartományokban.	

<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A test- és térérzékelés, az egyensúlyozás és a kinesztetikus érzékelés fejlődése a változatos, egyéni ügyességi szinthez igazodó labdás és labda nélküli feladatmegoldások segítségével. A labdaérzékelés fejlesztése a vizuális információfeldolgozás hatékonyságának további növelésével.</p> <p>Az alapkészségek egyre sportágspecifikusabb technikai végrehajtása időkényszer alatt is. A természetes manipulatív alapkészségek végrehajtási mintáinak változó körülmények közötti alkalmazása. Az általános relatív erőszint és a gyorsasági koordináció fejlődése.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>1.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Testérzékelést és térérzékelést fejlesztő mozgásos feladatok, játékok labda nélkül és labdával.</i> Természetes hely- és helyzetváltoztató mozgásformák, valamint kombinációik végrehajtása, koordinációs fejlesztési céllal végzett játékos feladatok, szabályjátékok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mozgás helyben, a saját test- és tér érzékelésének játékos feladatai; - testérzékelést, egyensúlyozást fejlesztő hely- és helyzetváltoztató mozgások, szabadgyakorlati alapformák, képességfejlesztő gyakorlatok; - járások, futások, oldalazások váltakozó sebességgel, különböző súlyponti helyzetben; - helyváltoztatás az általános térben fokozatosan növekvő sebességgel (különböző sebességtartományokban) mozgó akadályok (társak) között; - gyors megindulások, megállások, irányváltoztatások (labdával is) előzetes és utólagos mozgásokkal kombinálva, feladathelyzetben is; - menekülés és üldözés összetett fogójátékokban; - területváltó, valamint a helyezkedést előkészítő feladatok, játékok; - szökkenések, szökdelések és ugrások váltakozó szinteken és magasságban; - irányváltoztatások, fordulatok menekülés és üldözés komplex akadálypályákon és összetett fogójátékokban; - haladás a térben kombinált futó-ugró-dobó feladatokkal; - futó-és ugróiskolai feladatok; - gördülések, gurulások, tompítások, esések egyszerű feladatai; - kúszások, mászások, utánzófeladatok; - a vizuális és auditív ingerek, valamint a mozgás összehangolásának játékos feladatai, játékaik nehezített körülmények között; - a védekező, támadó alapmozgás és a lábunkatechnikáik gyakorlatai alaphelyzetből és megelőző más mozgásformákból; - fordulatok, a sasszé és keresztlépések feladatai változó körülmények között; - játékos, általános és speciális erőfejlesztő gyakorlatok hangsúlyosan saját testsúllyal. <p><i>Egyéni labdás ügyességfejlesztő gyakorlatok és játékok helyben és haladással – labdafogás, gurítások, dobások és elkapások:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - a szivacs labda emelése a test különböző mélységi, szélességi, hosszúsági tengelyeihez viszonyítva, a test melletti, fej feletti területeken zavaró társ mellett is; - alapvető két- és egykezes gurítás- és dobásgyakorlatok gyakorlása szivacs labdával; - dobások különböző labdákkal és eszközökkel a dobástávolság, a dobóerő és a dobás ívének többszemponútú variálásával; - célba dobások növekvő távolságokról, különböző méretű labdákkal csökkenő méretű célfelületekre; - dobások helyből és előzetes mozgásból a stabil dobó terpesz kialakításával; - az egykezes felsődobás technikai végrehajtása sokféle előkészítő mozgásból (labdaátvételtől, cselektől) és feladathelyzetben; - szemből, oldalról, rézsútosan hátulról érkező labda biztos elfogása és zökkenőmentes továbbítása; - labdaadogatási (átadási) gyakorlatok növekvő mozgási sebességgel különböző lépéskombinációkkal a kidobást megelőzően; 		<p><i>Matematika:</i> számolás, térbeli tájékozódás, összehasonlítások</p> <p><i>Környezetismeret:</i> testünk, életműködéseink, tájékozódás</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> tárgy és környezetkultúra, vizuális kommunikáció</p> <p><i>Technika:</i> anyagok és alakításuk</p>

- a beugrásos lövés és előkészítő feladatai;
- rövid, egyenes vonalú, illetve íves pályán való felkészítés gyakorlatai;
- a váll vonalának és az alatti dobásfajták technikai képzése, rávezető gyakorlatai;
- különböző irányból és magasságból érkező labdák elfogása, majd dobó helyzetbe való felkészítése;
- dobások társtól átvett labdával labda nélküli és labdás lendület szerzést követően célra, felületre kitérésből és beugrást követően;
- a labda elkapásának (elfogásának) alapvető formái (guruló, pattanó, levegőben különböző magasságban érkező labdák), előzetes és utólagos mozgáskombinációkban;
- saját, dobott- és gurított labda elkapása és dobása;
- dobások önszöktetést követően - különböző feladatok végrehajtásával - beugrásos lövésformával végrehajtva (kiinduló helyzet változtatása, futás közbeni feladatok, labdavezetés közbeni feladatok stb.);
- felugrásos lövés előkészítő gyakorlatai különböző kényszerítő és rávezető gyakorlatokkal.

Egyéni labdás ügyességfejlesztő gyakorlatok és játékok helyben és haladással – labdavezetések:

- labdapattintások helyben folyamatos és váltakozó erő kifejtéssel;
- helyben történő labdavezetési és labdakontroll gyakorlatok különböző magasságban, változó kiinduló helyzetekben;
- közepes- és nagysebességű labdavezetések különböző mozgásútvonalakon;
- labdavezetések álló akadályok között, később fokozatosan gyorsabban mozgó társak között az ütközések elkerülésével;
- labdavezetések a vizuális kontroll csökkentésével;
- labdavezetések és labdakontroll gyakorlatok a sebesség fokozatos növelésével;
- labdavezetések sokféle alakzatban;
- labdavezetések különböző tempóban zenei aláfestéssel; labdavezetések önállóan alkotott útvonalakon (például számokon, betűkön stb.);
- labdavezetések, indulóselekkel, irány- és ritmusváltoztatással árnyék- és üldözőfeladatokkal;
- cselezések labdával és labda nélkül védővel (társsal) szemben játék helyzetben;
- egyéb labdaérzékelő- és zsonglőr gyakorlatok lábbal és a test különböző részeivel.

1.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS

Alapvető ismeretek

Az alkalmazott természetes hely- és helyzetváltoztató mozgásformák elnevezései. Az új technikai elemek (kiemelten felugrásos lövés) vezető művelete és tanulási szempontjai. A tanórák alapvető szabályai, szokások. A különböző mozgásvégrehajtások, technikák tanulási szempontjainak megismerése. A testi képességekkel, továbbá a gyakorlatok helyes végrehajtásaival kapcsolatos alapvető ismeretek (például erő, állóképesség, hajlékonyság, gyorsaság, koordináció, gerinc- és ízületvédelem). A testi higiéniával, fáradással és a folyadékpótlással összefüggő ismeretek.

Taktikai ismeretek

- a labda megszerzésére és megkapására irányuló cselekvések támadásban és védekezésben;
- védekező és támadó lábmunka tudatossága játék helyzetekhez igazítva;
- meneküléshez és üldözéshez kapcsolódó tudatosság (elszakadás és cselezés a térben).

Személyiségfejlesztési szempontok

A tanuló elfogadja a külső visszajelzés információit az önértékelés sérülése nélkül, és képes a mozgásműveltség fejlesztése érdekében egyénre szabott, saját célokat kitűzni,

<p>elérni és felismeri egyéni sajátosságait, erősségeit, gyengeségeit. Megkezdődik a belső figyelem kialakulása. A helyes technikai végrehajtásra való tudatos törekvés során kialakul a tanuló akaratlagos figyelme saját testére, mozgására, melynek eredményeként képes pontosan és tantárgyi terminológia szerint megérteni, meghatározni, tudatosítani a mozgás tanulása közbeni és általi testi érzéseket, érzeteket.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<p>irányváltoztatások, mozgásútvonal, sebességváltoztatások, súlyponti helyzet, alaphelyzet, tanulási szempont, önálló gyakorlás, technikai elem</p>

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. A társas együttműködés alapjai	Órakeret 32 óra
Előzetes tudás	<p>A szivacskezilabdához szükséges alapvető társas magatartásformák ismerete. Tapasztalat a páros és csoportos feladatmegoldásokkal, önálló gyakorlással kapcsolatban. Az életkornak megfelelő társas felelősségtudat. Páros és csoportos labdás koordinációfejlesztő játékos gyakorlatok és játékok. A támadó, védő szerepek ismerete, tapasztalat a gyakorlás során betöltött szerepükről. A labda elfogásának és dobásának, valamint az átadási gyakorlatok tanulási szempontjainak, alkalmazásának ismerete.</p>	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A szivacskezilabdához szükséges alapvető társas magatartásformák formálása, a sportszerű, közös játék alapélményének további mélyítése. A kooperatív viselkedésformák, a társas felelősség további formálása kontrollált versenyszituációkban is. Párban vagy csoportban végezhető labdás ügyességfejlesztés fokozott pontosságra, összehangoltabb együttműködésre törekedve. A páros és csoportos technikai és taktikai alapok elsajátítása a játékban történő eredményes alkalmazás érdekében támadásban és védekezésben egyaránt.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>2.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Egyéni labdás és labda nélküli ügyességfejlesztés feladatai (1. tematikai egység célszerű anyagából) páros és társas együttműködést igénylő tanulási helyzetekben.</i> <i>Páros és csoportos labdás és labda nélküli ügyességfejlesztő dobásgyakorlatok és játékok helyben és haladással:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kooperatív futójátékok, szerep- és szabályjátékok a természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások változatos gyakorlására; - dobáspontosságra és sikeres együttműködésre törekvő kooperatív feladatok, játékok sokféle eszköz felhasználásával; - dobások társnak labdával végzett lendületvételt követően; - dobások társnak különböző irányból, magasságban és az azt megelőző labdaátvételt követően; - labdadobások, átadási (passz) gyakorlatok különböző alakzatokban és formációkban; - játékos passzgyakorlatok meghatározott társhoz vagy meghatározott sorrendiséggel; - játékos passzgyakorlatok döntéskényszerrel járó szituációkban; - árnyék- és tükörgyakorlatok labdával a társ(ak) követésével; - guruló, pattanó és a levegőből érkező labda elfogása, majd továbbítása társnak vagy társaknak (páros, hármas, négyes csoportokban történő szervezéssel) talajról és felugrást követően; - átadási gyakorlatok a pálya szélességi- és hossz tengelyében csoportokban, pontszerzési lehetőséggel; - labdaelütést és „halászást” megérettető gyakorlatok; - alapvédekezés és a szemből érkező lövés és átadás akadályozásának feladatai; - a támadás és elszakadás páros és társas feladatai, játécai; - kontrollált sor- és váltóversenyek komplex feladatmegoldást igénylő helyzetekben; 		<p><i>Matematika:</i> műveletek értelmezése; geometria, mérés, testek</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális kommunikáció, látványok megfigyelése</p>

<p>- páros és csoportos küzdőfeladatok, játékok.</p> <p>2.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS <i>Alapismeretek</i> A páros és csoportos feladatmegoldásokra vonatkozó magatartási szabályok. Az önálló gyakorláshoz kapcsolódó ismeretek. A vezető és követő szerepek felelőssége, feladatai. A döntéshozatal és a célszerű feladatmegoldásokkal összefüggő egyéni és társas felelősség szempontjai.</p> <p><i>Taktikai ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - a pozíció tartás alapismeretei támadásban; - az 1-1 elleni játék lehetőségei; - támadásban két játékos együttműködése, helyezkedése pozíciótartással és váltással; - támadásban három, négy játékos együttműködése pozíciótartással, enyhe mélységi osztottsággal; - támadó-védő szerepek alapfeladatai szélességben és mélységben kiegészülve a beálló pozíció ismeretével; - kapus poszt alapfeladatainak ismerete védekezésben és támadásban egyaránt. <p><i>Személyiségfejlesztési szempontok</i> Az előző évfolyamok nevelő munkájának és mozgásfeladatainak köszönhetően a tanulók valódi csoporthoz való tartozásának élménye erősödik. Továbbra is kulcsfontosságú, hogy a testnevelésóra keretei között a tanulóknak tudatosított, közösen – osztályban, csoportban – megélt pozitív élmények domináljanak. Ennek eredménye a fokozódó kooperatív magatartás kialakulása, a társas felelősség és a közös sikerekre törekvés erősödése. Folytatódik az énközpontú világkép átalakulása.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Vezető, követő, menekülő, üldöző, támadó, védő, zavarás, ütközés, párharc, együttműködés, mezőnyjátékos, kapus, védő, támadó, szélesség, mélység, keresztpassz; periférikus látás, takarás, emberfogás, elszakadás</p>

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Kiszjátékok	Órakeret 32 óra
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Tapasztalat a manipulatív alapkészségek (kiemelten gurítás, elkapás, dobás és labdavezetés) kiszjátékokban történő alkalmazásáról. Alapszintű játéktapasztalat az 1:1, 2:1, 2:2, továbbá a 3:1, 3:2, 3:3 elleni játékokban. Tudatos játéktevékenység a tanult cicajátékokban, labdatartásokban, pontszerzőkben. Képes a tanult technikai elemek kiszjátékok közbeni alkalmazására.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Az alapvető technikai elemek bővülő játékhelyzetekben történő gyakorlása, és ennek részeként egyszerű taktikai feladatok megoldása. Az összjáték lehetőségének, szerepének felismerése a játékhelyzetekben, csökkentett létszám, terület és egyszerűsített szabályok mellett. A problémamegoldó gondolkodás fejlesztése döntéskényszerrel járó létszámtöbbletben zajló játékokkal. A játék fázisaihoz illeszkedő feladatok tudatosítása és gyakorlása az egyre eredményesebb és önállóbb feladatmegoldások érdekében. Poszt-specifikus taktikai alapfeladatok gyakorlása.</p>	
	<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>3.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Játékok, játékos feladatok csökkentett létszámmal, kisebb területen, egyszerűsített szabályokkal.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 1:1 elleni játékok; - 2:1 elleni játékok; - 2:2 elleni játékok; - 3:1 elleni játékok; 	<p><i>Matematika:</i> számolás, térbeli tájékozódás, összehasonlítások</p> <p><i>Környezetismeret:</i></p>	

<ul style="list-style-type: none"> - 3:2 elleni játékok; - 3:3 elleni játékok; - 4:2 elleni játékok; - 4:3 elleni játékok; - szélességben és mélységben osztott területen (például sávok); - pontszerzők a játék fázisainak tudatosítása figyelembe vételével; - labdatartó játékok; - védővel (védőkkel) szemben, csökkenő méretű célfelületekre történő pontszerzési lehetőséggel; - labdabirtoklás védővel (védőkkel) szemben, rögzített célfelület (például kapu, vonal) nélkül; - labdabirtoklás védővel (védőkkel) szemben, célfelülettel (például különböző méretű kapu(k)ra, vonalra, területre); - „cicajátékok”; - többcsapatos játékok; - többkapus játékok különböző formájú és méretű területeken fokozatosan nehezedő megkötések mellett. <p>3.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p><i>Alapismeretek</i> A helyezkedés és a labda centrikus védekezés alapjainak megértése. Az egysoros területvédekezés egyszerű formái, valamint az emberfogásos védekezés elemi ismeretei. Játékfeladatok, játékszabályok keretein belüli cselekvés, a társas szabályok megsértésének észlelése és jelzése, alkalmazkodás az irányításhoz. A sportszerű magatartás tudatos felvállalása.</p> <p><i>Taktikai ismeretek</i> Létszám azonos, illetve létszámfölényes (hátrányos) játékokban az alábbi játék helyzetek megoldásai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a támadónak a labda birtoklása és a célfelület elérése, gólszerzés; - a védőnek a labda megszerzése, a célfelület elérésének, a gólszerzésnek megakadályozása; - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására irányuló tevékenység; - védekezésben nyomásgyakorlás a labdás ellenfélre vagy helyezkedés a labda és a saját kapu, célfelület közé, valamint a labda elhalászása; - labdavesztés esetén a labda azonnali visszaszerzésére irányuló törekvés és az ellenfél megakadályozása a gólszerzésben (a támadó és a célfelület közé történő helyezkedés). <p>A halászás lehetőségének felismerése.</p> <p><i>Személyiségfejlesztési szempontok</i> A kispjátékok során a tanulók tapasztalati alapon értik meg a különböző játékfeladatokat, amelyek hozzásegítik őket a további motivált és koncentrált gyakorláshoz, tanuláshoz. A játékban kiütköző egyéni különbségek (erősségek és gyengeségek) kezelése és elfogadása folyamatos nevelési feladatot jelent, amely biztosítja az egészséges versenyszellem és a játékélmény dominanciájának erősödésén keresztül a minden tanuló számára kínált sikeres részvétel lehetőségét. A kispjátékok közötti kontrollált versenyhelyzetek hozzájárulnak a sportszerű magatartásformák kialakulásához, a társak megbecsüléséhez és az eredményközpontúság helyett a játékélmény hangsúlyozásához.</p>	<p>tájékozódás</p> <p><i>Magyar nyelv- és irodalom:</i> kommunikációs jelek felismerése és értelmezése</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>játékfeladat, játékszabály, helyezkedés, labdabirtoklás, védekezés, támadás, sportszerűség, győztes, vesztes, gólszerzés, gólszerzés megakadályozása, összjáték, betörés, sáncolás, üres terület, szabaddobás, döntéshelyzet, áttörés, pozíció, visszazárás, elszakadás, leválás, halászás</p>

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Kreatív játékok	Órakeret 16 óra
Előzetes tudás	A tanulóknak tapasztalatuk van az egyszerű szabályokon alapuló játékok egy szempont szerinti változtatásában. Ismerik a szabályváltoztatás alapvető lehetőségeit.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A kreatív játékok alkalmazásával a tanulók előzetes mozgás- és játéktapasztalataira építve az önálló alkotó gondolkodás és a játékontelligencia fejlesztése. Tapasztalatszerzés a játékszabályok, megkötések, illetve a játéktevékenység egyes elemeinek megalkotásában. A tanulói módosítások következtében a játéktevékenységgel összefüggő döntéshozatali mechanizmusok fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>4.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG</p> <ul style="list-style-type: none"> - Páros és társas labdás feladatalkotások, kreatív mozgássorok létrehozása labdával vagy labda nélkül – zenére is. - Futójátékok, fogójátékok közbeni szerepek megválasztása, kitalálása. - Előre meghatározott futó- vagy fogójátékok egy vagy több szabályának módosításai (ház, megfogás, szabadítás, létszám, eszköz, terület stb.) irányított keretek között. - Kisjátékok és mérkőzésjátékok tanulók általi módosítása 1-3 szempont figyelembevételével: <ul style="list-style-type: none"> - labdák száma, mérete, fajtája; - a pont (gól)szerezés lehetősége; - a játéktéren való haladás; - a játéktér formája; - a labdaszerzés módja; - a labdabirtoklás módja; - esélykiegyenlítő variációk (például joker játékos, átállás, speciális eredményszámítás); - célfelület helye, mérete, száma; - területkorlátozások; - egyéb eszközök bekapcsolása. <p>4.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p><i>Alapvető ismeretek</i> A játékok módosítási lehetőségeinek elnevezései, a játékok megnevezései, a játékszabályok, megkötések megismerése, módosítása és alkalmazása.</p> <p><i>Taktikai ismeretek</i> A játékszabályok, a terület, a létszám, a megkötések és a célfelületek egy-három szempont szerinti módosításának következményei felismerése (például játékdinamika, könnyítés, nehezítés, elemi taktikai szempontok).</p> <p><i>Személyiségfejlesztési szempontok</i> A problémamegoldó gondolkodás egyre fejlettebb, amelyhez erőteljesen hozzájárul a játéksituációkból adódó sikeres és sikertelen megoldásokban szerzett tapasztalat. A játékszabályok módosítása kooperatív tanulásszervezéssel valósítandó meg, amely növeli a csoportkohéziót és a kevésbé ügyes tanulókat is nagyfokú sikerben részesít. A tudatos játéktevékenység nagyfokú tanulói figyelmet igényel, amely egyszerre egy játékelem tanulását teszi lehetővé. A tanulók egy-három szempont figyelembe vételével képessé válnak a feladatok kreatív megoldására. A változatos döntéshozatali szituációk eredményeként a tanulók döntéshozó képessége javul. A testnevelés órai szituációkban a döntéshozatalból fakadó helyzetek (vita, helyes megoldás, tervezés, stb.) kezelése és a döntés melletti érvelés is tudatosan fejlődik.</p>		<p><i>Matematika:</i> számolás, térbeli tájékozódás, összehasonlítások</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális kommunikáció, közvetlen tapasztalás útján szerzett élmények feldolgozása, látványok megfigyelése, tárgy- és környezetkultúra, kifejezés, alkotás</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Játékfeladat, játékmegkötés, szabályalakítás, szabályalkotás, játékösszetevők, önálló alkotás, ötletes megoldás, döntéshozatal	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. Mérkőzés játékok	Órakeret 34 óra
Előzetes tudás	A 3:3 elleni mérkőzésjátékok alapszabályainak és a poszt-specifikus alapfeladatainak ismerete támadásban és védekezésben. A játékhoz szükséges alapmozgások fokozatosan gyorsuló végrehajtása (futás, ugrás irányváltoztatás, dobás és labdaátvétel).	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A játékot alkotó mozgások és mozdulatok alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatok gyarapodása kontrollált, társas versenyhelyzetekben. A játékelmény megtapasztalása és a tevékenységorientált, kontrollált versenyjátékok elfogadásán, megértésén és alkalmazásán keresztül a játékhoz kapcsolódó érzelmi kötődés kialakítása. A 4:4 elleni játék alapjainak elsajátítása a játék fázisai figyelembevételével támadásban és védekezésben.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>5.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Kontrollált versenyjellegű mérkőzésjátékok 4:4 ellen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - különböző, könnyítést és sikerélményt célzó megkötések, szabálmódosítások alkalmazásával; - különböző játéktér mérettel és formával; - kapuk számának, méretének, elhelyezésének változtatásával; - gólszerzés módjainak megkötéseivel; - az eredményszámítás meglétével (van vagy nincs); - az eredményszámítás módjának változtatásával; - a játékos cserék módja; - egyéb eszközök bekapcsolása; - esélykiegyenlítés módja; - eredményszámítás megléte (van vagy nincs); - eredményszámítás módja. <p>5.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS <i>Alapvető ismeretek</i> A 4:4 elleni mérkőzésjáték alapszabályai, a szabálytalanságok. A védekezés és támadás poszt-specifikus alapismeretei (irányító, beálló, átlövő). A játék fő fázisainak feladatmegoldásaival kapcsolatos ismeretek. A mérkőzés, illetve házibajnokság-szervezés ismeretei. Tapasztalatok gyűjtése a játékvezetésben, csapatszervezésben.</p> <p><i>Taktikai ismeretek</i> Mérkőzés játékokban az alábbi játékhelyzetek megoldásai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására és a célfelület elérésére irányuló tevékenység; - védekezésben nyomásgyakorlás a labdás ellenfélre és labdaszerzésre irányuló tevékenység, helyezkedés a labda és a saját kapu, célfelület közé; - labdavesztés esetén a labda azonnali visszaszerzésére irányuló törekvés és az ellenfél megakadályozása a gólszerzésben (a támadó és a célfelület közé történő helyezkedés). - létszám előnyös vagy hátrányos helyzetben történő támadó, védő tevékenység megoldási lehetőségeinek, feladatainak ismerete; - minden (szivacskezilabdában használt) pozícióban való elégséges játéktudatosság technikában és taktikában. <p><i>Személyiségfejlesztési szempontok</i> Az önálló feladatmegoldás, a kompetenciatudat teljes megélése érdekében továbbra is a kontrollált versenyhelyzetek és a tanuló önmagához mért fejlődésének hangsúlyozása történik mind a készségfejlődésben, mind a játéktudatosság fejlődésében. A mérkőzésjáték-szituációk lehetőséget biztosítanak annak</p>		<p><i>Matematika:</i> számolás, térbeli tájékozódás, összehasonlítások</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális kommunikáció</p>

<p>megtanítására és érzékeltetésére, hogy küzdeni akarás nélkül nem lehet érvényesülni sem a sportban, sem az életben. Azt azonban fontos megértetni és megláttatni a tanulókkal, hogy hol a határa az agresszióknak, amely átlépése esetén azonnal be kell avatkozni. A mérkőzések eredményei kapcsán előkerülő érzelmi állapotok, a sikerek és a kudarcok kezelése, a düh és a túlfűtöttség tudatos kontrollja, önszabályozási mechanizmusainak kialakítása fontos személyiségfejlesztési feladatok ebben az életkorban is.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>kapuelőtér vonal, oldalvonal, alapvonal, középvonal, félidő, szünet, szabaddobás, büntetődobás, középkezdés, bedobás, figyelmeztetés, kiállítás, kizárás, játékvezető, labdatartás, zavarás, együttműködés csapaton belül, sportszerűség, megegyezés, elfogadás, szabályszegés, szabálykövetés, indulat, vita, konfliktus</p>

<p>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</p>	<p>Egyéni labda nélküli és labdás ügyességfejlesztés A tanuló legyen képes a természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások, valamint a kézilabdázáshoz szükséges manipulatív alapkészségek (dobás és elkapás, elfogás, labdavezetés) kontrollált végrehajtására időkénszer alatt is. Ismerjen többféle labdatípust és tudjon velük összetett ügyességi feladatokat is végrehajtani. Legyen képes a futás, az irányváltoztatás, a cselezés, a védekező mozgás és egyéb haladási módok sebességének és irányának a feladat (játék) ritmusához, illetve az adott játék helyzethez történő célszerű igazítására. Tudatosan alkalmazza nehezített körülmények között is a labdavezetés, labdaelfogás és a dobás alaptechnikáit kitémasztással, beugrással és felugrással.</p> <p>A társas együttműködés alapjai A tanuló legyen képes csoportban önállóan, versenyjellegű körülmények között is felelősségteljesen és sportszerűen gyakorolni, feladatot megoldani. Tudjon folyamatosan, kis hibaszázalék mellett átadási (passz) gyakorlatokat végrehajtani döntéseket igénylő szituációkban is. A támadó és védekező feladatok mellett legyen képes a labdavesztésre és labdaszerzésre is gyorsan, célszerűen reagálni. Legyen képes együttműködni 1-3 társal (és a kapussal) a labda birtoklása, a támadások vezetése és befejezése, valamint a támadások megakadályozása érdekében. Tudjon egyszerű döntéshelyzetet megoldva (például 2-1 elleni játékban) gólszerzésre törekedni.</p> <p>Kisjátékok A tanuló váljon magabiztossá a helyezkedés és a labda centrikus védekezés technikai és taktikai alapjainak alkalmazására (például védekező alaphelyzet, mélységi kilépés, sánc, halászás) kisjátékok közben. Gyakoroljon nyomást az ellenfél labdás játékosára és törekedjen a labda visszaszerzésére a védőtársakhoz igazodva. Támadásban ismerje fel a kedvezőbb játék helyzetben lévő társat és törekedjen megjátszására. Legyen képes tudatosan üres területet kialakítani, s ezzel a társat kedvezőbb helyzetbe hozni. Tudjon létszámfölényes és létszámhátrányos helyzetben helyezkedni és a játék helyzetéhez igazodni. A játékokra, mint tanulási lehetőségekre tekintsen, és törekedjen az eredményekből fakadó győzelem és vereség érzelmi hatásainak szabályozására.</p> <p>Kreatív játékok A tanuló váljon képessé pedagógus segítsége mellett a kisjátékok vagy a mérkőzésjátékok szabályait 1-3 szempont alapján célszerűen módosítani, megváltoztatni. Értse a játék összetevői módosításának hatását a játék jellemzőire, ritmusára.</p> <p>Mérkőzésjátékok A tanuló értse a 4-4 elleni szivacskezilabda játék alapszabályait és fogadja el azokat. Legyen képes játék közben tudatosan és poszt-specifikusan a labda megszerzésére vagy megtartására törekvő mozgásokat végrehajtani. Ismerje a mérkőzésjátékokban a játékosok alapfeladatait támadásban, védekezésben és labdabirtoklás váltáskor. Legyen képes, minden – játékban használatos – pozícióban játszani a játékot.</p> <p>Poszt-specifikus tudásszint elvárások Kapus – Ismerje a védéshez szükséges alaphelyzetet, valamint helyezkedéssel</p>
--	---

	<p>tudja folyamatosan követni a labdát. Törekedjen a teljes testfelület tudatos használatára a háritások közben. Helyezkedéskor vegye figyelembe az előtte álló védők pozícióját, és ettől függően módosítsa helyzetét. Ismerje a mezőnybekerülésre vonatkozó szabályokat. Vegyen részt a támadások előkészítésében (kijátszás, indítás).</p> <p>Mezőnyjátékosok – Ismerje a labdás és labda nélküli lendületszerzés alapformáit, valamint az egyszerű cseleket labdával (indulócsel, lövőcsel) és labda nélkül a lövő kézzel ellentétes oldalra is. Tudja megjátszani mélységben, a beálló pozícióban lévő, valamint szélességben a mellette lévő csapattársát. Legyen képes végrehajtani szélességben labdás helycserét a mellette álló társával. Ismerje az egyéni védekezés során használt helyes alaphelyzetet (lábak, karok helyzete, súlyponti helyzet). A játék helyzetnek megfelelően tudjon beavatkozni a játékba a kapuelőtér közelében, valamint a kilépéseket követően. Ismerje az egyéni védekezési technikákat, úgy, mint a labda elütését a támadó közelében, a labda elhalászását, valamint az egyéni sáncolás technikáját talajon és levegőben. Tudjon az egyszerű helyzetekben társának segítséget nyújtani.</p> <p>Beálló pozícióban – Helyezkedése közben törekedjen a megjátszható területek elfoglalására. Legyen képes a lövő kézzel ellentétes oldalra történő befordulással beugrásból kapura lőni. Tudjon a lövést követően sérülésmentesen talajra érkezni.</p>
--	---

2. A Rendelet 7. melléklet 7.1. pont Idegén nyelv A nyelvi előkészítő évfolyam a négy osztályos középiskolai nevelés-oktatás előtt alcímet követő

a) negyedik bekezdésében a „szakközépiskolai” szövegrész helyébe a „szakgimnáziumi”,

b) ötödik, nyolcadik, tizenötödik bekezdésében a „szakközépiskolákban” szövegrész helyébe a „szakgimnáziumokban” szöveg lép.

6. melléklet a 22/2016. (VIII. 25.) EMMI rendelethez

A Rendelet 8. melléklet – Kerettanterv a szakiskolák számára a Testnevelés és Sport heti 5 órás változat kerettanterve a 9–10. évfolyam alcímet megelőzően a következő szöveggel egészül ki:

„A mindennapos testnevelés két órájának kiváltása érdekében a 9–12. évfolyamon az Iskolai labdarúgás 9–12. évfolyam számára elnevezésű kerettanterv ismeretanyaga is oktatható.”

7–10. melléklet a 22/2016. (VIII. 25.) EMMI rendelethez*

---

* Az EMMI rendelet 7–10. melléklete jelen Magyar Közlöny mellékleteként az MK_16_126_22EMMIrend_7_10melleklet.pdf fájlnev alatt található. Az EMMI rendelet ezen része jelen Magyar Közlöny 13474-től 15121-ig oldalait képezi.

**A földművelésügyi miniszter 58/2016. (VIII. 25.) FM rendelete
az agrár szakképesítések mestervizsga követelményeiről**

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 90. § c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 65. § 1., 2., 3. és 6. pontjában megállapított feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) Mestervizsga az 1. mellékletben meghatározott agrár szakképesítésekre szervezhető.
(2) Az 1. melléklet szerinti agrár szakképesítések mestervizsga követelményeit a 2. melléklet tartalmazza.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.
- 3. §** Az e rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő képzéseket és vizsgákat – ideértve a javító- és pótlóvizsgákat is – a földművelésügyi ágazathoz tartozó szakképesítésekre szervezhető mesterképzés szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról szóló 27/1996. (X. 4.) FM rendeletben foglaltaknak megfelelően kell befejezni.
- 4. §** Hatályát veszti a földművelésügyi ágazathoz tartozó szakképesítésekre szervezhető mesterképzés szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról szóló 27/1996. (X. 4.) FM rendelet.

Dr. Fazekas Sándor s. k.,
földművelésügyi miniszter

1. melléklet az 58/2016. (VIII. 25.) FM rendelethez

Agrár szakképesítések, amelyekre mestervizsga szervezhető

	A	B
1.	Sorszám	Szakképesítés megnevezése
2.	I.	Gyümölcspálinka-gyártó
3.	II.	Halász, haltenyésztő
4.	III.	Húsipari termékgyártó
5.	IV.	Dísznövénykertész
6.	V.	Kertépítő- és fenntartó
7.	VI.	Kutyakozmetikus
8.	VII.	Méhész
9.	VIII.	Lovász
10.	IX.	Mezőgazdasági gépész
11.	X.	Patkolókovács
12.	XI.	Pék
13.	XII.	Sajtkészítő
14.	XIII.	Vincellér
15.	XIV.	Virágkötő

2. melléklet az 58/2016. (VIII. 25.) FM rendelethez

Az agrár szakképesítésekre szervezhető mesterképzések szakmai és vizsgakövetelményei**I. GYÜMÖLCSPÁLINKA-GYÁRTÓ MESTER
MESTERVIZSGA SZAKMAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYE****1. A mesterképzés és vizsgáztatás célja**

A gyümölcspálinka-gyártó szakember szakmai munkája színvonalas gyakorlása érdekében olyan elméleti és gyakorlati ismereteket szerez, amelynek alapján mesterként saját szakterületén önálló vállalkozást működtethet. Szakmai munkájának magasabb szintű gyakorlása alapján vállalkozását meg tudja tervezni, szervezni. Piackutatással, precíz dokumentálással, megfelelő anyag- és energiagazdálkodással, környezetvédelmi, higiéniai és munkavédelmi követelmények betartásával, illetve betartatásával azt folyamatosan, eredményesen tudja működtetni, fejleszteni. Képes a pálinka kiváló minőségben történő előállítására.

A képzés és vizsgáztatás célja olyan kompetenciák elsajátítása, melyek segítségével a mester a beosztottjaival, az üzletfeleivel és a hatósággal megfelelően tud kapcsolatot teremteni és fel tudja vállalni a tanulók gyakorlati képzését. Szakmai tudásával, emberi magatartásával eleget tud tenni a szakma magasabb szintű elvárásainak.

2. A mestervizsgára való jelentkezés feltételei**2.1. A mestervizsgához szükséges alap-szakképesítések**

A szakma (képesítés) megnevezése	Azonosító száma
Gyümölcspálinka-gyártó	33 541 02 0100 31 02
Erjedés- és üdítőital-ipari termékgyártó	33 541 02 0000 00 00
Erjedés- és üdítőital-ipari technikus	54 541 01 0010 54 06
Bor-, és üdítőital-ipari technikus	52 6222 01
Bor- és pezsgőgyártó technikus	54 621 01 0010 54 01
Gyümölcspálinka-gyártó	34 541 04
Élelmiszermérnök (Bsc)	
Okleveles Élelmiszermérnök (Msc)	

A felsorolt szakképesítéseken kívül más szakirányú szakmai végzettség esetén a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Szakképzési Területe dönt a szakképesítés elfogadásáról.

2.2. A mestervizsga előfeltételeként meghatározott szakmai gyakorlati idő:

- szakirányú szakmunkás bizonyítvány esetén legalább 5 év (Gyümölcspálinka-gyártó, Erjedés- és üdítőital-ipari termékgyártó),
- középfokú szakirányú végzettség esetén legalább 3 év (Erjedés- és üdítőitalipari technikus, Bor- és üdítőitalipari technikus, Bor- és pezsgőgyártó technikus),
- felsőfokú szakirányú végzettség esetén legalább 3 év (Élelmiszermérnök, Okleveles Élelmiszermérnök).

A vizsgára jelentkezéshez a 2.1. és a 2.2. pont szerinti feltételek együttes megléte szükséges.

Az előírt szakmai gyakorlatot a mestervizsgát szervező Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Megyei Igazgatósága a bemutatott, jelentkezéshez csatolt dokumentumok alapján fogadja el.

3. A mester munkaterülete, a szakmához kapcsolódó tevékenységi körök

A szakmájának valamennyi területén önállóan, szakmailag magas színvonalon (korszerű eszközök, anyagok, gépek, berendezések használatával) tudja végezni a vállalt vagy rábízott feladatokat, illetve tevékenységeket.

3.1. A mester munkaterületének leírása

A gyümölcspálinka-gyártó szakmai képzéssel rendelkező mester önállóan képes az üzem kialakítására, fejlesztésére, gépek, berendezések szakszerű használatával kiváló minőségű pálinka előállítására és az üzem vezetésére.

3.2. A mester tevékenységi köre:

- Alapanyag-átvétel, minősítés és előkészítés
- Gyümölcscefre-készítés, -erjesztés
- Lepárlás, finomítás
- Gyümölcspálinka-érlelés, -kezelés, -tárolás
- Pálinka-kiszereles
- Műszaki feladatok
- Jövedéki ügyintézés
- Élelmiszer- és üzembiztonsági feladatok
- Marketing tevékenység
- Munkahelyi vezetés, szervezés
- Termékfejlesztés, arculatkialakítás és szakmai közéleti tevékenység

3.3. A szakma – mesterszintű – gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatok (feladatcsoportok), amelyet a mesternek ismernie kell**3.3.1. Szakmai feladatok****3.3.1.1. Alapanyag átvétel, minősítés:**

- Tömegmérés
- Mintavétel, átlagminta-készítés
- Minta-előkészítés
- Érzékszervi vizsgálat
- Szárazanyag tartalom, cukortartalom, pH meghatározása
- Próbaerjesztés
- Minősítés

3.3.1.2. Alapanyag előkészítés:

- Válogatás
- Előkészítő művelet meghatározása
- Gyümölcsmosás
- Magozás, szártépés
- Aprítás
- Pektinbontás
- Gőzölés
- Lényerés

3.3.1.3. Gyümölcscefre készítés:

- Anyagszállítás
- pH beállítás
- Tápsóadagolás

3.3.1.4. Gyümölcscefre erjesztés:

- Élesztő-kiválasztás
- Élesztőadag-meghatározás
- Élesztő-szintenyészet készítése
- Élesztőkezelés
- Beélesztőzés
- Ellenőrzés

3.3.1.5. Lepárlás:

- Cefreszállítás
- Melegítés
- Hűtővíz-hőmérséklet beállítása
- Párlatszűrés
- Szeszfokellenőrzés
- Alszeszfokolás

3.3.1.6. Alszeszfinomítás:

- Alszeszszállítás
- Alszeszmelegítés
- Hűtővíz-hőmérséklet szabályozása
- Refluxarány meghatározása
- Párlatválasztás
- Szeszfok meghatározása, beállítása
- Párlatmennyiség meghatározása
- Érzékszervi vizsgálat
- Pálinkavizsgálat

3.3.1.7. Egylépcsős lepárlás:

- Cefreszállítás
- Alszesz melegítés
- Refluxarány meghatározása
- Hűtővíz-hőmérséklet szabályozása
- Párlatválasztás
- Szeszfok meghatározása

3.3.1.7. Gyümölcspálinka érlelés, tárolás:

- Érlelő berendezés megválasztása
- Érlelő berendezés előkészítése
- Paraméterek beállítása
- Paraméterellenőrzés, -szabályozás
- Tároló berendezés ellenőrzése
- Pálinkatárolás
- Ágyas pálinka készítése

3.3.1.8. Pálinkakezelés:

- Pálinkahiba meghatározása
- Derítés és levegőztetés
- Hidegsokkolás
- Szűrés
- Szeszfok beállítása
- Tükrösség ellenőrzése

3.3.1.9. Csomagolóanyag előkészítés:

- Csomagolóanyag megválasztása
- Palacktisztítás, -ellenőrzés
- Gyűjtőcsomagoló anyag előkészítése

3.3.1.10. Palackozás:

- Töltés
- Zárás
- Töltőtér-fogat-ellenőrzés
- Zárásellenőrzés
- Címkézés
- Jelölés
- Jelölésellenőrzés
- Gyűjtőcsomagolás
- Egységgrakomány-képzés.

3.3.1.11. Jövedéki ügyintézés:

- Jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény
- Jövedéki elszámolás

- Pálinkatermelési napló vezetése
- Pálinkafőző berendezés jövedéki ellenőrzése, karbantartás
- Mintavétel, vegyvizsgálati módszerek
- Zárjegyre vonatkozó előírások

3.3.1.12. Marketing:

- Termékfejlesztés
- Pálinkaverseny
- Pálinkabírálat-szervezés
- Kiállítás
- Kóstolásszervezés
- Arculattervezés

3.3.1.13. Melléktermék és hulladékkezelés:

- Hulladékkezelés
- Melléktermék-kezelés
- Szennyvízkezelés
- Moslékkezelés
- Melegvíz-hasznosítás
- Elő-, utópárlat, lepárlási maradékkezelés
- Szén-dioxid-kezelés

3.3.1.14. Műszaki feladatok:

- Takarítás, tisztítás, fertőtlenítés
- Műszaki állapot ellenőrzése
- Berendezés üzemeltetése
- Kalibrálás, hitelesíttetés
- Vízkezelés

3.3.1.15. Élelmiszer és üzembiztonsági feladatok:

- Élelmiszeripari dokumentációkészítés
- Élelmiszerbiztonsági vizsgálatok
- Üzembiztonsági ellenőrzés
- Rágcsáló-, és rovarirtás

3.3.2. Pedagógiai feladatok

- Munkaszervezés, munkatársak irányítása, ellenőrzése
- A szakmai fogások, technológiai, technikai megoldások gyakorlati oktatása
- A tanulók felkészítése a szakmai vizsgára

A gyakorlati oktatást is végző mester szakmai munkájában a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, a képzési célok elérését elősegítő módszereket és eszközöket alkalmaz, az elért eredményeket reálisan értékeli, amely az adott szakmai területen a munkaerő-utánpótlás színvonalas képzéséhez nélkülözhetetlen.

3.3.3. Vállalkozási feladatok

- Piackutatás, tervezés
- Vállalkozás elindítása, működtetése
- Pénzügyi tervezés, gazdálkodás
- Anyagbeszerzés, készletezés és szolgáltatás
- Marketing tevékenység

A mester tisztában van az alapvető jogi fogalmakkal és a jogrendszer felépítésével, a vállalkozások piaci környezetével, szakmájának gyakorlása során alkalmazza jogi, marketing, adózási, pénzügyi és számviteli ismereteit, érti a gazdaság működési elvét.

4. Szakmai követelmények és elvárások

A mester az elsajátított ismeretek birtokában képes elméleti ismereteit magas szinten alkalmazni, gyakorlati munkáját önállóan végezni és képes a munkatársait irányítani. Szakmai tudása birtokában alkalmas a gazdálkodási és

munkaszervezési feladatok ellátására, következtetések levonására és a szükséges szervezési feladatok elvégzésére. Pedagógiai ismeretei révén vállalni tudja az általa oktatott tanulók és gyakornokok magas szintű szakmai képzését.

4.1. Szakmai gyakorlati követelmények

4.1.1. Alapanyag-átvétel, minősítés:

- Megítéli a mérleg üzemképes állapotát
- Elvégzi a mérleg kalibrálását, a tömegmérést
- Alkalmazza az adott alapanyagra vonatkozó mintavételi szabályokat, mintát vesz
- Megválasztja az előkészítő műveletet
- Elvégzi az adott minta előkészítő műveleteteket
- Elvégzi az érzékszervi vizsgálatot
- Elvégzi a refraktométerrel való mérést, következtet a cukortartalomra
- Elvégzi a Balling-fok meghatározását, következtet a várható szeszhozamra
- Elvégzi a pH mérést
- Elvégzi a próbaerjesztést, következtet a várható erjedési időre, szeszhozamra, a pálinka minőségére, a gyümölcs erjeszhetőségére
- Értékeli a vizsgálati eredményeket

4.1.2. Alapanyag előkészítése:

- Elkülöníti a gyümölcspálinka gyártására alkalmatlan anyagokat
- Megválasztja a szükséges előkészítő műveletet
- Elvégzi a gyümölcs mosását
- Elvégzi a magozás, szártépés műveletét
- Elvégzi az alapanyag aprítását
- Elvégzi a pektinbontást
- Használja a nyomás alatti gőzölő berendezést
- Használja a lényerő berendezéseket

4.1.3. Gyümölcscefre készítése:

- Használja a cefreszivattyút
- Meghatározza az adagolandó sav mennyiségét
- Meghatározza az adagolandó tápsó mennyiségét

4.1.4. Gyümölcscefre erjesztése:

- Biztosítja az élesztők számára az optimális környezeti tényezőket
- Meghatározza az élesztőadag nagyságát
- Végrehajtja a szárított élesztő rehidratálását
- Jellemzi az erjesztő tereket és a különféle erjesztő berendezéseket
- Elvégzi az élesztő egyenletes adagolását
- Jellemzi az erjesztési eljárásokat, az erjesztés szakaszait
- Elvégzi a cefre paramétereinek vizsgálatát (hőmérséklet, pH, mikroszkópos vizsgálat), és beállítja az optimális értékeket
- Megítéli a cefre kierjedésének mértékét
- Elvégzi a leerjedt cefre tárolását

4.1.5. Lepárlás:

- Irányítja a kierjedt cefrének az erjesztő tartályból a főzőüstbe töltését
- Ellenőrzi a töltőnyílást lezárását
- Irányítja a direkt, indirekt fűtést
- Ellenőrzi a nyomásmérőt, hőmérőt
- Megállapítja a hűtővíz hőmérsékletét
- Megfigyeli az alszesz lepárlását
- Értékeli érzékszervvel a párlat minőségét
- Felismeri az akroleint az alszeszben
- Befejezi az alszeszben lévő kozmaolaj kiszűrését

- Megállapítja a lepárlás során az alszesz pillanatnyi alkoholkoncentrációját
- Megállapítja az alszeszgyűjtőben lévő alszesz szeszfokát az epruvettában

4.1.6. Alszeszfinomítás:

- Irányítja az alszeszfinomító üstbe szivattyúzását
- Irányítja a lepárlási hőmérsékletet
- Ellenőrzi a nyomásmérőt, hőmérőt
- Megállapítja, szabályozza a hűtővíz hőmérsékletét
- Ellenőrzi a párlatok elválasztását
- Megállapítja a finomítvány pillanatnyi szeszfokát a szeszmérőgép előtti epruvettában
- Megállapítja a pálinka szeszfokát, irányítja a szeszfok beállítását
- Kiszámítja a szeszmérőgép számlálója alapján a párlat mennyiséget
- Pálinka érzékszervi vizsgálatot végez, párlathibát határoz meg
- Értékeli a párlat minőségét
- Elemzi a párlat összetevőit

4.1.7. Egylépcsős lepárlás:

- Irányítja a kierjedt cefreerjesztő tartályból főzőüstbe szivattyúzását
- Irányítja a lepárlást
- Szabályozza a hűtővíz hőmérsékletet
- Ellenőrzi a párlatok elválasztását
- Megállapítja a pálinka szeszfokát, irányítja a szeszfok beállítását

4.1.8. Gyümölcspálinka érlelése, tárolása:

- Kiválasztja, ellenőrzi pálinkafajtától függően a fa, üveg, saválló tárolóedényt
- Megállapítja a töltési szintet, az optimális érlelési időt
- Megállapítja a raktárhelyiség légmozgását, páratartalmát, hőmérsékletét, elemzi a párolgási sebességet
- Megállapítja a veszteségnormát
- Tárolási, érlelési naplót vezet
- Jövedéki nyilvántartást vezet
- Érlelés során végbemenő fizikai, kémiai folyamatokat vizsgál
- Előállítja a gyümölcsgyát

4.1.9. Pálinkakezelés:

- Megállapítja a pálinkahibákat
- Kiválasztja, deríti a derítőanyagot
- Irányítja a levegőztetést
- Hidegsokkolást végez
- Pálinkaszűrést végez
- Ellenőrzi a szeszfok lágy vízzel való beállítását
- Megítéli a pálinka tükrösségét

4.1.10. Csomagolóanyag-előkészítés:

- Megválasztja az adott szeszes italhoz megfelelő csomagoló anyagot és a megfelelő záró elemet
- Megválasztja a palackmosáshoz használható tisztítószerket, szükséges tisztítási technológiát
- Kezeli a palackmosó gépet
- Palackmosást, ellenőrzést végez
- Elvégzi a rekesz tisztítását
- Elvégzi a papírkarton előkészítését

4.1.11. Palackozás:

- Irányítja a megfelelő palackok kiválasztását, ellenőrzi azok megfelelőségét
- Kezeli a töltőberendezést, ellenőrzést végez
- Kezeli a záró berendezést, ellenőrzést végez
- Kezeli a címkézógépet, ellenőrzést végez

- Jelölést végez, ellenőrzi
- Gyűjtőcsomagolást végez

4.1.12. Jövedéki ügyintézés:

- Alkalmazza a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény előírásait
- Irányítja a termelt pálinka elszámolását
- Irányítja a termelt pálinka dokumentálásáról készült nyilvántartást
- Figyelemmel kíséri a pálinkafőző berendezések megfelelőségét
- Megállapítja a hibákat, irányítja a hibák javítását, javíttatását, ellenőrzi az elvégzett javítás megfelelőségét
- Figyelemmel kíséri a szükséges mintavételek meglétét
- Elemezi a pálinkavizsgálat eredményeit
- Irányítja a zárjegynyilvántartást
- Ellenőrzi a zárjegy elhelyezését a terméken

4.1.13. Marketing:

- Figyelemmel kíséri a piaci igényeket és kínálatot, és termékfejlesztést végez
- Figyelemmel kíséri a hazai és nemzetközi pálinka és párlat versenyeket
- Irányítja a minták versenyre való kiválasztását
- Pálinkabírálatot szervez
- Irányítja a kiállításokon való megjelenést, értékeli a kiállítások eredményességét
- Irányítja a kóstolók megszervezését, kiválasztja a megfelelő termékeket és elemzi a tapasztalatokat
- Arculatot tervez

4.1.14. Melléktermék és hulladékkezelés:

- Megállapítja, ellenőrzi a keletkező hulladékok megfelelő tárolásának, megsemmisítésének módját
- Megállapítja a szennyvíz megfelelő elhelyezési lehetőségét
- Ellenőrzi cefre moslák megfelelő elhelyezését
- Melegvizet hasznosít
- Ellenőrzi a lepárlási maradékok elhelyezését
- Irányítja a keletkezett széndioxid kezelését

4.1.15. Műszaki feladatok:

- Megszervezi a takarítást, tisztítást, fertőtlenítést
- Gépek, berendezések műszaki állapotát ellenőrzi technológiai, munka-, és tűzvédelmi szempontból
- Kezeli a gépeket, berendezéseket, megítéli a gépek, berendezések alkalmasságát technológiai, üzembiztonsági és jövedéki szempontból
- Felismeri a szeszmérőgép rendellenes működését
- Kalibrál, hitelesített, megítéli a mérőeszközök, mérőműszerek, berendezések hitelességét
- Vízkezelést végez

4.1.16. Élelmiszer és üzembiztonsági feladatok:

- Figyelemmel kíséri az élelmiszerbiztonsági dokumentációk vezetését, ellenőrzi a dokumentációk megfelelőségét
- A szakhatóságokkal kapcsolatot tart
- Irányítja a szükséges élelmiszerbiztonsági vizsgálatok elvégzését
- Üzembiztonsági berendezéseket ellenőriztet
- Rágcsáló- és rovarirtást végeztet, ellenőrzi a hatékonyságát

4.2. Elméleti követelmények

4.2.1. Szakmai elméleti követelmények

4.2.1.1. Alapanyag-átvétel, minősítés:

- Ismerteti az alapanyagok jellemzőit
- Ismerteti a laboratóriumi alapmérések alkalmazását
- Ismerteti a mintavétel szabályait az alkalmazás szerint

- Ismerteti a minta előkészítésének módjait
- Elmagyarazza az érzékszervi vizsgálatok folyamatát
- Alkalmazza az élelmiszerkönyv előírásait
- Értelmezi a gyümölcsök cukortartalma és szeszhozama közötti összefüggést

4.2.1.2. Alapanyag-előkészítés:

- Ismerteti az előkészítő műveletek megválasztásának szempontjait
- Ismerteti a válogatás, mosás, magozás, szártépés módjait
- Ismerteti az aprítási módokat
- Ismerteti az enzimek jellemzőit, működésüket befolyásoló tényezőket
- Értelmezi a gőzölés alkalmazását és hatását a technológiára
- Ismerteti a préselés műveletét

4.2.1.3. Gyümölcscefre-készítés:

- Felsorolja az anyagszállítás módjait
- Csoportosítja a mikroorganizmusokat tápanyagigény szerint
- Ismerteti a mikroorganizmusok működési feltételeit
- Ismerteti a cefre savvédelmét
- Értelmezi az enzimműködést befolyásoló tényezőket és hatásukat

4.2.1.4. Gyümölcscefre-erjesztés:

- Leírja az alkoholos erjedés folyamatát
- Ismerteti az élesztőgombák fajtáit, jellemzőit
- Ismerteti az élesztők szaporodási módjait, feltételeit
- Ismerteti az élesztők tápanyagigényét
- Ismerteti az élesztők működési feltételeit
- Ismerteti az élesztő-szintenyészet készítésének módját
- Magyarazza a hasznos és káros mikroorganizmusok élettevékenységét, hatását a technológiára
- Ismerteti az élesztőkezelés módjait
- Ismerteti az élesztőadag meghatározásának módját
- Felsorolja az erjesztési eljárások jellemzőit
- Ismerteti az erjesztés szakaszait, jellemzőit
- Értelmezi az erjesztés alatt bekövetkező változásokat
- Ismerteti az erjesztés vezetését, ellenőrzését

4.2.1.5. Lepárlás:

- Ismerteti a lepárlás műveletét
- Ismerteti a főzőüstök kialakítását, tartozékait, különféle fűtési módokat, a főzőüstök kezelésének előírásait
- Ismerteti a lepárló-berendezések szerkezeti felépítését, feladatait, jellemzőit (sisak, Pistorius tányér, páracső, epruvetta, szeszűtők, Szöllősy-féle szűrő), felsorolja a biztonságtechnikai előírásait
- Ismerteti a mérőműszerek, biztonságtechnikai berendezések jellemzőit
- Ismerteti a nyomás alatti készülékekkel kapcsolatos munkavédelmi előírásokat
- Magyarazza a kisüsti lepárlás folyamatát
- Magyarazza a vákuumos lepárlás folyamatát
- Ismerteti a szivattyúk használatának előírásait, jellemzi a szivattyúk fajtáit
- Magyarazza az adalék- és segédanyagok alkalmazását és hatásait

4.2.1.6. Alszeszfinomítás:

- Ismerteti a finomítás műveletét
- Ismerteti a finomító üstök kialakítását, tartozékait, különféle fűtési módokat, finomító üstök kezelésének előírásait
- Felsorolja a finomító berendezések szerkezeti felépítését, feladatait, jellemzőit (sisak, Pistorius tányér, páracső, epruvetta, szeszűtők, szeszmérőgép), ismerteti a biztonságtechnikai előírásait
- Ismerteti a mérőműszerek, biztonságtechnikai berendezések jellemzőit
- Ismerteti a nyomás alatti készülékekkel kapcsolatos munkavédelmi előírásokat
- Magyarazza a kisüsti-finomítás folyamatát

- Ismerteti a finomítás vezetését, műszeres ellenőrzését
- Ismerteti a rézeleje elválasztását
- Ismerteti az előpárlat elválasztását
- Ismerteti a középpárlat elválasztását
- Ismerteti az utópárlat elválasztását
- Ismerteti a szeszfok meghatározásának és beállításának módját
- Felsorolja a pálinka érzékszervi vizsgálatának szempontjait
- Ismerteti a pálinkavizsgálat módjait, összehasonlítja a szivattyúk fajtáit

4.2.1.7. Egylépcsős lepárlás

- Ismerteti a szivattyúk használatának előírásait
- Ismerteti a lepárlás, finomítás műveletének folyamatát, felsorolja a berendezés használatának előírásait
- Ismerteti a deflegmáció műveletét
- Ismerteti az előpárlat elválasztását
- Ismerteti a középpárlat elválasztását
- Ismerteti az utópárlat elválasztását
- Ismerteti a szeszfok meghatározásának és beállításának módját

4.2.1.8. Gyümölcspálinka-érelés, -tárolás:

- Magyarázza az érelés alatt lejátszódó folyamatokat
- Ismerteti a gyümölcspálinkák érlelő- és tároló berendezéseinek szerkezeti felépítését
- Magyarázza az adalék- és segédanyagok alkalmazását és hatásait
- Ismerteti az érelés, tárolás műveleteinek ellenőrzését
- Ismerteti a tárolási paraméterek beállítását
- Ismerteti az ágyas pálinka készítését
- Ismerteti a gyümölcságy előállítását
- Ismerteti az érlelési idő meghatározását

4.2.1.9. Pálinkakezelés:

- Ismerteti az érzékszervi vizsgálatokat, minősítés módjait
- Összehasonlítja az alkoholtartalom-meghatározás módjait
- Ismerteti a gyümölcspálinkák összetevőit, jellemzőit
- Felsorolja és összehasonlítja a pálinkahibák típusait
- Magyarázza a pálinkahibák eredetének okait
- Ismerteti a pálinkahibák meghatározását, meghatározza kezelésük módjait, ismerteti a kezelési anyagok jellemzőit
- Ismerteti a szűrés, derítés módszereit
- Indokolja a hidegsokkolás műveletét

4.2.1.10. Csomagolóanyag-előkészítés:

- Felsorolja a csomagolóanyagok fajtáit, jellemzőit
- Ismerteti a csomagolóanyagok előkészítésének módjait
- Ismerteti a palacktisztaság-ellenőrzés szempontjait
- Ismerteti a gyűjtő csomagolóegység előkészítését

4.2.1.11. Palackozás:

- Felsorolja a palackozó, töltő, záró gépsor műszaki jellemzőit, karbantartásának műveleteit
- Felsorolja a használt segédanyagokat
- Ismerteti a palackozott italfeleségek szortimentjeit
- Ismerteti a palackozás műveletének ellenőrzési módjait
- Értelmezi a jelölésre vonatkozó szabályokat

4.2.1.12. Jövedéki ügyintézés:

- Ismerteti a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény előírásait
- Összeállítja a dokumentációkat, elszámolást készít

- Ismerteti a mintavétel szabályait
- Ismerteti a pálinkavizsgálati módszereket
- Meghatározza a zárjegy feladatát

4.2.1.13. Marketing:

- Indokolja a pálinkaversenyek és -tréningek jelentőségét
- Ismerteti a pálinkabírálat folyamatát, feltételeit
- Indokolja a kiállítások jelentőségét
- Ismerteti a külső arculattervezés folyamatát
- Jellemzi a marketing, piackutatás elemeit
- Felismeri a termékfejlesztés lehetőségeit

4.2.1.14. Melléktermék és hulladékkezelés:

- Értelmezi a hulladékkezelés szabályait
- Ismerteti a szelektív hulladékgyűjtés folyamatát
- Ismerteti a veszélyes hulladék kezelését
- Ismerteti a szennyvízkezelés folyamatát
- Ismerteti a melléktermékek jellemzőit, felismeri a hasznosítási lehetőségeket
- Értelmezi a környezetvédelmi előírásokat
- Ismerteti a széndioxid kezelését, hasznosítását
- Ismerteti a lúgos víz kezelését

4.2.1.15. Műszaki feladatok:

- Ismerteti a tisztító- és fertőtlenítőszer jellemzőit, magyarázza a hatásmechanizmusukat
- Ismerteti a takarító- és tisztítóeszközök jellemzőit
- Ismerteti a szállítóberendezések jellemzőit, kiválasztásuk szempontjait
- Ismerteti a gyümölcsmosó, magozó, szártépő, aprító berendezések kialakítását
- Ismerteti az erjesztő tartályok kialakítását
- Ismerteti a lepárló üstök fajtáit, kialakításukat
- Ismerteti a szeszűtők fajtáit, kialakításukat
- Ismerteti a Szöllősy-féle szűrő kialakítását
- Ismerteti az epruvetta felépítését
- Ismerteti a szeszmérőgép feladatát, kialakítását
- Ismerteti a tartályok kialakítását
- Ismerteti a rektifikáló oszlop kialakítását
- Magyarázza a gépek, berendezések biztonságos üzemeltetésének feltételeit
- Ismerteti a víz jellemzőit, indokolja a vízzel szembeni követelményeket
- Ismerteti a vízkezelés módjait
- Ismerteti a hitelesítés, kalibrálás folyamatát

4.2.1.16. Élelmiszer- és üzembiztonsági feladatok:

- Felsorolja a minőségbiztosítási rendszereket
- Magyarázza a minőség-ellenőrzés, minőségbiztosítás, minőség szabályozás, minőségirányítás elveit
- Magyarázza az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény, az Élelmiszerkönyv előírásait
- Ismerteti a GHP, GMP, GLP előírásait
- Indokolja a hatóságok feladatait ismerteti, szerepüket
- Ismerteti az élelmiszerbiztonsági vizsgálatokat
- Ismerteti az üzembiztonsági felülvizsgálatokat
- Magyarázza a rágcsáló- és rovarirtás jelentőségét, ismerteti szükségességét, ellenőrzési módjait
- Ismerteti a dokumentálás folyamatát, dokumentumok kezelésére vonatkozó előírásokat

4.2.2. Pedagógiai követelmények

- Ismerteti a gyakorlati oktatás folyamatát, didaktikai feladatait
- Példán keresztül szemlélteti a pedagógiai alapelvek alkalmazását a gyakorlati oktatás folyamatában
- Értelmezi a tanulókkal folyó kommunikáció pszichológiai alapjait

- Ismerteti a tanuló megismerésének módszereit
- Leírja a személyiség kialakulásának folyamatát, jellemzi a személyiségtípusokat
- Ismerteti a motivációs elméleteket, példán keresztül szemlélteti a motiválás lehetőségeit, eszközeit a gyakorlati oktatás során
- Kifejti a nevelés célját, feladatait, módszereit
- Ismerteti a differenciált oktatási módszereket
- Felsorolja a konfliktuskezelés módjait és jellemzi módszereit
- Ismerteti a tanulói munka ellenőrzésének és értékelésének módjait, meghatározza a szempontjait
- Meghatározza a gyakorlati oktatás szervezésének szempontjait, és jellemzi annak módszereit
- Ismerteti a gyakorlati oktatók feladatait, tevékenységeit, indokolja az oktatóktól elvárt kompetenciákat
- Ismerteti az oktatást szabályozó jogszabályokat és dokumentumokat
- Ismerteti a tanulószervezővel kapcsolatos szabályozást, magyarázza a gyakorlati képző, a tanuló és az elméleti képzést biztosító szakképző iskola feladatait, jogait és kötelezettségeit
- Felsorolja a gyakorlati képzőhelyen alkalmazandó tanügyi dokumentumokat és indokolja, magyarázza vezetésüket (jelenléti és foglalkozási napló, foglalkozásvázlat, információhordozók)

4.2.3. Vállalkozási követelmények

- Tájékozott a vállalkozással kapcsolatos jogi és gazdasági alapfogalmakban
- Ismerteti a gazdasági társaságokat és azok jellemzőit
- Ismerteti a vállalkozás indításával és működtetésével kapcsolatos feltételeket és feladatokat
- Bemutatja az üzleti terv felépítését és részeit
- Ismerteti a legfontosabb szerződésfajtákat és jellemzőiket
- Jellemzi és összehasonlítja a pénzügyi és tevékenységi bizonylatokat
- Definiálja a költség fogalmát, elvégzi a költségek csoportosítását, meghatározza a költséghatékony működés feltételeit
- Csoportosítja az adókat főbb jellemzőik szerint
- Felismeri a marketing, a piackutatás és a reklám jelentőségét és ismerteti a módszereit
- Ismerteti a munkaszervezés, logisztika, munkafolyamatok ellenőrzésének folyamatát
- Felismeri az informatika és a kommunikációs módszerek szerepét és alkalmazási lehetőségeit, ismerteti az üzleti kommunikáció folyamatát
- Ismerteti a vállalkozás átszervezésének, megszüntetésének lehetőségeit, módjait
- Ismerteti a munkaszerződés kötelező tartalmi elemeit
- Értelmezi a munkaviszony megszüntetésének lehetőségeit és módjait
- Ismerteti a tanulók foglalkoztatására vonatkozó szabályozást, tanulószervező, együttműködési megállapodás munkajogi vonatkozásait
- Felismeri az áru-, a vagon- és az egészségvédelem fontosságát, összehasonlítja az általános, szolgáltatási, munkáltatói és tanulói felelősségbiztosítás jellemzőit

4.3. Személyes kompetenciák

- Önállóság
- Döntésképeség
- Felelősségtudat
- Szervezőkészség
- Megbízhatóság
- Pontosság
- Elkötelezettség
- Önfegyelem
- Látás
- Szaglás
- Ízérvékelés
- Műszaki érzék

4.4. Társas kompetenciák

- Határozottság
- Kapcsolatteremtő készség

- Irányítási készség
- Kezdeményező készség

4.5. Módszer kompetenciák

- Figyelemösszpontosítás
- Módszeres munkavégzés
- Tervezési képesség
- Szervezési képesség
- Értékelési képesség
- Gyakorlatias feladatértelmezés
- Áttekintő képesség
- Rendszerező képesség
- Problémaelemzés, -feltárás
- Információgyűjtés
- Logikus gondolkodás
- Kontroll (ellenőrző képesség)
- Körültekintés, elővigyázatosság
- Helyzetfelismerés
- Környezet tisztántartása
- Következtetési képesség
- Ellenőrző képesség
- Lényegfelismerés

5. Vizsgáztatási követelmények

5.1. A mestervizsga szervezeti rendje

Gyümölcspálinka-gyártó mestervizsgát a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által kinevezett Mestervizsga Bizottság előtt lehet tenni magyar nyelven az érvényes Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzat alapján.

A mestervizsga részei:

- 5.1.1. Írásbeli vizsgatevékenység
- 5.1.2. Gyakorlati vizsgatevékenység
- 5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység

5.1.1. Szakmai írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgafeladat során a vizsgázóknak központilag kiadott feladatlapot kell megoldaniuk. A feladatlapon szereplő feladatok kérdések formájában felölelik a 4. pontban megadott követelményekhez tartozó ismeretek mindegyikét. Az írásbeli vizsgafeladat megoldásánál a jelölt csak a tételen megjelölt segédeszközöket használhatja.

Az írásbeli feladat időtartama: 180 perc

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt az írásbeli vizsgatevékenységen nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése **nem megfelelő**, de a vizsgát folytathatja.

5.1.2. Szakmai gyakorlati vizsgatevékenység

5.1.2.1. A gyakorlati vizsgatevékenység feladatai

A vizsgafeladat ismertetése:

Valamennyi jelölt minden gyakorlati vizsgafeladatból vizsgázik.

1. vizsgafeladat:

Adott alapanyagot vizsgál, minősít, cefrét készít, erjesztést vezet (szükséges anyagok, eszközök, gépek felhasználásával).

2. vizsgafeladat:

Lepárlást, finomítást végez. Felismeri a pálinkahibákat (szükséges anyagok, eszközök, gépek felhasználásával).

3. vizsgafeladat:

Pálinkakezelést, érlelést, pálinkavizsgálatot, pálinkabírálatot, tárolást, kiszerezést, jelölést végez (derítés, hidegsokkolás, szűrés, palackozás stb.).

4. vizsga feladat:

Jövedéki elszámolást végez, pálinkatermelési naplót vezet. Pálinkafőző berendezések jövedéki megfeleléségének ellenőrzését végzi. Szeszfokot meghatároz, beállít.

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a gyakorlati vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Szakmai szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

Pálinkakészítés: alapanyagok jellemzői, előkészítésük. Mikroorganizmusok jellemzői, csoportosításuk, élettevékenységük. Élesztő szerepe. Cefrekészítés, erjesztés. Lepárlás, finomítás, pálinkahibák, pálinkakezelés. Pálinka érlelése, kiszerezése, jelölése.

Gépkezelés: pálinka előállításánál leggyakrabban alkalmazott gépek, berendezések szerkezeti felépítése, működésének elve, kezelése.

Az alkalmazott gépek, berendezések kezelésével kapcsolatos higiéniai, munkavédelmi és biztonságtechnikai előírások.

Jövedéki ismeretek: jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény, dokumentáció, jelölések

A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által kiadott szakmai szóbeli tételleket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)

B) A vizsgafeladat megnevezése: Pedagógiai ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsga keretében alapvető pszichológiai, didaktikai, szakmódszertani, pedagógiai elméleti kérdésekből kell számot adni a jelöltnek.

A Pedagógiai ismeretek követelménye, valamint tételei valamennyi mester szakmában azonosak.

A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által kiadott szóbeli tételleket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

C) A vizsgafeladat megnevezése: Vállalkozási ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgabizottság előtt számot kell adni a vállalkozás tervezéséhez, beindításához, fenntartásához, vezetéséhez, fejlesztéséhez szükséges jogi, közgazdasági, piaci, adózási, üzleti partnerkapcsolati ismeretekből.

A Vállalkozási ismeretek követelménye, valamint tételei valamennyi mester szakmában azonosak.

A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételleket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a szóbeli vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.2. A mestervizsga minősítése

A mestervizsga eredményét a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgafeladatok eredménye alapján **„Megfelelt”** vagy **„Nem felelt meg”** minősítéssel kell megállapítani.

Megfelelt az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenységének valamennyi feladat részéből „Megfelelt” eredményt ért el.

Nem felelt meg az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenység valamely feladatrészből a 60%-os teljesítményt nem érte el.

A jelöltnek javítóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből „Nem felelt meg” minősítést szerzett, vagy a vizsgát önhibájából nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta, vagy a vizsgától eltiltották.

A jelöltnek pótlóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből a vizsgát önhibáján kívül nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta.

A javítóvizsga a mestervizsgát követő 6 hónapon túl, illetve 2 éven belül tehető.

A pótlóvizsga a mestervizsgát követő 2 éven belül tehető.

5.3. A mestervizsga részek alóli felmentés feltételei

Felmentés adható a vizsgázó kérelmére a Vállalkozási ismeretek, illetve a Pedagógiai ismeretek követelménymodulok alól annak, aki felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkezik, vagy a mestervizsgára történő jelentkezést megelőző két éven belül más szakképesítésben sikeres mestervizsgát tett. A mestervizsga alóli felmentés tárgyában a mestervizsga elnöke dönt a kérelemhez csatolt igazoló dokumentumok alapján. A szakmai és vizsgakövetelményekben nem szabályozott kérdésekben a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzatában foglaltak az irányadók.

6. A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma

- Vízelvezető berendezés
- Folyadék szállító berendezések
- Gyümölcs-előkészítés gépei (gyümölcsválogató, -mosó, -magozó, aprítóberendezések)
- Erjesztő berendezés
- Lepárló, finomító berendezés
- Szűrőberendezések
- Érelő berendezések
- Pálinka-kiszérés gépei
- Kéziszerszámok, szerelőszerszámok
- Mérőeszközök (hőmérő, pH mérő, refraktométer, fokolók, Malligand készülék, szesz mérőgép)
- Gyorstesztek (pálinkavizsgálathoz)
- Mikroszkóp
- Alapvető laboratóriumi eszközök
- Számítógép nyomtatóval, projektorral
- Szoftverek
- Egyéni védőeszközök, védőfelszerelések
- Takarítás, tisztítás, fertőtlenítés eszközei
- Környezetvédelmi eszközök, berendezések

II. HALÁSZ MESTER MESTERVIZSGA SZAKMAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYE

1. A mesterképzés és vizsgáztatás célja

A gazdasági körülményekhez alkalmazkodó, szakmáját jól ismerő halász szakember szakmai munkája színvonalas gyakorlása érdekében olyan elméleti és gyakorlati ismereteket szerez, amelyek alapján mesterként saját szakterületén önálló vállalkozást indíthat és működtethet. A szakmai tevékenység magasabb szintű gyakorlása alapján vállalkozását meg tudja tervezni, szervezni, és azt folyamatosan, eredményesen működtetni, fejleszteni.

A képzés és a vizsgáztatás célja olyan alapvető pedagógiai, kommunikációs, pszichológiai ismeretek, kompetenciák elsajátítása, amelyek segítségével a mester fel tudja vállalni a halász tanulók gyakorlati képzését, üzletfeleivel, beosztottjaival megfelelően tud kapcsolatot teremteni. Munkáját a munkabiztonsági, baleset-, tűz- és környezetvédelmi követelményeknek megfelelően szervezi.

Munkakultúrájával, szakmai tudásával, emberi magatartásával eleget tud tenni a társadalom és a szakma magasabb szintű elvárásainak.

2. A mestervizsgára való jelentkezés feltételei

2.1. A mestervizsgához szükséges alap-szakképesítések:

A szakma (képesítés) megnevezése	Azonosító száma
Halász	22 2 6311 06 20 01 31 6272 01
Halász, haltenyésztő	31 624 01 34 624 01
Halász szaktechnikus	22 5 3124 16 63 03 53 6272 01

A felsorolt szakképesítéseken kívül más szakirányú szakmai végzettség esetén a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Szakképzési Területe dönt a szakképesítés elfogadásáról.

2.2. A mestervizsga előfeltételeként meghatározott szakmai gyakorlati idő:

- szakirányú szakmunkás bizonyítvány esetén legalább 5 év,
- középfokú szakirányú végzettség esetén legalább 3 év,
- felsőfokú szakirányú végzettség esetén legalább 3 év.

A vizsgára jelentkezéshez a 2.1. és a 2.2. pont szerinti feltételek együttes megléte szükséges.

Az előírt szakmai gyakorlatot a mestervizsgát szervező Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Megyei Igazgatósága a bemutatott, jelentkezéshez csatolt dokumentumok alapján fogadja el.

3. A mester munkaterülete, a szakmához kapcsolódó tevékenységi körök

A halász mester a tógazdasági haltenyésztés, valamint a természetesvízi halgazdálkodás valamennyi területén önállóan (*korszerű eszközök, anyagok, gépek, berendezések használatával*) tervezi, szervezi, irányítja és elvégzi a vállalt vagy rábízott feladatokat, illetve tevékenységeket.

Tevékenységét a munka- és környezetvédelmi szabályok betartásával és a hatósági előírások érvényesítése mellett végzi.

3.1. A mester munkaterületének leírása

A halász mester szakmai elméleti és gyakorlati tudása alapján, valamint az ügyviteli, jogi és pénzügyi ismeretek birtokában alkalmas vállalkozás létesítésére, működtetésére.

Feladatköréhez tartozik a dolgozók és halász tanulók munkájának emberi és szakmai vezetése, irányítása.

3.2. A mester tevékenységi köre

- Különböző típusú tavak üzemeltetése, karbantartása és kezelése
- A jövedelmezőség és a környezetvédelem figyelembevételével halastó termőképesség fokozása
- Takarmányozástervezés, haltakarmányozás
- Törzsállomány nevelése és halszaporítás
- Tenyésztőanyag, takarmány és egyéb anyag vásárlása és készletezése
- A víztípus és halállomány függvényében a természetes vízhasznosítása
- A haltelepítés előkészítése és szervezése
- Halászat szervezése és irányítása, valamint haltárolás és -szállítás
- Esetenként halértékesítés szervezése
- Természetesvízi és tógazdasági eszköz, szerszám készítése, beállítása és felszerelése
- A munka- és környezetvédelem általános, valamint a halászatra vonatkozó speciális szabályainak betartása
- Elektromos halásgép kezelése, használatának irányítása

3.3. A szakma – mesterszintű – gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatok (feladatcsoportok), amelyet a mesternek ismernie kell

3.3.1. Szakmai feladatok

- Halszaporítás
- Ivadéknevelés
- Növendékhaléllóállítás

- Áruhal-előállítás
- Halászat előkészítése, feltételeinek megteremtése
- Szakszerű halászat, halászatszervezés és -irányítás
- Különböző hozamfokozó eljárások alkalmazása
- Teletetés
- Halmérlegelés
- Halszállítás
- Intenzív haltermelés
- Értékmegőrzés
- Takarmányminősítés, -tartósítás, -kezelés, -tárolás
- Takarmányozás, takarmányfelvétel ellenőrzése
- Adminisztrációs feladatok
- Laboratóriumi (egyszerűbb víz- és egyéb) vizsgálatok
- Természetesvízi halászat szervezése és irányítása
- Műszaki létesítmények karbantartása, javítása, működtetése
- Egyszerű halász eszköz készítése, eszköz és szerszám tisztántartása, javítása
- Szükség esetén az állatorvos vagy a képezített víziállat-egészségőr értesítése és segédkezés a halállomány kezelésében
- Termelés tervezése, a termelési mutatók kiszámítása
- A haltermelés alapküldokumentumainak vezetése
- Elektromos halászgép kezelése

3.3.2. Pedagógiai feladatok

- munkaszervezés, munkatársak irányítása, ellenőrzése
- a szakmai fogások, technológiai, technikai megoldások gyakorlati oktatása
- a tanulók felkészítése a szakmai vizsgára

A gyakorlati oktatást is végző mester szakmai munkájában a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, a képzési célok elérését elősegítő módszereket és eszközöket alkalmaz, az elért eredményeket pedig reálisan értékeli, amelyek az adott szakmai területen a munkaerő-utánpótlás színvonalas képzéséhez nélkülözhetetlen.

3.3.3. Vállalkozási feladatok

- piackutatás, tervezés
- vállalkozás elindítása, működtetése
- pénzügyi tervezés, gazdálkodás
- anyagbeszerzés, készletezés és szolgáltatás
- marketing tevékenység

A mester tisztában van az alapvető jogi fogalmakkal és a jogrendszer felépítésével, a vállalkozások piaci környezetével, szakmájának gyakorlása során alkalmazza jogi, marketing, adózási, pénzügyi és számviteli ismereteit, érti a gazdaság működési elvét.

4. Szakmai követelmények és elvárások

A mester az elsajátított ismeretek birtokában képes elméleti ismereteit magas szinten alkalmazni, gyakorlati munkáját önállóan végezni, és képes a munkatársait irányítani. Szakmai tudása birtokában alkalmas a gazdálkodási és munkaszervezési feladatok ellátására, a következtetések levonására és a szükséges szervezési feladatok elvégzésére. Pedagógiai ismeretei révén fel tudja vállalni az általa oktatott tanulók és gyakornokok magas szintű szakmai képzését.

4.1. Szakmai gyakorlati követelmények

4.1.1. Halszaporítás:

- Elvégzi az anyahalak őszi, téli felkészítését
- Elvégzi a tavaszi ivar szerinti szétválogatást
- Előkészíti a tavakat ívatásra
- Előkészíti a keltetőházi szaporítást
- Elvégzi a keltetőházi szaporítást

- Elvégzi a halkeltetést
- Elvégzi a lárvanevelés feladatait

4.1. 2. Tavi elő- és ivadéknevelés:

- Előkészíti az előnevelő tavat
- Elvégzi az előnevelés (tavi) feladatait
- Lehalássza és kihelyezi az előnevelt halakat
- Takarmányozza az ivadékokat
- Tótrágyázást végez
- Elvégzi a vízínövények gyérítését
- Ellenőrzi a vízminőséget, egyszerűbb vízvizsgálatokat végez
- Elvégzi a próbahalászatot
- Ellenőrzi a műtárgyakat és a vízállást
- Ritkító halászatot végez
- Vízeresztést (lecsapolást) végez
- Elvégzi az egynyaras hal lehalaszását

4.1. 3. Tavi növendékhal termelés:

- Tóelőkészítést végez
- Elvégzi az egynyaras hal kihelyezését
- Halat takarmányoz
- Elvégzi a tótrágyázást
- Elvégzi a vízínövények gyérítését
- Ellenőrzi a vízminőséget, egyszerűbb vízvizsgálatokat végez
- Elvégzi a próbahalászatot
- Ellenőrzi a műtárgyakat és a vízállást
- Ritkító halászatot végez
- Vízeresztést végez
- Elvégzi a növendékhalak lehalaszását

4.1. 4. Tavi áruhal termelés:

- Tóelőkészítést végez
- Elvégzi a növendékhalak kihelyezését
- Halat takarmányoz
- Elvégzi a tótrágyázást
- Elvégzi a vízínövények gyérítését
- Ellenőrzi a vízminőséget, egyszerűbb vízvizsgálatokat végez
- Elvégzi a próbahalászatot
- Ellenőrzi a műtárgyakat és a vízállást
- Ritkító halászatot végez
- Vízeresztést végez
- Elvégzi az áruhalak lehalaszását

4.1. 5. Teletetés:

- Előkészíti a teletető tavat
- Teleteti a halat
- Kontrollálja a halak kondícióját és egészségi állapotát
- Halkezelési feladatokat végez
- Biztosítja a megfelelő oxigén-ellátást
- Vízeresztést végez
- Elvégzi a telelők lehalaszásával kapcsolatos feladatokat

4.1.6. Halszállítás:

- Előkészíti és felszereli a szállítóberendezéseket
- Feltölti a halszállítókat
- Elvégzi a hal mérlegelését
- Elvégzi a halrakodást
- Oxigént biztosít
- Elvégzi a halszállítást

4.1.7. Intenzív haltermelés:

- Elvégzi a lárvanevelést
- Elvégzi az ivadéknevelést
- Elvégzi az előnevelést
- Elvégzi az áruhaltermelés feladatait
- Biztosítja a rendszer fertőtlenítését
- Elvégzi a vízminőség- és halellenőrzés feladatait

4.1.8. Adminisztráció:

- Megtartja és adminisztrálja a munka- és tűzvédelmi oktatást
- Vezeti az anyaghalak nyilvántartását
- Vezeti a szaporítási naplót
- Vezeti az előnevelési naplót
- Vezeti a tótörzskönyvet
- Vezeti a mázsakönyvet
- Szállítójegyet állít ki
- Vezeti az elhullási naplót
- Vezeti a takarmány-kimutatást
- Nyilvántartja a halkiadást és -bevételt
- Elvégzi a tervezési, kiértékelési feladatokat

4.1.9. Laboratóriumi (egyszerűbb víz- és egyéb vizsgálati) feladatok:

- Elvégzi a szaporításhoz kapcsolódó laboratóriumi feladatokat
- Elvégzi a hidrobiológiai laboratóriumi feladatokat
- Elvégzi a halegészségügyi laboratóriumi feladatokat

4.1.10. Természetesvízi halgazdálkodás:

- Elvégzi az ívatási feladatokat
- Elvégzi a haltelepítési feladatokat
- Elvégzi a halállomány védelmét érintő feladatokat
- Elvégzi a halfogási feladatokat
- Kezeli és tárolja a kifogott halat
- Vezeti a vízi járműveket

4.1.11. Elektromos halászgép kezelés:

- Elektromos halászgépet üzemeltet

4.2. Elméleti követelmények**4.2.1. Szakmai elméleti követelmények**

- Felsorolja és ismerteti a földművek típusait, feladatukat
- Felsorolja és ismerteti a műtárgyak típusait, feladatukat
- Felsorolja és ismerteti az egyéb létesítmények típusait, feladatukat
- Csoportosítja a halastavakat építésük, feltöltésük és egyéb szempontok szerint
- Felsorolja és ismerteti a teljes üzemű tógazdaság tótipusait

- Felsorolja és jellemzi a természetes vizek típusait
- Minősíti a táplálóvizet
- Bemutatja a feltöltési technológiák alkalmazását
- Ismerteti az alaptrágyázás elvégzésének folyamatát és lehetőségeit
- Bemutatja a tenyésztési módszerek alkalmazását
- Ismerteti a nemesítési módszereket és alkalmazásukat
- Jellemzi a ponty tájfajtáit
- Ismerteti a csoportos és egyedi jelölések lehetőségeit
- Ismeri a törzsállomány-nevelés (tartás) tavait
- Bemutatja a törzsállomány nyári tartását
- Bemutatja a törzsállomány téli tartását
- Meghatározza a szaporodás fogalmát és általános jellemzőit
- Ismeri az ivarszervek és ivarsejtek biológiáját
- Ismeri a csíra és az embrió fejlődését
- Jellemzi a nem táplálkozó és táplálkozó lárvastádiumot
- Ismerteti a szaporodás ökológiai feltételeit
- Bemutatja és jellemzi a halszaporítás módszereit (természetes, indukált)
- Felsorolja a szaporításra alkalmas tóféleségeket
- Bemutatja a keltetőház berendezéseit, üzemeltetését
- Ismerteti a ponty szaporítását
- Ismerteti a növényevő halak szaporítását
- Ismerteti a compó szaporítását
- Ismerteti a ragadozó halak (csuka, süllő, harcsa) szaporítását
- Bemutatja az előnevelés tavainak előkészítését
- Megfogalmazza az előnevelés célját és jelentőségét
- Ismerteti az előnevelés általános szabályait
- Ismerteti a planktonállomány szabályozását
- Bemutatja a lárvák kihelyezését és az előnevelés technológiai folyamatát
- Bemutatja az előnevelt ivadékok lehalászását
- Kiszámítja a hozamokat
- Ismeri a tenyésztett fajok táplálkozásbiológiáját
- Ismeri a népesítési irányszámokat és számításukat
- Megfogalmazza a természetes vizek népesítésének (halasításának) célját
- Ismeri a halállomány felmérésének lehetőségeit
- Bemutatja a fajok korosztályának és mennyiségének megállapítási lehetőségeit
- Bemutatja a kihelyezés gyakorlatát
- Ismerteti a kihelyezésre vonatkozó jogszabályokat
- Felsorolja a halak természetes táplálékait
- Felsorolja és jellemzi a halak takarmányait
- Jellemzi a haltáplálékok kémiai felépítését
- Jellemzi a táplálékok energiatartalmát
- Meghatározza a halak energiaigényét
- Meghatározza a haltakarmányozás fontosabb mutatószámait
- Bemutatja a takarmányok tárolásának lehetőségeit
- Ismeri a takarmányok előkészítésének módjait
- Felsorolja és jellemzi a takarmányozási módokat
- Bemutatja a szoktató etetést
- Bemutatja a gyógytápok etetését
- Ismerteti a takarmányfelvétel ellenőrzésének lehetőségeit
- Meghatározza a próbahalászat célját és feladatát, végrehajtását
- Kiértékeli a próbahalászatot
- Meghatározza a hozamfokozás célját, feladatát

- Jellemzi a vizek anyagforgalmát
- Jellemzi a vizek energiaforgalmát
- Bemutatja a haltáplálék-szervezeteket
- Ismeri a káros növényzet irtásának lehetőségeit
- Ismerteti a halastavak trágyázásának lehetőségeit
- Jellemzi a tófenék kezelését
- Bemutatja a halegészségügyi feladatokat, a kártevők riasztását
- Bemutatja és jellemzi a hálókészítés, felszerelés és javítás alapanyagait
- Ismerteti a különböző típusú halászó eszközök elkészítését, beállítását és használatát
- Ismerteti a halászszerszámok javításának szükségszerűségét és módjait
- Jellemzi a vízszennyezést és az eljárásokat vízszennyezés esetén
- Ismerteti a halállomány védelmének lehetőségeit
- Leírja a halászat megszervezésének munkafolyamatát
- Bemutatja a különböző fogási technikákat (halászati módokat)
- Ismerteti a természetes vizekhez, hasznosításukhoz kapcsolódó jogszabályokat
- Bemutatja a vízmennyiség és -minőség ellenőrzését
- Ismeri a halegészségügyi szemlét
- Bemutatja a természetes táplálékkészlet ellenőrzését
- Ismerteti a műszaki berendezések állapotának ellenőrzését, szükség esetén javításának lehetőségeit
- Bemutatja az értékmegőrző ellenőrzéseket
- Bemutatja a környezetvédelmi jellegű ellenőrzéseket
- Bemutatja a munkavédelmi jellegű ellenőrzéseket
- Felsorolja és jellemzi a halszállítás kézi és gépi eszközeit
- Ismeri az eszközök és járművek előkészítését a szállításhoz
- Felsorolja a halszállítást befolyásoló tényezőket
- Ismeri a szakszerű rakodás és halkezelés módjait
- Bemutatja a szállítások és egészségügyi kezelések (fürdetések) kombinálását
- Jellemzi a teleltetésre (tárolásra) alkalmas területeket
- Bemutatja a telelők és tározótavak előkészítését
- Ismerteti a teleltetést (tartástechnológia)
- Ismeri az elektromos áram hatását az élő szervezetekre
- Ismeri az elektromos halászgép használatának feltételeit
- Ismeri a halászati és horgászati jogszabályokat
- Ismeri a munkavédelmi szabályokat
- Ismeri a környezetvédelmi előírásokat
- Ismeri a tűzvédelmi szabályokat
- Ismeri a hatósági előírásokat
- Bemutatja a gépi berendezéseket, üzembe helyezésüket és üzemeltetésüket
- Ismeri a meghibásodás esetén az intézkedés menetét
- Ismeri a gépkönyvekben leírtakat és azok alkalmazását
- Ismeri az alapbizonylatok kitöltését
- Ismeri a naplók vezetését
- Meghatározza a könyvviteli alapfogalmakat (bizonylatolás, leltár és egyéb alapfogalmak)

4.2.2. Pedagógiai követelmények

- Ismerteti a gyakorlati oktatás folyamatát, didaktikai feladatait
- Példán keresztül szemlélteti a pedagógiai alapelvek alkalmazását a gyakorlati oktatás folyamatában
- Értelmezi a tanulókkal folyó kommunikáció pszichológiai alapjait
- Ismerteti a tanuló megismerésének módszereit
- Leírja a személyiség kialakulásának folyamatát, jellemzi a személyiség típusokat
- Ismerteti a motivációs elméleteket, példán keresztül szemlélteti a motiválás lehetőségeit, eszközeit a gyakorlati oktatás során
- Kifejti a nevelés célját, feladatait, módszereit

- Ismerteti a differenciált oktatási módszereket
- Felsorolja a konfliktuskezelés módjait és jellemzi módszereit
- Ismerteti a tanulói munka ellenőrzésének és értékelésének módjait, meghatározza a szempontjait
- Meghatározza a gyakorlati oktatás szervezésének szempontjait, és jellemzi annak módszereit
- Ismerteti a gyakorlati oktatók feladatait, tevékenységeit, indokolja az oktatóktól elvárt kompetenciákat
- Ismerteti az oktatást szabályozó jogszabályokat és dokumentumokat
- Ismerteti a tanulószervezővel kapcsolatos szabályozást, magyarázza a gyakorlati képző, a tanuló és az elméleti képzést biztosító szakképző iskola feladatait, jogait és kötelezettségeit
- Felsorolja a gyakorlati képzőhelyen alkalmazandó tanügyi dokumentumokat és indokolja, magyarázza vezetésüket (jelenléti és foglalkozási napló, foglalkozásvázlat, információhordozók)

4.2.3. Vállalkozási követelmények

- Tájékozott a vállalkozással kapcsolatos jogi és gazdasági alapfogalmakban
- Ismerteti a gazdasági társaságokat és azok jellemzőit
- Ismerteti a vállalkozás indításával és működtetésével kapcsolatos feltételeket és feladatokat
- Bemutatja az üzleti terv felépítését és részeit
- Ismerteti a legfontosabb szerződés fajtákat és jellemzőit
- Jellemzi és összehasonlítja a pénzügyi és tevékenységi bizonylatokat
- Definálja a költség fogalmát, elvégzi a költségek csoportosítását, meghatározza a költséghatékony működés feltételeit
- Csoportosítja az adókat főbb jellemzőik szerint
- Felismeri a marketing, piackutatás és a reklám jelentőségét és ismerteti a módszereit
- Ismerteti a munkaszervezés, logisztika, munkafolyamatok ellenőrzésének folyamatát
- Felismeri az informatika és a kommunikációs módszerek szerepét és alkalmazási lehetőségeit, ismerteti az üzleti kommunikáció folyamatát
- Ismerteti a vállalkozás átszervezésének, megszüntetésének lehetőségeit, módjait
- Ismerteti a munkaszerződés kötelező tartalmi elemeit
- Értelmezi a munkaviszony megszüntetésének lehetőségeit és módjait
- Ismerteti a tanulók foglalkoztatására vonatkozó szabályozást, tanulószervező, együttműködési megállapodás munkajogi vonatkozásait
- Felismeri az áru-, a vagyon- és az egészségvédelem fontosságát, összehasonlítja az általános, szolgáltatási, munkáltatói és tanulói felelősségbiztosítás jellemzőit

4.3. Személyes kompetenciák

- Döntésképeség
- Önállóság
- Megbízhatóság
- Precizitás
- Egyensúlyérzék
- Előrelátás
- Logikus gondolkodás
- Felelősségtudat
- Határozottság
- Irányítókészség
- Elhivatottság, elkötelezettség
- Szervezőkészség
- Térbeli tájékozódás
- Mozgáskoordináció (testi ügyesség)
- Erős fizikum
- Problémamegoldás, hibaelhárítás
- Ismeretek helyénvaló alkalmazása

4.4. Társas kompetenciák

- Szervezőkészség
- Határozottság

- Lényegfelismerés
- Irányítási készség
- Kapcsolatteremtő készség
- Csapatmunkában való részvétel
- Kifejezőkészség
- Ismeretátadás

4.5. Módszerkompetenciák

- Módszeres munkavégzés
- Munkaszervező képesség
- Következtetési képesség
- Tervezési képesség
- Gyakorlatias feladatértelmezés
- Figyelemösszpontosítás
- Eredményorientáltság
- Rendszerező képesség
- Helyzetfelismerés

5. Vizsgáztatási követelmények

5.1. A mestervizsga szervezeti rendje

Halász mester mestervizsgát a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által kinevezett Mestervizsga Bizottság előtt lehet tenni magyar nyelven a hatályos Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzat alapján.

A mestervizsga részei:

- 5.1.1. Írásbeli vizsgatevékenység
- 5.1.2. Gyakorlati vizsgatevékenység
- 5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység

5.1.1. Szakmai írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgafeladat során a vizsgázóknak központilag kiadott feladatlapot kell megoldaniuk. A feladatlapon szereplő feladatok kérdések formájában felelelik a 4. pontban megadott követelményekhez tartozó ismeretek mindegyikét. Az írásbeli vizsgafeladat megoldásánál a jelölt csak a tételen megjelölt segédeszközöket használhatja.

Az írásbeli feladat időtartama: 180 perc

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt az írásbeli vizsgatevékenységen nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése **nem megfelelő**, de a vizsgát folytathatja.

5.1.2. Szakmai gyakorlati vizsgatevékenység

5.1.2.1. A gyakorlati vizsgatevékenység feladatai

A vizsgafeladat ismertetése:

Valamennyi jelölt minden gyakorlati vizsgafeladatból vizsgázik.

1. vizsgafeladat:

Minden jelölt számít ad a hálók készítésével, beállításával, felszerelésével és javításával kapcsolatos készségéről.

2. vizsgafeladat:

A jelöltek egyénileg gyakorlati vizsgafeladatokat húznak és a kihúzott tételen szereplő gyakorlati feladatot elvégzik.

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a gyakorlati vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Szakmai szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szakmai szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

B) A vizsgafeladat megnevezése: Pedagógiai ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsga keretében alapvető pszichológiai, didaktikai, szakmódszertani, pedagógiai elméleti kérdésekből kell számot adni a jelöltnak.

A Pedagógiai ismeretek követelménye, valamint tételei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

C) A vizsgafeladat megnevezése: Vállalkozási ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgabizottság előtt számot kell adni a vállalkozás tervezéséhez, beindításához, fenntartásához, vezetéséhez, fejlesztéséhez szükséges jogi, közgazdasági, piaci, adózási, üzleti partnerkapcsolati ismeretekből.

A Vállalkozási ismeretek követelménye, valamint tételei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a szóbeli vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.2. A mestervizsga minősítése

A mestervizsga eredményét a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgafeladatok eredménye alapján **„Megfelelt”** vagy **„Nem felelt meg”** minősítéssel kell megállapítani.

Megfelelt az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenységének valamennyi feladatrészből **„Megfelelt”** eredményt ért el.

Nem felelt meg az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenység valamely feladatrészből a 60%-os teljesítményt nem érte el.

A jelöltnak javítóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből **„Nem felelt meg”** minősítést szerzett, vagy a vizsgát önhibájából nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta, vagy a vizsgától eltiltották.

A jelöltnak pótlóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből a vizsgát önhibáján kívül nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta.

A javítóvizsga a mestervizsgát követő 6 hónapon túl, illetve 2 éven belül tehető.

A pótlóvizsga a mestervizsgát követő 2 éven belül tehető.

5.3. A mestervizsga részek alóli felmentés feltételei

Felmentés adható a vizsgázó kérelmére a Vállalkozási ismeretek, illetve a Pedagógiai ismeretek követelménymodulok alól annak, aki felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkezik, vagy a mestervizsgára történő jelentkezést megelőző két éven belül más szakképzésben sikeres mestervizsgát tett. A mestervizsga alóli felmentés tárgyában a mestervizsga elnöke dönt a kérelemhez csatolt igazoló dokumentumok alapján. A szakmai és vizsgakövetelményekben nem szabályozott kérdésekben a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzatában foglaltak az irányadók.

6. A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma

- Tőépités és karbantartás gépei
- Takarmányozás gépei
- Halastavi trágyázás gépei
- Vízszolgáltatás gépei
- Csónakmotorok

- Szállítás gépei
- Keltetőház, és gépi berendezései
- Vízinövényirtás gépei
- Vízvizsgáló műszer (pH, O₂, NH₃, stb.)
- Hálófélések, és készítéséhez szükséges eszközök
- Halászat kézi és gépi eszközei
- Talajművelés gépei
- Erőgépek
- Kéziszerszámok
- Számítógép
- Egyéni védőfelszerelés
- Munkabiztonsági berendezések
- Akkumulátoros elektromos halászgép
- Generátoros elektromos halászgép
- Horgászati eszközök

III. HENTES ÉS MÉSZÁROS MESTERVIZSGA SZAKMAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYE

1. A mesterképzés és vizsgáztatás célja

A gazdasági körülményekhez alkalmazkodó, szakmáját jól ismerő hentes és mészáros szakember, szakmai munkája színvonalas gyakorlása érdekében olyan elméleti és gyakorlati ismereteket szerez, kompetenciákat sajátít el, amelyek alapján, a hentes és mészáros saját szakterületén önálló vállalkozást indíthat és működtethet. A szakmai tevékenység magasabb szintű gyakorlása alapján vállalkozását meg tudja tervezni, szervezni és azt folyamatosan, eredményesen működtetni, fejleszteni. A képzés és a vizsgáztatás célja olyan alapvető pedagógiai, kommunikációs, pszichológiai ismeretek, kompetenciák elsajátítása, amelyek segítségével a mester fel tudja vállalni a hentes és mészáros tanulók gyakorlati képzését, üzletfeleivel, beosztottjaival megfelelően tud kapcsolatot teremteni.

Munkakultúrájával, emberi magatartásával eleget tud tenni a szakmai és társadalmi elvárásoknak, és munkáját a munkabiztonsági, baleset-, tűz-, és környezetvédelmi követelményeknek megfelelően szervezi.

2. A mestervizsgára való jelentkezés feltételei

2.1. A mestervizsgálóhoz szükséges alap-szakképesítések:

A szakma (képesítés) megnevezése	Azonosító száma
Húsfeldolgozó	1914-5
Húsipari szakmunkás	15 2 7211 04 6 4 06
Középfokú Húsipari (technikusi) képzés	61-0103
Hús- és baromfiipari technikus	15 5 3113 16 6 4 07
Hentes és mészáros	15 2 7211 0464
Hentes és mészáros, készítménygyártó és eladó	kísérleti
Hús- és hentesárú eladó	41 2 5112 08 1 0 09
Húsipari termékgyártó	31 5212 07
Hentes- és mészáros	31 5212 06
Húsipari termékgyártó	31 541 01 1000 00 00
Húsipari termékgyártó	34 541 03
Húsipari üzem-mérnök	
Húsipari mérnök	
Élelmiszeripari üzem-mérnök	
Okleveles élelmiszeripari mérnök	

A felsorolt szakképesítéseken kívül más szakirányú szakmai végzettség esetén a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Szakképzési Területe dönt a szakképesítés elfogadásáról.

2.2. A mestervizsga előfeltételeként meghatározott szakmai gyakorlati idő:

A szakmában eltöltött gyakorlati idő: összesen 5 év a következő szakterületek valamelyikén:

- vágó,
- csontozó,
- feldolgozó,
- hús- és hentesáru eladó.

A vizsgára jelentkezéshez a 2.1. és a 2.2. pont szerinti feltételek együttes megléte szükséges.

Az előírt szakmai gyakorlatot a mestervizsgát szervező Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Megyei Igazgatósága a bemutatott, jelentkezéshez csatolt dokumentumok alapján fogadja el.

3. A mester munkaterülete, a szakmához kapcsolódó tevékenységi körök

A szakmájának valamennyi területén önállóan, szakmailag magas színvonalon (korszerű eszközök, anyagok, gépek, berendezések használatával) tudja végezni a vállalt vagy rábízott feladatokat, illetve tevékenységeket.

3.1. A mester szakmai munkaterületének leírása

A hentes és mészáros képezéssel rendelkező mester szakmájának gyakorlása során önállóan - korszerű kézi és gépi eszközökkel, anyagokkal és berendezésekkel -, a következő munkatevékenységeket végzi:

A nagy vágóállatok, szarvasmarha, sertés, borjú, juh elsődleges és másodlagos feldolgozása, és ezen tevékenységből nyert hús és húskészítmények értékesítése.

3.2. A mester tevékenységi területe és feladatköre

- Vágóállat felvásárlása, átvétele, minősítése
- Vágóállat előkészítése vágásra
- Vágóállat elsődleges feldolgozása
- Állati test, féltest bontása, csontozása, húsosztályozás
- Hús és húskészítmény előállítása, tartósítása
- Hús és húskészítmény értékesítése, kereskedelmi forgalmazása
- Melléktermék feldolgozása
- Eszköz, gép, berendezés szakszerű használata, működtetése, karbantartása
- Hús és húskészítmény csomagolása, tárolása
- Minőségellenőrzés, minőségbiztosítás
- Üzemi és személyi higiénia biztosítása
- Munka-, tűz- környezetvédelmi előírások betartatása
- Fenti szakmai területen a húsiipari szakmunkástanulók gyakorlati oktatása
- Fenti tevékenységek és feladatok területén dolgozó szakmunkások munkájának irányítása, koordinálása

3.3. A szakma – mesterszintű – gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatok (feladatscsoportok), amelyet a mesternek ismernie kell

3.3.1. Szakmai feladatok:

- Vágóállat faj- és fajtafelismerés
- Élőállat-felvásárlás, -minősítés, vágásra való előkészítés
- Szarvasmarha elsődleges feldolgozása
- Sertés elsődleges feldolgozása
- Juh, borjú elsődleges feldolgozása
- Állati test bontása, csontozása kereskedelmi és ipari célra
- Kitermelési, gazdaságossági számítások
- Anyagnorma készítése
- Alap-, segéd- és járulékos anyag előkészítése
- Felvágottkészítés
- Vörösárgyártás
- Füstölt-főtt kolbászféle gyártása
- Hurkaféle, kenősáru, sajt készítése
- Étkezési szalonna készítése
- Pácolás, páclékészítés

- Pácolt-füstölt és füstölt-főtt termék gyártása
- Zsírgyártás
- Formában főtt áru gyártása
- Húsbolti kiszolgálás, kirakatredezés, hidegtál készítése

3.3.2. Pedagógiai feladatok

- munkaszervezés, munkatársak irányítása, ellenőrzése
- a szakmai fogások, technológiai, technikai megoldások gyakorlati oktatása
- a tanulók felkészítése a szakmai vizsgára

A gyakorlati oktatást is végző mester szakmai munkájában a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, a képzési célok elérését elősegítő módszereket és eszközöket alkalmaz, az elért eredményeket reálisan értékeli, amely az adott szakmai területen a munkaerő-utánpótlás színvonalas képzéséhez nélkülözhetetlen.

3.3.3. Vállalkozási feladatok

- piackutatás, tervezés
- vállalkozás elindítása, működtetése
- pénzügyi tervezés, gazdálkodás
- anyagbeszerzés, készletezés és szolgáltatás
- marketing tevékenység

A mester tisztában van az alapvető jogi fogalmakkal és a jogrendszer felépítésével, a vállalkozások piaci környezetével, szakmájának gyakorlása során alkalmazza jogi, marketing, adózási, pénzügyi és számviteli ismereteit, érti a gazdaság működési elvét.

4. Szakmai követelmények és elvárások

A mester az elsajátított ismeretek birtokában képes elméleti ismereteit magas szinten alkalmazni, gyakorlati munkáját önállóan végezni, és képes a munkatársait irányítani. Szakmai tudása birtokában alkalmas a gazdálkodási és munkaszervezési feladatok ellátására, következtetések levonására és a szükséges szervezési feladatok elvégzésére. Pedagógiai ismeretei révén fel tudja vállalni az általa oktatott tanulóknak és gyakornokok magas szintű szakmai képzését.

4.1. Szakmai gyakorlati követelmények

- Az előírt feladatokkal kapcsolatos speciális balesetvédelmi, higiéniai és környezetvédelmi előírásokat betartja, betartatja
- Alkalmazza a fő- és melléktermékek minőségi előírásait
- Végre tudja hajtani húsipari üzemek, húsüzlet létesítését, önálló vállalkozás indítását
- El tudja végezni az elsődleges és másodlagos feldolgozást
- Alkalmazza a feldolgozáshoz szükséges anyagokat, eszközöket
- Húsipari gépeket, berendezéseket üzemeltet
- Jellemezni tudja a feldolgozás során a termékben végbemenő fizikai, kémiai, mikrobiológiai változásokat, azok hatását a termék minőségére
- Végre tudja hajtani a termékek szakszerű tárolását és csomagolását
- Munkáját gazdaságosan és hatékonyan hajtja végre
- Alkalmazza a húsipari gyártási vonalakat, gyártási technológiákat
- Végrehajtja a húsok és húskészítmények szakszerű forgalmazását
- Alkalmazza a minőségbiztosítási, minőségirányítási irányelveket
- Szakszerűen elvégzi a vágóállatok átvételét, minősítését, feldolgozási célnak megfelelő kiválasztását
- Elvégzi a vágóállatok vágásra való előkészítését
- Végrehajtja az elsődleges feldolgozás műveleteit:
  - kábítás,
  - szűrés, elvéreztetés,
  - szőreltávolítás,
  - bőrféjtés,
  - testek bontása,
  - hasítás, negyedelés,
  - féltestek külső, belső letisztítása,
  - szalonna gazdaságos darabolása,
  - tőkehús előállítás, minősítése.

- Elvégzi a feldolgozás termékeinek számbavételét, nyilvántartását
- Alkalmazza a kitermelési, kihozatali, veszteségszámításokat, a költség-, önköltségszámítást, árkalkulációt
- El tudja végezni a belső szervek kezelését, bél garnitúrák feldolgozását
- Alkalmazza a zsírgyártás műveleteinek elvégzési módját
- Elvégzi a féltestek szakszerű hűtését, tárolását
- El tudja végezni a húsfajták hússzéki és ipari bontását, darabolását, húsrészek csontozását, vágását, osztályozását
- Alkalmazza a húskészítmények gyártásának műveleteit:
  - anyagnormák összeállítása
  - szükséges anyagok előkészítése, kimérése,
  - aprítás, keverés,
  - húspép-készítés,
  - töltőmassza készítése,
  - töltés, botraszedés,
  - hőkezelés (füstölés, főzés),
  - páclékészítés, pácolás,
  - pácolt húrok, szalonnafélék formázása, füstölése, főzése
  - hűtés, raktározás.
- Alkalmazza a húskészítmények minősítését
- Alkalmazza a húrok és húskészítmények csomagolását, értékesítését, forgalmazás módjait
- Alkalmazza a tisztító- és fertőtlenítőszereket

4.2. Szakmai elméleti követelmények

4.2.1. Szakmai elméleti követelmények

- Ismeri az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény és az Élelmiszerkönyv előírásait
- Ismeri a húsipari üzemek és húsüzletek létesítési feltételeit környezetvédelmi szabályait
- Ismerteti a biztonságos munkavégzés személyi és tárgyi feltételeit
- Ismeri a munkahelyi ártalmakat és megelőzési, elhárítási módjait
- Ismerteti a húsiparban és húsüzletekben alkalmazott eszközök, gépek, berendezések jellemzőit, szerkezeti felépítésüket, működési elvüket
- Csoportosítja a vágóállatfajokat, szarvasmarha-, sertés- és juhajtásokat hasznosítás szerint, bemutatja a csoportokra jellemző külső és belső tulajdonságokat
- Jellemzi az állati szervezet felépítését (szövetek, szervek, szervrendszerek)
- Jellemzi az állati testek csontvázát, csontok elnevezéseit, elhelyezkedéseit, ízesüléseit
- Ismeri a húsfajták, marhahúsfélék, sertéshúsfélék, borjú- és juhhúsfélék elnevezéseit
- Ismeri a húsfélék csoportosítását konyhatechnikai felhasználhatóság szempontjából
- Bemutatja a vágóállatok átvételi és minősítési rendszereit
- Ismerteti a vágásra való előkészítés elvi alapjait
- Kidolgozza a nem ehető melléktermékek gyűjtési, feldolgozási, értékesítési lehetőségeit, hulladékkezelés módjait
- Ismeri a vágással kapcsolatos állatorvosi ellenőrzés módját, húrok egészségügyi minősítését
- Ismerteti a féltestek bontási, csontozási, húsosztályozási módszereit
- Ismeri a húsfeldolgozás alap-, segéd- és járulékos anyagainak jellemzőit
- Ismerteti a húskészítmények gyártási műveleteit, technológiáit
- Definiálja a késztermék minősítésének módjait
- Ismeri a csomagoló anyagok jellemzőit, csomagolási módokat
- Ismerteti a hús és húskészítmények tárolási előírásait
- Összehasonlítja a húsipari tartósító eljárásokat
- Ismeri a tisztító- és fertőtlenítőszerek jellemzőit
- Ismeri az önálló vállalkozás létesítésének higiéniai és műszaki feltételeit
- Ismerteti a minőség szabályozás, minőségirányítási rendszereket
- Elemzi a vágóállat-fajtákra jellemző tulajdonságokat és a minőség közötti összefüggéseket
- Ismerteti az élőállat minősítésének módjait, minőséget befolyásoló tényezőket, EUROP minősítést

- Összeveti a kábítási módok élettani hatásait, a kábítási hibák minőségre gyakorolt hatását, kifejti a kábítás és szűrés között eltelt idő jelentőségét
- Elemzi a forrázási idő és forrázási hőmérséklet összefüggéseit, a forrázóvíz hőmérsékletét befolyásoló tényezőket, a hibás forrázás következményeit, a sertésbőr-fejtés és forrázás összefüggéseit
- Ismerteti a hasítási hibák minőségre gyakorolt hatását, a technológiai műveletek sorrendiségének, pontos elvégzésének jelentőségét
- Azonosítja a leggyakrabban előforduló állatbetegségek jellemző tüneteit
- Ismeri a hús szerkezeti felépítését, szöveti összetételét a hús érzékszervi tulajdonságait, kémiai összetételét, a hús vágás utáni elváltozásait, fizikai és kémiai folyamatait
- Összehasonlítja a féltetek bontása, csontozása során kinyert termékek arányait, ismerteti további felhasználási lehetőségeit
- Ismeri az alap- és segédanyagok jelentőségét, helyettesítési lehetőségeit
- Elemzi a húsipari tartósítási módokat, a romlások és tartósító eljárások közötti összefüggéseket
- Ismerteti a húsiparban előforduló mikroorganizmusok jellemző életjelenségeit, életfeltételeit
- Elemzi a hűtés, fagyasztás során végbemenő fizikai, kémiai, mikrobiológiai változásokat, a hőmérséklet és tárolási idő összefüggését
- Ismerteti a pácolási módokat, jellemzi a pácolási hibákat
- Elemzi a hőkezelési módok hatását, hőkezelési hibák minőségre gyakorolt hatásait
- Ismerteti a füstölés, főzés közben lejátszódó fizikai, kémiai, mikrobiológiai folyamatokat, a füstölési módok összehasonlító értékelését, a füstölési, főzési időt meghatározó tényezőket, a maghőmérséklet jelentőségét, a főzés hatását az eltarthatóságra és az érzékszervi tulajdonságokra
- Ismeri a töltőmassza-készítés módjait, aprítás, keverés, töltés, pározás jelentőségét
- Ismerteti a húspép-készítés során végbemenő fizikai, kémiai változásokat, a hús vízkötő- és víztartó képességét, a húspép minőségét befolyásoló tényezőket
- Bemutatja az adalékanyagok szerepét és jelentőségét a húspép-készítésnél, az emulziók, gélek felhasználási lehetőségeit
- Ismerteti a késztermékek hűtésének jelentőségét, a késztermékek raktározási körülményeit meghatározó tényezőket, a klimatizálás jelentőségét
- Ismeri a vörösáru-készítés módjait, a húspép jelentőségét
- Ismeri a kolbászfélék csoportosítását, hőkezelési különbségeket, a szárazáruk alapanyagaival szemben támasztott követelményeket, a füstölési idő és vízlevonás sebessége közötti összefüggést, a gyors vízlevonás káros hatását
- Ismerteti a hurkafélék, kenósáruk gyártását
- Ismerteti a pácolt, füstölt és füstölt-főtt termékek gyártását
- Ismerteti a szalonnafélék csoportosítását, sózás, pácolás, füstölés hatását a termék jellegére és eltarthatóságára
- Elemzi a zsírolvasztás közben lejátszódó fizikai, kémiai folyamatokat, az olvasztási idő, hőmérséklet, aprítottság közötti összefüggést
- Ismeri az antioxidánsok szerepét
- Ismerteti a hús és húskészítmények szállítási feltételeit, előírásait
- Bemutatja a tisztítás, fertőtlenítés fontosságát, fázisait, fertőtlenítőszeres hatásmechanizmusát
- Ismeri a vágóállatok átvételét, minősítésének, minőségi osztályba sorolásának szempontjait
- Jellemzi az elektromos kábítás módjait, az elektromos kábítóeszközök (kábítófogó, kábítóvilla) szerkezeti részeit, működési elvét, a mechanikus kábítás módjait, eszközeit
- Jellemzi a szűrés, elvezetés módszereit a különböző vágóállatoknál, az étkezési vérvétel módját, higiéniai követelményeit
- Ismerteti a forrázás módjait, a forrázóberendezések szerkezeti részeit, működési elvét, a szórtelenítés, kopasztás módszereit, a kopasztógépek szerkezeti részeit, működési elvét
- Csoportosítja a perzselési módokat, bemutatja eszközeit, a berendezések helyes használatát
- Ismeri a bőrfelületek tisztításának módjait, a bőrfejtés módjait különböző vágóállatoknál
- Ismeri a bontási, hasítási módszereket a különböző vágóállatoknál, a bontás, hasítás higiéniai, munkavédelmi előírásait
- Ismerteti a fehéráru előállítását, tőkehús készítését, tőkehús minősítésének szempontjait
- Ismeri az anyagmozgatási módokat, anyagmozgató berendezések felépítését
- Összehasonlítja a sertésvágási módokat
- Összehasonlítja a marhavágási módokat
- Összehasonlítja a borjú-, juh- és lóvágás technológiáit

- Kitermelési és gazdaságossági számításokat végez
- Bemutatja a belsőségek és a fehéráru felhasználási lehetőségeit
- Ismeri a belsőségmosó és béltisztítógépek szerkezeti részeit, működési elvüket
- Ismerteti a melléktermékek kezelési módjait
- Jellemzi a bél-, szőr- és bőrfeldolgozó berendezéseket, pacaltisztító gépek szerkezeti részeit, működési elvüket
- Ismerteti a sertésféltestek, marhanegyedtestek, borjú- és juhtestek bontási, csontozási módszereit, hússztályozás szempontjait
- Jellemzi a darabológépek, fűrészek, marógépek, csontszeparátor szerkezeti részeit, működési elvüket
- Ismeri az üzlethelyiség kialakításának szabályait
- Ismerteti az üzlethelyiségekben használt szerszámok, eszközök, berendezések működtetését, kezelési, higiéniai és munkavédelmi előírásait
- Jellemzi az aprítógépek, darálók, kutterek, finomaprítók, bemérő- és keverőgépek szerkezeti részeit, működési elvüket
- Jellemzi a töltőgépek, klipszelő gépek szerkezeti részeit, működési elvüket
- Jellemzi a füstölő-főző berendezések, füstgenerátorok működési elvét, szerkezeti részeit
- Megválasztja a késztermékek hűtési, raktározási, szállítási módjait
- Ismeri a gépek, berendezések munkavédelmi és biztonságtechnikai szabályait
- Jellemzi a hűtőgépek szerkezeti részeit, működési elvüket
- Bemutatja az egytűs és többtűs pácolók, lazító-forgatóberendezések szerkezeti részeit, működési elvüket
- Ismerteti a vörösáruk, felvágottak, füstölt-főtt kolbászok, hurkafélék, kenősáruk, hússajtok, formában főtt áruk, pácolt, füstölt és füstölt-főtt termékek, étkezési szalonnafélék szárazáruk, zsírgyártás gyártástechnológiáit
- Ismeri a csomagológépek szerkezeti részeit, működési elvüket
- Kidolgozza a húsipari termékek reklámozásának módjait, piackutatás és marketing tevékenység módszereit

4.2.2. Pedagógiai követelmények

- Ismerteti a gyakorlati oktatás folyamatát, didaktikai feladatait
- Példán keresztül szemlélteti a pedagógiai alapelvek alkalmazását a gyakorlati oktatás folyamatában
- Értelmezi a tanulókkal folyó kommunikáció pszichológiai alapjait
- Ismerteti a tanuló megismerésének módszereit
- Leírja a személyiség kialakulásának folyamatát, jellemzi a személyiségtípusokat
- Ismerteti a motivációs elméleteket, példán keresztül szemlélteti a motiválás lehetőségeit, eszközeit a gyakorlati oktatás során
- Kifejti a nevelés célját, feladatait, módszereit
- Ismerteti a differenciált oktatási módszereket
- Felsorolja a konfliktuskezelés módjait és jellemzi módszereit
- Ismerteti a tanulói munka ellenőrzésének és értékelésének módjait, meghatározza a szempontjait
- Meghatározza a gyakorlati oktatás szervezésének szempontjait, és jellemzi annak módszereit
- Ismerteti a gyakorlati oktatók feladatait, tevékenységeit, indokolja az oktatóktól elvárt kompetenciákat
- Ismerteti az oktatást szabályozó jogszabályokat és dokumentumokat
- Ismerteti a tanulószervezővel kapcsolatos szabályozást, magyarázza a gyakorlati képző, a tanuló és az elméleti képzést biztosító szakképző iskola feladatait, jogait és kötelezettségeit
- felsorolja a gyakorlati képzőhelyen alkalmazandó tanügyi dokumentumokat és indokolja, magyarázza vezetésüket (jelenléti és foglalkozási napló, foglalkozásvázlat, információhordozók)

4.2.3. Vállalkozási követelmények

- Tájékozott a vállalkozással kapcsolatos jogi és gazdasági alapfogalmakban
- Ismerteti a gazdasági társaságokat és azok jellemzőit
- Ismerteti a vállalkozás indításával és működtetésével kapcsolatos feltételeket és feladatokat
- Bemutatja az üzleti terv felépítését és részeit
- Ismerteti a legfontosabb szerződésfajtákat és jellemzőit
- Jellemzi és összehasonlítja a pénzügyi és tevékenységi bizonylatokat
- Definiálja a költség fogalmát, elvégzi a költségek csoportosítását, meghatározza a költséghatékony működés feltételeit
- Csoportosítja az adókat főbb jellemzőik szerint,
- Felismeri a marketing, piackutatás és a reklám jelentőségét és ismerteti a módszereit
- Ismerteti a munkaszervezés, logisztika, munkafolyamatok ellenőrzésének folyamatát

- Felismeri az informatika és a kommunikációs módszerek szerepét és alkalmazási lehetőségeit, ismerteti az üzleti kommunikáció folyamatát
- Ismerteti a vállalkozás átszervezésének, megszüntetésének lehetőségeit, módjait
- Ismerteti a munkaszerződés kötelező tartalmi elemeit
- Értelmezi a munkaviszony megszüntetésének lehetőségeit és módjait
- Ismerteti a tanulók foglalkoztatására vonatkozó szabályozást, tanuló szerződés, együttműködési megállapodás munkajogi vonatkozásait
- Felismeri az áru-, a vagyon- és az egészségvédelem fontosságát, összehasonlítja az általános, szolgáltatási, munkáltatói és tanulói felelősségbiztosítás jellemzőit

4.3. Személyes kompetenciák

- Állóképesség
- Kéz ügyesség
- Felelősségtudat
- Erős fizikum
- Tűrőképesség
- Megbízhatóság
- Elhivatottság
- Önállóság
- Döntésképeség

4.4. Társas kompetenciák

- Kezdeményező képesség
- Irányítási készség
- Kapcsolatteremtő készség
- Meggyőző készség
- Segítő készség

4.5. Módszer kompetenciák

- Módszeres munkavégzés
- Tervezési képesség
- Gyakorlatias feladatértelmezés
- Információgyűjtés
- Áttekintő képesség
- Logikus gondolkodás
- Értékelési, következtetési képesség
- Helyzetfelismerés
- Körültekintés, elővigyázatosság

5. Vizsgáztatási követelmények

5.1. A mestervizsga szervezeti rendje

Hentes és mészáros mestervizsgát a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által kinevezett Mestervizsga Bizottság előtt lehet tenni magyar nyelven az érvényes Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzat alapján.

A mestervizsga részei:

- 5.1.1. Írásbeli vizsga
- 5.1.2. Gyakorlati vizsga
- 5.1.3. Szóbeli vizsga

5.1.1. Szakmai írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgafeladat során a vizsgázóknak központilag kiadott feladatlapot kell megoldaniuk. A feladatlapon szereplő feladatok kérdések formájában felelelik a 4. pontban megadott követelményekhez tartozó ismeretek mindegyikét. Az írásbeli vizsgafeladat megoldásánál a jelölt csak a tételen megjelölt segédeszközöket használhatja.

Az írásbeli feladat időtartama: 180 perc

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt az írásbeli vizsgatevékenységen nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése **nem megfelelő**, de a vizsgát folytathatja.

5.1.2. Szakmai gyakorlati vizsgatevékenység

5.1.2.1. A gyakorlati vizsgatevékenység feladatai

A vizsgafeladat ismertetése:

Valamennyi jelölt minden gyakorlati vizsgafeladatból vizsgázik.

A gyakorlati vizsga négy részből áll:

- vágás,
- csontozás,
- gyártás,
- kiskereskedelem.

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a gyakorlati vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.1.3. Szakmai szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Szakmai szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

- húsipari technológia és élelmiszeripari higiénia,
- húsipari gépek és berendezések, valamint munkavédelem és biztonságtechnika.

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)

B) A vizsgafeladat megnevezése: Pedagógiai ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsga keretében alapvető pszichológiai, didaktikai, szakmódszertani, pedagógiai elméleti kérdésekből kell számot adni a jelöltnek.

A Pedagógiai ismeretek követelménye, valamint tételei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

C) A vizsgafeladat megnevezése: Vállalkozási ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgabizottság előtt számot kell adni a vállalkozás tervezéséhez, beindításához, fenntartásához, vezetéséhez, fejlesztéséhez szükséges jogi, közgazdasági, piaci, adózási, üzleti partnerkapcsolati ismeretekből.

A Vállalkozási ismeretek követelménye, valamint tételei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a szóbeli vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.2. A mestervizsga minősítése

A mestervizsga eredményét a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgafeladatok eredménye alapján **„Megfelelt”** vagy **„Nem felelt meg”** minősítéssel kell megállapítani.

Megfelelt az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenységének valamennyi feladatrészből „Megfelelt” eredményt ért el.

Nem felelt meg az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenység valamely feladatrészből a 60%-os teljesítményt nem érte el.

A jelöltnek javítóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből „Nem felelt meg” minősítést szerzett, vagy a vizsgát önhibájából nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta, vagy a vizsgától eltiltották.

A jelöltnek pótlóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből a vizsgát önhibáján kívül nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta.

A javítóvizsga a mestervizsgát követő 6 hónapon túl, illetve 2 éven belül tehető.

A pótlóvizsga a mestervizsgát követő 2 éven belül tehető.

5.3. A mestervizsga részek alóli felmentés feltételei

Felmentés adható a vizsgázó kérelmére a Vállalkozási ismeretek, illetve a Pedagógiai ismeretek követelménymodulok alól annak, aki felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkezik, vagy a mestervizsgára történő jelentkezést megelőző két éven belül más szakképesítésben sikeres mestervizsgát tett. A mestervizsga alóli felmentés tárgyában a mestervizsga elnöke dönt a kérelemhez csatolt igazoló dokumentumok alapján. A szakmai és vizsgakövetelményekben nem szabályozott kérdésekben a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzatában foglaltak az irányadók.

6. A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma

- Kábító berendezés
- Szűrő- véreztető berendezés
- Forrázó-kopasztó berendezés
- Hasító berendezés, fűrész, bárd
- Szalonna-megmunkáló asztal
- Kézmosó-eszközfertőtlenítő
- Kések, ládák, anyagmozgató kocsi, védőruha, védőeszköz
- Negyedelő
- Daraboló tábla
- Daraboló fűrész vagy bárd
- Csontozó tábla vagy csontozó szalag
- Daráló (tárcsák, kések)
- Keverőgép vagy cutter
- Töltőgép
- Pározó asztal
- Pácoló (egytűs vagy többtűs)
- Pácolókádak
- Főző-füstölő berendezés
- Bontó-csontozó
- Hús és csemegepult
- Szakosított tárolók (hűtőkamrák)
- Hústőke és bárd
- Szeletelőgép
- Mérleg-pénztárgép
- Kiszolgáló/csomagoló asztal
- Kézmosó, kés, tálcák

IV. KERTÉSZ MESTER (DÍSZNÖVÉNYTERMESZTŐ) MESTERVIZSGA SZAKMAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYE

1. A mesterképzés és vizsgáztatás célja

A gazdasági körülményekhez alkalmazkodó, szakmáját jól ismerő kertész (dísznövénytermesztő) szakember szakmai munkája színvonalas gyakorlása érdekében olyan elméleti és gyakorlati ismereteket szerez, kompetenciákat sajátít el, amelyek alapján a kertész (dísznövénytermesztő) saját szakterületén önálló vállalkozást indíthat és működtethet. A szakmai tevékenység magasabb szintű gyakorlása alapján vállalkozását meg tudja tervezni, szervezni, és azt folyamatosan, eredményesen működtetni, fejleszteni. A képzés és a vizsgáztatás célja olyan alapvető pedagógiai,

kommunikációs, pszichológiai ismeretek, kompetenciák elsajátítása, amelyek segítségével a mester fel tudja vállalni a kertész (dísznövénytermesztő) tanulók gyakorlati képzését, üzletfeleivel, beosztottjaival megfelelően tud kapcsolatot teremteni.

Munkakultúrájával, emberi magatartásával eleget tud tenni a szakmai és társadalmi elvárásoknak, és munkáját a munkabiztonsági, baleset-, tűz-, és környezetvédelmi követelményeknek megfelelően szervezi.

2. A mestervizsgára való jelentkezés feltételei

2.1. A mestervizsgához szükséges alap-szakképesítések:

A szakma (képesítés) megnevezése	Azonosító száma
Dísznövénykertész	1701
Dísznövénykertész	33 6207 01
Dísznövény- és zöldségtermesztő	316207 01
Dísznövénykertész	33 622 01 1000 00 00
Dísznövénykertész	34 622 01
Dísznövénytermesztő szaktechnikus	53 6207 01
Kertész-üzemmérnök, kertészmérnök	
Okleveles kertészmérnök	
Kertészmérnök (Bsc) és Okleveles kertészmérnök (Msc)	

A felsorolt szakképesítéseken kívül más szakmai végzettség esetén a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Szakképzési Területe dönt a szakképesítés elfogadásáról.

2.2. A mestervizsga előfeltételeként meghatározott szakmai gyakorlati idő:

- szakirányú szakmunkás bizonyítvány esetén legalább 5 év,
- középfokú szakirányú végzettség esetén legalább 3 év,
- felsőfokú szakirányú végzettség esetén legalább 3 év.

A vizsgára jelentkezéshez a 2.1. és a 2.2. pont szerinti feltételek együttes megléte szükséges.

Az előírt szakmai gyakorlatot a mestervizsgát szervező Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Megyei Igazgatósága a bemutatott, jelentkezéshez csatolt dokumentumok alapján fogadja el.

3. A mester munkaterülete, a szakmához kapcsolódó tevékenységi körök

A szakmájának valamennyi területén önállóan, szakmailag magas színvonalon (korszerű eszközök, anyagok, gépek, berendezések használatával) tudja végezni a vállalt vagy rábízott feladatokat, illetve tevékenységeket.

3.1. A mester munkaterületének leírása:

A kertész mester (dísznövénytermesztő) – szakmai elméleti és gyakorlati tudása alapján, valamint az ügyviteli, jogi és pénzügyi ismeretek birtokában – alkalmas kertészeti vállalkozás, termesztő üzem, kertészeti lerakat és áruüzemeltetésére, vezetésére, irányítására. Feladata a piackutatás, a kommunikációs és informatikai eszközök használata, az anyag- és energiagazdálkodás. Feladatköréhez tartozik a dolgozók és a dísznövénytermesztést tanulók munkájának emberi és szakmai vezetése, irányítása. Aktívan részt vesz a szolgáltatás, szaktanácsadás területén a szakmai szervezetek, testületek munkájában.

3.2. A mester tevékenységi köre:

- dísznövénytermesztés, hajtatás
- árukezelés és értékesítés
- környezetvédelem, minőségellenőrzés, minőségbiztosítás
- dísznövénytermesztés területén vállalkozástervezés, -indítás, -működtetés
- részvétel az alap- és középfokú szakmai képzésben

3.3. A szakma – mesterszintű – gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatok (feladatszoportok), amelyet a mesternek ismernie kell:

3.3.1. Szakmai feladatok:

- lágyszárú dísznövénytermesztés, hajtatás
- fásszárú dísznövénytermesztés, hajtatás

- növényházi dísznövénytermesztés, hajtatus
- a kapcsolódó műszaki, kereskedelmi, munka- és környezetvédelmi ismeretek

3.3.2. Pedagógiai feladatok:

- munkaszervezés, munkatársak irányítása, ellenőrzése
- a szakmai fogások, technológiai, technikai megoldások gyakorlati oktatása
- a tanulók felkészítése a szakmai vizsgára

A gyakorlati oktatást is végző mester szakmai munkájában a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, a képzési célok elérését elősegítő módszereket és eszközöket alkalmaz, az elért eredményeket reálisan értékeli, amely az adott szakmai területen a munkaerő-utánpótlás színvonalas képzéséhez nélkülözhetetlen.

3.3.3. Vállalkozási feladatok:

- piackutatás, tervezés
- vállalkozás elindítása, működtetése
- pénzügyi tervezés, gazdálkodás
- anyagbeszerzés, készletezés és szolgáltatás
- marketing tevékenység

A mester tisztában van az alapvető jogi fogalmakkal és a jogrendszer felépítésével, a vállalkozások piaci környezetével, szakmájának gyakorlása során alkalmazza jogi, marketing, adózási, pénzügyi és számviteli ismereteit, érti a gazdaság működési elvét.

4. Szakmai követelmények és elvárások

A mester az elsajátított ismeretek birtokában képes elméleti ismereteit magas szinten alkalmazni, gyakorlati munkáját önállóan végezni és képes a munkatársait irányítani. Szakmai tudása birtokában alkalmas a gazdálkodási és munkaszervezési feladatok ellátására, következtetések levonására és a szükséges szervezési feladatok elvégzésére. Pedagógiai ismeretei révén fel tudja vállalni az általa oktatott tanulóknak és gyakornokok magas szintű szakmai képzését.

4.1. Szakmai gyakorlati követelmények

- A szakmai elméleti oktatás során elsajátított ismereteit önállóan, alkotó módon felhasználja a gyakorlatban
- Felismeri és megnevezi a dísznövényeket
- Azonosítja a növény részeit, szaporító képleteit, azok funkcióit
- Felismeri a dísznövénytermesztésben előforduló kár- és kórokozókat, az általuk okozott tüneteket
- Alkalmazza a védekezés lehetőségeit
- Ellenőrzi a természetéstechnológia tárgyi feltételrendszerét (kéziszerszámok, anyag, eszköz, berendezés, gép, műszer, épület, építmény)
- Megválasztja a növénykultúrák, természetéstechnológiák speciális szempontjai alapján az anyagokat, eszközöket, berendezéseket, gépeket
- Kialakítja a termesztő-berendezéseket
- Kiválasztja a berendezések, termesztőedények, termesztőközegek, göngyölegek szakszerű használatát és alkalmazását
- Betartja, betartatja a kéziszerszámok és a termeléséstechnológiához szükséges kisgépek szakszerű használatát, karbantartását
- Használja meteorológiai műszereket, értelmezi az adatokat
- Bekapcsolódik az egyszerűbb talajvizsgáló módszerek és a komplex talajvizsgálat elvégzésébe
- Kiválasztja a termesztési célnak legmegfelelőbb növényfajtákat
- Meghatározza, mikor, milyen szaporításmód alkalmazása a célszerű, és azt önállóan elvégzi, illetve elvégezteti
- Kiválasztja, alkalmazza és bemutatja a szaporítási eljárásokat: magvetések, dugványozások, bujtások, szemzés és oltások, szaporítások természetes szaporító képletekről, tőosztás
- Kiválasztja és alkalmazza az árunövény előállításának műveleteit
- Megtervezi a növényápolási munkákat, azok időszzerűségét: talajápolást, öntözést, növényvédelmet, tápanyag-utánpótlást, fitotechnikai műveleteket, fény- és hőmérséklet-szabályozást, szellőztetést
- Bemutatja a késznövények áruvá készítését: kiválasztást, osztályozást, manipulálást, tárolást, csomagolást

4.2. Elméleti követelmények

4.2.1. Szakmai elméleti követelmények:

- Ismerteti az éghajlati, agrármeteorológiai alapfogalmakat
- Megnevezi a talajtani alapfogalmakat: a talajok kialakulását, főbb talajtípusokat, a talaj legfontosabb jellemzőit
- Azonosítja a kertészeti földnemeket, közegeket, trágyaféleségeket, valamint ezek csoportosítását
- Felismeri a dísznövények belső és külső felépítését (sejt, szövet, szerv, szervezet)
- Bemutatja a dísznövények életjelenségeit, az azokat befolyásoló külső és belső tényezőket
- Felismeri a dísznövények környezeti igényeit, a környezeti tényezők szerepét a termesztésben
- Leírja a dísznövények rendszerezését és tudományos megnevezését
- Felismeri és megnevezi a kertészeti szempontból fontos egynyári-, kétnyári-, évelő-, fásszárú-, örökzöld- és növényházi dísznövényeket
- Bemutatja a dísznövénytermesztés jelentőségét, helyzetét, a megtermelt dísznövények forgalomba hozásának, felhasználásának lehetőségeit
- Megnevezi a kertészeti termesztésben előforduló erő- és munkagépek felépítését és működési elvét, feladatát
- Ismerteti a beállítás, szabályozás lehetőségeit, a biztonságtechnikai tartozékok jelentőségét, szakszerű használatát
- Kifejti az üzemeltetésre és karbantartásra vonatkozó előírásokat
- Ismerteti a szellőző-, öntöző- és fűtőberendezések üzemeltetését, az automatikák használatát
- Megmutatja a gazdaságossági és környezetvédelmi szempontokat a tápanyag-utánpótlásban
- Megtervezi a tápanyag-utánpótlás módjait: alap-, kiegészítő-, fej- és lombtrágyázás
- Ismerteti a talajművelés, talajápolás alpműveleteit és azok szerepét a termesztéstechnológiában
- Megnevezi a talajművelést befolyásoló tényezőket a helyes talajművelési mód megválasztására
- Ismerteti a tüzelő- és kenőanyagok tulajdonságait, a gazdaságos felhasználást és a raktározás biztonságtechnikai előírásait
- Értelmezi a meteorológiai műszerek adatait és azok értékelésének szempontjait.
- Ismerteti a talajvizsgálat eredményeit, vállalja az eredményekre alapozott talajjavítás és tápanyag-utánpótlás lehetőségeit
- Megtervezi a munkafolyamatok előkészítését, szervezését, az anyag- és eszközigény felhasználás szerinti csoportosítását, kiválasztását
- Ismerteti a technológiai munkafolyamatokat
- Leírja a dísznövények termesztéstechnológiáit
- Azonosítja a célnak és növénykultúráknak legmegfelelőbb szaporítási és termesztési módokat
- Ismerteti az ápolási munkákat, az időzített termesztés jelentőségeit, módjait.
- Ismeri a növényvédelmi eljárásokat, a dísznövénytermesztésben előforduló kór-és károkozókat, azok kártételeit, az ellenük való védekezés lehetőségeit
- Ismerteti a növényvédelemre, növényvédő szerekre vonatkozó törvényeket és rendelkezéseket, ismeri a hazai növényvédelmi szolgálat felépítését, rendszerét, a növényvédelem és a környezetvédelem komplex összefüggéseit
- Kifejti a dísznövények felhasználás szerinti előkészítését, kezelését, esetenkénti tartósítását, csomagolását, az értékesítési követelményeket, feltételeket
- Meghatározza a célnak megfelelő anyagokat, eszközöket, gépeket, a munka- és környezetvédelmi előírások figyelembevételével
- Ismerteti az elsősegélynyújtás alapszabályait, a balesetek bejelentésével, kivizsgálásával kapcsolatos előírásokat
- Ismerteti az anyagmozgatással, érintésvédelemmel, vegyi anyagok raktározásával kapcsolatos előírásokat, valamint a tűzvédelmi előírásokat

4.2.2. Pedagógiai követelmények

- Ismerteti a gyakorlati oktatás folyamatát, didaktikai feladatait
- Példán keresztül szemlélteti a pedagógiai alapelvek alkalmazását a gyakorlati oktatás folyamatában
- Értelmezi a tanulókkal folyó kommunikáció pszichológiai alapjait
- Ismerteti a tanuló megismerésének módszereit
- Leírja a személyiség kialakulásának folyamatát, jellemzi a személyiség típusokat
- Ismerteti a motivációs elméleteket, példán keresztül szemlélteti a motiválás lehetőségeit, eszközeit a gyakorlati oktatás során
- Kifejti a nevelés célját, feladatait, módszereit

- Ismerteti a differenciált oktatási módszereket
- Felsorolja a konfliktuskezelés módjait és jellemzi módszereit
- Ismerteti a tanulói munka ellenőrzésének és értékelésének módjait, meghatározza a szempontjait
- Meghatározza a gyakorlati oktatás szervezésének szempontjait, és jellemzi annak módszereit
- Ismerteti a gyakorlati oktatók feladatait, tevékenységeit, indokolja az oktatóktól elvárt kompetenciákat
- Ismerteti az oktatást szabályozó jogszabályokat és dokumentumokat
- Ismerteti a tanulószervezővel kapcsolatos szabályozást, magyarázza a gyakorlati képző, a tanuló és az elméleti képzést biztosító szakképző iskola feladatait, jogait és kötelezettségeit
- Felsorolja a gyakorlati képzőhelyen alkalmazandó tanügyi dokumentumokat, és indokolja, magyarázza vezetésüket (jelenléti és foglalkozási napló, foglalkozásvázlat, információhordozók)

4.2.3. Vállalkozási követelmények

- Tájékozott a vállalkozással kapcsolatos jogi és gazdasági alapfogalmakban
- Ismerteti a gazdasági társaságokat és azok jellemzőit
- Ismerteti a vállalkozás indításával és működtetésével kapcsolatos feltételeket és feladatokat
- Bemutatja az üzleti terv felépítését és részeit
- Ismerteti a legfontosabb szerződésfajtákat és jellemzőit
- Jellemzi és összehasonlítja a pénzügyi és tevékenységi bizonylatokat
- Definiálja a költség fogalmát, elvégzi a költségek csoportosítását, meghatározza a költséghatékony működés feltételeit
- Csoportosítja az adókat főbb jellemzőik szerint
- Felismeri a marketing, piacutatás és a reklám jelentőségét, és ismerteti a módszereit
- Ismerteti a munkaszervezés, logisztika, munkafolyamatok ellenőrzésének folyamatát
- Felismeri az informatika és a kommunikációs módszerek szerepét és alkalmazási lehetőségeit, ismerteti az üzleti kommunikáció folyamatát
- Ismerteti a vállalkozás átszervezésének, megszüntetésének lehetőségeit, módjait
- Ismerteti a munkaszerződés kötelező tartalmi elemeit
- Értelmezi a munkaviszony megszüntetésének lehetőségeit és módjait
- Ismerteti a tanulók foglalkoztatására vonatkozó szabályozást, tanulószervező, együttműködési megállapodás munkajogi vonatkozásait
- Felismeri az áru-, a vagyon- és az egészségvédelem fontosságát, összehasonlítja az általános, szolgáltatási, munkáltatói és tanulói felelősségbiztosítás jellemzőit

4.3. Személyes kompetenciák

- Önállóság
- Döntésképeség
- Felelősségtudat
- Erős fizikum
- Megbízhatóság
- Pontosság
- Felelősségtudat
- Rugalmasság

4.4. Társas kompetenciák

- Kezdeményező képesség
- Kapcsolatfenntartó készség
- Irányítási készség
- Kommunikációs készség
- Meggyőző készség
- Segítő készség

4.5. Módszer kompetenciák

- Módszeres munkavégzés
- Tervezési képesség
- Gyakorlatias feladatértelmezés
- Kontroll (ellenőrző képesség)

- Eredményorientáltság
- Információgyűjtés
- Kritikus gondolkodás
- Rendszerező képesség
- Értékelés
- Helyzetfelismerés

5. Vizsgáztatási követelmények

5.1. A mestervizsga szervezeti rendje

Kertész mester (dísznövénytermesztő) mestervizsgát a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által kinevezett Mestervizsga Bizottság előtt lehet tenni magyar nyelven az érvényes Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzat alapján.

A mestervizsga részei:

- 5.1.1. Írásbeli vizsgatevékenység
- 5.1.2. Gyakorlati vizsgatevékenység
- 5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység

5.1.1. Szakmai írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgafeladat során a vizsgázóknak központilag kiadott feladatlapot kell megoldaniuk. A feladatlapon szereplő feladatok kérdések formájában felölelik a 4. pontban megadott követelményekhez tartozó ismeretek mindegyikét. Az írásbeli vizsgafeladat megoldásánál a jelölt csak a tételen megjelölt segédeszközöket használhatja.

Az írásbeli feladat időtartama: 180 perc

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt az írásbeli vizsgatevékenységen nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése **nem megfelelő**, de a vizsgát folytathatja.

5.1.2. Szakmai gyakorlati vizsgarész

5.1.2.1. A gyakorlati vizsgatevékenység feladatai:

A vizsgafeladat ismertetése:

Valamennyi jelölt minden gyakorlati vizsgafeladatból vizsgázik.

1. vizsgafeladat:

Dísznövény-termesztési feladat és ehhez kapcsolódó technológiai munkák

2. vizsgafeladat:

Kertészeti gépek beállítása és üzemeltetése

3. vizsgafeladat:

Felismerési feladat (dísznövények, kór-és kárképek, gyomok)

4. vizsgafeladat:

Szakmai számítás, bizonylatok kitöltése

5. vizsgafeladat:

Növény-felismerési feladat

20 db lágyszárú dísznövény latin névmeghatározással

20 db fásszárú dísznövény latin névmeghatározással

20 db növényházi dísznövény latin névmeghatározással

10 db kór- és kárkép magyar névmeghatározással

A növény felismerési anyagot a mestervizsga szervezésekor érvényes Dísznövénykertész szakképzés növénylistájából ajánlott összeállítani.

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a gyakorlati vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Szakmai szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tétteleket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 35 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 15 perc)

B) A vizsgafeladat megnevezése: Pedagógiai ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsga keretében alapvető pszichológiai, didaktikai, szakmódszertani, pedagógiai elméleti kérdésekből kell számot adni a jelöltnak.

A Pedagógiai ismeretek követelménye, valamint téttelei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tétteleket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

C) A vizsgafeladat megnevezése: Vállalkozási ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgabizottság előtt számot kell adni a vállalkozás tervezéséhez, beindításához, fenntartásához, vezetéséhez, fejlesztéséhez szükséges jogi, közgazdasági, piaci, adózási, üzleti partnerkapcsolati ismeretekből.

A Vállalkozási ismeretek követelménye, valamint téttelei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tétteleket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a szóbeli vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.2. A mestervizsga minősítése

A mestervizsga eredményét a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgafeladatok eredménye alapján **„Megfelelt”** vagy **„Nem felelt meg”** minősítéssel kell megállapítani.

Megfelelt az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenységének valamennyi feladatrészből „Megfelelt” eredményt ért el.

Nem felelt meg az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenység valamely feladatrészből a 60%-os teljesítményt nem érte el.

A jelöltnak javítóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből „Nem felelt meg” minősítést szerzett, vagy a vizsgát önhibájából nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta, vagy a vizsgától eltiltották.

A jelöltnak pótlóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből a vizsgát önhibáján kívül nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta.

A javítóvizsga a mestervizsgát követő 6 hónapon túl, illetve 2 éven belül tehető.

A pótlóvizsga a mestervizsgát követő 2 éven belül tehető.

5.3. A mestervizsga részek alóli felmentés feltételei

Felmentés adható a vizsgázó kérelmére a Vállalkozási ismeretek, illetve a Pedagógiai ismeretek követelménymodulok alól annak, aki felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkezik, vagy a mestervizsgára történő jelentkezést megelőző két éven belül más szakképzésben sikeres mestervizsgát tett. A mestervizsga alóli felmentés tárgyában a mestervizsga elnöke dönt a kérelemhez csatolt igazoló dokumentumok alapján. A szakmai és vizsgakövetelményekben nem szabályozott kérdésekben a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzatában foglaltak az irányadók.

6. A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma

- Kézi szerszámok
- Dísznövények szaporításához szükséges anyagok, eszközök
- Mikroszaporítás, szövettenyésztés speciális eszközei, berendezései
- Erőgép

- Talajművelő gépek
- Növényvédelemhez szükséges eszközök, gépek
- Tápanyag-utánpótláshoz szükséges eszközök, gépek
- Öntözés, tápoldatozás gépei, berendezései
- Üvegház vagy egyéb termesztő létesítmények
- Tehermozgatás gépei, eszközei
- Kertészeti kiegészítő eszközök
- Egyéni védőfelszerelés
- Munkabiztonsági berendezések
- Környezetvédelmi berendezések
- Számítógépek
- Elsősegélynyújtó felszerelések
- Személyes felszerelés: metszőolló, szemző- és oltókés, tűzdelőfa, ültetőkanál

V. KERTÉSZ MESTER (KERTÉPÍTŐ ÉS -FENNTARTÓ) MESTERVIZSGA SZAKMAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYE

1. A mesterképzés és vizsgáztatás célja

A gazdasági körülményekhez alkalmazkodó, szakmáját jól ismerő kertész mester (kertépítő és -fenntartó) szakember szakmai munkája színvonalas gyakorlása érdekében olyan elméleti és gyakorlati ismereteket szerez, kompetenciákat sajátít el, amelyek alapján a kertész mester (kertépítő és -fenntartó) saját szakterületén önálló vállalkozást indíthat és működtethet. A szakmai tevékenység magasabb szintű gyakorlása alapján vállalkozását meg tudja tervezni, szervezni és azt folyamatosan, eredményesen működtetni, fejleszteni. A képzés és a vizsgáztatás célja olyan alapvető pedagógiai, kommunikációs, pszichológiai ismeretek, kompetenciák elsajátítása, amelyek segítségével a mester fel tudja vállalni a parképítő és -fenntartó tanulók gyakorlati képzését, üzletfeleivel, beosztottjaival megfelelően tud kapcsolatot teremteni. Munkakultúrájával, emberi magatartásával eleget tud tenni a szakmai és társadalmi elvárásoknak, és munkáját a munkabiztonsági, baleset-, tűz-, és környezetvédelmi követelményeknek megfelelően szervezi.

2. A mestervizsgára való jelentkezés feltételei

2.1. A mestervizsgához szükséges alap-szakképesítések:

A szakma (képesítés) megnevezése	Azonosító száma
Parképítő technikus (minősítés)	
Dísznövénytermesztő technikus (minősítés)	
Kertépítő és fenntartó	33 6207 02 51 6207 01 54 622 01 0100 33 01 54 622 01 0100 31 02 2426 1180 530 03
Dísznövénykertész	21 6207 01 33 6207 01 31 6207 01 2426 1160 530 01
Dísznövénykertész szaktechnikus	53 6207 01 2453 1241 662 05
Parképítő és fenntartó technikus	31 6207 02 2453 1341 662 07
Tájépítő szaktechnikus	21 6207 04 2453 1251 670 15
Parképítő és -fenntartó technikus	54 581 02 54 622 01 0000 00 00 52 620 702
Kertész és növényvédelmi technikus	54 621 04 0010 54 01 52 62 07 01
Kertészeti szaktechnikus	55 622 01
Okleveles kertészmérnök (Kertépítő szakos vagy szakkörös)	
Okleveles táj- és kertépítész mérnök	

A felsorolt szakképesítéseken kívül más szakmai végzettség esetén a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Szakképzési Területe dönt a szakképesítés elfogadásáról.

2.2. A mestervizsga előfeltételeként meghatározott szakmai gyakorlati idő:

- szakirányú szakmunkás bizonyítvány esetén legalább 5 év,
- középfokú szakirányú végzettség esetén legalább 3 év,
- felsőfokú szakirányú végzettség esetén legalább 3 év.

A vizsgára jelentkezéshez a 2.1. és a 2.2. pont szerinti feltételek együttes megléte szükséges.

Az előírt szakmai gyakorlatot a mestervizsgát szervező Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Megyei Igazgatósága a bemutatott, jelentkezéshez csatolt dokumentumok alapján fogadja el.

3. A mester munkaterülete, a szakmához kapcsolódó tevékenységi körök

A szakmájának valamennyi területén önállóan, szakmailag magas színvonalon (korszerű eszközök, anyagok, gépek, berendezések használatával) tudja végezni a vállalt vagy rábízott feladatokat, illetve tevékenységeket.

3.1. A mester munkaterületének leírása:

A szakmai alap-szakképesítésben felsorolt végzettségű parképítő és -fenntartó mester szakmája gyakorlása során önállóan végzi szakirányítóként, vállalkozóként vagy alkalmazottként:

- a lakó- és üdülőtájak zöldfelületeinek, ültetvényeinek, védett zöldterületeinek és kerti létesítményeinek építését, rekonstrukcióját és fenntartását,
- a park berendezési tárgyainak gyártását és forgalmazását,
- az enteriőrök dekorációját,
- a zöldfelületek gazdálkodási és szakoktatási feladatait.

3.2. A mester tevékenységi köre:

- Geodéziai és dendrológiai felmérés, helyszínrajzi ellenőrzés
- Alappont és szelvényszintezés
- Megvalósulási tervlap készítése
- Sírhely és virágágy tervezése, kiültetése
- Kertfenntartás tervezése,
- Bontás, favédelem, fairtás, termőföldfejtés és termőföldvédelem
- Durva és finom tereprendezés
- Kerti létesítmények alapozási és felépítményi munkái
- Kertészeti munkák
- Beltéri növénydekoráció
- Öntözőrendszer tervezése, kivitelezése
- A kert berendezési tárgyainak elhelyezése
- A kertfenntartási feladatok
- Az építési és fenntartási hulladék-kezelés
- Kertrekonstrukciós feladatok
- Az építési és fenntartási dokumentáció
- Munkafeltétel biztosítása, teljesítménymérés
- A technológiai és üzleti szerződési fegyelem betartatása, az újításokra, a termelékenyebb munkára való ösztönzés
- A garanciális és minőségvédelmi feladatok
- Az építésügyi, a munka- és környezetvédelmi, természet- és műemlékvédelmi, balesetvédelmi, egészségügyi, pénzügyi, kereskedelmi és munkajogi ismeret
- A munkaadó, a cég képviselője
- Természetvédelmi alkalmazottként: védett területek rekonstrukciós fenntartása, zöldfelület-kezelés

3.3. A szakma – mesterszintű – gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatok (feladatszoportok), amelyet a mesternek ismernie kell:

3.3.1. Szakmai feladatok

- Cégvezetés, versenytárgyalás, piackutatás
- Előkészítés, felvonulás, építés, felmérés, kitűzés, bontás

- Fakivágás, favédelem
- Termőföldfejtés, termőföldvédelem
- Durva és finom tereprendezés
- Aléptményi és feléptményi munkák
- Kertészeti munkák
- Kerti létesítmények, berendezések készítése, elhelyezése (forgalmazása)
- Műszaki átadás, átvétel, számlázás
- Kertfenntartás
- Beltéri növénydekoráció
- Zöldfelületi segédtervezés
- Zöldfelület-gazdálkodás, környezet- és természetvédelmi területek kezelési feladatai
- Gyakorlati, szakoktatási feladatokban közreműködés

3.3.2. Pedagógiai feladatok:

- munkaszervezés, munkatársak irányítása, ellenőrzése
- a szakmai fogások, technológiai, technikai megoldások gyakorlati oktatása
- a tanulók felkészítése a szakmai vizsgára

A gyakorlati oktatást is végző mester szakmai munkájában a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, a képzési célok elérését elősegítő módszereket és eszközöket alkalmaz, az elért eredményeket reálisan értékeli, amely az adott szakmai területen a munkaerő-utánpótlás színvonalas képzéséhez nélkülözhetetlen.

3.3.3. Vállalkozási feladatok:

- piackutatás, tervezés
- vállalkozás elindítása, működtetése
- pénzügyi tervezés, gazdálkodás
- anyagbeszerzés, készletezés és szolgáltatás
- marketing tevékenység

A mester tisztában van az alapvető jogi fogalmakkal és a jogrendszer felépítésével, a vállalkozások piaci környezetével, szakmájának gyakorlása során alkalmazza jogi, marketing, adózási, pénzügyi és számviteli ismereteit, érti a gazdaság működési elvét.

4. Szakmai követelmények és elvárások

A mester az elsajátított ismeretek birtokában képes elméleti ismereteit magas szinten alkalmazni, gyakorlati munkáját önállóan végezni és képes a munkatársait irányítani. Szakmai tudása birtokában alkalmas a gazdálkodási és munkaszervezési feladatok ellátására, következtetések levonására és a szükséges szervezési feladatok elvégzésére. Pedagógiai ismeretei révén fel tudja vállalni az általa oktatott tanulóknak és gyakornokoknak magas szintű szakmai képzését.

4.1. Szakmai gyakorlati követelmények

- Elkészíti a kiviteli költségkalkulációt, az éves fenntartás terveket, az egyéb gazdaságossági számításokat
- Összehasonlítja a különböző megoldások és fenntartási formák költség- és jövedelemszámítását
- Sportpályát épít, játszóhelyeket kialakít (alapozás, a szerkezeti elemek elhelyezése és felületkezelése), ismeri a sportpályaépítés és játszótérépítés technológiai folyamatábráját, költségszámítását, összehasonlításait és elemzési folyamatait
- Megépíti a monolit vagy előre gyártott kerti medencét (kitűzés, alapgödör-kiemelés, drénezés, zsaluzás, fektetőfólia terítése, szerelőbeton kialakítása, vasháló szerelése, szerelvények elkészítése, falbetonozás, vagy medencetest elhelyezése, kiszaluzás, szigetelés, fedlap elhelyezése, növénytelepítés)
- Alkalmazza a kerti medence és egyéb kerti vízarchitektúrák építésének technológiai folyamatábráját, költségszámítását és tud ezzel kapcsolatosan összehasonlítást tenni, elemezni
- Megtervezi az automata kerti öntözőhálózatot és kivitelezzi a kitűzéstől, az összeszerelésen át az üzemi próbáig
- Növényvédelmi feladatokat lát el; ismeri azok technológiai folyamatait, költségszámításait, tud azzal kapcsolatosan összehasonlítást és elemzést végezni
- Kiszámolja a kertészeti és kertépítészeti termékek áralkulációját, ismeri a termékek elhelyezésével kapcsolatos feladatokat, a vevők kiszolgálásával, a szaktanácsadással, a számlázással és a készletnyilvántartással összefüggő tudnivalókat

- Alkalmazza a beton- és műkökésztés műveleteit; a szigetelési módokat, a gyártástechnológia folyamatábráját, költségsszámításait, képes ezekkel kapcsolatosan összevetést készíteni és elemezni
- Betartja a kertépítészeti és kertfenntartási szakmában elvárható piaci szakmaetikai, magatartási követelményeket
- Végrehajtja a területfelmérést, a létesítménykitűzést, a szintkitűzést és a helyszínrajz készítését, össze tudja hasonlítani a különböző felmérési és kitűzési módokat, elemezni és értékelni azokat; el tudja készíteni a kertépítészeti geodézia mérési és kitűzési folyamatábráit
- Fakivágást, faápolást, favédelmet, a termőföld letermelését és deponálását, a durva és finom tereprendezést elvégzi, ismeri azok technológiai folyamatábráit, költségsszámításait, képes összehasonlításokat tenni és elemezni
- Megépíti a szórt vagy szilárd burkolatokat az alapozástól a burkolati réteg elhelyezéséig, ismeri a burkolatépítés technológiai folyamatábráit, költségsszámításait, képes összehasonlításokat tenni és elemezni
- Megépíti a monolit vagy előre gyártott elemekből készült kerti támfalat, homokozót, lépcsőt, rámpát, kerítést, falakat, pergolát, lugast, falirácsot, esővédő tetőt, hidakat és átereszeket az alapozástól, zsaluzáson át a fedlap elhelyezéséig, el tudja készíteni az építéstechnológiai folyamatábráikat, képes költségsszámítást készíteni, összehasonlításokat tenni és elemezni
- Elkészíti kerti ácsszerkezeteket (alapkészítés, oszlopállítás, kötőelemek és ráccselemek elkészítése, lamellák, vagy átkötők) és konzerválja azokat; elkészíti a kerti ácsszerkezetek technológiai folyamatábráit, képes költségsszámítást végezni, összehasonlításokat tenni és elemezni
- Kialakítja a terepplasztikát és a rézsút, a termőföldterítést, trágyázást, a talajforgatást és planírozást, elkészíti azok technológiai folyamatábráit, képes költségsszámítást és elemzést végezni
- Elvégzi a kerti létesítmények karbantartását, festését, felületvédelmét, felújítását; el tudja készíteni az éves karbantartás technológiai folyamatábráját, költségsszámításait, képes összehasonlításokat tenni és elemzéseket végezni
- Használja a kertépítéshez és kertfenntartáshoz kapcsolódó eszközöket, a gépeket, berendezéseket kiválasztja és üzemelteti, karbantartja
- Alkalmazza azon módszereket, amelyek a munkavégzés közben észlelt hibák kijavítására, a kár elhárítására szolgálnak
- Kiválasztja az ismérvek alapján a felhasználási célnak legjobban megfelelő anyagokat, gépeket és technológiát
- Alkalmazza komplex ismereteit a kertépítés és -fenntartás munkáiban
- Megépíti sziklakerteket, kőkerteket és tetőkerteket, a kitűzéstől a növényültetésig; elkészíti azok építéstechnológiai folyamatábráit; a témában összehasonlítást és elemzést végez
- Kivitelezzi a virágágyakat, virágos térkompozíciókat és enteriőrök növénydekorációját, elkészíti azok technológiai folyamatábráit, képes a témában összehasonlítást és elemzést végezni
- Fasorokat, dísfákat és díszcserjéket telepít (ültetőgödör-kiasás, növény-előkészítés, metszés, ültetést követő műveletek), megrajzolja a növénytelepítés technológiai folyamatábráit, a témában költségsszámítást, összehasonlítást és elemzést végez
- Elvégzi a fasorok, a dísfák és díszcserjék (alakító) fenntartó metszését, a rózsametszést és sövénynyírást, elkészíti a fenntartó metszés technológiai folyamatábráját, képes a témában költségsszámítást, összehasonlítást és elemzést végezni
- Fűmagvetést, gyepszőnyegterítést végez a terület-előkészítéstől, tömörítéstől kezdve, a vetésen, illetve fektetésen át a beöntözésig; elkészíti a fűmagvetés és gyepterítés technológiai folyamatábráját, a témában költségsszámítást, összehasonlítást és elemzést végez
- Elvégzi a gyepek tápanyag utánpótlását, a gyepszellőztetést, a gyepfelújítást és gyomtalanítást, elkészíti a technológia folyamatábráit, a témában költségsszámítást, összehasonlítást és elemzést végez
- A gyepeket és pázsitokat kaszál, a kaszálékot összegyűjti, és szegélyt vág, elkészíti a technológia folyamatábráit, a témában költségsszámítást, összehasonlítást és elemzést végez
- Alkalmazza a felhasználásra kerülő anyagokat, szerszámokat, eszközöket, gépeket és berendezéseket, továbbá képes karbantartani azokat a munka- és környezetvédelmi előírások betartásával
- Elvégzi a különböző növénycsoportok tápanyag-utánpótlását, talajmunkáit, öntözését, növényvédelmi feladatait, speciális ápolási munkáit, elkészíti a technológia folyamatábráit, a témában költségsszámítást, összehasonlítást és elemzést végez

4.2. Elméleti követelmények

4.2.1. Szakmai elméleti követelmények

- Ismerteti kertépítészetben jelentős növények szaporítási és nevelési eljárásait
- Megtervezi a talajtani, trágyázási és talajművelési eljárásokat

- Ismerteti a talajosztályozást, a földkeverékek és talajjavítás módjait
- Meghatározza a terméskövek, műkövek, faanyagok, stb. megmunkálását
- Ismerteti a falazatrakási, szigetelési, vakolási eljárások jellemzőit
- Meghatározza a vízvezetés és az öntözés módjait
- Bemutatja a fakivételi, favédelmi, faápolási eljárások folyamatát az alkalmazás szerint
- Ismerteti a komposztálási módokat
- Összehasonlítja a zöldfelületi létesítmény építésének és karbantartásának technológiai különbségeit
- Ismerteti az integrált növényvédelem szerepét
- Megnevezi a zárt technológiák, környezetbarát technológiák, biotechnológiák szerepét és alkalmazási lehetőségeit
- Értelmezi a kertépítészetben jelentős növények tulajdonságait, a táji és helyi ökológiai feltételek függvényében
- Elmagyarázza a kertépítészeti és -fenntartási hulladék kezelésének, tárolásának és újrahasznosításának jelentőségét
- Ismerteti az eszköz- és anyagválasztás szempontjainak összehasonlítását
- Bemutatja a tájépítés, zöldfelület-építés és azok védelmének jelentőségét
- Értékeli a zöldfelületek jelentőségét a települések, az emberi közösségek életében
- Bemutatja a településgazdálkodás és településpolitika jelentőségét a zöldfelület-gazdálkodás szempontjából
- Ismerteti a kertművészet és az alkalmazott esztétika megnyilvánulását a művészetek történetében, a kertépítészeti anyagok jellegzetességeit
- Meghatározza a kertépítés logikai menetét, a kertépítés, a kertfenntartás szervezését
- Ismerteti a talajlazítást és -forgatást, a közép-kötött vályogtalaj minőségű talaj készítésének módjait, a tápanyag-utánpótlás lehetőségeit, a terepplasztika kialakítását
- Felsorolja az építést előkészítő munkák jellemzőit, az alépítményi munkák fázisait
- Ismerteti a kerti létesítmények, építmények építési technológiáit, módjait, a beton- és habarcskészítés technológiáit
- Megtervezi a füvesítési és növényültetési módokat, technológiákat, a gypápolás és a fűnyírás módjait
- Ismerteti a kert öntözését, növényvédelmi technológiákat, metszési technikákat
- Megnevezi a kerti létesítmények karbantartásának lehetőségeit (pótlás, festés, javítás)
- Felsorolja Magyarország, de különösen a régióra jellemző fás és lágyszárú növényfajtaikat és felhasználási módjait
- Ismerteti a kertépítészet anyagfajtaikat, alkalmazhatóságukat, az építés és fenntartás teljes munkafolyamatának leírását, költség- és vállalkozás tervezését
- Meghatározza a dísznövények elhelyezését, a virágágyak és térkompozíciók kiültetésének módjait, jellemzőit
- Ismerteti a pázsit- és gypfelületek csoportjait, létesítési és ápolási módjait
- Bemutatja a játszótérek, sportterületek, tetőkertek, sziklakertek elhelyezési elveit, kivitelezési és ápolási lehetőségeit
- Elmagyarázza a belső terek növénydekorációinak szabályait
- Ismerteti a fák támasztékolásának lehetőségeit, a növények különleges védelmét szolgáló beavatkozásokat (árnyékolás, párologtatás csökkentése, takarás)
- Felsorolja a vezetési, tárgyalási technikák jellemzőit
- Megnevezi a kertépítészeti geodézia eszközeit, a mérések és kitűzések jellemzőit, az ábrázolás és rajzszerkesztés módjait
- Ismerteti a létesítmények kitűzését, területfelmérést, az alappont- és szelvényezés, területábrázolást, tervolvasást
- Meghatározza a földterület-számítás feladatait a vízszintes sík, az egyenletes lejtésű sík és a teraszrendszer kialakításának módjait
- Ismerteti a kertépítési és fenntartási gépek, berendezések feladatait, fajtaikat, működési elvét, szabályozási és beállítási lehetőségeit
- Ismerteti a gépek hatását a technológiára, a munka- és költségfelhasználásra és a végtermékre
- Megnevezi a karbantartásra vonatkozó követelményeket, az engedélyezési eljárásokat, és a gépek üzembe helyezésének szabályait
- Ismerteti a vonatkozó törvényi szabályozás zöldfelületeket érintő előírásait, szakmai ajánlásait, az építésre, bontásra, fakivágásra, engedélyeztetésre vonatkozó jogszabályok előírásait
- Ismerteti a műemlékvédelem vagy természetvédelem alatt álló zöldfelületekre vonatkozó szakhatósági előírásokat
- Ismerteti a környezeti elemekre, az alkalmazott technológiákra, gépekre, anyagokra vonatkozó környezetvédelmi előírásokat

- Elmagyarázza a baleseti bejelentések eljárásait, a tűzvédelem és környezetvédelem előírásait
- Ismerteti az anyagmozgatással, érintésvédelemmel, mérgezésekkel kapcsolatos előírásokat, kötelezettségeket
- Megnevezi a kötelező orvosi vizsgálatokat, a személyi és munkahelyi higiéniaról szóló előírásokat, szabályokat
- Ismerteti a munkahely kialakításával kapcsolatos, a munkavállalásból és munkaadásból eredő jogi előírásokat
- Alkalmazza a tanulók foglalkoztatásával kapcsolatos jogi előírásokat
- Ismerteti a balesetvédelmi, tűzvédelmi, munkavédelmi, egészségvédelmi, környezetvédelmi, építésügyi előírásokat a kármegelőzés szempontjából

4.2.2. Pedagógiai követelmények

- Ismerteti a gyakorlati oktatás folyamatát, didaktikai feladatait
- Példán keresztül szemlélteti a pedagógiai alapelvek alkalmazását a gyakorlati oktatás folyamatában
- Értelmezi a tanulókkal folyó kommunikáció pszichológiai alapjait
- Ismerteti a tanuló megismerésének módszereit
- Leírja a személyiség kialakulásának folyamatát, jellemzi a személyiségtípusokat
- Ismerteti a motivációs elméleteket, példán keresztül szemlélteti a motiválás lehetőségeit, eszközeit a gyakorlati oktatás során
- Kifejti a nevelés célját, feladatait, módszereit
- Ismerteti a differenciált oktatási módszereket
- Felsorolja a konfliktuskezelés módjait és jellemzi módszereit
- Ismerteti a tanulói munka ellenőrzésének és értékelésének módjait, meghatározza a szempontjait
- Meghatározza a gyakorlati oktatás szervezésének szempontjait, és jellemzi annak módszereit
- Ismerteti a gyakorlati oktatók feladatait, tevékenységeit, indokolja az oktatóktól elvárt kompetenciákat
- Ismerteti az oktatást szabályozó jogszabályokat és dokumentumokat
- Ismerteti a tanulószervezővel kapcsolatos szabályozást, magyarázza a gyakorlati képző, a tanuló és az elméleti képzést biztosító szakképző iskola feladatait, jogait és kötelezettségeit
- Felsorolja a gyakorlati képzőhelyen alkalmazandó tanügyi dokumentumokat és indokolja, magyarázza vezetésüket (jelenléti és foglalkozási napló, foglalkozásvázlat, információhordozók)

4.2.3. Vállalkozási követelmények

- Tájékozott a vállalkozással kapcsolatos jogi és gazdasági alapfogalmakban
- Ismerteti a gazdasági társaságokat és azok jellemzőit
- Ismerteti a vállalkozás indításával és működtetésével kapcsolatos feltételeket és feladatokat
- Bemutatja az üzleti terv felépítését és részeit
- Ismerteti a legfontosabb szerződésfajtákat és jellemzőit
- Jellemzi és összehasonlítja a pénzügyi és tevékenységi bizonylatokat
- Definiálja a költség fogalmát, elvégzi a költségek csoportosítását, meghatározza a költséghatékony működés feltételeit
- Csoportosítja az adókat főbb jellemzőik szerint
- Felismeri a marketing, piackutatás és a reklám jelentőségét és ismerteti a módszereit
- Ismerteti a munkaszervezés, logisztika, munkafolyamatok ellenőrzésének folyamatát
- Felismeri az informatika és a kommunikációs módszerek szerepét és alkalmazási lehetőségeit, ismerteti az üzleti kommunikáció folyamatát
- Ismerteti a vállalkozás átszervezésének, megszüntetésének lehetőségeit, módjait
- Ismerteti a munkaszerződés kötelező tartalmi elemeit
- Értelmezi a munkaviszony megszüntetésének lehetőségeit és módjait
- Ismerteti a tanulók foglalkoztatására vonatkozó szabályozást, tanulószervező, együttműködési megállapodás munkajogi vonatkozásait
- Felismeri az áru-, a vagyon- és az egészségvédelem fontosságát, összehasonlítja az általános, szolgáltatási, munkáltatói és tanulói felelősségbiztosítás jellemzőit

4.3. Személyes kompetenciák

- Erős fizikum
- Felelősségtudat
- Határozottság
- Kreativitás, ötletgazdagság
- Megbízhatóság

- Önállóság
- Térlátás

4.4. Társas kompetenciák

- Együtműködési készség
- Irányítási készség
- Kapcsolatteremtő készség
- Tolerancia

4.5. Módszer kompetenciák

- Diagnosztizálás
- Ellenőrző, önellenőrző képesség
- Helyzetfelismerés
- Innováció
- Numerikus gondolkodás
- Pontosság, precizitás
- Tervezési képesség

5. Vizsgáztatási követelmények

5.1. A mestervizsga szervezeti rendje

Kertész mester (kertépítő és –fenntartó) mestervizsgát a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által kinevezett Mestervizsga Bizottság előtt lehet tenni magyar nyelven az érvényes Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzat alapján.

A mestervizsga részei:

- 5.1.1. Írásbeli vizsgatevékenység
- 5.1.2. Gyakorlati vizsgatevékenység
- 5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység

5.1.1. Szakmai írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgafeladat során a vizsgázóknak központilag kiadott feladatlapot kell megoldaniuk. A feladatlapon szereplő feladatok kérdések formájában felelelik a 4. pontban megadott követelményekhez tartozó ismeretek mindegyikét. Az írásbeli vizsgafeladat megoldásánál a jelölt csak a tételen megjelölt segédeszközöket használhatja.

Az írásbeli feladat időtartama: 180 perc

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt az írásbeli vizsgatevékenységen nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése **nem megfelelő**, de a vizsgát folytathatja.

5.1.2. Szakmai gyakorlati vizsgatevékenység

5.1.2.1. A gyakorlati vizsgatevékenység feladatai

A vizsgafeladat ismertetése:

Valamennyi jelölt minden gyakorlati vizsgafeladatból vizsgázik.

- tereprendezési, geodéziai feladatok tervezése, elvégzése
- parképítési munkák tervezése, feladatok elvégzése
- kertfenntartási folyamatok tervezése, feladatok elvégzése

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a gyakorlati vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Szakmai szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

B) A vizsgafeladat megnevezése: Pedagógiai ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsga keretében alapvető pszichológiai, didaktikai, szakmódszertani, pedagógiai elméleti kérdésekből kell számot adni a jelöltnek.

A Pedagógiai ismeretek követelménye, valamint tételei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

C) A vizsgafeladat megnevezése: Vállalkozási ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgabizottság előtt számot kell adni a vállalkozás tervezéséhez, beindításához, fenntartásához, vezetéséhez, fejlesztéséhez szükséges jogi, közgazdasági, piaci, adózási, üzleti partnerkapcsolati ismeretekből.

A Vállalkozási ismeretek követelménye, valamint tételei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a szóbeli vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.2. A mestervizsga minősítése

A mestervizsga eredményét a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgafeladatok eredménye alapján **„Megfelelt”** vagy **„Nem felelt meg”** minősítéssel kell megállapítani.

Megfelelt az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenységének valamennyi feladatrészből „Megfelelt” eredményt ért el.

Nem felelt meg az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenység valamely feladatrészből a 60%-os teljesítményt nem érte el.

A jelöltnek javítóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből „Nem felelt meg” minősítést szerzett, vagy a vizsgát önhibájából nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta, vagy a vizsgától eltiltották.

A jelöltnek pótlóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből a vizsgát önhibáján kívül nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta.

A javítóvizsga a mestervizsgát követő 6 hónapon túl, illetve 2 éven belül tehető.

A pótlóvizsga a mestervizsgát követő 2 éven belül tehető.

5.3. A mestervizsga részek alóli felmentés feltételei

Felmentés adható a vizsgázó kérelmére a Vállalkozási ismeretek, illetve a Pedagógiai ismeretek követelménymodulok alól annak, aki felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkezik, vagy a mestervizsgára történő jelentkezést megelőző két éven belül más szakképzésben sikeres mestervizsgát tett. A mestervizsga alóli felmentés tárgyában a mestervizsga elnöke dönt a kérelemhez csatolt igazoló dokumentumok alapján. A szakmai és vizsgakövetelményekben nem szabályozott kérdésekben a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzatában foglaltak az irányadók.

6. A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma

- Mérés és kitzés eszközei és műszerei
- Kerti szerszámok, eszközök
- Kőműves szerszámok, eszközök
- Gépszerezéshez szükséges szerszámok, gépek és eszközök
- Lakatos munkák szerszámai, eszközei

- Asztalos munkák szerszámai, eszközei
- Vízszelési szerszámok, eszközök, berendezések
- Könnyű gépek (fűrészgép, bozótirtó, sövénynyíró, lapvibrátor, gépi henger)
- Kisgépek (önjáró kaszagép, kerti traktor adapterekkel)
- Számítógép
- Tervező szoftverek
- Szkanner
- Nyomtató
- Internet hozzáférés
- Egyéni védőfelszerelés
- Munkabiztonsági berendezések
- Környezetvédelmi berendezések
- Személyes felszerelés: metszőolló, kézi fűrész vagy ágvágó, ültetőkanál, mérőszalag (legalább 5m-es), vízmérték, gumikalapács, munkavédelmi kesztyű

VI. KUTYAKOZMETIKUS MESTER MESTERVIZSGA SZAKMAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYE

1. A mesterképzés és vizsgáztatás célja

A szakmáját jól ismerő és azt a gyakorlatban alkalmazó szakember tevékenysége magasabb szinten történő végzése érdekében olyan kompetenciákat sajátít el, ismereteket szerez, jártasságokra és készségekre tesz szert, amelyek által a mester a kutyakozmetika területén vállalkozni tud, szakmai tanácsadásra képes. A vállalkozást meg tudja tervezni, be tudja indítani, és azt folyamatosan működtetni és fejleszteni képes.

Pedagógiai és pszichológiai ismeretei alapján fel tudja vállalni a tanulók gyakorlati képzését, valamint partnereivel és beosztottjaival megfelelően tud kommunikálni.

Munkáját a munkabiztonsági, állatvédelmi, állat-egészségügyi, baleset-, tűz- és környezetvédelmi követelményeknek megfelelően szervezi, valamint eleget tud tenni a tulajdonosi és a társadalmi elvárásoknak.

2. A mestervizsgára való jelentkezés feltételei

2.1. A mestervizsgához szükséges alap-szakképesítések adatai

A szakma (képesítés) megnevezése	Azonosító száma
Kutyakozmetikus	53 1 5319 0630 03
	31 7899 01
	51 621 02 0010 51 03
	32 621 01

A felsorolt szakképesítéseken kívül más szakirányú szakmai végzettség esetén a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Szakképzési Területe dönt a szakképesítés elfogadásáról.

2.2. A mestervizsga előfeltételeként meghatározott szakmai gyakorlati idő:

- szakirányú szakmunkás bizonyítvány esetén legalább 5 év

A vizsgára jelentkezéshez a 2.1. és a 2.2. pont szerinti feltételek együttes megléte szükséges.

Az előírt szakmai gyakorlatot a mestervizsgát szervező Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Megyei Igazgatósága a bemutatott, jelentkezéshez csatolt dokumentumok alapján fogadja el.

3. A mester munkaterülete, a szakmához kapcsolódó tevékenységi körök

A kutyakozmetikus mester önállóan (korszerű eszközök, anyagok, gépek, berendezések használatával) tervezi, szervezi, irányítja és elvégzi a vállalt vagy rábízott feladatokat, illetve tevékenységeket.

Tevékenységét a munka- és környezetvédelmi szabályok betartásával és a hatósági előírások érvényesítése mellett végzi.

3.1. A mester munkaterületének leírása

A kutyakozmetikus mester szakmai elméleti és gyakorlati tudása alapján, valamint az ügyviteli, jogi és pénzügyi ismeretek birtokában alkalmas vállalkozás létesítésére, működtetésére.

Feladatköréhez tartozik a rábízott dolgozók, tanulók munkájának emberi és szakmai vezetése, irányítása.

3.2. A mester tevékenységi köre

- Kutyakozmetikai ellátás
- A kutya kiállításra történő speciális felkészítés
- A kozmetikai ápolással, a tartással és a kiállítással összefüggő szakmai tanácsadás
- Ápolási anyagok, eszközök, berendezések szakmaszerű alkalmazása
- Kutyás etikával és az általános társadalmi együttélési szabályokkal összefüggő viselkedési normák betartása és betartatása
- Közreműködés a szakmai testületek, szervezetek munkájában, valamint a szakmai bemutatók szervezésében

3.3. A szakma – mesterszintű – gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatok (feladatcsoportok), amelyet a mesternek ismernie kell**3.3.1. Szakmai feladatok**

- A kutya szakszerű általános ápolása (fésülés, nyírás, trimmelés, fürdetés, szárítás, fazonkialakítás), speciális kozmetikai ápolása (tenyészszemlére, kiállításra történő felkészítés) és a higiéniai feladatok
- Az általános és speciális kozmetikai tevékenységeknél használatos eszközök szakszerű használata
- Eszköztisztítás, karbantartás, tárolás, nyilvántartás
- Kutyakozmetikában használt anyagok beszerzése
- Kutyakozmetikai eszköz beszerzése, karbantartása
- Kutyakozmetikus tevékenység végzésére alkalmas műhely (szalon) működtetése
- Kutyakozmetikus tevékenység végzésére alkalmas berendezések működtetése
- Kutyakozmetikusra vonatkozó higiéniai, állategészségügyi, állatvédelmi, állatjóléti, baleset- és környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása
- Szaktanácsadás a kutya tartására és emberrel való kapcsolatára vonatkozó kérdésekben
- Kommunikáció az ügyféllel

3.3.2. Pedagógiai feladatok

- munkaszervezés, munkatársak irányítása, ellenőrzése
- a szakmai fogások, technológiai, technikai megoldások gyakorlati oktatása
- a tanulók felkészítése a szakmai vizsgára

A gyakorlati oktatást is végző mester szakmai munkájában a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, a képzési célok elérését elősegítő módszereket és eszközöket alkalmaz, az elért eredményeket pedig reálisan értékeli, amelyek az adott szakmai területen a munkaerő-utánpótlás színvonalas képzéséhez nélkülözhetetlen.

3.3.3. Vállalkozási feladatok

- piackutatás, tervezés
- vállalkozás elindítása, működtetése
- pénzügyi tervezés, gazdálkodás
- anyagbeszerzés, készletezés és szolgáltatás
- marketing tevékenység

A mester tisztában van az alapvető jogi fogalmakkal és a jogrendszer felépítésével, a vállalkozások piaci környezetével, szakmájának gyakorlása során alkalmazza jogi, marketing, adózási, pénzügyi és számviteli ismereteit, érti a gazdaság működési elvét.

4. Szakmai követelmények és elvárások

A mester az elsajátított ismeretek birtokában képes elméleti ismereteit magas szinten alkalmazni, gyakorlati munkáját önállóan végezni és képes a munkatársait irányítani. Szakmai tudása birtokában alkalmas a gazdálkodási és munkaszervezési feladatok ellátására, következtetések levonására és a szükséges szervezési feladatok elvégzésére. Pedagógiai ismeretei révén fel tudja vállalni az általa oktatott tanulók és gyakornokok magas szintű szakmai képzését.

4.1. Szakmai gyakorlati követelmények

- Felméri a kutyák egészségi állapotát és indokolt esetben felhívja a figyelmet állatorvosi vizsgálat szükségességére
- Előkészíti a kutyakozmetikai eljáráshoz szükséges eszközöket, kialakítja a biztonságos munkavégzés körülményeit

- A kutya fajtájának és anatómiai sajátosságainak figyelembe vételével megtervezi az alkalmazni kívánt kutyakozmetikai eljárást, annak technológiai sorrendjét
- Elvégzi a rövid-, félhosszú és hosszú szőrű kutyafajták kozmetikáját
- Elvégzi a nyíró és trimmelős kutyafajták kozmetikáját
- Elvégzi a nemezes szőrzetű kutyafajták kozmetikáját
- Elvégzi az állatok egyéb ápolási feladatait
- Szakszerűen bánik a kutyákkal
- Figyeli az állatok viselkedését, érti a kutyák kommunikációs jelzéseit
- Elvégzi a takarítási és fertőtlenítési feladatokat
- Tevékenységét az állatvédelmi, munka-, tűz- és környezetvédelmi törvényi előírások betartásával végzi

4.2. Elméleti követelmények

4.2.1. Szakmai elméleti követelmények

- Ismeri a kutya szervezetének anatómiai felépítését, a szervek és szervrendszerek működését
- Felsorolja a testtájékokat
- Jellemzi a kutya érzékszerveit, érzékelését
- Bemutatja az egészséges és beteg állat jellemzőit, életjelenségeit
- Ismerteti a gyakoribb kutyabetegségeket, azok kórképeit és a megelőzés lehetőségeit
- Megnevezi a kutya külső és belső parazitáit és ismerteti az ellenük való védekezés lehetőségeit
- Meghatározza a tenyésztési alapfogalmakat és eljárásokat
- Ismerteti a kültakaró felépítését és ápolását
- Jellemzi a fajtacsoportokat, a kutyafajtákat és szőrzetüket
- Ismerteti a kozmetikai műveleteket és technikákat, illetve azok technológiai szabályait
- Jellemzi az egyéb ápolási feladatokat
- Felsorolja a kutyakozmetikában alkalmazott eszközöket, szerszámokat és anyagokat
- Ismeri a fertőtlenítés szerepét és alkalmazásának módjait
- Bemutatja a kutyák kommunikációját és a kutyákkal való bánásmód szabályait
- Ismerteti a kiállítási és a küllemtani alapfogalmakat
- Kifejti a kommunikáció fogalmát és konfliktuskezelés lehetőségeit, módjait
- Ismeri a munkáltató és munkavállaló munkavédelmi feladatait, a baleset-elhárítás lehetőségeit, a vegyszerek kezelésére és tárolására vonatkozó előírásokat
- Ismeri az elsősegélynyújtás alapvető szabályait
- Ismeri a tűzvédelem fogalmát és a tűzvédelmi szabályokat

4.2.2. Pedagógiai követelmények

- Ismerteti a gyakorlati oktatás folyamatát, didaktikai feladatait
- Példán keresztül szemlélteti a pedagógiai alapelvek alkalmazását a gyakorlati oktatás folyamatában
- Értelmezi a tanulókkal folyó kommunikáció pszichológiai alapjait
- Ismerteti a tanuló megismerésének módszereit
- Leírja a személyiség kialakulásának folyamatát, jellemzi a személyiségtípusokat
- Ismerteti a motivációs elméleteket, példán keresztül szemlélteti a motiválás lehetőségeit, eszközeit a gyakorlati oktatás során
- Kifejti a nevelés célját, feladatait, módszereit
- Ismerteti a differenciált oktatási módszereket
- Felsorolja a konfliktuskezelés módjait és jellemzi módszereit
- Ismerteti a tanulói munka ellenőrzésének és értékelésének módjait, meghatározza a szempontjait
- Meghatározza a gyakorlati oktatás szervezésének szempontjait, és jellemzi annak módszereit
- Ismerteti a gyakorlati oktatók feladatait, tevékenységeit, indokolja az oktatóktól elvárt kompetenciákat
- Ismerteti az oktatást szabályozó jogszabályokat és dokumentumokat
- Ismerteti a tanulószervezővel kapcsolatos szabályozást, magyarázza a gyakorlati képző, a tanuló és az elméleti képzést biztosító szakképző iskola feladatait, jogait és kötelezettségeit
- Felsorolja a gyakorlati képzőhelyen alkalmazandó tanügyi dokumentumokat és indokolja, magyarázza vezetésüket (jelenléti és foglalkozási napló, foglalkozásvázlat, információhordozók)

4.2.3. Vállalkozási követelmények

- Tájékozott a vállalkozással kapcsolatos jogi és gazdasági alapfogalmakban
- Ismerteti a gazdasági társaságokat és azok jellemzőit
- Ismerteti a vállalkozás indításával és működtetésével kapcsolatos feltételeket és feladatokat
- Bemutatja az üzleti terv felépítését és részeit
- Ismerteti a legfontosabb szerződésfajtákat és jellemzőit
- Jellemzi és összehasonlítja a pénzügyi és tevékenységi bizonylatokat
- Definiálja a költség fogalmát, elvégzi a költségek csoportosítását, meghatározza a költséghatékony működés feltételeit
- Csoportosítja az adókat főbb jellemzőik szerint,
- Felismeri a marketing, piackutatás és a reklám jelentőségét és ismerteti a módszereit
- Ismerteti a munkaszervezés, logisztika, munkafolyamatok ellenőrzésének folyamatát
- Felismeri az informatika és a kommunikációs módszerek szerepét és alkalmazási lehetőségeit, ismerteti az üzleti kommunikáció folyamatát
- Ismerteti a vállalkozás átszervezésének, megszüntetésének lehetőségeit, módjait
- Ismerteti a munkaszerződés kötelező tartalmi elemeit
- Értelmezi a munkaviszony megszüntetésének lehetőségeit és módjait
- Ismerteti a tanulók foglalkoztatására vonatkozó szabályozást, tanulószervezés, együttműködési megállapodás munkajogi vonatkozásait
- Felismeri az áru-, a vagyon- és az egészségvédelem fontosságát, összehasonlítja az általános, szolgáltatási, munkáltatói és tanulói felelősségbiztosítás jellemzőit

4.3. Személyes kompetenciák

- Önállóság
- Pontosság
- Döntésképeség
- Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság
- Kéz ügyesség
- Mozgáskoordináció (testi ügyesség)
- Állóképesség
- Erős fizikum
- Okok feltárása
- Logikus gondolkodás
- Lényegfelismerés (lényeglátás)
- Problémamegoldás, hibaelhárítás
- Ismeretek helyén való alkalmazása
- Elkötelezettség

4.4. Társas kompetenciák

- Határozottság
- Kapcsolatteremtő készség
- Udvariasság
- Közérthetőség
- Konfliktusmegoldó készség

4.5. Módszer kompetenciák

- Módszeres munkavégzés
- Következtetési képesség
- Gyakorlatias feladatértelmezés
- Körültekintés, elővigyázatosság
- Figyelemösszpontosítás
- Kontroll (ellenőrző képesség)
- Áttekintő képesség
- Logikus gondolkodás
- Helyzetfelismerés
- Környezet tisztántartása

5. Vizsgáztatási követelmények

5.1. A mestervizsga szervezeti rendje

Kutyakozmetikus mestervizsgát a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által kinevezett Mestervizsga Bizottság előtt lehet tenni magyar nyelven az érvényes Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzat alapján.

A mestervizsga részei:

- 5.1.1. Írásbeli vizsgatevékenység
- 5.1.2. Gyakorlati vizsgatevékenység
- 5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység

5.1.1. Szakmai írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgafeladat során a vizsgázóknak központilag kiadott feladatlapot kell megoldaniuk. A feladatlapon szereplő feladatok kérdések formájában felelelnek a 4. pontban megadott követelményekhez tartozó ismeretek mindegyikét. Az írásbeli vizsgafeladat megoldásánál a jelölt csak a tételen megjelölt segédeszközöket használhatja.

Az írásbeli feladat időtartama: 180 perc

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt az írásbeli vizsgatevékenységen nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése **nem megfelelő**, de a vizsgát folytathatja.

5.1.2. Szakmai gyakorlati vizsgatevékenység

5.1.2.1. A gyakorlati vizsgatevékenység feladatai

A vizsgafeladat ismertetése:

Valamennyi jelölt minden gyakorlati vizsgafeladatból vizsgázik.

1. vizsgafeladat:

Nyírós fajta teljes körű ellátása.

A kozmetikai eljárás során alkalmazott anyagok, eszközök, berendezések megnevezése, szakszerű használata.

Küllemtani és kozmetikai szakkifejezések pontos használatával az elvégzett kozmetikai műveletek és technikai sorrendek bemutatása.

2. vizsgafeladat:

Trimmelős fajta teljes körű ellátása.

A kozmetikai eljárás során alkalmazott anyagok, eszközök, berendezések megnevezése, szakszerű használata.

Küllemtani és kozmetikai szakkifejezések pontos használatával az elvégzett kozmetikai műveletek és technikai sorrendek bemutatása.

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a gyakorlati vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Szakmai szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szakmai szóbeli tételket kell használni.

A szóbeli tétel sor az általános kinológiai ismeretek, kozmetikai ismeretek, kiállítási szabályzat alapismeretei és a fajták szakszerű bemutatásának témaköreit tartalmazza.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

B) A vizsgafeladat megnevezése: Pedagógiai ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsga keretében alapvető pszichológiai, didaktikai, szakmódszertani, pedagógiai elméleti kérdésekből kell számot adni a jelöltnek.

A Pedagógiai ismeretek követelménye, valamint tételei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

C) A vizsgafeladat megnevezése: Vállalkozási ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgabizottság előtt számot kell adni a vállalkozás tervezéséhez, beindításához, fenntartásához, vezetéséhez, fejlesztéséhez szükséges jogi, közgazdasági, piaci, adózási, üzleti partnerkapcsolati ismeretekből.

A Vállalkozási ismeretek követelménye, valamint tételei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a szóbeli vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.2. A mestervizsga minősítése

A mestervizsga eredményét a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgafeladatok eredménye alapján **„Megfelelt”** vagy **„Nem felelt meg”** minősítéssel kell megállapítani.

Megfelelt az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenységének valamennyi feladatrészből **„Megfelelt”** eredményt ért el.

Nem felelt meg az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenység valamely feladatrészből a 60%-os teljesítményt nem érte el.

A jelöltnek javítóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből **„Nem felelt meg”** minősítést szerzett, vagy a vizsgát önhibájából nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta, vagy a vizsgától eltiltották.

A jelöltnek pótlóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből a vizsgát önhibáján kívül nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta.

A javítóvizsga a mestervizsgát követő 6 hónapon túl, illetve 2 éven belül tehető.

A pótlóvizsga a mestervizsgát követő 2 éven belül tehető.

5.3. A mestervizsga részek alóli felmentés feltételei

Felmentés adható a vizsgázó kérelmére a Vállalkozási ismeretek, illetve a Pedagógiai ismeretek követelménymodulok alól annak, aki felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkezik, vagy a mestervizsgára történő jelentkezést megelőző két éven belül más szakképesítésben sikeres mestervizsgát tett. A mestervizsga alóli felmentés tárgyában a mestervizsga elnöke dönt a kérelemhez csatolt igazoló dokumentumok alapján. A szakmai és vizsgakövetelményekben nem szabályozott kérdésekben a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzatában foglaltak az irányadók.

6. A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma

- Működő kutyakozmetikai szalon
- Munkasztal kikötővel
- Fürdető, kutyasampon, törölköző
- Kutyák elhelyezésére alkalmas ketrec, kennek
- Szerszám, eszköztároló
- Nyírógép
- Gépfejek (legalább 3 különböző méretű szőrzethez, 1-5 mm)
- Kis méretű (mancsnyíró) olló
- Normál méretű felületet nyíró olló egyenes (16-22-es méret)
- Normál méretű felületet nyíró olló hajlított (16-22-es méret)
- Ritkító ollók (egypofás, kétpofás)
- Bontókefe egyenes fogazatú
- Bontókefe hajlított fogazatú
- Fésűk (legalább 2 fogazat sűrűségű)

- Trimmelő eszközök (legalább 2 fogazat sűrűségű kés, trimmelőkő, gumiujj)
- Bolhafésű
- Aljszőr kisedő (Coat King, furminátor)
- Gumikefe (rövid szőr ápolásához)
- Hajszáritó
- Vízkicsapó
- Karomvágók (legalább 2 méretű)
- Fülzsőrszedő (érfogó)
- Szájkosarak (legalább 3 különböző méretű)
- Fertőtlenítő- és ápolószerek

VII. MÉHÉSZ MESTER MESTERVIZSGA SZAKMAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYE

1. A mesterképzés és vizsgáztatás célja

A gazdasági körülményekhez alkalmazkodó, szakmáját jól ismerő méhész szakember, szakmai munkája színvonalas gyakorlása érdekében olyan elméleti és gyakorlati ismereteket szerez, kompetenciákat sajátít el, amelyek alapján, a méhész saját szakterületén önálló vállalkozást indíthat és működtethet. A szakmai tevékenység magasabb szintű gyakorlása alapján vállalkozását meg tudja tervezni, szervezni és azt folyamatosan, eredményesen működtetni, fejleszteni.

A képzés és a vizsgáztatás célja olyan alapvető pedagógiai, kommunikációs, pszichológiai ismeretek, kompetenciák elsajátítása, amelyek segítségével a mester fel tudja vállalni a méhész tanulók gyakorlati képzését, üzletfeleivel, beosztottjaival megfelelően tud kapcsolatot teremteni.

Munkakultúrájával, emberi magatartásával eleget tud tenni a szakma magasabb szintű elvárásainak, munkáját a munkabiztonsági, baleset-, tűz-, és környezetvédelmi követelményeknek megfelelően szervezi.

2. A mestervizsgára való jelentkezés feltételei

2.1. A mestervizsgához szükséges alap-szakképesítések:

A szakma (képesítés) megnevezése	Azonosító száma
Méhész	22 2 6139 06 20 02
	31 6203 06
	31 621 06
	31 621 05
	32 621 02

A felsorolt szakképesítéseken kívül más szakirányú szakmai végzettség esetén a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Szakképzési Területe dönt a szakképesítés elfogadásáról.

2.2. A mestervizsga előfeltételeként meghatározott szakmai gyakorlati idő:

- szakirányú szakmunkás bizonyítvány esetén legalább 5 év (Méhész)

A vizsgára jelentkezéshez a 2.1. és a 2.2. pont szerinti feltételek együttes megléte szükséges.

Az előírt szakmai gyakorlatot a mestervizsgát szervező Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Megyei Igazgatósága a bemutatott, jelentkezéshez csatolt dokumentumok alapján fogadja el.

3. A mester munkaterülete, a szakmához kapcsolódó tevékenységi körök

A Méhész mester szakmájának valamennyi területén önállóan, szakmailag magas színvonalon (korszerű eszközök, anyagok, gépek, berendezések használatával) tudja végezni a vállalt vagy rábízott feladatokat, illetve tevékenységeket.

Tevékenységét a munka- és környezetvédelmi szabályok betartásával és a hatósági előírások érvényesítése mellett végzi.

3.1. A mester munkaterületének leírása

A Méhész mester – szakmai elméleti és gyakorlati tudása alapján, valamint az ügyviteli, jogi és pénzügyi ismeretek birtokában – alkalmas méhészet üzemeltetésére, vezetésére, irányítására.

Feladata a piackutatás, a kommunikációs és informatikai eszközök használata, az anyag- és energiagazdálkodás. Feladatköréhez tartozik a dolgozók és a méhészetet tanulók munkájának emberi és szakmai vezetése, irányítása.

3.2. A mester tevékenységi köre

- Szakszerű méhcsaládkezelés
- Méhanyanevelés
- Méhcsalád-szaporítás, méhtenyésztés
- Időszaknak megfelelő kaptár berendezése
- Az állomány termelőképességének fenntartása
- Méhlegelő biztosítása
- Vándorlás a kaptárakkal
- Méhészeti termék kinyerése
- A kinyert anyagokból (méz, viasz stb.) feldolgozással termék-előállítás
- Méhészeti termékértékesítés
- Méhbetegségek és kártevők elleni védekezés
- A tevékenységhez szükséges eszközbeszerzés
- Méhészeti eszközök karbantartása, javítása, készítése

3.3. A szakma – mesterszintű – gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatok (feladatcsoportok), amelyet a mesternek ismernie kell**3.3.1. Szakmai feladatok**

- Helyes és szakmailag elfogadott méhegészségügyi gyakorlat folytatása
- Korszerű kaptárvédelem megoldásainak alkalmazása
- Korszerű és hatékony termeléstechológiák alkalmazása, vándoroltatás tervezése és szervezése
- A korszerű pergetési rendszerek hatékony alkalmazása
- A Magyarországon használt kaptárak, keretméretek, technológiák alkalmazása
- Fenológiai ismeretek alapján a termelés során a mézelő növények alkalmazása
- Tudatos fajtatenyésztés alkalmazása a méhészetben
- Méhészeti termék termelése
- A munka- és élelmszerbiztonsági előírások betartása
- Átfogó és hatékony gazdálkodás és marketing tevékenység
- Új méhészeti eljárások és technológiák követése
- A méhészet gépesítettségének növelése
- Fajlagos költségcsökkentés
- Méhészeti eszközök karbantartása, javítás és készítés

3.3.2. Pedagógiai feladatok

- munkaszervezés, munkatársak irányítása, ellenőrzése
- a szakmai fogások, technológiai, technikai megoldások gyakorlati oktatása
- a tanulók felkészítése a szakmai vizsgára

A gyakorlati oktatást is végző mester szakmai munkájában a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, a képzési célok elérését elősegítő módszereket és eszközöket alkalmaz, az elért eredményeket reálisan értékeli, amely az adott szakmai területen a munkaerő-utánpótlás színvonalas képzéséhez nélkülözhetetlen.

3.3.3. Vállalkozási feladatok

- piackutatás, tervezés
- vállalkozás elindítása, működtetése
- pénzügyi tervezés, gazdálkodás
- anyagbeszerzés, készletezés és szolgáltatás
- marketing tevékenység

A mester tisztában van az alapvető jogi fogalmakkal és a jogrendszer felépítésével, a vállalkozások piaci környezetével, szakmájának gyakorlása során alkalmazza jogi, marketing, adózási, pénzügyi és számviteli ismereteit, érti a gazdaság működési elvét.

4. Szakmai követelmények és elvárások

A mester az elsajátított ismeretek birtokában képes elméleti ismereteit magas szinten alkalmazni, gyakorlati munkáját önállóan végezni és képes a munkatársait irányítani. Szakmai tudása birtokában alkalmas a gazdálkodási és

munkaszervezési feladatok ellátására, következtetések levonására és a szükséges szervezési feladatok elvégzésére. Pedagógiai ismeretei révén fel tudja vállalni az általa oktatott tanulók és gyakoronokok magas szintű szakmai képzését.

4.1. Szakmai gyakorlati követelmények

- Elvégzi az aktuális méhcsaládkezelést
- Új kereteket készít, felújítja a kaptárakat
- Elvégzi a kaptárkezelést, keretelszedést
- Felméri a méhcsaládok méhegészségügyi állapotát
- Cukorlepényt készít, elvégzi a tavaszi gyors vizsgálatot
- Szükség szerint bővíti vagy szűkíti a méhcsalád fészket
- Rajzást gátol
- Rajokat állít elő, beszerzi vagy kialakítja és gondozza az új családokat
- Szétszedi, összerakja, kiegyenlíti családjait
- Az aktuális hordásra felkészül, a felesleges mézet elveszi a kaptárból
- Beszállítja a mézes kereteket, eltávolítja a viaszfedeleket a sejtekről, kipörgeti a mézet
- Szűri és tárolja a mézet, kezeli a mézes sonkolyt
- Elveszi és kezeli a virágport
- Elveszi és kezeli a propoliszt, méhmérget termel
- Viaszt termel, műlépet gyártat
- Kiválogatja az elöregedett lépeket, kiolvasztja a viaszt
- Berendezi, felügyeli, elveszi a lépesmézet a kaptárból, tárolja a táblás lépesmézet
- Előkészíti a mézet kiserelésre, elvégzi a csomagolást, címkével, tetővel ellátja a csomagolt mézet, tárolja a kész termékeket
- Rendszeresen elvégzi a méhegészségügyi vizsgálatokat és a szükséges gyógykezeléseket
- Alkalmassá teszi a területet a letelepedéshez
- Előkészíti a kaptárakat és egyéb eszközöket, anyagokat a szállításhoz, lebonyolítja a rakodást
- Elhelyezi az azonosító és veszélyt jelző táblát, elvégzi a bejelentkezést
- Használja a munkát könnyítő gépeket és eszközöket, méhcsalád kezelési és munkavédelmi eszközöket
- Kiválasztja a tenyésanyagot, elvégzi az elvételt
- Berendezi a dajkacsaládokat
- Használja a méhanyanevelés eszközeit (tenyészléc, tenyészkeret, keltető keret, keltető szekrény, bölcsőmártó fa, anyásító zárka, anyaszállító zárka)
- Elvégzi az álcázást (álca áthelyezés)
- Berendezi a keltető családokat
- Működteti a keltető szekrényt
- Felhasználja és szállítja az érett anyabölcsőket
- Méhanyákat fest
- Pároztató kaptárakat telepít be, pincéz, helyez el
- Elvégzi a petező anya elvételét, a pároztató kaptár újraanyásítását, felszámolását
- Elvégzi a kaptárpároztató betelepítését, újraanyásítását, felszámolását
- Felhasználja, tárolja a petező méhanyát
- Berendezi a pempőtermelő dajkacsaládokat
- Használja a pempőtermelés eszközeit (tenyészléc, tenyészkeret, bölcsőmártó fa, álcázó tű, álca-eltávolító kanál, pempőkiszedő kanál)
- Elvégzi a méhpempő összegyűjtését, szűrését, tárolását

4.2. Elméleti követelmények

4.2.1. Szakmai elméleti követelmények

- Ismeri a méh rendszertani helyét
- Bemutatja a méh testfelépítését, szerveit, szervrendszereit és azok működését
- Felsorolja és jellemzi a méhfajok és az európai mézelő méh legfontosabb fajtáit
- Bemutatja a méhcsalád felépítését és működését
- Ismerteti a méhcsalád tagjainak (anya, munkáméh, here) feladatait, testfelépítésük azonosságait, eltéréseit, várható élettartamukat
- Bemutatja a méhcsalád munkamegosztását és alkalmazkodóképességét

- Bemutatja a párzás jelenségét
- Megfogalmazza a rajzás fogalmát
- Bemutatja az anyátlanság, az álnyátság, a kutatás és rablás jelenségét
- Ismerteti az anyanevelési, szaporítási fogásokat és módszereket
- Ismerteti a méhegészségügyi előírásokat
- Felsorolja és jellemzi a méhbetegségeket és méhkártevőket
- Ismerteti a bejelentési kötelezettség alá tartozó betegségeket
- Meghatározza a kötelezettségeket és teendőket fertőzés esetén
- Bemutatja az élősködők, véglények, madarak és emlősök kártétele elleni védekezés megoldásait
- Ismeri a méhészetben engedélyezett gyógyszerek és termelésfokozó tápszerek helyes gyakorlati alkalmazását
- Ismerteti a méhészeti eszközök működési elvét, azok típusait, a velük kapcsolatos higiéniai és biztonságtechnikai szabályokat
- Felsorolja és jellemzi a méhlegelő növényeit, azok virágzási idejét, méhészeti értéküket, előfordulási helyeiket
- Felsorolja a tennivalókat méhmérgezések bekövetkezésekor
- Ismerteti a méhészettel kapcsolatos jogszabályi előírásokat
- Megfogalmazza a kaptárnyitás, áttekintés, rendezés, problémamegoldás, kaptárzárás fogalmát
- Ismerteti a betegségekre utaló jeleket
- Ismerteti a kutatásra, rablásra, az adott méhcsalád erősségére utaló jeleket
- Ismerteti a rajzásra, anyátlanságra, álnyátságra utaló jeleket
- Ismeri a beteg méhcsalád kezelésének lehetőségeit
- Ismeri a termeléstechológiákat és a termeléstechológiához tartozó eszközöket
- Ismerteti a betelelésre történő előkészítést
- Meghatározza a betelelés, megfigyelés fogalmát
- Leírja a lépesméztermelés folyamatát
- Leírja a méhméregtermelés folyamatát
- Leírja a propolisztermelés folyamatát
- Leírja a méhpempőtermelés folyamatát
- Ismerteti a méz és a méhészeti termékeket és a beltartalmi paramétereket
- Meghatározza a méz, mint közvetlen fogyasztásra szánt élelmiszer szerepét, alkalmazását
- Ismerteti a mézkeszerelés technológiai folyamatát, címkén feltüntetendő tartalmi előírásokat, a méz zárszalag használatát
- Ismerteti a méz, a méhészeti termékek (méhméreg, propolisz, méhpempő, méhviasz és méh) értékesítésének szabályait és a mézmarketing fogalmát
- Ismeri a méhészeti tevékenységet érintő jogszabályokat és a méhészeti etikát
- Ismeri a kistérségi és regionális méhészkedés alapvető szempontjait
- Ismeri a méhmérgezés kezelési lehetőségeit és az eljárást mérgezés esetén
- Ismeri a méhméreg emberi szervezetre kifejtett hatását, a tennivalókat allergiás tünet esetén, a használatos gyógyszereket és gyógyhatású készítményeket
- Ismeri az egészség-, környezet-, természet- és tűzvédelmi szabályokat
- Bemutatja a dokumentálás szerepét a méhészetben, a megőrzendő dokumentumokat

4.2.2. Pedagógiai követelmények

- Ismerteti a gyakorlati oktatás folyamatát, didaktikai feladatait
- Példán keresztül szemlélteti a pedagógiai alapelvek alkalmazását a gyakorlati oktatás folyamatában
- Értelmezi a tanulókkal folyó kommunikáció pszichológiai alapjait
- Ismerteti a tanuló megismerésének módszereit
- Leírja a személyiség kialakulásának folyamatát, jellemzi a személyiségtípusokat
- Ismerteti a motivációs elméleteket, példán keresztül szemlélteti a motiválás lehetőségeit, eszközeit a gyakorlati oktatás során
- Kifejti a nevelés célját, feladatait, módszereit
- Ismerteti a differenciált oktatási módszereket
- Felsorolja a konfliktuskezelés módjait és jellemzi módszereit
- Ismerteti a tanulói munka ellenőrzésének és értékelésének módjait, meghatározza a szempontjait
- Meghatározza a gyakorlati oktatás szervezésének szempontjait, és jellemzi annak módszereit
- Ismerteti a gyakorlati oktatók feladatait, tevékenységeit, indokolja az oktatóktól elvárt kompetenciákat
- Ismerteti az oktatást szabályozó jogszabályokat és dokumentumokat

- Ismerteti a tanulószerveződéssel kapcsolatos szabályozást, magyarázza a gyakorlati képző, a tanuló és az elméleti képzést biztosító szakképző iskola feladatait, jogait és kötelezettségeit
- Felsorolja a gyakorlati képzőhelyen alkalmazandó tanügyi dokumentumokat és indokolja, magyarázza vezetésüket (jelenléti és foglalkozási napló, foglalkozásvázlat, információhordozók)

4.2.3. Vállalkozási követelmények

- Tájékozott a vállalkozással kapcsolatos jogi és gazdasági alapfogalmakban
- Ismerteti a gazdasági társaságokat és azok jellemzőit
- Ismerteti a vállalkozás indításával és működtetésével kapcsolatos feltételeket és feladatokat
- Bemutatja az üzleti terv felépítését és részeit
- Ismerteti a legfontosabb szerződésfajtákat és jellemzőit
- Jellemzi és összehasonlítja a pénzügyi és tevékenységi bizonylatokat
- Definiálja a költség fogalmát, elvégzi a költségek csoportosítását, meghatározza a költséghatékony működés feltételeit
- Csoportosítja az adókat főbb jellemzőik szerint,
- Felismeri a marketing, piackutatás és a reklám jelentőségét és ismerteti a módszereit
- Ismerteti a munkaszervezés, logisztika, munkafolyamatok ellenőrzésének folyamatát
- Felismeri az informatika és a kommunikációs módszerek szerepét és alkalmazási lehetőségeit, ismerteti az üzleti kommunikáció folyamatát
- Ismerteti a vállalkozás átszervezésének, megszüntetésének lehetőségeit, módjait
- Ismerteti a munkaszerződés kötelező tartalmi elemeit
- Értelmezi a munkaviszony megszüntetésének lehetőségeit és módjait
- Ismerteti a tanulók foglalkoztatására vonatkozó szabályozást, tanulószerveződés, együttműködési megállapodás munkajogi vonatkozásait
- Felismeri az áru-, a vagyon- és az egészségvédelem fontosságát, összehasonlítja az általános, szolgáltatási, munkáltatói és tanuló felelősségbiztosítás jellemzőit

4.3. Személyes kompetenciák

- Elhivatottság, elkötelezettség
- Szakmai hozzáértés
- Döntésképeség
- Megbízhatóság
- Határozottság
- Önállóság
- Állóképesség
- Erős fizikum
- Kézügyesség
- Látás
- Térbeli tájékozódás
- Szag és ízérzékelés
- Mozgáskoordináció

4.4. Társas kompetenciák

- Kapcsolatteremtő készség
- Konfliktusmegoldó készség
- Udvariasság
- Rugalmasság
- Szakmai tapasztalatok átadása
- Szervezőkészség
- Tolerancia

4.5. Módszerkompetenciák

- Előrelátó problémakezelés
- Gyakorlatias feladatértelmezés
- Módszeres munkavégzés
- Tudatos tevékenység

- Munkaszervező képesség
- Rendszerben való gondolkodás
- Ellenőrző képesség

5. Vizsgáztatási követelmények

5.1. A mestervizsga szervezeti rendje

Méhész mestervizsgát a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által kinevezett Mestervizsga Bizottság előtt lehet tenni magyar nyelven az érvényes Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzat alapján.

A mestervizsga részei:

- 5.1.1. Írásbeli vizsgatevékenység
- 5.1.2. Gyakorlati vizsgatevékenység
- 5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység

5.1.1. Szakmai írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgafeladat során a vizsgázóknak központilag kiadott feladatlapot kell megoldaniuk. A feladatlapon szereplő feladatok kérdések formájában felölelik a 4. pontban megadott követelményekhez tartozó ismeretek mindegyikét. Az írásbeli vizsgafeladat megoldásánál a jelölt csak a tételen megjelölt segédeszközöket használhatja.

Az írásbeli feladat időtartama: 180 perc

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt az írásbeli vizsgatevékenységen nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése **nem megfelelő**, de a vizsgát folytathatja.

5.1.2. Szakmai gyakorlati vizsgatevékenység

Gyakorlati vizsgát csak április 20 és augusztus 31-e között lehet szervezni. Gyakorlati vizsga csak ott szervezhető, ahol a szakmai követelményekben felsorolt tevékenységek elvégeztethetőek (méz elvételre, fedelezésre, pergetésre, műlépezésre, viaszolvasztásra, anyanevelésre, szaporításra alkalmas megfelelő nagyságú méhállomány, a munkákhoz alkalmas hely, a munkához szükséges eszközök és gépek, valamint higiénikus és biztonságos munkakörülmények esetén). A jelölt a gyakorlati vizsga során – az esetleges fertőzésveszély miatt csak a rendelkezésére bocsátott eszközöket használhatja, illetve köteles a szükséges munka- vagy védőruházatban dolgozni.

5.1.2.1. A gyakorlati vizsgatevékenység feladatai

A vizsgafeladat ismertetése:

Valamennyi jelölt minden gyakorlati vizsgafeladatból vizsgázik.

Vizsgafeladat:

Méhészeti technológia (méztermelés, viasztermelés, virágportertermelés, méhanyanevelés, szaporítás, lépesméztermelés, propolisztermelés, méhméregtermelés, méhpempőtermelés) valamelyik részfeladatának bemutatása, valamint egyidejűleg a feladat elvégzéséhez szükséges **eszközök, gépek alkalmazása**.

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a gyakorlati vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Szakmai szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szakmai szóbeli tételket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

B) A vizsgafeladat megnevezése: Pedagógiai ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsga keretében alapvető pszichológiai, didaktikai, szakmódszertani, pedagógiai elméleti kérdésekből kell számot adni a jelöltnek.

A Pedagógiai ismeretek követelménye, valamint tételei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

C) A vizsgafeladat megnevezése: Vállalkozási ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgabizottság előtt számot kell adni a vállalkozás tervezéséhez, beindításához, fenntartásához, vezetéséhez, fejlesztéséhez szükséges jogi, közgazdasági, piaci, adózási, üzleti partnerkapcsolati ismeretekből.

A Vállalkozási ismeretek követelménye, valamint tételei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a szóbeli vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.2. A mestervizsga minősítése

A mestervizsga eredményét a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgafeladatok eredménye alapján **„Megfelelt”** vagy **„Nem felelt meg”** minősítéssel kell megállapítani.

Megfelelt az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenységének valamennyi feladatrészéből „Megfelelt” eredményt ért el.

Nem felelt meg az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenység valamely feladatrészéből a 60%-os teljesítményt nem érte el.

A jelöltnek javítóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből „Nem felelt meg” minősítést szerzett, vagy a vizsgát önhibájából nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta, vagy a vizsgától eltiltották.

A jelöltnek pótlóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből a vizsgát önhibáján kívül nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta.

A javítóvizsga a mestervizsgát követő 6 hónapon túl, illetve 2 éven belül tehető.

A pótlóvizsga a mestervizsgát követő 2 éven belül tehető.

5.3. A mestervizsga részek alóli felmentés feltételei

Felmentés adható a vizsgázó kérelmére a Vállalkozási ismeretek, illetve a Pedagógiai ismeretek követelménymodulok alól annak, aki felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkezik, vagy a mestervizsgára történő jelentkezést megelőző két éven belül más szakképzésben sikeres mestervizsgát tett. A mestervizsga alóli felmentés tárgyában a mestervizsga elnöke dönt a kérelemhez csatolt igazoló dokumentumok alapján. A szakmai és vizsgakövetelményekben nem szabályozott kérdésekben a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzatában foglaltak az irányadók.

6. A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma

- Méhészeti célra kialakított rendezett zárt telephely
- Legalább 50 méhcsalád
- Kifogástalan állapotú, Magyarországon használatos legalább 3 db különböző típusú kaptár (Típus: NB fekvő, Hunor rakodó, 1 NB rakodó, stb.)
- A gyakorlati képzéshez szükséges eszközök biztosítása (pl.: füstölő, kaptárszolga)
- A tanulók létszámának megfelelő nagyságú, befogadásra, leültetésre, illetve az elmélet és a gyakorlat megtartására alkalmas zárt, fűthető helyiség, amelynek megközelítése parkolás időjárási viszonyoktól függetlenül megoldható. Ivóvíz, mosdóhelyiség, vízóblítéssel WC.
- Pörgető helyiség a szükséges eszközökkel, berendezésekkel (pörgető, fedelező állvány, fedelező villa, fedelező kés)
- A méz tárolásához és feldolgozásához szükséges eszközök (hordók, pihentető tartályok, mézszűrők, letöltők, mézkimelegítés eszközei)
- Anyagmozgatás eszközei
- Viaszolvasztás eszközei

- Virágporelszedő berendezések
- Propoliszgyűjtő rácsok
- Keretszőgező sablon, keretfúró, elektromos műlépbeolvasztó, kéziszerszámok, gázpörzsölő
- Kerettartó bak, kezelő láda
- Méhszöktető, méhleseprő kefe
- Anyarács (műanyag, alumínium préselt, huzalpálcás)
- Etetők (keretetető, tálcás etető, légfékes etető, oldó etető)
- Kaptár összefogató heveder, rakományrögzítő spanifer
- Tenyészkeret, keltető keret, bölcsómártó
- Pároztató kaptár, kaptárpároztató
- Méhanyaszállító- és anyásító zárka
- Rajszállító láda
- A raj befogásának eszközei
- Anyajelölő festék
- Álcázó tű
- Teleltetéshez szükséges belső takarók, egérrács
- Tartalék védőfelszerelés (kesztyű, védőruha, méhészkalap)

VIII. MESTERLOVÁSZ MESTERVIZSGA SZAKMAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYE

1. A mesterképzés és vizsgáztatás célja

A mesterlovász szakember szakmai munkája színvonalas gyakorlása érdekében olyan elméleti és gyakorlati ismereteket szerez, melynek alapján mesterként a lótenyésztés, a lótartás és a lóhasználat szerteágazó területén vállalkozni tud. Szakmai munkájának magasabb szintű gyakorlása alapján vállalkozását meg tudja tervezni, szervezni, be tudja indítani, és azt folyamatosan működtetni és fejleszteni képes.

Pedagógiai és pszichológiai ismeretei alapján fel tudja vállalni a tanulók gyakorlati képzését, valamint partnereivel és beosztottjaival megfelelően tud kommunikálni.

Munkáját a munka- és állat-egészségügyi, a baleset-, tűz- és környezetvédelmi követelményeknek megfelelően szervezi. Szakmai tudásával, emberi magatartásával eleget tud tenni a szakma magasabb szintű elvárásainak.

2. A mestervizsgára való jelentkezés feltételei

2.1. A mestervizsgához szükséges alap-szakképesítések adatai

A szakma (képesítés) megnevezése	Azonosító száma
Lótenyésztő	22 2 6134 0610 04 31 6203 05
Lótartó és -tenyésztő	31 624 05 31 621 04
Lovász	34 621 02
Belovagló (BEREITER)	22 2 6139 0640 01 33 6203 01 31 624 04 31 621 04 0001 31 01 35 813 01
Lovastúra-vezető	42 2 5129 0820 05 51 7872 02 52 812 02 52 812 02 54 812 02
Lótenyésztő szaktechnikus	22 5 3124 1663 05 53 6203 03

A felsorolt szakképesítéseken kívül más szakirányú szakmai végzettség esetén a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Szakképzési Területe dönt a szakképesítés elfogadásáról.

2.2. A mestervizsga előfeltételeként meghatározott szakmai gyakorlati idő:

- szakirányú szakmunkás bizonyítvány esetén legalább 5 év,
- középfokú szakirányú végzettség esetén legalább 3 év,
- felsőfokú szakirányú végzettség esetén legalább 3 év.

A vizsgára jelentkezéshez a 2.1. és a 2.2. pont szerinti feltételek együttes megléte szükséges.

Az előírt szakmai gyakorlatot a mestervizsgát szervező Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Megyei Igazgatósága a bemutatott, jelentkezéshez csatolt dokumentumok alapján fogadja el.

3. A mester munkaterülete, a szakmához kapcsolódó tevékenységi körök

A mesterlovász önállóan tervezi, szervezi, irányítja és elvégzi a vállalt vagy rábízott feladatokat, illetve tevékenységeket. Tevékenységét a munka- és környezetvédelmi szabályok betartásával és a hatósági előírások érvényesítése mellett végzi.

3.1. A mester munkaterületének leírása

A mesterlovász szakmai elméleti és gyakorlati tudása alapján, valamint az ügyviteli, jogi és pénzügyi ismeretek birtokában alkalmas lovas vállalkozás létesítésére, a lóval kapcsolatos különféle tevékenységek (tenyésztés, tartás, használat) ellátására, ezek irányítására, illetve lovasiskolák, lovaspanziók szakszerű működtetésére.

Feladatköréhez tartozik a rábízott dolgozók, tanulók munkájának emberi és szakmai vezetése, irányítása.

3.2. A mester tevékenységi köre

- A lótenyésztéssel kapcsolatos eljárások és módszerek alkalmazása
- A fedeztetéssel és az elletéssel összefüggő tevékenységek
- A lóhasználat – elhelyezéssel, tartással, gondozással, betanítással és a különböző hasznosítással (munka, sport, verseny) – kapcsolatos tevékenységek
- Alapfokú lovaglás és fogathajtás
- Lótakarmányozás
- Takarmány-minősítés, adag-összeállítás, egyedi takarmányozás
- Az állategészségüggyel kapcsolatos – a lovászra tartozó, az állatorvos irányítása alapján történő – feladatok
- A baleset-, tűz- és környezetvédelmi feladatok
- A legszükségesebb elsősegély-nyújtási teendők (embernél és állatnál)
- A lovasetikával összefüggő viselkedési normák alkalmazása és betartása

3.3. A szakma – mesterszintű – gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatok (feladatszoportok), amelyet a mesternek ismernie kell

3.3.1. Szakmai feladatok

- Szakszerű lótenyésztés, tartás, gondozás, felnevelés és hasznosítás (munka, sport és verseny)
- Szerszámok, felszerelések, eszközök, járművek és épületek szakszerű használata, ápolása és karbantartása
- Istálló, lovarda és körletrend tisztántartása
- A ló- és a lovassportok szabályainak ismerete és a pályaépítés
- A beteg állatok felismerése, óvintézkedések betartása, szükséges kezelések
- Lótakarmányozás
- Biztonságos munkavégzés
- A baleset-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartása
- A lovasetika és az általános viselkedés normáinak be- és megtartása
- Lovak és lovasok alapvető kiképzése
- Elsősegély-nyújtási teendők (embernél és állatnál)
- Bizonylat és nyilvántartás vezetése
- Gazdasági számítások
- Szakképzett munkaerő-utánpótlás biztosítása
- Munkaszervezés, munkások irányítása és ellenőrzése
- A lovarda napirendjének, munkabeosztásának szervezése

3.3.2. Pedagógiai feladatok

- munkaszervezés, munkatársak irányítása, ellenőrzése
- a szakmai fogások, technológiai, technikai megoldások gyakorlati oktatása
- a tanulók felkészítése a szakmai vizsgára

A gyakorlati oktatást is végző mester szakmai munkájában a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, a képzési célok elérését elősegítő módszereket és eszközöket alkalmaz, az elért eredményeket pedig reálisan értékeli, amely az adott szakmai területen a munkaerő-utánpótlás színvonalas képzéséhez nélkülözhetetlen.

3.3.3. Vállalkozási feladatok

- piackutatás, tervezés
- vállalkozás elindítása, működtetése
- pénzügyi tervezés, gazdálkodás
- anyagbeszerzés, készletezés és szolgáltatás
- marketing tevékenység

A mester tisztában van az alapvető jogi fogalmakkal és a jogrendszer felépítésével, a vállalkozások piaci környezetével, szakmájának gyakorlása során alkalmazza jogi, marketing, adózási, pénzügyi és számviteli ismereteit, érti a gazdaság működési elvét.

4. Szakmai követelmények és elvárások

A mester az elsajátított ismeretek birtokában képes elméleti ismereteit magas szinten alkalmazni, gyakorlati munkáját önállóan végezni és képes a munkatársait irányítani. Szakmai tudása birtokában alkalmas a gazdálkodási és munkaszervezési feladatok ellátására, következtetések levonására és a szükséges szervezési feladatok elvégzésére. Pedagógiai ismeretei révén fel tudja vállalni az általa oktatott tanulók és gyakornokok magas szintű szakmai képzését.

4.1. Szakmai gyakorlati követelmények

Lógondozás

- Ellátja az istálló munkákkal és a körletrend kialakításával kapcsolatos tevékenységeket
- Gondoskodik a lovak szakszerű tartásáról és elhelyezéséről
- Gondoskodik a lovak takarmányozásáról, meghatározza és előkészíti a takarmányadagokat
- Takarmányvizsgálatot és minősítést végez
- Szakszerűen tárolja és csoportosítja a takarmányokat
- Bemutatja a legeltetés helyes módját, szakszerű gyakorlati végrehajtását
- Gondoskodik a ló biztonságos megkötéséről, rögzítéséről, fékezéséről és döntéséről
- Elvégzi a lóápolás napi és speciális feladatait a szükséges eszközök és felszerelések szakszerű használatával
- Elvégzi a pataápolást
- Megszervezi a lovak mozgatását
- Elvégzi a ló futószáron történő mozgatását
- Felismeri a ló különböző betegségeinek jellemző tüneteit
- Megállapítja és értékeli a ló klinikai alapértékeit
- Segítséget nyújt a ló egészségügyi ellátásában
- Ellátja a külső hatásra bekövetkezett sérüléseket
- Végrehajtja a megadott szempontok szerint a kezeléseket és gyógyszerbeadásokat
- Megítéli a jármódokat és mozgásformákat
- Felismeri a sántaság típusait
- Részt vesz a patkoláshoz szükséges előkészületekben, közreműködik a körmözés és a patkolás folyamatában
- Felismeri a pata betegségeit és elvégzi azok kezelését
- Betartja a ló tartással és -használattal összefüggő tűzrendészeti, valamint baleset- és munkavédelmi szabályokat
- Elvégzi a ló küllemi megítélését, a méretek felvételét
- Meghatározza a ló életkorát a fogazat alapján
- Azonosítja a lovakat szín, jegyek és bélyegzés alapján
- Karbantartja, előkészíti és ellenőrzi a szükséges szerszámokat
- Karbantartja az istálló berendezéseit és a felszereléseket
- Felügyeli a létesítmények állapotát
- Előkészíti és részt vesz a lovak szállításában
- Ellátja az elsősegélynyújtás gyakorlati teendőit
- Betartja a ló tartással és -használattal kapcsolatos környezetvédelmi előírásokat

Lótenyésztés

- Ellátja a ló szaporításával kapcsolatos feladatokat
- Használja a törzs- és méneskönyveket
- Felügyeli a kancák ivarzási ciklusát
- Elvégzi a kancák próbáltatását
- Közreműködik a termékenyítésben
- Elvégzi a mesterséges termékenyítéssel kapcsolatos teendőket
- Szaporítással kapcsolatos feladatokat végez
- Segítséget nyújt az ellésnél
- Betartatja a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásokat
- Megítéli a ló külső és belső értékmérő tulajdonságait
- Felkészíti a lovat bemutatókra, vizsgákra, bírálatokra, aukciókra
- Elvégzi a ló elővezetését, felállítását és bemutatását
- Elvégzi a lovak vételével és eladásával kapcsolatos teendőket

Lovaglás

- Kantározza, nyergeli, szerszámozza a lovakat
- Ellenőrzi és karbantartja a nyereg alatti lóhasználat eszközeit és szerszámaikat
- Felismeri és bemutatja a lószerszámok részeit, segédeszközöket és védőfelszereléseket
- Lovagol
- Ellátja a lovak és lovasok alapkiképzését, oktatását
- Futószáraz
- A ló- és lovassportok, valamint a lovasjátékok és -bemutatók szabályainak ismeretében elvégzi a pályaépítési és pályaszolgálati teendőket
- Betartja a lovaglással összefüggő közlekedési szabályokat

Fogathajtás

- Ellenőrzi és karbantartja a lovak fogatban történő használatának szerszámaikat és eszközeit
- Felismeri és bemutatja a lószerszámok részeit, védőfelszereléseket
- Előkészíti és ellenőrzi a kocsit a fogathajtáshoz
- Be- és kifogja a lovakat
- Fogatot hajt
- Elvégzi a lovak betanítását, a hajtók alapkiképzését, oktatását
- Gondoskodik a szerszámok, felszerelések és járművek beállításáról, ápolásáról, karbantartásáról és szakszerű tárolásáról
- Betartja a fogathajtással összefüggő közlekedési szabályokat

4.2. Elméleti követelmények**4.2.1. Szakmai elméleti követelmények****Lógondozás**

- Ismeri a szervek és szervrendszerek felépítését, működését, az életjelenségeket
- Ismeri az egészség és a betegség fogalmát
- Ismeri a ló testtájjait
- Megnevezi a jármódok és a mozgás megítélésének szempontjait
- Ismeri a ló táplálkozási és takarmányozási sajátosságait
- Ismeri a lovak takarmányait, azok minőségi követelményeit és érzékszervi vizsgálatukat
- Ismeri a takarmányozás célját, jelentőségét, feladatait és a takarmányvizsgálati eljárásokat
- Ismeri a lovak táplálóanyag-igényét és a takarmányok tápértékét
- Ismeri a takarmányok összetételét, alkotórészeit
- Ismeri a lótakarmányok csoportosítását, eltarthatóságát és tárolását
- Ismeri az etetés és itatás, valamint a legeltetés módjait, szabályait
- Ismerteti a lovak tartásának és elhelyezésének szabályait
- Bemutatja a lóápolás munkafolyamatait
- Ismerteti a lovak hasznosítás és korcsoport szerinti mozgatásának szempontjait
- Ismerteti a lovak fontosabb betegségeit, megbetegedéseit, tüneteit és felismerését

- Ismeri a kórokokat és kórokozókat, az általuk okozott megbetegedéseket
- Meghatározza a sántaság fogalmát, típusait és ezek felismerésének lehetőségeit
- Ismerteti a lóval kapcsolatos szakterületen alkalmazott gépek és berendezések biztonságtechnikáját
- Ismerteti a tűz- és környezetvédelem fogalmát és feladatait
- Ismeri az elsősegélynyújtás alapjait
- Ismeri a lovasetikával kapcsolatos alapelveket
- Ismerteti lószállítás szabályait

Lótenyésztés

- Bemutatja a ló kialakulását, evolúcióját, származását, rendszertanát, a rokonfajokat, valamint a háziasítást
- Ismeri lótenyésztésünk történelmi vonatkozásait, a tradicionális ménesek történetét
- Ismeri a magyar lótenyésztés jelenlegi helyzetét és szakmai irányítását
- Ismerteti és jellemzi a hazai és külföldi lófajtákat
- Bemutatja a hazai fajtatenyésztő egyesületek működését és feladatait
- Ismeri a törzskönyvezés, az egyedi tartós megjelölés és a névadás szabályait
- Ismeri a lovak elbírálásának szabályait, a ló külső és belső értékmérő tulajdonságait
- Ismeri a tenyésztési módszereket és eljárásokat, a teljesítményvizsgálat rendszerét
- Ismeri a mesterséges termékenyítés, az embrió-átültetés és a biotechnológia jelentőségét
- Ismerteti a mén és a kanca nemi szerveinek felépítését, a működésüket és ezek megbetegedéseinek felismerését

Lovaglás

- Ismeri a ló- és lovassport versenyszabályait
- Ismerteti a különböző lovasbemutatók és játékok lebonyolításának a lehetőségeit, a lovak különböző feladatokhoz történő betanításának előírásait és lehetőségeit
- Ismerteti a lovaglási alapelveket
- Ismerteti a lóra való befolyás és a segítség alkalmazásának módjait
- Ismerteti a lovardai gyakorlatokat és végrehajtásuk módját
- Ismerteti a lovardai szabályokat

Fogathajtás

- Ismeri a lósporthoz és lovassporthoz szakágait és szervezeteit
- Ismerteti a lovak fogatba történő betanításának előírásait és lehetőségeit
- Ismerteti a fogathajtási alapelveket
- Ismerteti a hajtó lóra való befolyásának módjait
- Ismerteti a fogat összeállítását és a lovak pozícióját a fogatban
- Ismerteti a lovardai alakzatokat és hajtásuk módját

4.2.2. Pedagógiai követelmények

- Ismerteti a gyakorlati oktatás folyamatát, didaktikai feladatait
- Példán keresztül szemlélteti a pedagógiai alapelvek alkalmazását a gyakorlati oktatás folyamatában
- Értelmezi a tanulókkal folyó kommunikáció pszichológiai alapjait
- Ismerteti a tanuló megismerésének módszereit
- Leírja a személyiség kialakulásának folyamatát, jellemzi a személyiségtípusokat
- Ismerteti a motivációs elméleteket, példán keresztül szemlélteti a motiválás lehetőségeit, eszközeit a gyakorlati oktatás során
- Kifejti a nevelés célját, feladatait, módszereit
- Ismerteti a differenciált oktatási módszereket
- Felsorolja a konfliktuskezelés módjait és jellemzi módszereit
- Ismerteti a tanulói munka ellenőrzésének és értékelésének módjait, meghatározza a szempontjait
- Meghatározza a gyakorlati oktatás szervezésének szempontjait, és jellemzi annak módszereit
- Ismerteti a gyakorlati oktatók feladatait, tevékenységeit, indokolja az oktatóktól elvárt kompetenciákat
- Ismerteti az oktatást szabályozó jogszabályokat és dokumentumokat
- Ismerteti a tanulószervezővel kapcsolatos szabályozást, magyarázza a gyakorlati képző, a tanuló és az elméleti képzést biztosító szakképző iskola feladatait, jogait és kötelezettségeit

- Felsorolja a gyakorlati képzőhelyen alkalmazandó tanügyi dokumentumokat és indokolja, magyarázza vezetésüket (jelenléti és foglalkozási napló, foglalkozásvázlat, információhordozók)

4.2.3. Vállalkozási követelmények

- Tájékozott a vállalkozással kapcsolatos jogi és gazdasági alapfogalmakban
- Ismerteti a gazdasági társaságokat és azok jellemzőit
- Ismerteti a vállalkozás indításával és működtetésével kapcsolatos feltételeket és feladatokat
- Bemutatja az üzleti terv felépítését és részeit
- Ismerteti a legfontosabb szerződésfajtákat és jellemzőit
- Jellemzi és összehasonlítja a pénzügyi és tevékenységi bizonylatokat
- Definiálja a költség fogalmát, elvégzi a költségek csoportosítását, meghatározza a költséghatékony működés feltételeit
- Csoportosítja az adókat főbb jellemzőik szerint,
- Felismeri a marketing, piackutatás és a reklám jelentőségét és ismerteti a módszereit
- Ismerteti a munkaszervezés, logisztika, munkafolyamatok ellenőrzésének folyamatát
- Felismeri az informatika és a kommunikációs módszerek szerepét és alkalmazási lehetőségeit, ismerteti az üzleti kommunikáció folyamatát
- Ismerteti a vállalkozás átszervezésének, megszüntetésének lehetőségeit, módjait
- Ismerteti a munkaszerződés kötelező tartalmi elemeit
- Értelmezi a munkaviszony megszüntetésének lehetőségeit és módjait
- Ismerteti a tanulók foglalkoztatására vonatkozó szabályozást, tanulószerveződés, együttműködési megállapodás munkajogi vonatkozásait
- Felismeri az áru-, a vagyon- és az egészségvédelem fontosságát, összehasonlítja az általános, szolgáltatási, munkáltatói és tanulói felelősségbiztosítás jellemzőit

4.3. Személyes kompetenciák

- Önállóság
- Pontosság
- Döntésképeség
- Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság
- Kéz ügyesség
- Mozgáskoordináció (testi ügyesség)
- Erős fizikum
- Okok feltárása
- Logikus gondolkodás
- Lényegfelismerés (lényeglátás)
- Problémamegoldás, hibaelhárítás
- Ismeretek helyén való alkalmazása
- Elkötelezettség

4.4. Társas kompetenciák

- Szervezőkészség
- Határozottság
- Kapcsolatteremtő készség
- Közérthetőség
- Konfliktusmegoldó készség
- Irányítási készség

4.5. Módszer kompetenciák

- Módszeres munkavégzés
- Következtetési képesség
- Tervezési képesség
- Gyakorlatias feladatértelmezés
- Körültekintés, elővigyázatosság

- Figyelemösszpontosítás
- Kontroll (ellenőrző képesség)
- Áttekintő képesség
- Logikus gondolkodás
- Rendszerező képesség
- Helyzetfelismerés
- Környezet tisztántartása

5. Vizsgáztatási követelmények

5.1. A mestervizsga szervezeti rendje

Lovász mestervizsgát a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által kinevezett Mestervizsga Bizottság előtt lehet tenni magyar nyelven az érvényes Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzat alapján.

A mestervizsga részei:

- 5.1.1. Írásbeli vizsgatevékenység
- 5.1.2. Gyakorlati vizsgatevékenység
- 5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység

5.1.1. Szakmai írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgafeladat során a vizsgázóknak központilag kiadott feladatlapot kell megoldaniuk. A feladatlapon szereplő feladatok kérdések formájában felölelik a 4. pontban megadott követelményekhez tartozó ismeretek mindegyikét. Az írásbeli vizsgafeladat megoldásánál a jelölt csak a tételen megjelölt segédeszközöket használhatja.

Az írásbeli feladat időtartama: 180 perc

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt az írásbeli vizsgatevékenységen nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése **nem megfelelő**, de a vizsgát folytathatja.

5.1.2. Szakmai gyakorlati vizsgatevékenység

5.1.2.1. A gyakorlati vizsgatevékenység feladatai

A vizsgafeladat ismertetése:

Valamennyi jelölt minden gyakorlati vizsgafeladatból vizsgázik.

1. vizsgafeladat:

Egy ló szakszerű ápolása, bemutatóra, szemlére történő előkészítése, ezt követően az elővezetés, felállítás és bemutatás.

2. vizsgafeladat:

Takarmány-felismerési és -minősítési feladat végrehajtása.

3. vizsgafeladat:

A gyakorlati követelményekből összeállított tétel kihúzása és végrehajtása.

4. vizsgafeladat:

A jelölt választása alapján könnyűosztályú díjlovaslási vagy fogathajtó rajtengedély vizsga gyakorlati követelményrendszerével összhangban meghatározott díjhajtási és akadályhajtási feladat végrehajtása.

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a gyakorlati vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Szakmai szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szakmai szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

B) A vizsgafeladat megnevezése: Pedagógiai ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsga keretében alapvető pszichológiai, didaktikai, szakmódszertani, pedagógiai elméleti kérdésekből kell számot adni a jelöltnek.

A Pedagógiai ismeretek követelménye, valamint tételei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

5.1.3.3. Vállalkozási ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgabizottság előtt számot kell adni a vállalkozás tervezéséhez, beindításához, fenntartásához, vezetéséhez, fejlesztéséhez szükséges jogi, közgazdasági, piaci, adózási, üzleti partnerkapcsolati ismeretekből.

A Vállalkozási ismeretek követelménye, valamint tételei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a szóbeli vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.2. A mestervizsga minősítése

A mestervizsga eredményét a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgafeladatok eredménye alapján **„Megfelelt”** vagy **„Nem felelt meg”** minősítéssel kell megállapítani.

Megfelelt az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenységének valamennyi feladatrészből „Megfelelt” eredményt ért el.

Nem felelt meg az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenység valamely feladatrészből a 60%-os teljesítményt nem érte el.

A jelöltnek javítóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből „Nem felelt meg” minősítést szerzett, vagy a vizsgát önhibájából nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta, vagy a vizsgától eltiltották.

A jelöltnek pótlóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből a vizsgát önhibáján kívül nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta.

A javítóvizsga a mestervizsgát követő 6 hónapon túl, illetve 2 éven belül tehető.

A pótlóvizsga a mestervizsgát követő 2 éven belül tehető.

5.3. A mestervizsga részek alóli felmentés feltételei

Felmentés adható a vizsgázó kérelmére a Vállalkozási ismeretek, illetve a Pedagógiai ismeretek követelménymodulok alól annak, aki felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkezik, vagy a mestervizsgára történő jelentkezést megelőző két éven belül más szakképzésben sikeres mestervizsgát tett. A mestervizsga alóli felmentés tárgyában a mestervizsga elnöke dönt a kérelemhez csatolt igazoló dokumentumok alapján. A szakmai és vizsgakövetelményekben nem szabályozott kérdésekben a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzatában foglaltak az irányadók.

6. A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma

- Zabroppantó
- Traktor
- Borona
- Locsolóberendezés
- Fűnyíró, fűkasza

- Villanypásztor
- Karám
- Önitató rendszer
- Poroltó
- Lószállításhoz használt eszközök
- Akadályok
- Hajtókocsik, szekerek, stilkocsik, gumis kocsik
- Almozás, takarítás kéziszerszámai
- Védőfelszerelések
- Lónyírógép
- Ápoló-felszerelés
- Karbantartó eszközök
- Lószerszám (hám)
- Nyereg
- Kantár
- Futószár
- Segédzárak
- Ostor
- Lábvédők
- Kötőfék
- Vezetőszár
- Egyéni védőfelszerelés
- Munkabiztonsági berendezések
- Környezetvédelmi berendezések

IX. MEZŐGAZDASÁGI GÉPÉSZMESTER MESTERVIZSGA SZAKMAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYE

1. A mesterképzés és vizsgáztatás célja

A gazdasági körülményekhez alkalmazkodó, szakmáját jól ismerő mezőgazdasági gépészmester szakember, szakmai munkája színvonalas gyakorlása érdekében olyan elméleti és gyakorlati ismereteket szerez, kompetenciákat sajátít el, amelyek alapján a mezőgazdasági gépészmester saját szakterületén önálló vállalkozást indíthat és működtethet. A szakmai tevékenység magasabb szintű gyakorlása alapján vállalkozását meg tudja tervezni, szervezni és azt folyamatosan, eredményesen működtetni, fejleszteni. A képzés és a vizsgáztatás célja olyan alapvető pedagógiai, kommunikációs, pszichológiai ismeretek, kompetenciák elsajátítása, amelyek segítségével a mester fel tudja vállalni a mezőgazdasági gépész tanulók gyakorlati képzését, üzletfeleivel, beosztottjaival megfelelően tud kapcsolatot teremteni. Munkakultúrájával, emberi magatartásával eleget tud tenni a szakmai és társadalmi elvárásoknak, és munkáját a munkabiztonsági, baleset-, tűz-, és környezetvédelmi követelményeknek megfelelően szervezi.

2. A mestervizsgára való jelentkezés feltételei

2.1. A mestervizsgához szükséges alap-szakképesítések::

A szakma (képesítés) megnevezése	Azonosító száma
Mezőgazdasági gépszerelő	313-4
Mezőgazdasági gépjavító és karbantartó	1709-1 (kísérleti)
Mezőgazdasági gépszerelő, gépüzemeltető	1708 (kísérleti)
Mezőgazdasági gépész	33 6280 01
Növénytermesztő gépész	1706-3, 31 6280 07
Állattartó-telepi gépész	1706-1 34 6280 01
Kertészeti gépész	1706-2 34 6280 03
Növénytermesztési gépüzemeltető, gépkarbantartó	31 521 20 0010 31 04
Kertészeti gépüzemeltető, gépkarbantartó	31 521 20 0010 31 03

Állattenyésztési gépüzemeltető, gépkarbantartó	31 521 20 0010 31 01
Mezőgazdasági gépszerelő, gépjavitó	31 521 01 0010 31 03
Mezőgazdasági erő és munkagépkezelő	31 521 19 0100 31 02 31 521 19 0100 31 07
Mezőgazdasági gépésztechnikus	52 5452 02 54 525 02 0010 54 02
Szakirányú felsőfokú végzettség	

A felsorolt szakképesítéseken kívül más szakirányú szakmai végzettség esetén a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Szakképzési Területe dönt a szakképesítés elfogadásáról.

2.2. A mestervizsga előfeltételeként meghatározott szakmai gyakorlati idő:

- középfokú szakirányú végzettség esetén legalább 5 év,
- felsőfokú szakirányú végzettség esetén legalább 3 év.

A vizsgára jelentkezéshez a 2.1. és a 2.2. pont szerinti feltételek együttes megléte szükséges.

Az előírt szakmai gyakorlatot a mestervizsgát szervező Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Megyei Igazgatósága a bemutatott, jelentkezéshez csatolt dokumentumok alapján fogadja el.

3. A mester munkaterülete, a szakmához kapcsolódó tevékenységi körök

A szakmájának valamennyi területén önállóan, szakmailag magas színvonalon (korszerű eszközök, anyagok, gépek, berendezések használatával) tudja végezni a vállalt vagy rábízott feladatokat, illetve tevékenységeket.

3.1. A mester munkaterületének leírása:

A mezőgazdaság valamennyi területén önállóan végezi a következő feladatokat:

- mezőgazdasági erő- és munkagépek, önjáró betakarító gépek karbantartása, beállítása üzemeltetése, javítása,
- kertészeti erő- és munkagépek, öntözőberendezések karbantartása, beszabályozása, üzemeltetése,
- állattartás gépeinek és berendezéseinek karbantartása, javítása,
- vállalkozás indítása, működtetése, mezőgazdasági szolgáltatás,
- tanulók gyakorlati képzése.

3.2. A mester tevékenységi köre:

A tevékenységi köre kiterjed a mezőgazdasági gépek karbantartására, beállítására, üzemeltetésére, gépjavításra, mezőgazdasági szolgáltatásra, tanulók oktatási tevékenységére.

3.3. A szakma – mesterszintű – gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatok (feladatcsoportok), amelyet a mesternek ismernie kell:

3.3.1. Szakmai feladatok

Mezőgazdasági gépek szakszerű karbantartása, beállítása, üzemeltetése és javítása

- Mezőgazdasági erőgép karbantartása, üzemeltetése
- Mezőgazdasági munkagép beszabályozása, üzemeltetése
- Önjáró betakarítógép beállítása, karbantartása, üzemeltetése
- Anyagmozgató gép kezelése, üzemeltetése
- Állattartó-telepi gép beállítása, üzemeltetése
- Kertészeti gép karbantartása, javítása, felújítása

A tanulók megfelelő szintű gyakorlati képzése.

- Mezőgazdasági erőgép kezelésének bemutatása, gyakoroltatása
- Mezőgazdasági munkagép, önjáró betakarítógép beszabályozásának, kezelésének oktatása, a gépek üzemeltetésének gyakoroltatása
- Mezőgazdasági gépek napi és időszakos karbantartási feladatainak bemutatása
- Alapvető javítási és felújítási munkafolyamatok, mezőgazdasági gépjavítás bemutatása

3.3.2. Pedagógiai feladatok:

- munkaszervezés, munkatársak irányítása, ellenőrzése
- a szakmai fogások, technológiai, technikai megoldások gyakorlati oktatása
- a tanulók felkészítése a szakmai vizsgára

A gyakorlati oktatást is végző mester szakmai munkájában a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, a képzési célok elérését elősegítő módszereket és eszközöket alkalmaz, az elért eredményeket reálisan értékeli, amely az adott szakmai területen a munkaerő-utánpótlás színvonalas képzéséhez nélkülözhetetlen.

3.3.3. Vállalkozási feladatok:

- piackutatás, tervezés
- vállalkozás elindítása, működtetése
- pénzügyi tervezés, gazdálkodás
- anyagbeszerzés, készletezés és szolgáltatás
- marketing tevékenység

A mester tisztában van az alapvető jogi fogalmakkal és a jogrendszer felépítésével, a vállalkozások piaci környezetével, szakmájának gyakorlása során alkalmazza jogi, marketing, adózási, pénzügyi és számviteli ismereteit, érti a gazdaság működési elvét.

4. Szakmai követelmények és elvárások

A mester az elsajátított ismeretek birtokában képes elméleti ismereteit magas szinten alkalmazni, gyakorlati munkáját önállóan végezni és képes a munkatársait irányítani. Szakmai tudása birtokában alkalmas a gazdálkodási és munkaszervezési feladatok ellátására, következtetések levonására és a szükséges szervezési feladatok elvégzésére. Pedagógiai ismeretei révén fel tudja vállalni az általa oktatott tanulók és gyakornokok magas szintű szakmai képzését.

4.1. Szakmai gyakorlati követelmények

- Elvégzi a fémek kézi- és gépi forgácsolását, egyszerűbb alkatrészeket, gépelemeket készít
- Értelmezi és munkája során alkalmazza a műszaki dokumentációkat, kezelési utasításokat
- Megszervezi a mezőgazdasági munkafolyamatokat, irányítja a mezőgazdasági gépcsoportok üzemeltetését
- Elvégzi a mezőgazdasági erőgépek napi és időszakos karbantartását, javítását
- Talajművelő gépeket karbantart, beállít, üzemeltet
- Tápanyag-visszapótló gépeket karbantart, beállít, üzemeltet
- Vető-, ültető- és palántázógépeket karbantart, beállít, üzemeltet
- Permetezőgépeket előkészít, beszed, karbantart, üzemeltet
- Öntözőberendezéseket előkészít, beszed, üzemeltet
- Mezőgazdasági rakodógépeket előkészít, karbantart, üzemeltet
- Szálastakarmány-betakarító gépeket előkészít, beállít, üzemeltet
- Önjáró betakarító gépeket előkészít, beszed, üzemeltet
- Gumós növényeket betakarító gépeket előkészít, beállít, üzemeltet
- Magtisztító gépeket előkészít, beállít, üzemeltet
- Elvégzi a szemestermény-szárítók, valamint a terménytárolás és raktározás gépeinek karbantartását, üzemeltetését
- Kertészeti erő- és munkagépeket beállít, üzemeltet
- Kezeli, karbantartja és javítja az állattartó-telepi gépeket
- Elvégzi a mezőgazdasági munkagépek, önjáró betakarítógépek napi és időszakos karbantartását
- Elvégzi a mezőgazdasági munkagépek, önjáró betakarítógépek javítását, tárolásra történő előkészítését
- Betartja és betartatja a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásokat

4.2. Elméleti követelmények

4.2.1. Szakmai elméleti követelmények:

- Műhelyrajzokat készít, műszaki és szerelési rajzokat olvas
- Csoportosítja a gépelemeket, ismerteti alkalmazási területeiket, jellemzőiket
- Bemutatja a mezőgazdasági erőgépek szerkezeti felépítését, működési elvét, szabályozási feladatait
- Képes optimális gépkapcsolat kiválasztására, létrehozására
- Ismeri a szántóföldi és takarmánynövények igényeit, termesztéstechnológiáját
- Bemutatja a talajművelő gépek alkalmazási területeit, ismerteti szerkezeti felépítésüket
- Ismerteti a tápanyag-visszapótló gépek szerkezeti felépítését, működési elvét
- Csoportosítja a vetési módokat, a vető-, ültető- és palántázógépeket, bemutatja szerkezeti felépítésüket, működési elvüket

- Ismerteti a növényvédelem jelentőségét, elmagyarázza a permetezőgépek szerkezeti felépítését, működési elvét, beállítási feladatait
- Ismeri az egyéb növényvédő gépek alkalmazási területeit, azok szerkezeti felépítését, működési elvét.
- Csoportosítja az öntözési módokat, alkalmazási területeiket, ismerteti az öntözőberendezések szerkezeti megoldásait, beszabályozásukat
- Képes bemutatni a pótkocsik szerkezeti felépítését, alkalmazási területeit
- Ismeri a folyamatos üzemű szállító- és rakodógépek alkalmazási területeit, szerkezeti felépítését
- Csoportosítja a mezőgazdasági rakodógépeket, megnevezi alkalmazási területeit, elmagyarázza szerkezeti felépítésüket, működési elvüket
- Ismeri a szalastakarmány-betakarító gépek alkalmazási területeit, bemutatja szerkezeti felépítésüket, működési elvüket
- Ismeri az arató-cséplőgéppel betakarítható növényeket, a betakarítási módokat
- Elmagyarázza az arató-cséplőgépek szerkezeti felépítését, működési elvét, átalakítási és beállítási feladatait különböző növények betakarítására
- Bemutatja a gumós növényeket (burgonya, cukorrépa, hagyma) betakarító gépek szerkezeti felépítését, működési elvét.
- Ismerteti a magtisztító gépek és szemestermény-szárítók szerkezeti felépítését, működési elvét.
- Ismeri a kertészeti erő- és munkagépek alkalmazási területeit, szerkezeti megoldásait
- Bemutatja a takarmány-előkészítő gépek (darálók, takarmánykeverők) szerkezeti felépítését, működését
- Képes megszerezni az állattartó-telepi gépeket, bemutatni szerkezeti megoldásaikat, működési elvüket
- Ismeri az állatok takarmányozásának és gondozásának feladatait.
- Képes elvégezni a mezőgazdasági erő és munkagépek beállításával és üzemeltetésével kapcsolatos szakmai számításokat
- Ismeri és munkája során alkalmazza a munka-, tűz- és környezetvédelemre vonatkozó törvényeket, rendeleteket, szabványokat.

4.2.2. Pedagógiai követelmények

- Ismerteti a gyakorlati oktatás folyamatát, didaktikai feladatait
- Példán keresztül szemlélteti a pedagógiai alapelvek alkalmazását a gyakorlati oktatás folyamatában
- Értelmezi a tanulókkal folyó kommunikáció pszichológiai alapjait
- Ismerteti a tanuló megismerésének módszereit
- Leírja a személyiség kialakulásának folyamatát, jellemzi a személyiségtípusokat
- Ismerteti a motivációs elméleteket, példán keresztül szemlélteti a motiválás lehetőségeit, eszközeit a gyakorlati oktatás során
- Kifejti a nevelés célját, feladatait, módszereit
- Ismerteti a differenciált oktatási módszereket
- Felsorolja a konfliktuskezelés módjait és jellemzi módszereit
- Ismerteti a tanulói munka ellenőrzésének és értékelésének módjait, meghatározza a szempontjait
- Meghatározza a gyakorlati oktatás szervezésének szempontjait, és jellemzi annak módszereit
- Ismerteti a gyakorlati oktatók feladatait, tevékenységeit, indokolja az oktatóktól elvárt kompetenciákat
- Ismerteti az oktatást szabályozó jogszabályokat és dokumentumokat
- Ismerteti a tanulószervezővel kapcsolatos szabályozást, magyarázza a gyakorlati képző, a tanuló és az elméleti képzést biztosító szakképző iskola feladatait, jogait és kötelezettségeit
- Felsorolja a gyakorlati képzőhelyen alkalmazandó tanügyi dokumentumokat és indokolja, magyarázza vezetésüket (jelenléti és foglalkozási napló, foglalkozásvázlat, információhordozók)

4.2.3. Vállalkozási követelmények

- Tájékozott a vállalkozással kapcsolatos jogi és gazdasági alapfogalmakban
- Ismerteti a gazdasági társaságokat és azok jellemzőit
- Ismerteti a vállalkozás indításával és működtetésével kapcsolatos feltételeket és feladatokat
- Bemutatja az üzleti terv felépítését és részeit
- Ismerteti a legfontosabb szerződésfajtákat és jellemzőit
- Jellemzi és összehasonlítja a pénzügyi és tevékenységi bizonylatokat
- Definiálja a költség fogalmát, elvégzi a költségek csoportosítását, meghatározza a költséghatékony működés feltételeit
- Csoportosítja az adókat főbb jellemzőik szerint,

- Felismeri a marketing, piackutatás és a reklám jelentőségét és ismerteti a módszereit
- Ismerteti a munkaszervezés, logisztika, munkafolyamatok ellenőrzésének folyamatát
- Felismeri az informatika és a kommunikációs módszerek szerepét és alkalmazási lehetőségeit, ismerteti az üzleti kommunikáció folyamatát
- Ismerteti a vállalkozás átszervezésének, megszüntetésének lehetőségeit, módjait
- Ismerteti a munkaszerződés kötelező tartalmi elemeit
- Értelmezi a munkaviszony megszüntetésének lehetőségeit és módjait
- Ismerteti a tanulók foglalkoztatására vonatkozó szabályozást, tanulószerveződés, együttműködési megállapodás munkajogi vonatkozásait
- Felismeri az áru-, a vagyon- és az egészségvédelem fontosságát, összehasonlítja az általános, szolgáltatási, munkáltatói és tanulói felelősségbiztosítás jellemzőit

4.3. Személyes kompetenciák

- Mozgáskoordináció
- Állóképesség
- Monotóniatűrés
- Pontosság
- Precizitás
- Önállóság
- Megbízhatóság
- Szervezőképesség
- Felelősségtudat
- Elhivatottság
- Döntésképeség

4.4. Társas kompetenciák

- Kapcsolatteremtő képesség
- Segítőkézség
- Kommunikációs készség
- Tolerancia
- Irányítási készség
- Motiváló készség
- Visszacsatolási készség
- Közérthetőség

4.5. Módszer kompetenciák

- Módszeres munkavégzés
- Ismeretek helyén való alkalmazása
- Lényegfelismerés
- Gyakorlatias feladatértelmezés
- Rendszerező képesség
- Emlékező képesség
- Körültekintés, elővigyázatosság
- Hibakeresés (diagnosztizálás)
- Tervezési képesség
- Problémamegoldás
- Kontroll (ellenőrző képesség)

5. Vizsgáztatási követelmények

5.1. A mestervizsga szervezeti rendje

Mezőgazdasági gépészmester mestervizsgát a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által kinevezett Mestervizsga Bizottság előtt lehet tenni magyar nyelven az érvényes Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzat alapján.

A mestervizsga részei:

- 5.1.1. Írásbeli vizsgatevékenység
- 5.1.2. Gyakorlati vizsgatevékenység
- 5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység

5.1.1. Szakmai írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgafeladat során a vizsgázóknak központilag kiadott feladatlapot kell megoldaniuk. A feladatlapon szereplő feladatok kérdések formájában felölelik a 4. pontban megadott követelményekhez tartozó ismeretek mindegyikét. Az írásbeli vizsgafeladat megoldásánál a jelölt csak a tételen megjelölt segédeszközöket használhatja.

Az írásbeli feladat időtartama: 180 perc

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt az írásbeli vizsgatevékenységen nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése **nem megfelelő**, de a vizsgát folytathatja.

5.1.2. Szakmai gyakorlati vizsgatevékenység**5.1.2.1. A gyakorlati vizsgatevékenység feladatai:**

A vizsgafeladat ismertetése:

Valamennyi jelölt minden gyakorlati vizsgafeladatból vizsgázik.

1. vizsgafeladat:

Mezőgazdasági erőgép szerelése, beállítása, hibaelhárítása, beüzemelése.

2. vizsgafeladat:

Mezőgazdasági munkagép (berendezés) karbantartása, gép vagy gépcsoport beállítása, üzemeltetése.

3. vizsgafeladat:

Mezőgazdasági gép javítása, alkatrész készítése a megadott rajz alapján.

A mesterjelölt a gyakorlati vizsgatevékenység során a bizottság engedélyével saját eszközöket is használhat, (pl. mezőgazdasági erő- és munkagépet, önjáró betakarítógépet, szerelőszerszámokat és eszközöket), illetve köteles a szükséges védőruházatban dolgozni.

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a gyakorlati vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység**A) A vizsgafeladat megnevezése: Szakmai szóbeli vizsgafeladat**

A vizsgafeladat ismertetése:

- a.) Mezőgazdasági erőgépek
- b.) Mezőgazdasági munkagépek, önjáró betakarító gépek, szállítás-anyagmozgatás gépei
- c.) Mezőgazdasági ismeretek, anyagismeret, gépelemek, gépjavítás

A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)

B) A vizsgafeladat megnevezése: Pedagógiai ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A szóbeli vizsga keretében alapvető pszichológiai, didaktikai, szakmódszertani, pedagógiai elméleti kérdésekből kell számot adni a jelöltnak.

A Pedagógiai ismeretek követelménye, valamint tételei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

C) A vizsgafeladat megnevezése: Vállalkozási ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgabizottság előtt számot kell adni a vállalkozás tervezéséhez, beindításához, fenntartásához, vezetéséhez, fejlesztéséhez szükséges jogi, közgazdasági, piaci, adózási, üzleti partnerkapcsolati ismeretekből.

A Vállalkozási ismeretek követelménye, valamint tételei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a szóbeli vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.2. A mestervizsga minősítése

A mestervizsga eredményét a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgafeladatok eredménye alapján **„Megfelelt”** vagy **„Nem felelt meg”** minősítéssel kell megállapítani.

Megfelelt az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenységének valamennyi feladatrészből „Megfelelt” eredményt ért el.

Nem felelt meg az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenység valamely feladatrészből a 60%-os teljesítményt nem érte el.

A jelöltnek javítóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből „Nem felelt meg” minősítést szerzett, vagy a vizsgát önhibájából nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta, vagy a vizsgától eltiltották.

A jelöltnek pótlóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből a vizsgát önhibáján kívül nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta.

A javítóvizsga a mestervizsgát követő 6 hónapon túl, illetve 2 éven belül tehető.

A pótlóvizsga a mestervizsgát követő 2 éven belül tehető.

5.3. A mestervizsga részek alóli felmentés feltételei

Felmentés adható a vizsgázó kérelmére a Vállalkozási ismeretek, illetve a Pedagógiai ismeretek követelménymodulok alól annak, aki felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkezik, vagy a mestervizsgára történő jelentkezést megelőző két éven belül más szakképesítésben sikeres mestervizsgát tett. A mestervizsga alóli felmentés tárgyában a mestervizsga elnöke dönt a kérelemhez csatolt igazoló dokumentumok alapján. A szakmai és vizsgakövetelményekben nem szabályozott kérdésekben a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzatában foglaltak az irányadók.

6. A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma

- Mezőgazdasági erőgép (3 különböző teljesítménykategória)
- Pótkocsik
- Talajlazító gépek
- Ágyekék
- Váltva forgató ekék
- Tárcsás boronák (X, V)
- Boronák
- Sorközművelő kultivátor
- Szántóföldi kultivátor
- Kombinátor
- Hengerek
- Szervetrágyaszóró
- Hígrágyaszóró
- Műtrágyaszóró
- Sorba-, szórvető gép
- Szemenkénti vetőgép
- Ültető- és palántázógépek
- Fűkasza
- Szecskázógép
- Rendkezelők
- Bálázó
- Szárzúzó

- Permetezőgépek
- Magtisztító- és csávázógépek
- Arató-cséplőgép és adapterei
- Rakodógépek
- Állattartó-telepi gépek, berendezések
- Takarmánykeverő gépek
- Kertészeti kisgépek
- Emelőgépek (mobil és stabil)
- Fémmegmunkáló gépek (esztergapad, köszörű, oszlopos fúrógép)
- Hegesztő-berendezések (láng, ív)
- Elektromos és pneumatikus kéziszerszámok (csiszoló- és fúrógépek, levegőkulcs)
- Kéziszerszámok (villás-, csillag- és dugókulcs készlet, torx és csavarhúzó készlet, reszelők, fogók, lehúzó, vágók, különféle anyagú és méretű kalapácsok)
- Karbantartó- és szervizberendezések
- Egyéni védőfelszerelések
- Munkabiztonsági berendezések
- Környezetvédelmi berendezések

X. PATKOLÓKOVÁCS MESTER MESTERVIZSGA SZAKMAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYE

1. A mesterképzés és vizsgáztatás célja

A patkolókovács munkájával jelentős hatással van a lovak teljesítményére, használhatóságára, élettartamára. Elvárás, hogy a patkolókovács munkája során ismerje fel a különböző lófajták sajátosságait, a lovak és lovassportok egymástól eltérő és jellemző patkolási igényeit. Ismerje fel az adott ló és a lólábvég rendellenes elváltozását, munkáját pedig e körülmények és változások figyelembevételével végezze. Képes legyen a tulajdonossal, állatorvossal, lovas személyzettel konzultálni.

A patkolókovács szerves része a lótenyésztés, ló- és lovassport, valamint a szabadidős lovaglás kiszolgálására szakosodott szakmai közösségnek. Ismernie kell a lovak tenyésztését és használatát. Szorosan együtt kell működnie a lovas személyzettel, mint a lovász, lovas, edző, sportoló. A patkolókovács szakma bemeneti kompetenciájaként megadott lovász alapképzés elősegíti a mindennapi munka során a lovakkal való bánásmódot, valamint nagyobb rálátást tesz lehetővé a tenyésztés, gondozás és kipróbálás szakmai megítélésében.

A patkolókovács szakma anatómiai, lóismereti és fémipari ismeretek ötvözetéből épül fel.

A patkolókovács szakma gyakorlatorientált, de magas elméleti tudást igénylő szakma. A lovak általános ismeretén túl átfogó anatómiai ismeretekre (különös tekintettel a lábvégekre) is szükség van. Az állatorvosokkal való együttműködés érdekében elengedhetetlen alapvető orvosi latin ismerete. A patkolókovácsnak ismernie kell a ló- és lovassportok sajátosságait, a lovak tenyésztésének alapelveit, valamint a főbb betegségeket.

A jó szakembernek emellett magas szintű fémipari ismeretekkel is rendelkeznie kell. Ismernie kell a fémek előállításának menetét, azok tulajdonságait, alakításának módjait, a forgácsolás, fúrás, csiszolás, köszörülés elméletét, a különböző hőkezelési eljárásokat, a szakmában használatos polimerek, ragasztók alkalmazását.

2. A mestervizsgára való jelentkezés feltételei

2.1. A mestervizsgához szükséges alap-szakképesítések:

A szakma (képesítés) megnevezése	Azonosító száma
Patkolókovács	33 521 06 0010 33 02 35 521 03
Általános kovács	208. kovács
Mezőgazdasági kovács	33 521 06
Mezőgazdasági és patkolókovács	33 6249 03
Az Európai Patkolókovács Szövetség (EFFA) bármely tagországában megszerzett patkolókovács bizonyítvány	

A felsorolt szakképesítéseken kívül más szakirányú szakmai végzettség esetén a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Szakképzési Területe dönt a szakképesítés elfogadásáról.

2.2. A mestervizsga előfeltételeként meghatározott szakmai gyakorlati idő:

A szakmában eltöltött gyakorlat időtartama legalább 5 év.

A vizsgára jelentkezéshez a 2.1. és a 2.2. pont szerinti feltételek együttes megléte szükséges.

Az előírt szakmai gyakorlatot a mestervizsgát szervező Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Megyei Igazgatósága a bemutatott, jelentkezéshez csatolt dokumentumok alapján fogadja el.

3. A mester munkaterülete, a szakmához kapcsolódó tevékenységi körök

A patkolókovács mester önállóan (korszerű eszközök, anyagok, gépek, berendezések használatával) tervezi, szervezi, irányítja és elvégzi a vállalt vagy rábízott feladatokat, illetve tevékenységeket. Tevékenységét a munka- és környezetvédelmi szabályok betartásával és a hatósági előírások érvényesítése mellett végzi.

Aktívan részt vesz a szolgáltatás, szaktanácsadás területén a szakmai szervezetek, testületek munkájában.

3.1. A mester munkaterületének leírása

A patkolókovács mester szakmai elméleti és gyakorlati tudása alapján, valamint az ügyviteli, jogi és pénzügyi ismeretek birtokában alkalmas vállalkozás létesítésére. Feladata a csikók, növendékek és kifejlett lovak pataszabályozása, a patkó készítése, sport és hobbi lovak patkolása, szükség esetén az állatorvossal konzultálva ortopéd patkók készítése.

Feladatköréhez tartozik a dolgozók és a patkolókovács-tanulók munkájának emberi és szakmai vezetése, irányítása.

3.2. A mester tevékenységi köre

- A patkolásra kijelölt helyszín balesetvédelmi, tűzrendészeti, érintésvédelmi vizsgálata
- A patkoláshoz szükséges szerszámok előkészítése
- A ló mozgásának szemrevételezése és elbírálása
- A feladatok és a munka menetének meghatározása
- A segítő, segítők felkészítése a munkára
- A ló patkolási helyzetbe hozatala
- A régi patkó levétele és elbírálása
- Pataszabályozás
- A megfelelő patkó kiválasztása vagy elkészítése
- A patkó kialakítása és feligazítása a patára
- A patkó készre munkálás
- Megfelelő méretű és típusú szeg kiválasztás és patkó felszegelése
- A ló mozgásának ellenőrzése és elbírálás a patkolás után
- Rendellenesség esetén intézkedés, konzultálás az állatorvossal
- Szerszámok és a segédeszközök előkészítése csülökápoláshoz (körmöléshez)
- A szarvasmarha csülökápoláshoz (körmöléshez) alkalmas helyzetbe hozatala
- Csülökápolás (körmölés)
- Állatorvosi utasítás alapján gyógykezelés (csülökvédelem)

3.3. A szakma – mesterszintű – gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatok (feladatcsoportok), amelyet a mesternek ismernie kell**3.3.1. Szakmai feladatok**

- a) Patkolástan
  - lóbírálat
  - szarusabályozás
  - patkolás
  - csülökápolás
- b) Tájélatómia (ló, szarvasmarha)
- c) Alkalmazott anyagismeret
- d) Kovácsolás, ívhegesztés
  - kovácsolási műveletek
  - patkókészítés
  - szerszámkészítés
  - edzés, hőkezelés

3.3.2. Pedagógiai feladatok

- munkaszervezés, munkatársak irányítása, ellenőrzése
- a szakmai fogások, technológiai, technikai megoldások gyakorlati oktatása
- a tanulók felkészítése a szakmai vizsgára

A gyakorlati oktatást is végző mester szakmai munkájában a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, a képzési célok elérését elősegítő módszereket és eszközöket alkalmaz, az elért eredményeket pedig reálisan értékeli, amelyek az adott szakmai területen a munkaerő-utánpótlás színvonalas képzéséhez nélkülözhetetlen.

3.3.3. Vállalkozási feladatok

- piackutatás, tervezés
- vállalkozás elindítása, működtetése
- pénzügyi tervezés, gazdálkodás
- anyagbeszerzés, készletezés és szolgáltatás
- marketing tevékenység

A mester tisztában van az alapvető jogi fogalmakkal és a jogrendszer felépítésével, a vállalkozások piaci környezetével, szakmájának gyakorlása során alkalmazza jogi, marketing, adózási, pénzügyi és számviteli ismereteit, érti a gazdaság működési elvét.

4. Szakmai követelmények és elvárások

A mester az elsajátított ismeretek birtokában képes elméleti ismereteit magas szinten alkalmazni, gyakorlati munkáját önállóan végezni, és képes a munkatársait irányítani. Szakmai tudása birtokában alkalmas a gazdálkodási és munkaszervezési feladatok ellátására, a következtetések levonására és a szükséges szervezési feladatok elvégzésére. Pedagógiai ismeretei révén fel tudja vállalni az általa oktatott tanulók és gyakornokok magas szintű szakmai képzését.

4.1. Szakmai gyakorlati követelmények

- Tudja a szakmai elméleti oktatás során elsajátított ismereteit önállóan, alkotó módon felhasználni a gyakorlatban
- Üzemelteti és karbantartja a műhely gépeit, berendezéseit
- Előkészíti az eszköz- és anyagbeszerzést
- Ellátja a ménes, lovarda pataápolási feladatait
- Patkót készít
- Ortopéd, „speciális” patkót készít
- Ív és kovácstűzi hegesztést végez
- Megpatkolja a lovat
- Figyelemmel kíséri a növendékállomány fejlődését, és kóros lábvég vagy patakonformáció esetén korigálja azokat
- Konzultál állatorvossal, lovassal, edzővel stb.
- Ismeri és betartja a baleset- és tűzvédelmi utasításokat, szabályokat
- Munkájáról dokumentációt készít, használ
- Tervezést, elemzést végez munkájáról
- Munkaszervezési, irányítási, oktatási, tájékoztatási feladatot lát el
- Felhasználói alapszinten ismeri és használja a számítógépet, elektronikus levelezést

4.2. Elméleti követelmények

4.2.1. Szakmai elméleti követelmények

4.2.1.1. Tartástechnológia, tenyésztés

- Ismerteti a lovak fajtáit és használatukat
- Jellemzi a ló- és lovassportokat
- Lótenyésztésre vonatkozó ismeretekkel rendelkezik
- Tartástechnológiai ismeretekkel rendelkezik
- Takarmányozási ismeretekkel rendelkezik

4.2.1.2. Állategészségügyi ismeretek

- Ismerteti a zoonózis fogalmát
- Ismeri a lófélék fertőző betegségeit
- Bemutatja a higiénikus környezet ismérveit
- Ismerteti a fertőtlenítés, megelőzés fogalmát és lehetőségeit

- Bemutatja az állatorvosi utasítások végrehajtásának módjait
- Ismerteti a segítségnyújtás lehetőségeit és módjait az állatorvosi beavatkozásoknál
- Ismerteti a patát külsőleg érintő beavatkozásokat
- Alapfokú radiológiai ismeretekkel rendelkezik
- Ismeri a lábvég radiológiáját
- Ismeri a ló anatómiáját
- Ismeri a ló és a lábvég biomechanikáját

4.2.1.3. Műszaki ismeretek, gépkezelés

- Ismeri a készülékek, berendezések működtetését, felügyeletét, karbantartását
- Ismeri a szerszámok készítését, élezését
- Ismeri az acél gyártásának és felhasználásának lehetőségeit
- Ismeri az alumínium gyártásának és felhasználásának lehetőségeit
- Ismerteti az ív és kovácstűzi hegesztést
- Kovácsolási ismeretekkel rendelkezik
- Hidegalakítási ismeretekkel rendelkezik
- Ismerteti a fúrás, csiszolás módjait
- Ismeri a használatos ragasztókat, patakitöltőket, szilikonokat
- Ismeri az egyéb, modern patkolás során alkalmazott technikákat és eljárásokat

4.2.2. Pedagógiai követelmények

- Ismerteti a gyakorlati oktatás folyamatát, didaktikai feladatait
- Példán keresztül szemlélteti a pedagógiai alapelvek alkalmazását a gyakorlati oktatás folyamatában
- Értelmezi a tanulókkal folyó kommunikáció pszichológiai alapjait
- Ismerteti a tanuló megismerésének módszereit
- Leírja a személyiség kialakulásának folyamatát, jellemzi a személyiségtípusokat
- Ismerteti a motivációs elméleteket, példán keresztül szemlélteti a motiválás lehetőségeit, eszközeit a gyakorlati oktatás során
- Kifejti a nevelés célját, feladatait, módszereit
- Ismerteti a differenciált oktatási módszereket
- Felsorolja a konfliktuskezelés módjait és jellemzi módszereit
- Ismerteti a tanulói munka ellenőrzésének és értékelésének módjait, meghatározza a szempontjait
- Meghatározza a gyakorlati oktatás szervezésének szempontjait, és jellemzi annak módszereit
- Ismerteti a gyakorlati oktatók feladatait, tevékenységeit, indokolja az oktatóktól elvárt kompetenciákat
- Ismerteti az oktatást szabályozó jogszabályokat és dokumentumokat
- Ismerteti a tanulószervezővel kapcsolatos szabályozást, magyarázza a gyakorlati képző, a tanuló és az elméleti képzést biztosító szakképző iskola feladatait, jogait és kötelezettségeit
- Felsorolja a gyakorlati képzőhelyen alkalmazandó tanügyi dokumentumokat és indokolja, magyarázza vezetésüket (jelenléti és foglalkozási napló, foglalkozásvázlat, információhordozók)

4.2.3. Vállalkozási követelmények

- Tájékozott a vállalkozással kapcsolatos jogi és gazdasági alapfogalmakban
- Ismerteti a gazdasági társaságokat és azok jellemzőit
- Ismerteti a vállalkozás indításával és működtetésével kapcsolatos feltételeket és feladatokat
- Bemutatja az üzleti terv felépítését és részeit
- Ismerteti a legfontosabb szerződésfajtákat és jellemzőit
- Jellemzi és összehasonlítja a pénzügyi és tevékenységi bizonylatokat
- Definiálja a költség fogalmát, elvégzi a költségek csoportosítását, meghatározza a költséghatékony működés feltételeit
- Csoportosítja az adókat főbb jellemzőik szerint
- Felismeri a marketing, piacutatás és a reklám jelentőségét és ismerteti a módszereit
- Ismerteti a munkaszervezés, logisztika, munkafolyamatok ellenőrzésének folyamatát
- Felismeri az informatika és a kommunikációs módszerek szerepét és alkalmazási lehetőségeit, ismerteti az üzleti kommunikáció folyamatát
- Ismerteti a vállalkozás átszervezésének, megszüntetésének lehetőségeit, módjait
- Ismerteti a munkaszerződés kötelező tartalmi elemeit
- Értelmezi a munkaviszony megszüntetésének lehetőségeit és módjait

- Ismerteti a tanulók foglalkoztatására vonatkozó szabályozást, tanulószerződés, együttműködési megállapodás munkajogi vonatkozásait
- Felismeri az áru-, a vagyon- és az egészségvédelem fontosságát, összehasonlítja az általános, szolgáltatási, munkáltatói és tanulói felelősségbiztosítás jellemzőit

4.3. Személyes kompetenciák

- Önállóság
- Pontosság
- Döntésképeség
- Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság
- Kézügyesség
- Mozgáskoordináció (testi ügyesség)
- Erős fizikum
- Okok feltárása
- Logikus gondolkodás
- Lényegfelismerés (lényeglátás)
- Problémamegoldás, hibaelhárítás
- Ismeretek helyén való alkalmazása

4.4. Társas kompetenciák

- Szervezőkészség
- Szakmai oktatás
- Határozottság
- Tömör fogalmazás készsége
- Meggyőzőkészség
- Kapcsolatteremtő készség
- Közérthetőség
- Konfliktusmegoldó készség

4.5. Módszer kompetenciák

- Módszeres munkavégzés
- Következtetési képesség
- Tervezési képesség
- Gyakorlatias feladatértelmezés
- Körültekintés, elővigyázatosság
- Figyelemösszpontosítás
- Kontroll (ellenőrző képesség)
- Eredményorientáltság
- Áttekintő képesség
- Értékelési képesség
- Logikus gondolkodás
- Rendszerező képesség
- Hibakeresés
- Értékelés
- Helyzet felismerés

5. Vizsgáztatási követelmények

5.1. A mestervizsga szervezeti rendje

Patkolókovács mestervizsgát a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által kinevezett Mestervizsga Bizottság előtt lehet tenni magyar nyelven az érvényes Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzat alapján.

A mestervizsga részei:

- 5.1.1. Írásbeli vizsgatevékenység
- 5.1.2. Gyakorlati vizsgatevékenység
- 5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység

5.1.1. Szakmai írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgafeladat során a vizsgázóknak központilag kiadott feladatlapot kell megoldaniuk. A feladatlapon szereplő feladatok kérdések formájában felölelik a 4. pontban megadott követelményekhez tartozó ismeretek mindegyikét. Az írásbeli vizsgafeladat megoldásánál a jelölt csak a tételen megjelölt segédeszközöket használhatja.

Az írásbeli feladat időtartama: 180 perc

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt az írásbeli vizsgatevékenységen nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése **nem megfelelő**, de a vizsgát folytathatja.

5.1.2. Szakmai gyakorlati vizsgatevékenység

5.1.2.1. A gyakorlati vizsgatevékenység feladatai

A vizsgafeladat ismertetése:

Valamennyi jelölt minden gyakorlati vizsgafeladatból vizsgázik.

1. vizsgafeladat:

Lóbírálat, a ló konformációjának ismertetése, a tervezett változtatások bemutatása

2. vizsgafeladat:

Patkókészítés szálanyagból az adott lóra a bírálatkor meghatározott szempontok alapján

3. vizsgafeladat:

Két diagonális láb patkolása a helyben, a jelölt által elkészített patkók felhasználásával

4. vizsgafeladat:

Patkolás utáni bírálat

5. vizsgafeladat:

Kettő darab eltérő típusú ortopéd vagy speciális patkó elkészítése szálvasból

A vizsgadarabok elkészítése a mintapatkókból (12 db) tételhúzás alapján történik

A mintadarabokat a Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Kara tárolja és biztosítja a mestervizsgára. A 12 db mintapatkó ismertetése a felkészítő tanfolyam alatt történik.

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a gyakorlati vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Szakmai szóbeli vizsgafeladat

1. vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése: Szakdolgozat bemutatása, védeése

A szakdolgozat témájának kiválasztása a felkészítő tanfolyamon történik a felkészítő tanári kar által kijelölt szaktanár jóváhagyásával. A szakdolgozatnak minimum egy, a patkolókovács szakmához szorosan kapcsolódó önálló tudományos kísérletet vagy statisztikai adatsor értékelését kell tartalmaznia. A szakdolgozatot a jelölt az általa felkért témavezető (állatorvos, szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkező elismert patkolókovács, lovas szakember) segítségével kidolgozza, és azt a vizsgabizottságnak a védeés előtt legalább 30 nappal írásban eljuttatja. A bizottság megfogalmazza véleményét és 2-3 szakmai kérdését, amelyeket a védéskor tesznek fel a jelöltnak.

A szakdolgozat bemutatására a bizottság 20-40 percet biztosít.

2. vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szakmai szóbeli tételket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

B) A vizsgafeladat megnevezése: Pedagógiai ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsga keretében alapvető pszichológiai, didaktikai, szakmódszertani, pedagógiai elméleti kérdésekből kell számot adni a jelöltnek.

A Pedagógiai ismeretek követelménye, valamint tételei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

C) A vizsgafeladat megnevezése: Vállalkozási ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgabizottság előtt számot kell adni a vállalkozás tervezéséhez, beindításához, fenntartásához, vezetéséhez, fejlesztéséhez szükséges jogi, közgazdasági, piaci, adózási, üzleti partnerkapcsolati ismeretekből.

A Vállalkozási ismeretek követelménye, valamint tételei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a szóbeli vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.2. A mestervizsga minősítése

A mestervizsga eredményét a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgafeladatok eredménye alapján **„Megfelelt”** vagy **„Nem felelt meg”** minősítéssel kell megállapítani.

Megfelelt az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenységének valamennyi feladatrészből **„Megfelelt”** eredményt ért el.

Nem felelt meg az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenység valamely feladatrészből a 60%-os teljesítményt nem érte el.

A jelöltnek javítóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből **„Nem felelt meg”** minősítést szerzett, vagy a vizsgát önhibájából nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta, vagy a vizsgát eltiltották.

A jelöltnek pótlóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből a vizsgát önhibáján kívül nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta.

A javítóvizsga a mestervizsgát követő 6 hónapon túl, illetve 2 éven belül tehető.

A pótlóvizsga a mestervizsgát követő 2 éven belül tehető.

5.3. A mestervizsga részek alóli felmentés feltételei

Felmentés adható a vizsgázó kérelmére a Vállalkozási ismeretek, illetve a Pedagógiai ismeretek követelménymodulok alól annak, aki felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkezik, vagy a mestervizsgára történő jelentkezést megelőző két éven belül más szakképzésben sikeres mestervizsgát tett. A mestervizsga alóli felmentés tárgyában a mestervizsga elnöke dönt a kérelemhez csatolt igazoló dokumentumok alapján. A szakmai és vizsgakövetelményekben nem szabályozott kérdésekben a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzatában foglaltak az irányadók.

6. A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma

- Szenes kovácstűz
- Gázos kovácskemence
- Kovács kéziszerszámok
- Patkolási kéziszerszámok
- Fémdaraboló gép
- Oszlopos fűrőgép
- Kőszőrű, csiszológép
- Sarokcsiszoló
- Menetvágó kéziszerszámok
- Satu, satupad
- Munka- és tűzvédelmi eszközök

XI. PÉK MESTER MESTERVIZSGA SZAKMAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYE

1. A mesterképzés és vizsgáztatás célja

A gazdasági körülményekhez alkalmazkodó, szakmáját jól ismerő pék szakember, szakmai munkája színvonalas gyakorlása érdekében olyan elméleti és gyakorlati ismereteket szerez, kompetenciákat sajátít el, amelyek alapján, a pék saját szakterületén önálló vállalkozást indíthat és működtethet. A szakmai tevékenység magasabb szintű gyakorlása alapján vállalkozását meg tudja tervezni, szervezni és azt folyamatosan, eredményesen működtetni, fejleszteni. A képzés és a vizsgáztatás célja olyan alapvető pedagógiai, kommunikációs, pszichológiai ismeretek, kompetenciák elsajátítása, amelyek segítségével a mester fel tudja vállalni a pék tanulók gyakorlati képzését, üzletfeleivel, beosztottjaival megfelelően tud kapcsolatot teremteni. A pék mester képzés további célja a mester felelősségének fokozása, a termék minőségének javítása, a higiéniai színvonal emelése, a fogyasztók védelme.

Munkakultúrájával, emberi magatartásával eleget tud tenni a szakmai és társadalmi elvárásoknak, és munkáját a munkabiztonsági, baleset-, tűz-, és környezetvédelmi követelményeknek megfelelően szervezi.

2. A mestervizsgára való jelentkezés feltételei

2.1. A mestervizsgához szükséges alap-szakképesítések:

A szakma (képesítés) megnevezése	Azonosító száma
Sütőipari szakmunkás	1914-7
Sütőipari érettségizett szakember	1914-7
Sütőipari technikus	61-0106
Sütő és cukrász technikus	1553113 166412
Pék-cukrász	1527216 046410
Pék	1527216 046409
Pék-cukrász	33 5212 02
Pék	31 5212 10
Pék	33 541 04 0000 00 00
Pék	34 541 05
Élelmiszermérnök (Bsc)	
Okleveles Élelmiszermérnök (Msc)	

A felsorolt szakképesítéseken kívül más szakmai végzettség esetén a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Szakképzési Területe dönt a szakképesítés elfogadásáról.

2.2. A mestervizsga előfeltételeként meghatározott szakmai gyakorlati idő:

- dagasztó munkakörben legalább 5 év,
- kemencemunkás munkakörben legalább 5 év,
- szakmunkás munkakörben legalább 5 év,
- szakmai irányítói munkakörben legalább 5 év.

A vizsgára jelentkezéshez a 2.1. és a 2.2. pont szerinti feltételek együttes megléte szükséges.

Az előírt szakmai gyakorlatot a mestervizsgát szervező Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Megyei Igazgatósága a bemutatott, jelentkezéshez csatolt dokumentumok alapján fogadja el.

3. A mester munkaterülete, a szakmához kapcsolódó tevékenységi körök

A szakmájának valamennyi területén önállóan, szakmailag magas színvonalon (korszerű eszközök, anyagok, gépek, berendezések használatával) tudja végezni a vállalt vagy rábízott feladatokat, illetve tevékenységeket.

3.1. A mester munkaterületének leírása:

A Pék szakmai képesítéssel rendelkező mester önállóan képes a sütőüzem kialakítására és fejlesztésére, bármely sütőipari termék kiváló minőségben történő előállítására, pékség vezetésére (az ottani dolgozók irányításával, a szükséges adminisztratív teendők ellátásával) és a tanulók oktatására, a szakmunkásvizsgára való felkészítésére szakmai elméleti és gyakorlati oldalról.

3.2. A mester tevékenységi köre:

A pék mester – hagyományos és korszerű kézi és gépi eszközökkel, szerszámokkal – a napi megrendelésnek megfelelően az alábbi tipikusan jellemző tevékenységeket végzi:

- alap-, segéd- és járulékos anyagok minősítése,
- a kenyérféleségekhez kovázkészítés,
- napi munka szervezése az alábbi termékek előállítására vonatkozóan
  - kenyérfélék
  - a vízestermékek
  - a tejes, dúsított, tojással dúsított
  - omlós tésztából készített
  - leveles tésztából készített
  - élesztős tésztából készített
  - élesztő nélküli tésztából készített
  - tartós és diabetikus termékek

Az elméleti és gyakorlati szakmai ismereteit a felsorolt feladatoknál alkalmazza:

- anyag-előkészítés
- anyagmennyiségi ellenőrzés
- dagasztás
- tésztafeldolgozás (táblamunka)
- kelesztés
- vetés és kisütés (kemencemunka)
- készárukezelés

A szakmai tudáson kívül megfelelő adminisztrációs, jogi és pénzügyi ismeretek birtokában alkalmas egy pékség, illetve sütőüzem irányítására.

Feladata ezen belül a piackutatás, a megrendelések alapján a munkaszervezés, a dolgozók irányítása, az adminisztrációs tevékenység az anyag- és energiagazdálkodás, a környezetvédelmi, higiéniai és munkavédelmi követelmények betartása, illetve betartatása.

A mester feladatköréhez tartozik a dolgozók és tanulók emberi és szakmai irányítása.

3.3. A szakma – mesterszintű – gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatok (feladatscsoportok), amelyet a mesternek ismernie kell

3.3.1. Szakmai feladatok

- személyi és tárgyi feltételek biztosítása
- a termeléshez szükséges anyag meghatározása, rendelése
- anyagátvétel (mennyiségi, minőségi), tárolás, előkészítés
- a napi rendelés összeállítása, tésztaféleség meghatározása
- kovász és tészta készítése különböző dagasztási módokkal
- a termelés során alkalmazott gép, berendezés kezelése, beállítása, tisztítása, karbantartása
- munkavédelmi és higiéniai előírás betartása, ellenőrzése,
- a tésztafeldolgozás,
  - tésztaosztás,
  - formázás
  - fonás
  - felületkezelés
  - díszítés, stb.
- a kelesztési művelet
- sütés
- késztermékek kezelése, tárolása, szállításra előkészítése
- a készáru minőségellenőrzése,
- a készáru -bizonylatolás, -kiadás,
- üzemtermelési elszámoltatás, anyag-kihozatali ellenőrzés

3.3.2. Pedagógiai feladatok

- munkaszervezés, munkatársak irányítása, ellenőrzése
- a szakmai fogások, technológiai, technikai megoldások gyakorlati oktatása
- a tanulók felkészítése a szakmai vizsgára

A gyakorlati oktatást is végző mester szakmai munkájában a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, a képzési célok elérését elősegítő módszereket és eszközöket alkalmaz, az elért eredményeket reálisan értékeli, amely az adott szakmai területen a munkaerő-utánpótlás színvonalas képzéséhez nélkülözhetetlen.

3.3.3. Vállalkozási feladatok

- piackutatás, tervezés
- vállalkozás elindítása, működtetése
- pénzügyi tervezés, gazdálkodás
- anyagbeszerzés, készletezés és szolgáltatás
- marketing tevékenység

A mester tisztában van az alapvető jogi fogalmakkal és a jogrendszer felépítésével, a vállalkozások piaci környezetével, szakmájának gyakorlása során alkalmazza jogi, marketing, adózási, pénzügyi és számviteli ismereteit, érti a gazdaság működési elvét.

4. Szakmai követelmények és elvárások

A mester az elsajátított ismeretek birtokában képes elméleti ismereteit magas szinten alkalmazni, gyakorlati munkáját önállóan végezni, és képes a munkatársait irányítani. Szakmai tudása birtokában alkalmas a gazdálkodási és munkaszervezési feladatok ellátására, a következtetések levonására és a szükséges szervezési feladatok elvégzésére. Pedagógiai ismeretei révén fel tudja vállalni az általa oktatott tanulók és gyakornokok magas szintű szakmai képzését.

Általános szakmai elvárások

- Alkalmazza, minősíti a különböző alap-, segéd- és járulékos anyagfajtákat
- Megítéli az adalékanyagok hatását a tésztára és késztermékekre
- Alkalmazza az anyagszámítási módokat és az egyes tésztaféleségek anyagösszetételét
- Kiszámítja a faktorokat
- Tisztában van az egyes termékek tészta- és késztermék-tömegeivel
- Használja a különböző mérlegeket, alkalmazza a mérési eljárásokat
- Alkalmazza a tésztakészítési eljárásokat
- Kezeli a különböző dagasztógépeket, dagasztást végez
- Elvégzi az egyszerű és összetett tészta-feldolgozási műveleteket
- Tisztában van a kelesztési módokkal
- Felismeri a keltségi fokot
- Kovászt készít
- Tisztában van a kemencetípusokkal
- Alkalmazza a sütési paramétereket
- Tisztában van az egyes termékek minőségi követelményeivel
- Felismeri a technológiai hibákat és korrigálja azokat
- Kiválasztja és működteti az iparban alkalmazott gépeket, berendezéseket
- Betartja és betartatja a munkavédelmi, higiéniai előírásokat személyre és az üzemre vonatkozóan
- Alkalmazza a szakmában elvárható magatartási követelményeket (pl. megbízóval, munkáltatóval, munkatársakkal és környezettel kapcsolatos emberi magatartás, normák)
- Díszmunkát készít
- Az eladásra készítenő termékeket kulturáltan, izlésesen bemutatja, az eladópultot berendez
- Alkalmazza a szükséges laboratóriumi vizsgálatokat

4.1. Szakmai gyakorlati követelmények

- A szakma mestere a pék szakmában előforduló minden műveletet, részműveletet magas szinten művel, tisztában van valamennyi technológiai folyamattal, és azokat a legcélszerűbben szervezi
- Alkalmazza a munkafolyamataihoz használt anyagokat
- Használja a műveletekhez szükséges szerszámokat, eszközöket, gépeket, berendezéseket
- Az alap-, segéd- és járulékos anyagokat szakszerűen tárolja
- Tésztát készít

- A tésztákat feldolgozza és kisüti
- Kezeli a késztermékeket
- Figyelemmel kíséri az élelmiszerbiztonsági dokumentációk vezetését, ellenőrzi a dokumentációk megfelelőségét
- A szakhatóságokkal kapcsolatot tart
- Irányítja a szükséges élelmiszerbiztonsági vizsgálatok elvégzését
- Megkülönbözteti az egyes lisztfajtákat
- Elvégzi a lisztek mennyiségi és minőségi átvételét
- Megállapítja az élesztő minőségét
- Kiválasztja a megfelelő járulékos és segédanyagokat
- Használja az alapműveletek elvégzéséhez szükséges szerszámokat, eszközöket
- Tárolja és előkészíti feldolgozásra az alap-, segéd- és járulékos anyagokat
- Megállapítja a liszt sikértartalmát, szárazanyag tartalmát, az élesztő felhajtó erejét
- Sóoldatot készít
- Megállapítja a sóoldat koncentrációját
- Meghatározza az egyes tésztákhoz szükséges anyagok mennyiségét
- Különböző minőségű kovászokat készít
- Megállapítja a kovászok érettségi fokát
- Különböző típusú mérlegeket használ
- A pékségben előforduló gépeket, berendezéseket, biztonságosan használja
- Kovász nélküli tésztát készít
- Kovászos tésztát készít
- Dagasztást végez
- Megállapítja a tészta érlelésének szükségességét és az érettségi fokot
- Tésztát oszt
- Tésztát gömbölyít, hosszformáz, fon, kialakítja a tészta formáját
- Díszmunkát készít
- Leveles tésztát készít (élesztővel – a plunder/blunder tésztából – és élesztő nélkül)
- Töltelékeket készít
- Töltött termékeket készít
- Tésztát keleszt
- Kemencéket üzemeltet, elvégzi a különböző paraméterek beállítását
- Alkalmazza a kemencére történő vetés módozatait
- Megállapítja a sültséget
- Speciális termékeket készít (pl. diabetikus, pászka stb.)
- Alkalmazza a mélyhűtést a technológiában
- Készárut kezel
- Hibás termék esetén meghatározza a hiba okát
- Beavatkozik a hibás technológiai folyamatba, korrigálja a hibát

4.2. Elméleti követelmények

4.2.1. Szakmai elméleti követelmények

4.2.1.1. Szakmai technológia

- Ismeri a szakma történetét, kialakulását, specifikumait
- Ismerteti a búza kémiai összetételét, a liszt előállításának főbb technológiai elemeit
- Jellemzi a liszt állati kártevőit
- Bemutatja a lisztfajtákat és azok jellemzőit
- Elemzi a víz technológiai szerepét
- Ismerteti a liszt technológiai tulajdonságait
- Ismeri a segéd- és járulékos anyagok jellemző tulajdonságait
- Bemutatja a tésztakészítés elméleti alapjait és eljárásait
- Ismerteti a kovászkészítés elméletét a kovászfajták jellemzőit
- Elemzi a feldolgozási műveletek hatását a tészta szerkezetére, a műveletek közötti pihentetések jelentőségét
- Ismerteti a kelesztés célját és módozatait
- Ismeri a sütés hőtani alapfogalmait, a hőmérleg fogalmát

- Bemutatja a sütés célját, paramétereit és a sütés különböző szakaszainak jellemzőit
- Elemzi a hűtés folyamatát, a gyorsfagyasztás célját, hatását a tészta szerkezetére
- Jellemzi az érés, kelés és sütés közben lejátszódó enzimes, mikrobiológiai és kolloidális folyamatokat
- Ismeri a készárukezelés célját, jelentőségét
- Azonosítja a táplálkozás-élettan alapjait a sütőipari termékek viszonylatában
- Ismeri a korszerű táplálkozási követelményeket
- Bemutatja a kenyérfélék jellemzőit, típusait, minőségi követelményeit
- Azonosítja a kenyérhibákat
- Ismerteti a péksütemények jellemzőit, csoportosítását
- Bemutatja a különböző dúsítottágú tészták készítési módjait, legfontosabb paramétereit
- Meghatározza a tartósítás feltételeit, a tartósított termékek minőségi követelményeit
- Ismeri az egészséges táplálkozást szolgáló termékek jellemzőit, minőségi követelményeit
- Ismerteti a mélyhűtési technológiák elvét és a hűtve tárolás feltételeit
- Jellemzi a késztermékekben lejátszódó öregedési folyamatokat
- Kidolgozza a termelés-szervezés célját, lehetséges módjait
- Meghatározza a technológiai berendezések kapacitását, a szűk kapacitási helyeket,
- Elemzi a különböző technológiai folyamatok, gépek, berendezések hatásait a tészta, illetve a késztermék szerkezetére
- Ismeri a gyártási technológia ellenőrzési pontjait, illetve a megfelelő korrekciók végrehajtásának lehetőségeit és azok hatását a késztermékre
- Ismerteti a technológiai utasítás felépítését
- Bemutatja a gyártmánylap elkészítését és a termékek engedélyeztetési eljárásának lépéseit
- Ismeri az üzemanyag-, félkész- és késztermék elszámolásának folyamatát

4.2.1.2. Szakmai gépek és berendezések

- Ismeri a biztonságos munkavégzés személyi és tárgyi feltételeire vonatkozó előírásokat
- Bemutatja az alkalmazott gépek, berendezések feladatait
- Elemzi a gépek hatását a tészta és késztermék szerkezetére
- Ismerteti a gépek működési elvét
- Bemutatja a gépek szerkezeti felépítését
- Ismeri a gépekkel szemben támasztott munkavédelmi követelményeket
- Bemutatja a biztonsági szerelvények működését
- Ismerteti a szabályozási, beállítási lehetőségeket
- Megtervezi a gépek karbantartását
- Kidolgozza a gépek karbantartására vonatkozó előírásokat
- Ismerteti az egyes gépek teljes üzembe helyezésével kapcsolatos feladatokat
- Bemutatja az engedélyezési eljárásokat
- Ismeri a villamos hálózatok üzemeltetésének feltételeit
- Gondosan kidolgozza a kazánok, nyomástartó edények (folyadék, légnemű) üzemeltetésével kapcsolatos tennivalókat

4.2.1.3. Munkavédelem és higiénia

- Ismeri az egészséges táplálkozás alapjait
- Elemzi az elfáradás okait, hatásait a szervezetre
- Meghatározza a baleseteket kiváltó okokat
- Ismerteti az elsősegélynyújtás szabályait, módjait
- Kidolgozza a balesetek bejelentésével, kivizsgálásával kapcsolatos előírásokat
- Ismeri a munkavédelmi oktatás rendszerét, szükségességét és fontosságát
- Ismerteti az anyagmozgatással kapcsolatos előírásokat
- Ismeri az érintésvédelem fogalmát, a kötelező vizsgálatokat, méréseket
- Bemutatja a gépek hatósági engedélyeztetési folyamatát
- Definiálja az áramütéses balesetes ellátására vonatkozó szabályokat, az azzal kapcsolatos kötelezettségeket
- Ismeri az üzembehelyezési (gép, berendezés, üzem) eljárással kapcsolatos teendőket
- Bemutatja a személyi higiénia jelentőségét
- Ismerteti az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletről szóló 2008. évi XLVI. törvény előírásait
- Bemutatja az üzemre vonatkozó higiéniai előírásokat

- Kidolgozza az üzembehelyezési eljárások során teljesítendő higiéniai kötelezettségeket, hatósági előírásokat
- Ismeri az üzemben alkalmazott tisztító-, fertőtlenítőszer, vegyszerek használatát, tárolási előírásait
- Bemutatja az állati kártevők okozta hatásokat, a kártevők elleni védelem eljárásait
- Azonosítja a kötelező orvosi alkalmassági vizsgálatokat
- Kidolgozza az élelmiszertermelés higiéniját
- Bemutatja a környezetvédelmi előírásokat
- Ismeri az üzem telepítésével kapcsolatos környezetvédelmi és higiéniai előírásokat
- Gondosan kidolgozza a tűz elleni védelem előírásait

4.2.2. Pedagógiai követelmények

- Ismerteti a gyakorlati oktatás folyamatát, didaktikai feladatait
- Példán keresztül szemlélteti a pedagógiai alapelvek alkalmazását a gyakorlati oktatás folyamatában
- Értelmezi a tanulókkal folyó kommunikáció pszichológiai alapjait
- Ismerteti a tanuló megismerésének módszereit
- Leírja a személyiség kialakulásának folyamatát, jellemzi a személyiségtípusokat
- Ismerteti a motivációs elméleteket, példán keresztül szemlélteti a motiválás lehetőségeit, eszközeit a gyakorlati oktatás során
- Kifejti a nevelés célját, feladatait, módszereit
- Ismerteti a differenciált oktatási módszereket
- Felsorolja a konfliktuskezelés módjait és jellemzi módszereit
- Ismerteti a tanulói munka ellenőrzésének és értékelésének módjait, meghatározza a szempontjait
- Meghatározza a gyakorlati oktatás szervezésének szempontjait, és jellemzi annak módszereit
- Ismerteti a gyakorlati oktatók feladatait, tevékenységeit, indokolja az oktatóktól elvárt kompetenciákat
- ismerteti az oktatást szabályozó jogszabályokat és dokumentumokat
- Ismerteti a tanulószervezővel kapcsolatos szabályozást, magyarázza a gyakorlati képző, a tanuló és az elméleti képzést biztosító szakképző iskola feladatait, jogait és kötelezettségeit
- felsorolja a gyakorlati képzőhelyen alkalmazandó tanügyi dokumentumokat és indokolja, magyarázza vezetésüket (jelenléti és foglalkozási napló, foglalkozásvázlat, információhordozók)

4.2.3. Vállalkozási követelmények

- Tájékozott a vállalkozással kapcsolatos jogi és gazdasági alapfogalmakban
- Ismerteti a gazdasági társaságokat és azok jellemzőit
- Ismerteti a vállalkozás indításával és működtetésével kapcsolatos feltételeket és feladatokat
- Bemutatja az üzleti terv felépítését és részeit
- Ismerteti a legfontosabb szerződésfajtákat és jellemzőit
- Jellemzi és összehasonlítja a pénzügyi és tevékenységi bizonylatokat
- Definiálja a költség fogalmát, elvégzi a költségek csoportosítását, meghatározza a költséghatékony működés feltételeit
- Csoportosítja az adókat főbb jellemzőik szerint
- Felismeri a marketing, piackutatás és a reklám jelentőségét és ismerteti a módszereit
- Ismerteti a munkaszervezés, logisztika, munkafolyamatok ellenőrzésének folyamatát
- Felismeri az informatika és a kommunikációs módszerek szerepét és alkalmazási lehetőségeit, ismerteti az üzleti kommunikáció folyamatát
- Ismerteti a vállalkozás átszervezésének, megszüntetésének lehetőségeit, módjait
- Ismerteti a munkaszerződés kötelező tartalmi elemeit
- Értelmezi a munkaviszony megszüntetésének lehetőségeit és módjait
- Ismerteti a tanulók foglalkoztatására vonatkozó szabályozást, tanulószervező, együttműködési megállapodás munkajogi vonatkozásait
- Felismeri az áru-, a vagyon- és az egészségvédelem fontosságát, összehasonlítja az általános, szolgáltatási, munkáltatói és tanulói felelősségbiztosítás jellemzőit

4.3. Személyes kompetenciák

- Önállóság
- Döntésképeség
- Felelősségtudat
- Erős fizikum

- Megbízhatóság
- Pontosság
- Rugalmasság

4.4. Társas kompetenciák

- Kezdeményező képesség
- Kapcsolatfenntartó készség
- Irányítási készség
- Kommunikációs készség
- Meggyőző készség
- Segítő készség

4.5. Módszer kompetenciák

- Módszeres munkavégzés
- Tervezési képesség
- Gyakorlatias feladatértelmezés
- Kontroll (ellenőrző képesség)
- Eredményorientáltság
- Információgyűjtés
- Kritikus gondolkodás
- Rendszerező képesség
- Értékelés
- Helyzet felismerés

5. Vizsgáztatási követelmények

5.1. A mestervizsga szervezeti rendje

Pék mestervizsgát a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által kinevezett Mestervizsga Bizottság előtt lehet tenni magyar nyelven az érvényes Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzat alapján.

A mestervizsga részei:

- 5.1.1. Írásbeli vizsgatevékenység
- 5.1.2. Gyakorlati vizsgatevékenység
- 5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység

5.1.1. Szakmai írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgafeladat során a vizsgázóknak központilag kiadott feladatlapot kell megoldaniuk. A feladatlapon szereplő feladatok kérdések formájában felelelnek a 4. pontban megadott követelményekhez tartozó ismeretek mindegyikét. Az írásbeli vizsgafeladat megoldásánál a jelölt csak a tételen megjelölt segédeszközöket használhatja.

Az írásbeli feladat megoldására 180 perc időtartamot kell biztosítani.

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt az írásbeli vizsgatevékenységen nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése **nem megfelelő**, de a vizsgát folytathatja.

5.1.2. Szakmai gyakorlati vizsgatevékenység

5.1.2.1. A gyakorlati vizsgatevékenység feladatai

A vizsgafeladat ismertetése:

Valamennyi jelölt minden gyakorlati vizsgafeladatból vizsgázik.

A két feladat lehetőleg különböző legyen:

- a pék alaptévékenységet jelentő kenyér, kenyérjellegű termék vagy vizeslesztésből készült termék az elnök által meghatározott mennyiségű tésztából,

- péksütemény tejes, dúsított, tojással dúsított vagy leveles stb. tésztából, a leendő pék mester által ismert, legváltozatosabb termékek előállítása.

A gyakorlati vizsga időtartama 8 óra, melyből 5 óra a napi termékek, 3 óra pedig a díszmunka készítésére szolgál.

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a gyakorlati vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

A bizottság a gyakorlati vizsga eredményének megállapításánál alapvetően figyelembe veszi:

- a munkavégzés szakszerűségét,
- a technológia betartását,
- a késztermék választékát és minőségét,
- a munkavédelmi és higiéniai előírások betartását.

5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Szakmai szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

- sütőipari technológia és élelmiszeripari higiénia,
- sütőipari gépek és berendezések valamint munkavédelem és biztonságtechnika.

A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara NAK által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)

B) A vizsgafeladat megnevezése: Pedagógiai ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsga keretében alapvető pszichológiai, didaktikai, szakmódszertani, pedagógiai elméleti kérdésekből kell számot adni a jelöltnak.

A Pedagógiai ismeretek követelménye, valamint tételei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

C) A vizsgafeladat megnevezése: Vállalkozási ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgabizottság előtt számot kell adni a vállalkozás tervezéséhez, beindításához, fenntartásához, vezetéséhez, fejlesztéséhez szükséges jogi, közgazdasági, piaci, adózási, üzleti partnerkapcsolati ismeretekből.

A Vállalkozási ismeretek követelménye, valamint tételei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a szóbeli vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.2. A mestervizsga minősítése

A mestervizsga eredményét a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgafeladatok eredménye alapján **„Megfelelt”** vagy **„Nem felelt meg”** minősítéssel kell megállapítani.

Megfelelt az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenységének valamennyi feladatrészből „Megfelelt” eredményt ért el.

Nem felelt meg az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenység valamely feladatrészből a 60%-os teljesítményt nem érte el.

A jelöltnak javítóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből „Nem felelt meg” minősítést szerzett, vagy a vizsgát önhibájából nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta, vagy a vizsgától eltiltották.

A jelöltnak pótlóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből a vizsgát önhibáján kívül nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta.

A javítóvizsga a mestervizsgát követő 6 hónapon túl, illetve 2 éven belül tehető.

A pótlóvizsga a mestervizsgát követő 2 éven belül tehető.

5.3. A mestervizsga részek alóli felmentés feltételei

Felmentés adható a vizsgázó kérelmére a Vállalkozási ismeretek, illetve a Pedagógiai ismeretek követelménymodulok alól annak, aki felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkezik, vagy a mestervizsgára történő jelentkezést megelőző két éven belül más szakképesítésben sikeres mestervizsgát tett. A mestervizsga alóli felmentés tárgyában a mestervizsga elnöke dönt a kérelemhez csatolt igazoló dokumentumok alapján. A szakmai és vizsgakövetelményekben nem szabályozott kérdésekben a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzatában foglaltak az irányadók.

6. A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma

- Lisztszitáló berendezések
- Dagasztógépek
- Keverőgépek
- Nyújtó gépek
- Osztó és formázó gépek
- Kiflisodró gépek
- Sütőipari speciális kéziszerszámok, eszközök
- Kelesztő berendezés
- Kemence
- Csomagoló gépek
- Gyorsfagyasztó sokkoló berendezés
- Hűtőberendezés (tésztahűtésre alkalmas)
- Maghőmérő -30 °C <> +250 °C
- Szeletelő gépek
- Morzsadaráló
- Mérlegek
- Tűzhelyek
- Tehermozgató eszközök, berendezések
- Egyéni védőeszközök
- Környezetvédelmi eszközök, berendezések
- Munkabiztonsági eszközök, felszerelések
- Élelmiszervizsgáló laboratóriumi eszközök

XII. SAJTKÉSZÍTŐ MESTER MESTERVIZSGA SZAKMAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYE

1. A mesterképzés és vizsgáztatás célja

A gazdasági körülményekhez alkalmazkodó, szakmáját jól ismerő sajtőkészítő szakember szakmai munkája színvonalas gyakorlása érdekében olyan elméleti és gyakorlati ismereteket szerez, kompetenciákat sajátít el, amelyek alapján a sajtőkészítő mester saját szakterületén önálló vállalkozást indíthat és működtethet. A szakmai tevékenység magasabb szintű gyakorlása alapján vállalkozását meg tudja tervezni, szervezni és azt folyamatosan, eredményesen működtetni, fejleszteni képes. A képzés és a vizsgáztatás célja olyan alapvető pedagógiai, kommunikációs, pszichológiai ismeretek, kompetenciák elsajátítása, amelyek segítségével a mester fel tudja vállalni a tanulók gyakorlati képzését, üzletfeleivel, beosztottjaival megfelelően tud kapcsolatot teremteni.

Munkakultúrájával, emberi magatartásával eleget tud tenni a szakmai és társadalmi elvárásoknak, és munkáját a munkabiztonsági, baleset-, tűz-, és környezetvédelmi követelményeknek megfelelően szervezi.

2. A mestervizsgára való jelentkezés feltételei

2.1. A mestervizsgához szükséges alap-szakképesítések:

A szakma (képesítés) megnevezése	Azonosító száma
Tejipari technikus	52 6222 12
Sajt- és vajkészítő	32 5212 02
Sajtkészítő	31 541 07 vagy ÁSZJ-63
Sajtüzemi technikus	KT-51
Élelmiszermérnök (Bsc)	
Okleveles Élelmiszermérnök (Msc)	

A felsorolt szakképesítéseken kívül más szakirányú szakmai végzettség esetén a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Szakképzési Területe dönt a szakképesítés elfogadásáról.

2.2. A mestervizsga előfeltételeként meghatározott szakmai gyakorlati idő:

- szakirányú szakmunkás bizonyítvány esetén legalább 5 év,
- középfokú szakirányú végzettség esetén legalább 3 év,
- felsőfokú szakirányú végzettség esetén legalább 3 év.

A vizsgára jelentkezéshez a 2.1. és a 2.2. pont szerinti feltételek együttes megléte szükséges.

Az előírt szakmai gyakorlatot a mestervizsgát szervező Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Megyei Igazgatósága a bemutatott, jelentkezéshez csatolt dokumentumok alapján fogadja el.

3. A mester munkaterülete, a szakmához kapcsolódó tevékenységi körök

A szakmájának valamennyi területén önállóan, szakmailag magas színvonalon (korszerű eszközök, anyagok, gépek, berendezések használatával) tudja végezni a vállalt vagy rábízott feladatokat, illetve tevékenységeket.

3.1. A mester munkaterületének leírása:

A tejtermékgyártó mester önállóan képes tejfeldolgozó üzem kialakítására, fejlesztésére, gépek, berendezések szakszerű használatával kiváló minőségű tejtermékek előállítására és az üzem vezetésére.

3.2. A mester tevékenységi köre:

- Alapanyag átvétele, minősítése, kezelése és tárolása
- Alapanyag hőkezelése, főlözése vagy homogénezése és hűtése
- Alapanyag előkészítése a termék gyártásához (zsírtartalom beállítása, érlelés, feljavítás)
- A termék gyártástechnológiai műveleteinek elvégzése célirányos sorrendben
- Gyártásközi ellenőrzések
- Műszaki feladatok
- Eszköz, gép, berendezés tisztítása és fertőtlenítése
- Dokumentáció elkészítése
- Marketing tevékenység
- A dolgozók és a tanulók munkájának emberi és szakmai vezetése, irányítása
- Termékfejlesztés, arculatkialakítás
- Szakmai szervezetek munkájában való részvétel

3.3. A szakma – mesterszintű – gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatok (feladatcsoportok), amelyet a mesternek ismernie kell:

3.3.1. Szakmai feladatok

3.3.1.1. Alapanyag átvétel, minősítés

- Tömeg- és térfogatmérés
- Mintavételezés, minta-előkészítés, átlagminta készítése
- Érzékszervi vizsgálat
- Sűrűségmérés
- Savfok, pH-érték meghatározása
- Zsír-, fehérje- és szárazanyag-tartalom mérése
- Idegen víztartalom meghatározása
- Szomatikus sejtszám mérése

- Szermaradvány kimutatása
- Erjedési készség mérése
- Minősítés

3.3.1.2. Alapanyag előkészítés

- Alapanyag hűtése és tárolása
- Alapanyag hőkezelése
- Alapanyag-fölözés és -homogénezés
- Zsírtartalom beállítása

3.3.1.3. Sajtgyártás

- Alapanyag feljavítása, színezése, sóegyensúly helyreállítása
- Alapanyag érlelése
- Alapanyag megalvasztása
- Alvadék kidolgozása
- Savó eltávolítás az alvadékról
- Szükség esetén az alvadék különleges kezelése
- Alvadék formázása, préselése, csurgatása
- Sajt sózása
- Sajt érlelése
- Sajt és az étkezési túró adagolása, csomagolása és tárolása
- Sajt füstölése
- Gyártásközi és végtermék vizsgálata, minősítése

3.3.1.4. Ömlesztett sajt gyártás

- Alapanyag válogatása, felvágása, aprítása
- Alapanyag-keverék összeállítása
- Összeállított keverék összetételi ellenőrzése
- Próbaömlesztés
- Ömlesztés
- Sajtszol homogénezése
- Sajtszol ultraszűrtörőzése vagy sterilizése
- Adagolás, csomagolás, hűtés, tárolás
- Ömlesztett sajt füstölése

3.3.1.5. Marketing

- Termékfejlesztés
- Sajtversenyeken részvétel
- Sajtbírálat
- Kiállításon részvétel
- Kóstolás, kostóltatás
- Arculattervezés

3.3.1.6. Melléktermék és hulladékkezelés

- Gyártás közben keletkező melléktermék hasznosítása
- Szennyvízkezelés
- Meleg víz hasznosítása
- Szilárd hulladékkezelés

3.3.1.7. Műszaki feladatok

- Takarítás, tisztítás, fertőtlenítés és hatékonysági ellenőrzés
- Szermaradvány ellenőrzése
- Műszaki állapot ellenőrzése
- Berendezés üzemeltetése

3.3.1.8. Élelmiszer és üzembiztonsági feladatok

- Élelmiszeripari dokumentáció kezelése
- Élelmiszerbiztonsági vizsgálat
- Üzembiztonsági berendezés ellenőrzése
- Rágcsáló- és rovarirtás

3.3.2. Pedagógiai feladatok:

- munkaszervezés, munkatársak irányítása, ellenőrzése
- a szakmai fogások, technológiai, technikai megoldások gyakorlati oktatása
- a tanulók felkészítése a szakmai vizsgára

A gyakorlati oktatást is végző mester szakmai munkájában a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, a képzési célok elérését elősegítő módszereket és eszközöket alkalmaz, az elért eredményeket reálisan értékeli, amely az adott szakmai területen a munkaerő-utánpótlás színvonalas képzéséhez nélkülözhetetlen.

3.3.3. Vállalkozási feladatok:

- piackutatás, tervezés
- vállalkozás elindítása, működtetése
- pénzügyi tervezés, gazdálkodás
- anyagbeszerzés, készletezés és szolgáltatás
- marketing tevékenység

A mester tisztában van az alapvető jogi fogalmakkal és a jogrendszer felépítésével, a vállalkozások piaci környezetével, szakmájának gyakorlása során alkalmazza jogi, marketing, adózási, pénzügyi és számviteli ismereteit, érti a gazdaság működési elvét.

4. Szakmai követelmények és elvárások

A mester az elsajátított ismeretek birtokában képes elméleti ismereteit magas szinten alkalmazni, gyakorlati munkáját önállóan végezni, és képes a munkatársait irányítani.

Szakmai tudása birtokában alkalmas a gazdálkodási és munkaszervezési feladatok ellátására, következtetések levonására és a szükséges szervezési feladatok elvégzésére. Pedagógiai ismeretei révén fel tudja vállalni az általa oktatott tanulók és gyakorlók magas szintű szakmai képzését.

4.1. Szakmai gyakorlati követelmények**4.1.1. Alapanyag átvétel, minősítés:**

- El tudja végezni a tej mennyiségi átvételét
- Képes mintát venni, tud átlagmintát készíteni
- Elő tudja készíteni a mintát a vizsgálatokhoz
- El tudja végezni az érzékszervi vizsgálatot
- Birtokában van a sűrűségmérés képességének
- Meg tudja mérni a savfokot és a pH-értéket
- Képes megmérni a zsír-, fehérje- és szárazanyagtartalmat
- Meg tudja állapítani a tej vizezettségét
- Képes megmérni a szomatikus sejtszámot
- Ki tudja mutatni a szermaradványt
- Meg tudja állapítani a tej erjedési késztségét
- El tudja végezni a tej előtárolását
- El tudja végezni a sajtgyártás alapanyagául szolgáló tej minősítését

4.1.2. Alapanyag előkészítés:

- El tudja végezni az alapanyag hőkezelését
- Tud főlni és homogéneezni
- Be tudja állítani az alapanyag zsírtartalmát
- Képes beállítani az alapanyagtej beoltási hőmérsékletét

4.1.3. Sajtgyártás:

- Képes az alapanyagot feljavítani, színeztetni, a tej sóegyensúlyát helyreállítani
- Elő tudja készíteni a mikroba szintenyészetet, az oltóenzimet, szükség esetén a próbapalackot

- El tudja végezni az alapanyag érlelését és alvasztását
- El tudja végezni az alvadék kidolgozását
- El tudja távolítani a savót az alvadékról
- El tudja végezni szükség esetén az alvadék különleges kezelését
- El tudja végezni az alvadék formázását, préselését, csurgatását
- El tudja végezni a sajtok préselését
- El tudja végezni a sajtok sózását
- Képes a sajtokat érlelni, adagolni, csomagolni és tárolni
- El tudja végezni a gyártásközi és végtermék-vizsgálatokat
- Tudja a terméket minősíteni
- Képes az elvégzett technológiai műveletek pontos dokumentálására

4.1.4. Ömlesztett sajt gyártása:

- El tudja végezni az alapanyag válogatását, felvágását, aprítását
- Végre tudja hajtani az alapanyag-keverék összeállítását
- Ellenőrizni képes az összeállított keverék összetételét
- El tudja végezni a próbaömlesztést
- Végre tudja hajtani az ömlesztést
- Tud homogénezní, ultrapasztőrözni vagy sterilizálni
- Végre tudja hajtani az adagolást, csomagolást
- Képes az ömlesztett sajt hűtésére, füstölésére és tárolására

4.1.5. Marketing:

- Figyelemmel kíséri a piaci igényeket, a kínálatot
- Termékfejlesztést végez
- Figyelemmel kíséri a hazai és nemzetközi sajtversenyeket
- Irányítja a minták versenyre való kiválasztását
- Sajtversenyeket, bemutatókat szervez
- Irányítja a bemutatókon való megjelenést, értékeli a rendezvények eredményességét
- Irányítja a kóstolók megszervezését, kiválasztja a megfelelő termékeket és elemzi a tapasztalatokat
- Arculatot tervez

4.1.6. Melléktermék és hulladékkezelés:

- Tudja hasznosítani a gyártás közben keletkező melléktermékeket
- Megállapítja a szennyvíz megfelelő elhelyezési lehetőségét
- Meleg vizet hasznosít
- Képes a szilárd hulladék megfelelő elhelyezésére

4.1.7. Műszaki feladatok:

- Meg tudja szervezni a takarítást, tisztítást, fertőtlenítést
- Képes a gépek, berendezések műszaki állapotát ellenőrizni technológiai, munka- és tűzvédelmi szempontból
- Kezeli tudja a gépeket, berendezéseket
- Meg tudja ítélni a gépek, berendezések alkalmasságát technológiai, üzembiztonsági szempontból a kívánt célra történő alkalmazáshoz

4.1.8. Élelmiszer és üzembiztonsági feladatok:

- Figyelemmel kíséri az élelmiszerbiztonsági dokumentációk vezetését, ellenőrzi a dokumentációk megfelelőségét
- A szakhatóságokkal kapcsolat tart
- Kezdeményezi a szükséges élelmiszerbiztonsági vizsgálatok elvégzését
- Üzembiztonsági berendezéseket ellenőriztet
- Rágcsáló- és rovarirtást végeztet, ellenőrzi annak hatékonyságát

4.2. Elméleti követelmények

4.2.1. Szakmai elméleti követelmények

4.2.1.1. Alapanyag átvétele, minősítése

- Ismeri a tej nyelését, elsődleges kezelését
- Ismerteti a tejfelvásárlás rendszerét
- Megtervezi a tej mennyiségi átvételének módját
- Ismeri a minta fogalmát, a mintavétel szabályait
- Ismerteti a minta előkészítésének szabályait (vizsgálatokhoz)
- Meghatározza az érzékszervi bírálat szempontjait és végzésének szabályait
- Elemzi a sűrűségmérés és a tej összetétele közti kapcsolatot
- Ismeri a minőségmutatókat (savfok és pH-érték)
- Ismerteti a tej hasznosanyag-tartalmának mérési elvét
- Elemzi a tej vizezettsége és fagyáspontja közti összefüggést.
- Ismeri a szomatikus sejt szám fogalmát, mint az alapanyag minőségének jellemzőjét
- Ismerteti a tejben levő szermaradványok káros hatását a tejtermégyártásban
- Bemutatja a minősítés szempontjait és folyamatát, az Élelmiszerkönyv előírásainak alkalmazását
- Ismeri a tej előtárolásának paramétereit

4.2.1.2. Alapanyag előkészítése

- Bemutatja a tej tisztításának folyamatát
- Ismerteti a tej főlözésének folyamatát
- Ismeri a tej zsírtartalmának beállítását
- Ismerteti a tej homogénezésének folyamatát
- Bemutatja a tej pasztörözésének és hűtésének módjait és paramétereit

4.2.1.3. Sajtgyártás

- Ismeri a sajt fogalmát, összetételét, táplálkozás-élettani jelentőségét
- Ismerteti a sajtok csoportosításának szempontjait
- Bemutatja a tej alvadásának folyamatát, az alvadék szerkezetét
- Ismerteti az alvadék kidolgozásának folyamatát
- Megválasztja az alvadék különleges kezelését
- Ismeri az alvadék formázását
- Ismeri a sajtok préselését
- Ismerteti a sajtok sózásának módját
- Bemutatja a sajtok érlelésének módját, paramétereit
- Meghatározza a sajtok tárolásának, csomagolásának módjait, paramétereit
- Ismeri a sajtok minősítésének szempontjait, sajthibákat

4.2.1.4. Ömlesztett sajt gyártása

- Ismeri az ömlesztett sajt fogalmát, szerkezetét
- Ismerteti az ömlesztett sajtok csoportosítását
- Bemutatja a sajtömlesztéskor lejátszódó folyamatokat
- Képes ismertetni az alapanyag kiválasztásának szempontjait és az alapanyag előkészítését
- Gondosan kidolgozza az alapanyag-keverék összeállításának szempontjait
- Ismeri a próbaömlesztés jelentőségét
- Ismerteti az ömlesztés folyamatát
- Bemutatja a sajtszol homogénezésének, ultrapasztörözésének folyamatát, paramétereit
- Kiválasztja az adagolás és csomagolás módját
- Ismerteti a hűtés, füstölés és tárolás folyamatát

4.2.1.5. Csomagolóanyag előkészítés

- Ismeri a csomagolóanyagok fajtáit, jellemzőit
- Ismerteti a csomagolóanyagok előkészítésének módjait
- Ismeri a gyújtó csomagolóegység előkészítését

4.2.1.6. Marketing

- Ismerteti a sajtversenyek jelentőségét
- Gondosan kidolgozza a tejtermék bírálat folyamatát, feltételeit
- Felismeri a kiállítások jelentőségét
- Megtervezi a külső arculattervezés folyamatát
- Ismeri a marketing, piackutatás fogalmát, eszközeit
- Ismerteti a termékfejlesztés lehetőségeit

4.2.1.7. Melléktermék- és hulladékkezelés

- Ismeri a hulladékkezelés szabályait
- Ismerteti a szelektív hulladékgyűjtés jelentőségét
- Ismeri a veszélyes hulladék kezelésének szabályait
- Bemutatja a szennyvízkezelés folyamatát
- Ismeri a melléktermékek jellemzőit, hasznosítási lehetőségeit
- Ismerteti a környezetvédelmi előírásokat
- Meghatározza a savas oldat kezelésének folyamatát
- Meghatározza a lúgos oldat kezelésének folyamatát

4.2.1.8. Műszaki feladatok

- Ismeri a tisztító- és fertőtlenítőszeres jellemzőit, hatásmechanizmusukat
- Ismerteti a takarító és tisztító eszközök jellemzőit
- Bemutatja a szállítóberendezések jellemzőit, kiválasztás szempontjait
- Ismerteti a tároló tankok, silók használatát
- Irányítja a pasztöröző berendezések üzemeltetését
- Bemutatja a főlőzőgépek szét- és összeszerelését, üzemeltetését
- Bemutatja a homogénező gépek üzemeltetését
- Ismeri az alvasztó kádak, tankok helyes használatát
- Meghatározza a túrócsurgatók kiválasztásának és alkalmazásuknak szempontjait
- Ismerteti a túróprés feladatát, működését
- Ismeri a sajtformázó kocsi helyes alkalmazását
- Bemutatja a sajtömlesztő berendezések működését
- Ismeri az adagoló- és csomagológépek felépítését
- Ismerteti az ultrapasztörözők, sterilizáló működését
- Bemutatja a füstölők működését
- Összehasonlítja az érlelők hőfok- és páratartalom-szabályozásának lehetőségeit
- Ismeri a gépek, berendezések biztonságos üzemeltetésének feltételeit
- Ismerteti a víz jellemzőit és a vízzel szembeni követelményeket
- Ismerteti a vízkezelés módjait
- Ismeri a hitelesítés, kalibrálás folyamatát

4.2.1.9. Élelmiszer- és üzembiztonsági feladatok

- Ismeri a minőségbiztosítási rendszereket
- Ismerteti a minőség-ellenőrzés, minőségbiztosítás, minőségsszabályozás, minőségirányítás fogalmát, feladatát
- Ismeri a jogi szabályozás alapjait, az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény és az Élelmiszerkönyv előírásait
- Bemutatja a GHP, GMP, GLP előírásait
- Ismeri a hatósági ellenőrzési feladatokat
- Gondosan meghatározza az élelmiszerbiztonsági vizsgálatokat
- Megtervezi az üzembiztonsági felülvizsgálatok feladatait, folyamatát
- Ismeri a rágcsáló- és rovarirtás jelentőségét, szükségességét, ellenőrzési módjait
- Kidolgozza a dokumentálás folyamatát, dokumentumok kezelésének folyamatát

4.2.2. Pedagógiai követelmények

- Ismerteti a gyakorlati oktatás folyamatát, didaktikai feladatait
- Példán keresztül szemlélteti a pedagógiai alapelvek alkalmazását a gyakorlati oktatás folyamatában
- Értelmezi a tanulókkal folyó kommunikáció pszichológiai alapjait

- Ismerteti a tanuló megismerésének módszereit
- Leírja a személyiség kialakulásának folyamatát, jellemzi a személyiség típusokat
- Ismerteti a motivációs elméleteket, példán keresztül szemlélteti a motiválás lehetőségeit, eszközeit a gyakorlati oktatás során
- Kifejti a nevelés célját, feladatait, módszereit
- Ismerteti a differenciált oktatási módszereket
- Felsorolja a konfliktuskezelés módjait és jellemzi módszereit
- Ismerteti a tanulói munka ellenőrzésének és értékelésének módjait, meghatározza a szempontjait
- Meghatározza a gyakorlati oktatás szervezésének szempontjait, és jellemzi annak módszereit
- Ismerteti a gyakorlati oktatók feladatait, tevékenységeit, indokolja az oktatóktól elvárt kompetenciákat
- ismerteti az oktatást szabályozó jogszabályokat és dokumentumokat
- Ismerteti a tanulószervezővel kapcsolatos szabályozást, magyarázza a gyakorlati képző, a tanuló és az elméleti képzést biztosító szakképző iskola feladatait, jogait és kötelezettségeit
- felsorolja a gyakorlati képzőhelyen alkalmazandó tanügyi dokumentumokat és indokolja, magyarázza vezetésüket (jelenléti és foglalkozási napló, foglalkozásvázlat, információhordozók)

4.2.3. Vállalkozási követelmények

- Tájékozott a vállalkozással kapcsolatos jogi és gazdasági alapfogalmakban
- Ismerteti a gazdasági társaságokat és azok jellemzőit
- Ismerteti a vállalkozás indításával és működtetésével kapcsolatos feltételeket és feladatokat
- Bemutatja az üzleti terv felépítését és részeit
- Ismerteti a legfontosabb szerződésfajtákat és jellemzőit
- Jellemzi és összehasonlítja a pénzügyi és tevékenységi bizonylatokat
- Definiálja a költség fogalmát, elvégzi a költségek csoportosítását, meghatározza a költséghatékony működés feltételeit
- Csoportosítja az adókat főbb jellemzőik szerint,
- Felismeri a marketing, piackutatás és a reklám jelentőségét és ismerteti a módszereit
- Ismerteti a munkaszervezés, logisztika, munkafolyamatok ellenőrzésének folyamatát
- Felismeri az informatika és a kommunikációs módszerek szerepét és alkalmazási lehetőségeit, ismerteti az üzleti kommunikáció folyamatát
- Ismerteti a vállalkozás átszervezésének, megszüntetésének lehetőségeit, módjait
- Ismerteti a munkaszerződés kötelező tartalmi elemeit
- Értelmezi a munkaviszony megszüntetésének lehetőségeit és módjait
- Ismerteti a tanulók foglalkoztatására vonatkozó szabályozást, tanulószervező, együttműködési megállapodás munkajogi vonatkozásait
- Felismeri az áru-, a vagyonszerzés- és az egészségvédelem fontosságát, összehasonlítja az általános, szolgáltatási, munkáltatói és tanulói felelősségbiztosítás jellemzőit

4.3. Személyes kompetenciák

- Önállóság
- Döntésképeség
- Felelősségtudat
- Szervezőkészség
- Megbízhatóság
- Pontosság
- Elkötelezettség
- Önfegyelem
- Látás
- Szaglás
- Ízérvékelés
- Műszaki érzék

4.4. Társas kompetenciák

- Határozottság
- Kapcsolatteremtő készség

- Irányítási készség
- Kezdeményező készség

4.5.Módszer kompetenciák

- Figyelemösszpontosítás
- Módszeres munkavégzés
- Tervezési képesség
- Szervezési képesség
- Értékelési képesség
- Gyakorlatias feladatértelmezés
- Áttekintő képesség
- Rendszerező képesség
- Problémaelemzés, -feltárás
- Információgyűjtés
- Logikus gondolkodás
- Kontroll (ellenőrző képesség)
- Körültekintés, elővigyázatosság
- Helyzetfelismerés
- Környezet tisztántartása
- Következtetési képesség
- Ellenőrző képesség
- Lényegfelismerés

5. Vizsgáztatási követelmények

5.1. A mestervizsga szervezeti rendje

Sajtkészítő mestervizsgát a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által kinevezett Mestervizsga Bizottság előtt lehet tenni magyar nyelven az érvényes Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzat alapján.

A mestervizsga részei:

- 5.1.1. Írásbeli vizsgatevékenység
- 5.1.2. Gyakorlati vizsgatevékenység
- 5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység

5.1.1. Szakmai írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgafeladat során a vizsgázóknak központilag kiadott feladatlapot kell megoldaniuk. A feladatlapon szereplő feladatok kérdések formájában felölelik a 4. pontban megadott követelményekhez tartozó ismeretek mindegyikét. Az írásbeli vizsgafeladat megoldásánál a jelölt csak a tételen megjelölt segédeszközöket használhatja.

Az írásbeli feladat időtartama: 180 perc.

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt az írásbeli vizsgatevékenységen nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése **nem megfelelő**, de a vizsgát folytathatja.

5.1.2. Szakmai gyakorlati vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése:

Valamennyi jelölt minden gyakorlati vizsgafeladatból vizsgázik. A gyakorlati vizsgatevékenység tételeit a vizsgaszervező állítja össze. A tételek 4. pontban megadott követelményekből kerülnek összeállításra az üzem adottsági alapján.

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a gyakorlati vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Szakmai szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

B) A vizsgafeladat megnevezése: Pedagógiai ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsga keretében alapvető pszichológiai, didaktikai, szakmódszertani, pedagógiai elméleti kérdésekből kell számot adni a jelöltnak.

A Pedagógiai ismeretek követelménye, valamint tételei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

C) A vizsgafeladat megnevezése: Vállalkozási ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgabizottság előtt számot kell adni a vállalkozás tervezéséhez, beindításához, fenntartásához, vezetéséhez, fejlesztéséhez szükséges jogi, közgazdasági, piaci, adózási, üzleti partnerkapcsolati ismeretekből.

A Vállalkozási ismeretek követelménye, valamint tételei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a szóbeli vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.2. A mestervizsga minősítése

A mestervizsga eredményét a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgafeladatok eredménye alapján **„Megfelelt”** vagy **„Nem felelt meg”** minősítéssel kell megállapítani.

Megfelelt az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenységének valamennyi feladatrészből „Megfelelt” eredményt ért el.

Nem felelt meg az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenység valamely feladatrészből a 60%-os teljesítményt nem érte el.

A jelöltnak javítóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből „Nem felelt meg” minősítést szerzett, vagy a vizsgát önhibájából nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta, vagy a vizsgától eltiltották.

A jelöltnak pótlóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből a vizsgát önhibáján kívül nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta.

A javítóvizsga a mestervizsgát követő 6 hónapon túl, illetve 2 éven belül tehető.

A pótlóvizsga a mestervizsgát követő 2 éven belül tehető.

5.3. A mestervizsga részek alóli felmentés feltételei

Felmentés adható a vizsgázó kérelmére a Vállalkozási ismeretek, illetve a Pedagógiai ismeretek követelménymodulok alól annak, aki felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkezik, vagy a mestervizsgára történő jelentkezést megelőző két éven belül más szakképesítésben sikeres mestervizsgát tett.

A mestervizsga alóli felmentés tárgyában a mestervizsga elnöke dönt a kérelemhez csatolt igazoló dokumentumok alapján. A szakmai és vizsgakövetelményekben nem szabályozott kérdésekben a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzatában foglaltak az irányadók.

6. A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma

- Savfokmérő
- pH-mérő

- Tej zsírtartalmának mérésére alkalmas műszer vagy hagyományos vizsgálat végzéséhez szükséges butirométerek és tejvizsgálati centrifuga
- Sajt és túró zsírtartalmának vizsgálatára használatos butirométerek, terménypoharak és centrifuga
- Laktodenziméter
- Hőmérő, térfogat és tömeg mérésére alkalmas eszközök
- Érzékszervi minősítés eszközei
- Szárazanyag-tartalom méréséhez szükséges eszközök
- Sólésűrség-mérő
- Alapanyag-tárolók
- Szűrő
- Pasztőr
- Fölözőgép
- Sajt készítő berendezés (kád, üst, tank)
- Alvadékleválasztó vagy csurgató berendezés
- Sajtformák
- Sajtprések
- Sózó berendezés
- Biztonságtechnikai berendezések
- Munka-, tűz- és környezetvédelmi berendezések, eszközök
- Tisztogatásra, fertőtlenítésre alkalmas eszközök és berendezések (pl. CIP)
- Sajtérlelő polcok
- Sajtmosó berendezés, sajtkegkezelő vagy -bevonó eszközök
- Levegő paramétereit beállító, szabályozó műszerek
- Mintavevő eszközök
- Sajtszeletelő
- Csomagológép
- Melléktermékek, hulladékok kezelésére, esetleg hasznosításukra alkalmas eszközök, berendezések

XIII. VINCELLÉR

MESTERVIZSGA SZAKMAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYE

1. A mesterképzés és vizsgáztatás célja

A gazdasági körülményekhez alkalmazkodó, szakmáját jól ismerő vincellér szakember, szakmai munkája színvonalas gyakorlása érdekében olyan elméleti és gyakorlati ismereteket szerez, kompetenciákat sajátít el, amelyek alapján, a vincellér saját szakterületén önálló vállalkozást indíthat és működtethet. A szakmai tevékenység magasabb szintű gyakorlása alapján vállalkozását meg tudja tervezni, szervezni és azt folyamatosan, eredményesen működtetni, fejleszteni. A képzés és a vizsgáztatás célja olyan alapvető pedagógiai, kommunikációs, pszichológiai ismeretek, kompetenciák elsajátítása, amelyek segítségével a mester fel tudja vállalni a vincellér tanulók gyakorlati képzését, üzletfeleivel, beosztottjaival megfelelően tud kapcsolatot teremteni.

Munkakultúrájával, emberi magatartásával eleget tud tenni a szakmai és társadalmi elvárásoknak, és munkáját a munkabiztonsági, baleset-, tűz-, és környezetvédelmi követelményeknek megfelelően szervezi.

2. A mestervizsgára való jelentkezés feltételei

2.1. A mestervizsgához szükséges alap- szakképesítések:

A szakma (képesítés) megnevezés	Azonosító száma
Vincellér	52 6207 04 33 621 01 0001 51 01
Szőlő- és gyümölcsstermesztő	33 6207 02
Kertész	33 6207 03
Borász	33 5212 01 33 621 01 0000 00 00
Bor- és üdítőital-ipari technikus	52 6222 01
Bor- és pezsgőgyártó technikus	54 621 01 0010 54 01
Bortechnológus	55 621 01 0010 55 02

Szőlész, borász szaktechnikus	55 621 01 0010 55 07
Kertészmérnök, Kertész üzem mérnök	
Okl. kertészmérnök	
Kertészmérnök (Bsc) és Okleveles Kertészmérnök (Msc) Élelmiszer mérnök (Bsc) és Okleveles Élelmiszer mérnök (Msc)	

A felsorolt szakképesítéseken kívül más szakirányú szakmai végzettség esetén a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Szakképzési Területe dönt a szakképesítés elfogadásáról.

2.2. A mestervizsga előfeltételeként meghatározott szakmai gyakorlati idő

A szakmában eltöltött gyakorlat szakiránya, időtartama

- Vincellér: legalább 3 év
- Szőlő- és gyümölcsstermesztő: legalább 5 év
- Kertész: legalább 5 év
- Borász: legalább 4 év
- Bor és üdítőital-ipari technikus: legalább 4 év
- Bor és pezsgőgyártó technikus: legalább 4 év
- Bortechológus: legalább 4 év
- Szőlész, borász szaktechnikus: legalább 3 év
- Kertészmérnök: legalább 3 év
- Okleveles kertészmérnök: legalább 3 év
- Élelmiszer mérnök: legalább 3 év
- Okleveles élelmiszer mérnök: legalább 3 év

A mestervizsgára jelentkezéshez a 2.1 és a 2.2 pont együttes megléte szükséges

Az előírt szakmai gyakorlatot a mestervizsgát szervező Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Megyei Igazgatósága a bemutatott, jelentkezéshez csatolt dokumentumok alapján fogadja el.

3. A mester munkaterülete, a szakmához kapcsolódó tevékenységi körök

A szakmájának valamennyi területén önállóan, szakmailag magas színvonalon (korszerű eszközök, anyagok, gépek, berendezések használatával) tudja végezni a vállalt vagy rábízott feladatokat, illetve tevékenységeket.

3.1. A mester munkaterületének leírása

A szőlőtermesztés és borászat valamennyi területén önállóan, magas színvonalon a hagyományokra épülő korszerű technológiai megoldásokkal, a szabályozásnak megfelelően tudja végezni a vállalt feladatokat, tevékenységeket.

3.2. A mester tevékenységi köre

A vincellér mester feladatkörébe tartozik az üzemi és személyi higiéniai szabályok, környezetvédelmi, biztonságtechnikai, munka- és tűzvédelmi követelmények betartása.

A vincellér mester alkalmas szőlőbirtok-borgazdáság vezetésére, irányítására. Feladata a piackutatás, a kommunikációs és informatikai eszközök használata, anyag- és energiagazdálkodás.

Feladatköréhez tartozik a dolgozók és tanulók munkájának emberi és szakmai vezetése, irányítása. Aktívan részt vesz a szolgáltatás, szaktanácsadás területén a szakmai szervezetek, testületek munkájában.

3.3. A szakma – mesterszintű – gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatok (feladatcsoportok), amelyet a mesternek ismernie kell

3.3.1. Szakmai feladatok

- Szőlőtermesztés feladatai
- Telepítendő fajták kiválasztása
- A bor típusának megfelelő szüreti időpont és a feldolgozási mód meghatározása
- A bor készítésekor a borászati műveletek piaci elvárásokhoz igazítása (mustkezelés, must összetételének javítása, erjesztés, borkezelés, tisztító és stabilizáló kezelés, palackozás)
- Borértékesítési feladatok
- Szőlőtermesztéshez használt erő és munkagép, borászati gép, berendezés kezelése, karbantartása
- Szakmai adminisztráció

3.3.2. Pedagógiai feladatok

- munkaszervezés, munkatársak irányítása, ellenőrzése
- a szakmai fogások, technológiai, technikai megoldások gyakorlati oktatása
- a tanulók felkészítése a szakmai vizsgára

A gyakorlati oktatást is végző mester szakmai munkájában a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, a képzési célok elérését elősegítő módszereket és eszközöket alkalmaz, az elért eredményeket reálisan értékeli, amely az adott szakmai területen a munkaerő-utánpótlás színvonalas képzéséhez nélkülözhetetlen.

3.3.3. Vállalkozási feladatok

- piackutatás, tervezés
- vállalkozás elindítása, működtetése
- pénzügyi tervezés, gazdálkodás
- anyagbeszerzés, készletezés és szolgáltatás
- marketing tevékenység

A mester tisztában van az alapvető jogi fogalmakkal és a jogrendszer felépítésével, a vállalkozások piaci környezetével, szakmájának gyakorlása során alkalmazza jogi, marketing, adózási, pénzügyi és számviteli ismereteit, érti a gazdaság működési elvét.

4. Szakmai követelmények és elvárások

A mester az elsajátított ismeretek birtokában képes elméleti ismereteit magas szinten alkalmazni, gyakorlati munkáját önállóan végezni és képes a munkatársait irányítani. Szakmai tudása birtokában alkalmas a gazdálkodási és munkaszervezési feladatok ellátására, következtetések levonására és a szükséges szervezési feladatok elvégzésére. Pedagógiai ismeretei révén fel tudja vállalni az általa oktatott tanulók és gyakornokok magas szintű szakmai képzését.

4.1. Szakmai gyakorlati követelmények**4.1.1. Szőlőtermesztés**

- Elvégzi a szőlőszaporítással kapcsolatos munkákat
- Alany- és európai vesszőt termel, feldolgoz
- Dugvány- és oltvány iskolát létesít, ápol
- Szaporítóanyagot kitermel, minősít, tárol, értékesít
- Elvégzi a szőlőültetvény létesítésével kapcsolatos munkákat
- Beszerzi a telepítési engedélyeket
- Elvégzi a telepítés-előkészítési feladatokat
- Kiválasztja az ültetési módot
- Szőlőnövényt ültet
- Elvégzi a telepítés évének megfelelő technológiai műveleteket
- Meghatározza a szőlő fitotechnikai műveleteit
- A tőkeművelés-módnak, szőlőfajtának megfelelően meghatározza a metszési módot
- Elvégzi a zöldmunkát
- Talajművelési eljárásokat végez a talaj típusának megfelelően
- Alkalmazza a korszerű termesztési technológiai eljárásokat
- Elvégzi a tápanyag-gazdálkodási feladatokat
- Elvégzi a jogosultságának megfelelően a növényvédelmi munkákat
- Felismeri a kór- és kárképeket
- Védekezési módot választ
- Elvégzi a csemegeszőlő betakarítását
- Irányítja a csemegeszőlő áruvá készítését, értékesítését
- Munkacsapatot irányít
- Azonosítja a munkaterületeket, felméri a munkákat
- Munkákat megtervezi, megszervezi, ellenőrzi, minősíti
- Elvégzi a szükséges adminisztrációt
- Elkészíti a szőlőkivágási, szőlőtelepítési engedélyeket

4.1.2. Szőlőfajta használat

- Kiválasztja a telepítendő fajtákat
- Értékeli az ökoszisztémát
- Figyelembe veszi a szőlőfajták biológiai, ökológiai igényeit
- Kiválasztja az alanyfajtát
- Borszőlőfajtát választ
- Csemegeszőlő-fajtát választ
- Elvégzi a fajta fenntartását, szelektálását
- Kiválasztja a telepítendő fajtákat
- Azonosítja a borvidékeken, bortermőhelyeken, csemegeszőlő termelő körzetekben telepíthető fajtákat
- Elvégzi a szükséges adminisztrációt

4.1.3. Borkészítés

- Szőlő betakarításával, feldolgozásával kapcsolatos feladatokat végez
- Laboratóriumi mérésekkel együtt próbaszüretet végez
- Szüreti tervet készít, a szüretet irányítja
- Laboratóriumi méréseket végez a szőlő átvételekor
- Szemrevételezi a szőlőt átvételkor
- Mennyiségi átvételt végez
- Bogyózást, zúzást végez gépekkel
- Törkölyös mustot szállít megfelelő berendezésekkel
- Cefrét kezel
- Sajtolást végez présekkel
- Mustot kezel
- Szükség esetén a must javítását elvégzi
- Fehérborszőlő mustját erjeszti
- Rozé és siller bort készít
- Vörösbort készíti
- Vörösbort készíti
- Melléktermékeket hasznosít
- A bor öntisztulását irányítja
- Kiválasztja a bor stílusának megfelelő fejtési módot
- Fejtést végez
- Próbaderítést végez, derít
- Kiválasztja a szűrési módot
- Kovaföldszűrést végez
- Lapszűrést végez
- Membránszűrést végez
- Munkacsapatot irányít
- Azonosítja a munkaterületeket, felméri a feladatokat
- A munkákat megtervezi, megszervezi, ellenőrzi
- Elvégzi a szükséges adminisztrációt
- A szőlő feldolgozásával, a borkészítéssel kapcsolatos európai uniós szabályozás ismerete
- Felméri a segédanyagok felhasználásának lehetőségeit

4.1.4. Pincészeti feladatok

- Elvégzi a bor harmóniájának kialakítását
- Próbaházasítást végez
- Házasít
- Savtartalmat szabályoz
- Laboratóriumi mérés után kénez
- A bor érését szabályozza
- Borstabilizációs eljárásokat végez
- Meleg-, hidegkezelést alkalmaz

- Borkülönlegességeket készít
- Aszút szüretel, válogat
- Szamorodnit, mászlást, fordítást készít
- Aszút készít
- Likőrbort, ízesített bort készít
- Szénsavas borokat készít
- Pezsgőalapbort választ, készít
- Tirázslikőrt és expedíciós likőrt készít
- Palackos erjesztésű pezsgőt készít
- Szűréssel seprőtelenített pezsgőt készít
- Tankpezsgőt gyárt
- Habzóbort készít
- Borpalackozási módok közül választ
- Laboratóriumi méréssel együtt palackozási engedélyezést végez
- Palackozást megelőző műveleteket határoz meg
- Bort stabilizálja
- Palackokat előkészíti
- Palackokat tölt, zár, kupakol, címkéz
- Palackokat csomagol, raktároz
- Minőségellenőrzési mintákat végez
- Elvégzi a borok érzékszervi vizsgálatát
- Borhibákat és borbetegségeket felismeri, kezelési utasítást ad
- Bort bírál, értékésít
- Munkacsapatot irányít
- A munkákat megtervezi, megszervezi, ellenőrzi
- Elvégzi a szükséges adminisztrációt
- Pincekönyvet vezet
- Mustjavítási bejelentést készít
- Savszabályozási bejelentést készít
- Fejlesztési pályázatot készít
- Elektronikus adatszolgáltatást végez

4.1.5. Erő-, munkagépek és borászati gépek-, berendezések üzemeltetése, és karbantartása

- Szőlőtermesztési gépeket kezel
- Karbantartást végez
- Hibaelhárítást végez
- Vállalkozásában gépjármű-ügyintézői feladatokat lát el
- Borászati gépeket üzembe helyez
- Borászati gépeket kezel
- Borászati berendezéseket üzemeltet, karbantart
- Ügyintézői feladatokat lát el
- Munka-, tűz- és környezetvédelmi berendezéseket kifogástalan állapotban tart

4.2. Elméleti követelmények

4.2.1. Szakmai elméleti követelmények

- Ismeri a szaporítóanyagokra vonatkozó előírásokat, szaporítási módokat
- Bemutatja az alanyvessző és az európai szaporító vessző termelését
- Elmagyarázza a gyökeres dugványok és gyökeres oltványok előállítását
- Csoportosítja a szőlőiskolázási módokat
- Rendszerezi és ismerteti a szőlőiskola ápolási munkáit
- Ismerteti a konténeres nevelést
- Bemutatja a szőlőszaporító iskola felszedését, osztályozását, kötegelését, tárolását
- Elmagyarázza a mikroszaporítást
- Képes ismertetni a telepítés tervezésének, engedélyezésének szabályait

- Ismeri a terület előkészítését, kitűzését
- Ismeri a talaj-előkészítés munkaműveleteit
- Képes bemutatni a szaporítóanyag előkészítését
- Meghatározza az ültetés követelményeit
- Ismeri a támrendszereket és a kerítés építését
- Bemutatja a fiatal ültetvények gondozását
- Elmagyarázza a szőlő fitotechnikai műveleteit
- Bemutatja a termőszőlő talajmunkáit
- Ismeri a tápanyag-gazdálkodás szabályait
- Rendszerezi a szőlő károsítóit és védelmét
- Ismeri az élettani betegségeket, a környezet által okozott károkat
- Ismerteti a csemegezőlő termesztését
- Tisztában van a szőlő biotermesztésével és a biodinamikus termesztéssel
- Ismeri a táblatorzskönyv vezetésének szempontjait
- Ismeri a szőlőnövényeknél alkalmazott növényvédő szereket, azok kezelésének és tárolásának szabályait

4.2.1.1. Szőlőfajta-használat

- Ismeri a szőlőskert ökoszisztémáját
- Bemutatja a szőlő éves fejlődési ciklusait
- Tisztában van a fajták szerepével, kulturális és idegenforgalmi jelentőségével
- Bemutatja a fajták értékmeghatározó tényezőit
- Csoportosítja a szőlőfajtákat és jellemzőiket
- Felismeri a hungarikum borszőlőfajtákat
- Felismeri a fontosabb csemegezőlőfajtákat
- Rendszerezi az alanyfajtákat
- Ismerteti a szőlőfajták szelektálását, fenntartását

4.2.1.2. Borkészítés

- Ismeri a szüreti felkészülés feladatait
- Meghatározza a szőlő szüreti érettségét
- Rendszerezi a szőlőfeldolgozás általános szabályait
- Ismerteti a szőlőfeldolgozás munkafolyamatait
- Elmagyarázza a fehérborszőlő feldolgozásának technológiáját
- Bemutatja a must kezelését és javítását
- Ismeri az erjesztési technológiákat
- Elmagyarázza a kékszőlő feldolgozásának technológiáját
- Ismerteti rozé borok készítésének technológiáját
- Képes bemutatni a siller borok készítését
- Ismerteti a melléktermékek hasznosítását
- Bemutatja a bortisztító kezelését

4.2.1.3. Pincészet

- Ismeri a bor harmóniájának kialakítását
- Bemutatja a borok érésének szabályozását
- Elmagyarázza a bor stabilizálásának módjait
- Jellemzi a bor rendellenes elváltozásait
- Ismeri a borkülönlegességeket és a szénsavas borokat
- Képes bemutatni a bor palackozásának folyamatát, munkaműveleteit
- Rendszerezi a bor érzékszervi vizsgálatának módjait és szempontjait
- Tisztában van az európai uniós szabályozással és a dokumentálással
- Ismeri a borturizmus jelentőségét és az ehhez kapcsolódó marketing tevékenységet

4.2.1.4. Erő-, munkagépek és borászati gépek, berendezések üzemeltetése, karbantartása

- Rendszerezi a munkavégzés környezetre gyakorolt káros hatásait és azok megelőzési lehetőségeit
- Csoportosítja a gépüzemeltetés eszközeit, szerszámaikat, anyagait
- Ismerteti az üzembe helyezés, karbantartások, szemlék, vizsgáztatások, forgalomból, illetve üzemből kivonás általános rendjét
- Bemutatja az oltványkészítő gépeket
- Elmagyarázza a szaporítóanyag-felszedő gépek üzemeltetését, karbantartását
- Ismerteti az ültetőgépek szerkezeti felépítését, üzemeltetését, karbantartását
- Képes bemutatni a tereprendezés gépeinek szakszerű kezelését és karbantartását
- Ismeri a talaj-előkészítés gépeinek szakszerű kezelését és karbantartását
- Ismerteti a talajművelés gépeinek szakszerű kezelését és karbantartását
- Elmagyarázza a tápanyag-visszapótlás gépeinek szakszerű kezelését és karbantartását
- Rendszerezi a szőlőtermesztés gépeit, bemutatja üzemeltetésüket és karbantartásukat
- Bemutatja a szárzúzókat üzemeltetését, karbantartását
- Képes elmagyarázni a vegyszerezés gépeinek szakszerű kezelését és karbantartását
- Rendszerezi a szőlő betakarításának erő- és munkagépeit, üzemeltetésüket, karbantartásukat
- Tisztában van az új gépek üzembe helyezésének szabályaival
- Ismeri és munkája során alkalmazza a kezelési utasítást és a gépkönyvet
- A gépkönyvet pontosan vezeti
- Tisztában van a vizsgák, szemlék ügyintézésének szabályaival, dokumentumaival
- Bemutatja a szőlőszállítás gépeit, üzemeltetésüket, karbantartásukat
- Csoportosítja a szőlő átvételének gépeit, berendezéseit
- Képes elmagyarázni a bogyzó gépek szerkezeti részeit, működését
- Bemutatja a zúzógépek felépítését, beállítását
- Ismeri a cefreáztató berendezések felépítését, üzemeltetését, karbantartását
- Elmagyarázza a cefreszivattyúk működési elvét, üzemeltetését
- Ismerteti a prések szerkezeti felépítését, üzemeltetését, karbantartását
- Ismeri a kénezés eszközeit, működésüket
- Bemutatja a borszivattyúk felépítését, üzemeltetésének szabályait, karbantartását
- Rendszerezi a szűrés gépeit, bemutatja üzemeltetésüket, karbantartásukat
- Ismerteti a hűtőberendezések üzemeltetését, karbantartását
- Képes bemutatni a palackozás gépeit, működésüket, karbantartásukat
- Tisztában van a borászati gépek, berendezések üzembe helyezésének szabályaival
- Ismeri a vizsgák, szemlék ügyintézését

4.2.2. Pedagógiai követelmények

- Ismerteti a gyakorlati oktatás folyamatát, didaktikai feladatait
- Példán keresztül szemlélteti a pedagógiai alapelvek alkalmazását a gyakorlati oktatás folyamatában
- Értelmezi a tanulókkal folyó kommunikáció pszichológiai alapjait
- Ismerteti a tanuló megismerésének módszereit
- Leírja a személyiség kialakulásának folyamatát, jellemzi a személyiségtípusokat
- Ismerteti a motivációs elméleteket, példán keresztül szemlélteti a motiválás lehetőségeit, eszközeit a gyakorlati oktatás során
- Kifejti a nevelés célját, feladatait, módszereit
- Ismerteti a differenciált oktatási módszereket
- Felsorolja a konfliktuskezelés módjait és jellemzi módszereit
- Ismerteti a tanulói munka ellenőrzésének és értékelésének módjait, meghatározza a szempontjait
- Meghatározza a gyakorlati oktatás szervezésének szempontjait, és jellemzi annak módszereit
- Ismerteti a gyakorlati oktatók feladatait, tevékenységeit, indokolja az oktatóktól elvárt kompetenciákat
- ismerteti az oktatást szabályozó jogszabályokat és dokumentumokat
- Ismerteti a tanulószervezővel kapcsolatos szabályozást, magyarázza a gyakorlati képző, a tanuló és az elméleti képzést biztosító szakképző iskola feladatait, jogait és kötelezettségeit
- felsorolja a gyakorlati képzőhelyen alkalmazandó tanügyi dokumentumokat és indokolja, magyarázza vezetésüket (jelenléti és foglalkozási napló, foglalkozásvázlat, információhordozók)

4.2.3. Vállalkozási követelmények

- Tájékozott a vállalkozással kapcsolatos jogi és gazdasági alapfogalmakban
- Ismerteti a gazdasági társaságokat és azok jellemzőit
- Ismerteti a vállalkozás indításával és működtetésével kapcsolatos feltételeket és feladatokat
- Bemutatja az üzleti terv felépítését és részeit
- Ismerteti a legfontosabb szerződésfajtákat és jellemzőiket
- Jellemzi és összehasonlítja a pénzügyi és tevékenységi bizonylatokat
- Definiálja a költség fogalmát, elvégzi a költségek csoportosítását, meghatározza a költséghatékony működés feltételeit
- Csoportosítja az adókat főbb jellemzőik szerint,
- Felismeri a marketing, piacutatás és a reklám jelentőségét és ismerteti a módszereit
- Ismerteti a munkaszervezés, logisztika, munkafolyamatok ellenőrzésének folyamatát
- Felismeri az informatika és a kommunikációs módszerek szerepét és alkalmazási lehetőségeit, ismerteti az üzleti kommunikáció folyamatát
- Ismerteti a vállalkozás átszervezésének, megszüntetésének lehetőségeit, módjait
- Ismerteti a munkaszerződés kötelező tartalmi elemeit
- Értelmezi a munkaviszony megszüntetésének lehetőségeit és módjait
- Ismerteti a tanulók foglalkoztatására vonatkozó szabályozást, tanulószerveződés, együttműködési megállapodás munkajogi vonatkozásait
- Felismeri az áru-, a vagyon- és az egészségvédelem fontosságát, összehasonlítja az általános, szolgáltatási, munkáltatói és tanulói felelősségbiztosítás jellemzőit

4.3. Személyes kompetenciák

- Információforrások kezelése
- Kézügyesség
- Döntésképesség
- Tűrőképesség
- Megbízhatóság
- Tapintás
- Szaglás
- Ízérvékelés

4.4. Társas kompetenciák

- Kapcsolatteremtő készség
- Kapcsolatfenntartó készség
- Irányítási készség
- Kezdeményező készség
- Motiváló készség
- Kompromisszum készség
- Tolerancia

4.5. Módszerkompetenciák

- Módszeres munkavégzés
- Tervezési képesség
- Értékelési képesség
- Áttekintő képesség
- Problémaelemzés, -feltárás
- Logikus gondolkodás
- Kontroll (ellenőrző képesség)
- Numerikus gondolkodás
- Helyzetfelismerés

5. Vizsgáztatási követelmények

5.1. A mestervizsga szervezeti rendje

Vincellér mestervizsgát a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által kinevezett Mestervizsga Bizottság előtt lehet tenni magyar nyelven az érvényes Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzat alapján.

A mestervizsga részei:

- 5.1.1. Írásbeli vizsgatevékenység
- 5.1.2. Gyakorlati vizsgatevékenység
- 5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység

5.1.1. Szakmai írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgafeladat során a vizsgázóknak központilag kiadott feladatlapot kell megoldaniuk. A feladatlapon szereplő feladatok kérdések formájában felölelik a 4. pontban megadott követelményekhez tartozó ismeretek mindegyikét. Az írásbeli vizsgafeladat megoldásánál a jelölt csak a tételen megjelölt segédeszközöket használhatja.

Az írásbeli feladat időtartama: 180 perc

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt az írásbeli vizsgatevékenységen nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése **nem megfelelő**, de a vizsgát folytathatja.

5.1.2. Szakmai gyakorlati vizsgatevékenység

5.1.2.1. A gyakorlati vizsgatevékenység feladatai

A vizsgafeladat ismertetése:

Valamennyi jelölt minden gyakorlati vizsgafeladatból vizsgázik.

1. vizsga feladat: Borvidékre előzetesen elkészített ültetvénylétesítési terv alapján elvégzi a szőlő telepítését, a támrendszer kialakítását a választott tökeművelés-módnak megfelelően (szükséges anyagok, eszközök, gépek felhasználásával).

2. vizsga feladat: A tökeművelés-módnak megfelelően elvégzi a szőlő metszését, a metszés utáni munkákat, illetve a szőlő zöldmunkáit (szükséges anyagok, eszközök, gépek felhasználásával).

3. vizsga feladat: A választott bortípusnak megfelelően megtervezi a borkezelési eljárásokat, és elvégzi a választott borászati műveletet a szükséges anyagok, eszközök, gépek és berendezések felhasználásával (pl. szűrés, kénezés, bor harmóniájának kialakítása stb.)

4. vizsga feladat: Felismeri a borhibákat, borbetegségeket és kezelési utasítást ad (10 minta felismerése). Felismer 10 borszőlőfajtát és 5 csemege-szőlőfajtát, 3 alanyfajtát.

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a gyakorlati vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.1.3. Szakmai szóbeli vizsgarész

A) A vizsgafeladat megnevezése: Szakmai szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

a.) Szőlőtermesztés és szőlőfajta-használat: szőlőnövény és környezete, szaporítóanyag előállítása, tökeművelési módok, a szőlőültetvények évi munkái, a szőlő védelme, szőlőfajták szerepe, a fajták érték-meghatározó tényezői, szőlőfajták csoportosítása, a szőlő betakarítása (csemege-borszőlő).

b.) Borkészítés: borszőlő feldolgozása (fehér, rozé, siller, vörösbor készítése újbor állapotig), borok kezelése, borkülönlegességek, szénsavasborok, borok palackozása, borturizmus

c.) Gépkészítés és gépkarbantartás: alapvető erőgépek és hozzá kapcsolható szőlőtermesztésben használatos munkagépek szerkezeti felépítése, működésének elve, karbantartása, borászatokban leggyakrabban alkalmazott gépek, berendezések szerkezeti felépítése, működésének elve, karbantartása.

Az alkalmazott gépek, berendezések kezelésével kapcsolatos munkavédelmi és biztonságtechnikai előírások.

A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tétteleket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)

B) A vizsgafeladat megnevezése: Pedagógiai ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsga keretében alapvető pszichológiai, didaktikai, szakmódszertani, pedagógiai elméleti kérdésekből kell számot adni a jelöltnak.

A Pedagógiai ismeretek követelménye, valamint tétellei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tétteleket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

C) A vizsgafeladat megnevezése: Vállalkozási ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgabizottság előtt számot kell adni a vállalkozás tervezéséhez, beindításához, fenntartásához, vezetéséhez, fejlesztéséhez szükséges jogi, közgazdasági, piaci, adózási, üzleti partnerkapcsolati ismeretekből.

A Vállalkozási ismeretek követelménye, valamint tétellei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tétteleket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a szóbeli vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.2. A mestervizsga minősítése

A mestervizsga eredményét a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgafeladatok eredménye alapján **„Megfelelt”** vagy **„Nem felelt meg”** minősítéssel kell megállapítani.

Megfelelt az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenységének valamennyi feladatrészből **„Megfelelt”** eredményt ért el.

Nem felelt meg az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenység valamely feladatrészből a 60%-os teljesítményt nem érte el.

A jelöltnak javítóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből **„Nem felelt meg”** minősítést szerzett, vagy a vizsgát önhibájából nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta, vagy a vizsgától eltiltották.

A jelöltnak pótlóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből a vizsgát önhibáján kívül nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta.

A javítóvizsga a mestervizsgát követő 6 hónapon túl, illetve 2 éven belül tehető.

A pótlóvizsga a mestervizsgát követő 2 éven belül tehető.

5.3. A mestervizsga részek alóli felmentés feltételei

Felmentés adható a vizsgázó kérelmére a Vállalkozási ismeretek, illetve a Pedagógiai ismeretek követelménymodulok alól annak, aki felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkezik, vagy a mestervizsgára történő jelentkezést megelőző két éven belül más szakképesítésben sikeres mestervizsgát tett. A mestervizsga alóli felmentés tárgyában a mestervizsga elnöke dönt a kérelemhez csatolt igazoló dokumentumok alapján. A szakmai és vizsgakövetelményekben nem szabályozott kérdésekben a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzatában foglaltak az irányadók.

6. A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma

- Minőségbiztosításhoz szükséges laboratóriumi eszközök
- Szőlőtermesztés kézi eszközei
- Szőlőtermesztés gépi munkaeszközei
- Szőlőtermesztés erőgépei
- Borászati technológia kézi eszközei
- Borászati technológia gépei
- Borturizmus eszközei
- Agrármeteorológiai eszközök

- Egyéni és csoportos védőeszközök
- Szakmai anyagok
- Műszaki dokumentáció, pincekönyv
- Szoftverek
- Nyomtatók, számítógépek
- Palackozás gépei
- Vizsgaborok készítéséhez eszközök, berendezések
- Erjesztési technológia gépei, eszközei
- Pezsgőkészítési technológiák berendezései

XIV. VIRÁGKÖTŐ MESTER MESTERVIZSGA SZAKMAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYE

1. A mesterképzés és vizsgáztatás célja

A gazdasági körülményekhez alkalmazkodó, szakmáját jól ismerő virágkötő szakember szakmai munkája színvonalas gyakorlása érdekében olyan elméleti és gyakorlati ismereteket szerez, kompetenciákat sajátít el, amelyek alapján a virágkötő saját szakterületén önálló vállalkozást indíthat és működtethet. A szakmai tevékenység magasabb szintű gyakorlása alapján vállalkozását meg tudja tervezni, szervezni és azt folyamatosan, eredményesen működtetni, fejleszteni. A képzés és a vizsgáztatás célja olyan alapvető pedagógiai, kommunikációs, pszichológiai ismeretek, kompetenciák elsajátítása, amelyek segítségével a mester fel tudja vállalni a virágkötő tanulók gyakorlati képzését, üzletfeleivel, beosztottjaival megfelelően tud kapcsolatot teremteni.

Munkakultúrájával, emberi magatartásával eleget tud tenni a szakmai és társadalmi elvárásoknak, és munkáját a munkabiztonsági, baleset-, tűz- és környezetvédelmi követelményeknek megfelelően szervezi.

2. A mestervizsgára való jelentkezés feltételei

2.1. A mestervizsgához szükséges alap-szakképesítések::

A szakma (képesítés) megnevezése	Azonosító száma
Virágkötő	21 7862 01
Virágbolti eladó	31 215 01
Virágkötő	31 215 02
Virágkötő	31 7862 08
Virágbolti eladó	33 215 02 0100 31 01
Virágkötő	33 215 02 0100 31 02
Virágdekoratőr	33 215 02 0100 33 01
Virágkötő, -berendező, virágkereskedő	33 215 02 0000 00 00
Virágkötő és virágkereskedő	34 215 04
Virágdekoratőr	35 215 02
Virágkötő-berendező	51 7862 05
Virágbolti eladó	51 215 02 0100 31 01
Virágkötő	51 215 02 0100 31 02
Virágdekoratőr	51 215 02 0100 51 01
Kertészmérnök vagy szakirányú felsőfokú végzettség	

A felsorolt szakképesítéseken kívül más szakmai végzettség esetén a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Szakképzési Területe dönt a szakképesítés elfogadásáról.

2.2. A mestervizsga előfeltételeként meghatározott szakmai gyakorlati idő:

- szakirányú szakmunkás bizonyítvány esetén legalább 5 év,
- középfokú szakirányú végzettség esetén legalább 5 év,
- felsőfokú szakirányú végzettség esetén legalább 5 év.

A vizsgára jelentkezéshez a 2.1. és a 2.2. pont szerinti feltételek együttes megléte szükséges.

Az előírt szakmai gyakorlatot a mestervizsgát szervező Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Megyei Igazgatósága a bemutatott, jelentkezéshez csatolt dokumentumok alapján fogadja el.

3. A mester munkaterülete, a szakmához kapcsolódó tevékenységi körök

A szakmájának valamennyi területén önállóan, szakmailag magas színvonalon (korszerű eszközök, anyagok, gépek, berendezések használatával) tudja végezni a vállalt vagy rábízott feladatokat, illetve tevékenységeket.

3.1. A mester munkaterületének leírása:

A virágkötő szakember munkaterületén a legmodernebb technikai megoldásokat alkalmazza és oktatja a tanulóknak. Ismeri a legújabb növényfajokat, -fajtákat, és azokat alkalmazza is. A munkaterületén a megfelelő eszközöket, berendezéseket használja.

3.2. A mester tevékenységi köre:

A virágkötő mester tevékenységi köre kiterjed a mindennapi virágüzleti kiszolgálásra, a különleges virágkötészeti feladatok megoldására, az oktatási tevékenységre.

3.3. A szakma – mesterszintű – gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatok (feladatcsoportok), amelyet a mesternek ismernie kell:

3.3.1. Szakmai feladatok:

- Csokorkötés és különleges díszítésük
- Koszorúkötés, -tűzés, egyéb kegyeleti dísz készítése
- Esküvői csokrok és egyéb esküvői díszek készítése
- Térdíszek készítése
- Növény-összeültetés készítése, elhelyezése külső és belső terekben
- Egyéb virágkötészeti munka
- Szakmai alapfogások alkalmazása
- Szakszerű kiszolgálás
- Virágkötészeti munkák elkészítési módjainak alkalmazása
- Oktatás

3.3.2. Pedagógiai feladatok:

- munkaszervezés, munkatársak irányítása, ellenőrzése
- a szakmai fogások, technológiai, technikai megoldások gyakorlati oktatása
- a tanulók felkészítése a szakmai vizsgára

A gyakorlati oktatást is végző mester szakmai munkájában a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, a képzési célok elérését elősegítő módszereket és eszközöket alkalmaz, az elért eredményeket pedig reálisan értékeli, amelyek az adott szakmai területen a munkaerő-utánpótlás színvonalas képzéséhez nélkülözhetetlen.

3.3.3. Vállalkozási feladatok:

- piackutatás, tervezés
- vállalkozás elindítása, működtetése
- pénzügyi tervezés, gazdálkodás
- anyagbeszerzés, készletezés és szolgáltatás
- marketing tevékenység

A mester tisztában van az alapvető jogi fogalmakkal és a jogrendszer felépítésével, a vállalkozások piaci környezetével, szakmájának gyakorlása során alkalmazza jogi, marketing, adózási, pénzügyi és számviteli ismereteit, érti a gazdaság működési elvét.

4. Szakmai követelmények és elvárások

A mester az elsajátított ismeretek birtokában képes elméleti ismereteit magas szinten alkalmazni, gyakorlati munkáját önállóan végezni és képes a munkatársait irányítani. Szakmai tudása birtokában alkalmas a gazdálkodás és munkaszervezési feladatok ellátására, a következtetések levonására és a szükséges szervezési feladatok elvégzésére. Pedagógiai ismeretei révén fel tudja vállalni az általa oktatott tanulóknak és gyakornokok magas szintű szakmai képzését.

4.1. Szakmai gyakorlati követelmények

- Ellenőrzi a vágott virágok, zöldek minőségét
- Előkészíti a növényi részeket, vágott virágokat a csokorkötéshez, virágdíszekhez

- Alkalmazza a virágkötészeti stílusokat, az arányokra, vonalakra, formákra, színekre vonatkozó szabályokat, a biológiai törvényeket
- Kiválasztja és bemutatja a kerek, az ívelt, a nyújtott, a vonalas-grafikus, a vegetatív, a paralel és az álló stílusú csokorkötési technikákat
- Megválasztja az alkalomhoz illő növényeket, virágokat, kiegészítőket
- Elvégzi a virágdíszekhez a növények, vágott virágok, kiegészítők előkészítését
- Tűzött virágtálakat készít élő és száraz virágokból, kiegészítőkből
- Megtervezi és elkészíti az esküvői csokrokat, kitűzőket, virágtálakat, díszeket, teremdekorációt
- Elkészíti a kegyeleti koszorúkat, sírcsokrokat, koporsó- és urnadíszeket
- Megalkotja és kivitelemzi a belső és külső terek térdíszzeit, és azok térbeli elrendezését
- Száraz- és selyemvirágdíszeket, -tálakat, -csokrokat készít
- Elvégzi a virágüzletben lévő cserepes növények kezelését, összeültetését, elhelyezését belső és külső terekben
- Esztétikus csomagolást készít
- Szaktanácsot ad a különböző szobanövények ápolási munkáihoz, növényvédelméhez, tápanyag-utánpótláshoz
- Alkalmazza a virágkötészet alapfogásait
- Felhasználja a természetben előforduló növényi részeket, élettelen anyagokat
- Berendezi, kialakítja a virágüzletet
- Megrendeli a vágott virágokat, cserepes növényeket, kiegészítőket, alapanyagokat
- Szakszerűen tárolja és raktározza a vágott virágokat, a cserepes növényeket, száraz és selyemvirágokat, egyéb kiegészítőket

4.2. Elméleti követelmények

4.2.1. Szakmai elméleti követelmények

- Ismerteti a szakmatörténetet, a virágkötészeti stílusokat
- Meghatározza a felhasznált növényanyagot, kiegészítőket
- Bemutatja a virágkötő szakmai alapfogalmakat, alapfogásokat
- Ismerteti az egyensúly, a súlypont, az arányok fogalmát, a színek alkalmazásának szabályait
- Megnevezi a virágkötészet során használt növényeket, alapanyagokat, kiegészítőket
- Megtervezi a különböző csokrokat, díszeket, tűzött virágtálakat
- Ismerteti a csokrok, virágdíszek elkészítésének szabályait
- Megnevezi a száraz virágkötészet növényeit, ismeri a szárazvirág-kötészet szabályait
- Elmagyarázza a belső terek növénydekorációinak szabályait
- Ismerteti az esküvői virágok alkalmazását és a virágkötészeti technikákat, termékeket
- Megtervezi a virágüzlet, a külső és belső terek dekorálását
- Ismerteti a munkahely kialakításával kapcsolatos munkavállalói és munkaadói jogi előírásokat
- Alkalmazza a tanulók foglalkoztatásával kapcsolatos jogi előírásokat
- Ismerteti a balesetvédelmi, a tűzvédelmi, a munkavédelmi, egészségvédelmi, környezetvédelmi előírásokat

4.2.2. Pedagógiai követelmények

- Ismerteti a gyakorlati oktatás folyamatát, didaktikai feladatait
- Példán keresztül szemlélteti a pedagógiai alapelvek alkalmazását a gyakorlati oktatás folyamatában
- Értelmezi a tanulókkal folyó kommunikáció pszichológiai alapjait
- Ismerteti a tanuló megismerésének módszereit
- Leírja a személyiség kialakulásának folyamatát, jellemzi a személyiségtípusokat
- Ismerteti a motivációs elméleteket, példán keresztül szemlélteti a motiválás lehetőségeit, eszközeit a gyakorlati oktatás során
- Kifejti a nevelés célját, feladatait, módszereit
- Ismerteti a differenciált oktatási módszereket
- Felsorolja a konfliktuskezelés módjait és jellemzi módszereit
- Ismerteti a tanulói munka ellenőrzésének és értékelésének módjait, meghatározza a szempontjait
- Meghatározza a gyakorlati oktatás szervezésének szempontjait, és jellemzi annak módszereit
- Ismerteti a gyakorlati oktatók feladatait, tevékenységeit, indokolja az oktatóktól elvárt kompetenciákat
- Ismerteti az oktatást szabályozó jogszabályokat és dokumentumokat
- Ismerteti a tanulószervezővel kapcsolatos szabályozást, magyarázza a gyakorlati képző, a tanuló és az elméleti képzést biztosító szakképző iskola feladatait, jogait és kötelezettségeit

- Felsorolja a gyakorlati képzőhelyen alkalmazandó tanügyi dokumentumokat és indokolja, magyarázza vezetésüket (jelenléti és foglalkozási napló, foglalkozásvázlat, információhordozók)

4.2.3. Vállalkozási követelmények

- Tájékozott a vállalkozással kapcsolatos jogi és gazdasági alapfogalmakban
- Ismerteti a gazdasági társaságokat és azok jellemzőit
- Ismerteti a vállalkozás indításával és működtetésével kapcsolatos feltételeket és feladatokat
- Bemutatja az üzleti terv felépítését és részeit
- Ismerteti a legfontosabb szerződésfajtákat és jellemzőit
- Jellemzi és összehasonlítja a pénzügyi és tevékenységi bizonylatokat
- Definiálja a költség fogalmát, elvégzi a költségek csoportosítását, meghatározza a költséghatékony működés feltételeit
- Csoportosítja az adókat főbb jellemzőik szerint
- Felismeri a marketing, piacutatás és a reklám jelentőségét és ismerteti a módszereit
- Ismerteti a munkaszervezés, logisztika, munkafolyamatok ellenőrzésének folyamatát
- Felismeri az informatika és a kommunikációs módszerek szerepét és alkalmazási lehetőségeit, ismerteti az üzleti kommunikáció folyamatát
- Ismerteti a vállalkozás átszervezésének, megszüntetésének lehetőségeit, módjait
- Ismerteti a munkaszerződés kötelező tartalmi elemeit
- Értelmezi a munkaviszony megszüntetésének lehetőségeit és módjait
- Ismerteti a tanulók foglalkoztatására vonatkozó szabályozást, tanulószervezés, együttműködési megállapodás munkajogi vonatkozásait
- Felismeri az áru-, a vagyon- és az egészségvédelem fontosságát, összehasonlítja az általános, szolgáltatási, munkáltatói és tanulói felelősségbiztosítás jellemzőit

4.3. Személyes kompetenciák

- Precizitás
- Kézügyesség
- Térlátás
- Rajzkészség-tervezés
- Kreativitás

4.4. Társas kompetenciák

- Prezentációs készség – vizsgamunkák bemutatása
- Közérthetőség
- Kapcsolatteremtés a vevőkkel

4.5. Módszer kompetenciák

- Szakirodalom olvasása
- Ötletgazdagság és a szakmai fejlődés nyomon követése (facebook, twitter, stb.)
- Gyakorlatias feladatértelmezés, rajzok készítése, tervezés
- Növénynevek megtanulása, használata

5. Vizsgáztatási követelmények

5.1. A mestervizsga szervezeti rendje

Virágkötő mestervizsgát a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által kinevezett Mestervizsga Bizottság előtt lehet tenni magyar nyelven az érvényes Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzat alapján.

A mestervizsga részei:

- 5.1.1. Írásbeli vizsgatevékenység
- 5.1.2. Gyakorlati vizsgatevékenység
- 5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység

5.1.1. Szakmai írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgafeladat során a vizsgázóknak központilag kiadott feladatlapot kell megoldaniuk. A feladatlapon szereplő feladatok kérdések formájában felelelik a 4. pontban megadott követelményekhez tartozó ismeretek mindegyikét. Az írásbeli vizsgafeladat megoldásánál a jelölt csak a tételen megjelölt segédeszközöket használhatja.

Az írásbeli feladat időtartama: 180 perc

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt az írásbeli vizsgatevékenységen nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése **nem megfelelő**, de a vizsgát folytathatja.

5.1.2. Szakmai gyakorlati vizsgatevékenység

5.1.2.1. A gyakorlati vizsgatevékenység feladatai

A vizsgafeladat ismertetése:

Valamennyi jelölt minden gyakorlati vizsgafeladatból vizsgázik. A gyakorlati vizsgatevékenység tételeit a vizsgaszervező állítja össze. A tételek 4. pontban megadott követelményekből kerülnek összeállításra.

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a gyakorlati vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.1.3. Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Szakmai szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 35 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 15 perc)

B) A vizsgafeladat megnevezése: Pedagógiai ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsga keretében alapvető pszichológiai, didaktikai, szakmódszertani, pedagógiai elméleti kérdésekből kell számot adni a jelöltnak.

A Pedagógiai ismeretek követelménye, valamint tételei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

C) A vizsgafeladat megnevezése: Vállalkozási ismeretek szóbeli vizsgafeladat

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgabizottság előtt számot kell adni a vállalkozás tervezéséhez, beindításához, fenntartásához, vezetéséhez, fejlesztéséhez szükséges jogi, közgazdasági, piaci, adózási, üzleti partnerkapcsolati ismeretekből.

A Vállalkozási ismeretek követelménye, valamint tételei valamennyi mester szakmában azonosak. A szóbeli vizsgán a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által központilag kiadott szóbeli tételeket kell használni.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

A vizsgafeladat értékelése:

Ha a jelölt a szóbeli vizsgafeladatok valamelyikéből nem éri el a 60%-os teljesítményt, a minősítése nem megfelelő, de a vizsgát folytathatja.

5.2. A mestervizsga minősítése

A mestervizsga eredményét a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgafeladatok eredménye alapján **„Megfelelt”** vagy **„Nem felelt meg”** minősítéssel kell megállapítani.

Megfelelt az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenységének valamennyi feladatrészből „Megfelelt” eredményt ért el.

Nem felelt meg az a jelölt, aki a gyakorlati, írásbeli és szóbeli vizsgatevékenység valamely feladatrészből a 60%-os teljesítményt nem érte el.

A jelöltnek javítóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből „Nem felelt meg” minősítést szerzett, vagy a vizsgát önhibájából nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta, vagy a vizsgától eltiltották.

A jelöltnek pótlóvizsgát abból a vizsgatevékenységből vagy vizsgafeladatból kell tennie, amelyből a vizsgát önhibáján kívül nem kezdte meg, illetve befejezni nem tudta.

A javítóvizsga a mestervizsgát követő 6 hónapon túl, illetve 2 éven belül tehető.

A pótlóvizsga a mestervizsgát követő 2 éven belül tehető.

5.3. A mestervizsga részek alóli felmentés feltételei

Felmentés adható a vizsgázó kérelmére a Vállalkozási ismeretek, illetve a Pedagógiai ismeretek követelménymodulok alól annak, aki felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkezik, vagy a mestervizsgára történő jelentkezést megelőző két éven belül más szakképesítésben sikeres mestervizsgát tett.

A gyakorlati vizsgatevékenység alól kérelemre felmentés adható a mestervizsga bizottság döntése alapján, ha a vizsgázó a szakterülettel összefüggő nemzetközi versenyen 1-5. helyezést ért el. A kérelemhez csatolni kell a szakmai egyesület indoklással alátámasztott javaslatát, ami tartalmazza a kérelmező adatait, a nemzetközi verseny elnevezését és a versenyen elért eredményt.

A mestervizsga alóli felmentés tárgyában a mestervizsga elnöke dönt a kérelemhez csatolt igazoló dokumentumok alapján. A szakmai és vizsgakövetelményekben nem szabályozott kérdésekben a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Mesterképzési és Mestervizsga Szabályzatában foglaltak az irányadók.

6. A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma

- Vázák, virágtálak, virágkosarak, egyéb virágtartók
- Csomagolóanyagok
- Szalagok, zsinórok, fonalak
- Egyéb díszítő kellékek
- Selyem- és szárazvirágok
- Növényi eredetű segédanyagok
- Gyertyák, mécsesek
- Vágott drótok, tekercsdrótok, dekorációs drótok
- Koszorúalapok, más tűzőhab és hungarocell alapok
- Rögzítő anyagok (tűzőhab téglák és egyéb formák)
- Kézi szerszámok (kés, papírvágó olló, metszőolló, ragasztópisztoly, csípőfogó, fűrész, kalapács)
- Virágtartósító és -nyílászto szerek
- Formanyomtatványok, bizonylatok
- Szakmai könyvek, albumok, DVD-k
- Pénztárgép
- Informatikai eszközök

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 4.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarokozlony.hu> honlapon érhető el.

A Magyar Közlöny oldalhű másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.

Felelős kiadó: Köves Béla ügyvezető.